imburgs agblad

Col-lege zalen

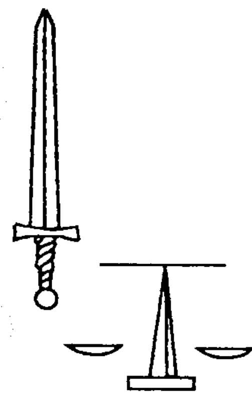
Zaterdag 10 december 1994

76e jaargang nr. 291.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Dick Advocaat

Studenten woedend over akkoord bezuiniging hoger onderwijs

Collegegeld 1.000 gulden hoger

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De studenten zijn woedend over het akkoord tussen minister Ritzen van Onderwijs en de universiteiten en hogescholen over de bezuinigingen. De studenten vinden dat zij de miljoenenkortingen betalen doordat het collegegeld met 1.000 gulden omhoog gaat. Het hoger onderwijs krijgt van het kabinet meer tijd en geld voor de ingrepen. De studenten waren niet bij het in het geheim hervatte overleg betrokken. Ze voelen zich in de steek gelaten door de onderwijsbestuurders en hebben voor komende week al nieuwe massale acties aangekondigd.

Het verrassende akkoord over de problematische korting van 500 miljoen gulden op het hoger onderwijs werd gistermiddag bekend gemaakt.

Het collegegeld wordt volgend jaar 2.250 gulden, voor 1996 was 2.450 gulden voorzien. Daar komt nu in 1996 ongeveer 500 gulden bij, in 1997 wordt de extra 1.000 gulden bereikt. Studenten met ouders met een inkomen tot 60.000 gulden krijgen dat geld volledig gecompenseerd via de aanvullende beurs, zo legde Ritzen gisteren uit. Daarbij gaat het om ongeveer de helft van de studenten. De andere helft moet het zelf betalen.

De verhoging van het collegegeld levert de overheid een bezuiniging van 200 miljoen gulden per jaar op. Ritzen haalt verder geld binnen doordat de studieduur een half jaar bekort wordt tot gemiddeld 4,2 jaar. Dat scheelt 60.000 tot 80.000 'studentenjaren'. Ook perst Ritzen nog wat geld uit zijn eigen begroting, terwijl hij uit een wachtgeldpotje de komende vier jaar ruim 500 miljoen gulden krijgt.

Ontslagen

Het hoger onderwijs hoeft zodoende pas in 2001 geld (50 miljoen) in te leveren. Dat bedrag loopt op tot 200 miljoen per jaar in 2004. De instellingen krijgen nu eenmalig 500 miljoen gulden (verdeeld over drie jaar) om zich voor te bereiden op de zogenoemde stelselwijziging.

Het hoger onderwijs is blij dat er geld komt om de reorganisaties en ontslagen op te vangen. Eerder werd geschat dat de bezuinigingen zo'n 4.000 banen zou kosten. Of dat er door het nieuwe akkoord meer of minder worden, is niet bekend.

Op weg naar ziekenhuis

● *Een hofauto wacht voor paleis Soestdijk op prinses Juliana en prins Jaime. De prinses bezocht gisterochtend haar doodzieke man in het Academisch Ziekenhuis in Utrecht. In de gezondheidstoestand van prins Bernhard heeft zich gisteren nauwelijks verandering voorgedaan. Volgens de laatste gegevens van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) was de gezondheidstoestand gisteravond nog steeds zorgwekkend maar stabiel. Zijn behandelend artsen hebben volgens de RVD de hoop dat prins Bernhard er weer bovenop komt. De artsen zien op dit moment geen aanleiding om de medicatie van de prins aan te passen. Hij wordt nog steeds beademd op de intensive care-afdeling. Volgens het behandelend medisch team reageert prins Bernhard beter op de derde behandeling met medicijnen, dan op de twee voorgaande kuren. Eerdere behandelingen met antibiotica hadden niet het gewenste resultaat.* Foto: ANP

MT2 goed voor 2200 banen

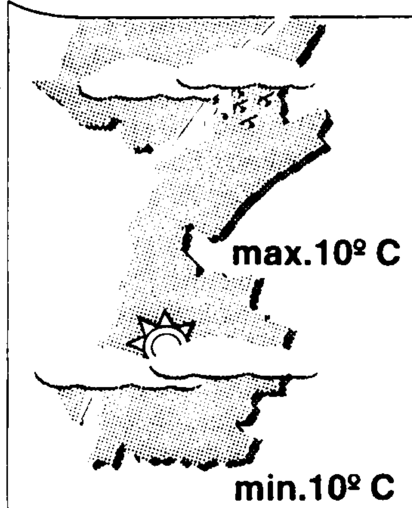
Van onze redactie economie

MAASTRICHT - Als het consortium MT2 de licentie krijgt voor een tweede Nederlands net voor de modernste auto- en zaktelefonie, kan dat Zuid-Limburg op den duur 2200 nieuwe banen opleveren. Het gaat om 600 banen in Heerlen en 1600 in Maastricht. Dat bleek gisteren op een persconferentie van Industriebank Liof.

MT2 is een samenwerkingsverband van ING, Vodafone, Vendex en twintig Limburgse bedrijven. In maart 1995 krijgt MT2 te horen of deze groep ondernemingen - naast de PTT - een tweede GSM-net mag gaan exploiteren. Hoewel er nog vier concurrerende consortia hebben ingeschreven, meent directeur A. Giesen van de investeringsafdeling van ING dat MT2 een zeer goede kans op de licentie maakt.

MT2 steunt daarbij op de kracht en tienjarige ervaring van de Britse partner Vodafone. Dit bedrijf is in twaalf landen marktleider in mobiele communicatie. In het Britse Koninkrijk heeft Vodafone al 1,5 miljoen klanten. Giesen vertelde gisteren dat ook alle concurrerende consortia Vodafone graag erbij hadden gehad. Hij was blij dat dit bedrijf toch voor MT2 had gekozen.

Zie verder pagina 15
● **Mobiele telefonie nog onderontwikkeld**

RELATIEF WARM

Dit weekeinde wordt met een krachtige zuidwestelijke stroming een relatief warme en vochtige lucht aangevoerd. Vanavond kan er wat lichte regen vallen. Morgen zijn er naast wolkenvelden ook enkele zonnige perioden en is het droog. Vanmiddag loopt het kwik op tot de hoge waarde van tien, morgen zelfs tot dertien graden. In de nachten is het met tien graden zelfs warm voor de tijd van het jaar.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 08.36 onder: 16.24
maan op: 12.49 onder: 00.33
MORGEN:
zon op: 08.37 onder: 16.24
maan op: 13.11 onder: 01.41

Geurtjes moeten klanten van V&D verleiden

Europa wil blauwhelmen in Bosnië houden

ESSEN - De meeste Europese landen willen hun VN-blauwhelmen in Bosnië houden, zolang die daar hun humanitaire missie kunnen voortzetten. Dat bleek gisteravond in het Duitse Essen, waar de Europese Unie op zijn halfjaarlijkse topconferentie op initiatief van premier Kok probeerde de discussie over een terugtrekking van de VN-macht te smoren. Onduidelijkheid bestaat er echter nog over de opstelling van Frankrijk, dat het overgrote deel levert van de 23.000 blauwhelmen.

Diplomaten uit de twaalf EU-landen bogen zich vannacht over een verklaring over Bosnië, waarin hun regeringsleiders vandaag zouden uitspreken dat de VN-macht Unprofor nog zo lang mogelijk in Bosnië moet blijven.

De EU wil daarom dat er een staakt-het-vuren wordt afgesproken door de strijdende partijen, dat de hulpkonvooien vrije doorgang krijgen en dat er geen blauwhelmen meer worden gegijzeld. Verder moeten de vredesonderhandelingen worden voortgezet.

Zie ook pagina 16
● **'Als wij inpakken, is het afgelopen met moslims'**

Spanning in Tsjetsjenië stijgt snel

MOSKOU - De Russische regering moet met 'alle ter beschikking staande middelen' de orde in de roerige Russische Kaukasus herstellen. Aldus een gisteren door president Jeltsin uitgegeven oekaze, waarin tevens wordt bepaald dat alle 'illegale formaties' moeten worden ontwapend. Defensieminister Gratsjov is meteen naar het spanningsgebied afgereisd en een oorlog lijkt onvermijdelijk.

Jeltsins decreet betreft niet alleen de opstandige republiek Tsjetsjenië, maar ook het aangrenzende Ingoesjetië en Noord-Ossetië. Dit geeft aan dat Jeltsin rekening houdt met uitbreiding van het geweld in de Kaukasus. Verscheidene etnische groeperingen hebben zich al solidair verklaard met de Tsjetsjenen.

Gisteravond werd in Moskou verwacht dat een Russische militaire invasie in het door een burgeroorlog verscheurde Tsjetsjenië, dat zich in 1991 eenzijdig onafhankelijk verklaarde, niet voor volgende week woensdag zal plaatsvinden. In een eerder decreet van Jeltsin was de Tsjetsjenen amnestie beloofd wanneer ze voor 15 december de wapens zouden neerleggen.

Zonmannen van John Croonenberg geschapen voor Europa

De ontdekking van de zon

DOOR EMILE HOLLMAN

SMEERMAAS - Europarlementariër Bertens heeft beloofd de juiste mensen aan te spreken om een van zijn beelden in Straatsburg te krijgen. Zelf heeft kunstenaar John Croonenberg plannen ingediend om een van zijn kunstwerken reusachtig uit te voeren op het Maastrichtse Ceramique-terrein. Zo hoor je nog eens wat bij een toevallige ontmoeting.

'Solart', staat op de ruit van een slonzig pand enkele ferme passen over de Kanaaldijk bij Smeermaas. En achter die ruit staat een fraaie, gietijzeren, antieke kachel. Schuin boven die kachel waakt de ranke dame die Mariken van Nimwegen is, die zo bewonderd werd tijdens de openingsdagen van het Theater aan het Vrijthof en die tevreden de dichtregels van Wiel Kusters, ter harer ere in een plaquette gegraveerd, aanhoorde. De prijzige tante werd later uit haar paleis verbannen, niemand die haar onderhouden kon, en staat nu weer in het chaotische koninkrijk van haar zoveelste schepper: John Croonenberg, kunstenaar, dichter, aanbidder van de zon, die vruchtbaar ploetert in een steenkoud atelier.

● *John Croonenberg: „Zonder de zon bestaat niets."* Foto: WIDDERSHOVEN

John Croonenberg (Echt, 1948) is niet van gisteren. Hij is van alle tijden omdat zon en aarde zijn boezemvrienden zijn. Die deelt hij trouwens met vele kunstenaars van alle tijden. Maar merkwaardig toch dat hij langer dan een deccenium kunstenaarschap had beleden alvorens tot het inzicht te komen dat zon en aarde de enige betrouwbare vrienden zijn.

Twinkelen

Het is alsof zijn werkvertrekken net bezoek hebben gehad van een reeks natuurrampen. Voor orde is hier geen plaats. Wel voor reine gedachten. Of voor uitgevoerde slogans als: 'De kracht van de eenvoud'.

In zijn werkvertrekken is de kunstenaar zelf geen opvallende verschijning. Hij heeft zich aangepast, aan het donker, de rommel, de chaos, het grauwe.

Maar als hij spreekt komen zijn beelden tot leven, twinkelen zijn ogen en reiken zijn bronzen wezens minder krampachtig naar de zon.

Want net als de kunstenaar zelf grijpen zijn kunstmensen naar de zon: de ledematen uitgerekt, het hoofd recht, en een ondergaande zon vast in beide handen, ver boven het hoofd. Deze beelden vind je vaker terug in zijn atelier, in brons gegoten, in diverse afmetingen.

Bij het ABP ligt een voorstel om dit beeld reusachtig te maken: zeven meter hoog, waardoor de benen poorten worden waar bezoekers van het Ceramique-terrein onderdoor kunnen slenteren.

Hij zou kleine duplicaten kunnen gieten, 'zonnemannekes' en van elk verkocht exemplaar zou een geldbedrag als sponsoring kunnen dienen voor de bronzen reus. Maar ook Jan Willem (u kent mij wel) Bertens loopt thans voor Croonenberg. Om een zonnemanneke binnen de muren van het Europarlement in Straatsburg te krijgen.

Obstinaat

„Zonder de zon bestaat niets," rechtvaardigt hij zijn werk. Dan teleurgesteld: „Maar mensen begrijpen dat niet meer. Kernenergie. Ze hebben de zon links laten liggen."

Zeven jaar werkte hij in de voormalige politiegarage aan het Vrijthof. Hij exposeerde in tal van galerieën, reisde 3.500 kilometers door Frankrijk in een versleten stadsbus die hij ombouwde tot expositieruimte. 'Mobil-art' noemde hij die tournee, om woorden zit hij niet snel verlegen. Hij gaf de patroonheilige van de molenaars, Sint Victor, een bronzen gezicht en overhandigde dat aan de toenmalige milieuminister Alders. Daar zijn foto's van.

En de fraaie deurgrepen van het Generaalshuis in Maastricht lagen het eerst in zijn handen.

Geboren in 1948, noemde hij zich kunstenaar in 1977 toen hij geen design-ingenieur meer wilde zijn. Obstinaat was hij en dwars, bracht met zijn beelden een ode aan het Afikaanse continent op het binnenplein van het Europees Instituut en vindt nog steeds dat hij heel dicht bij de geboorte van recycling-art was. Omdat hij spaghetti en chili con carne eten spuugzat is, legt hij zich vaker toe op toegepaste kunst: solide sleutelhangers, deurgrepen, asbakken. Dat vindt hij geen minderwaardige bezigheid meer, maar hij voelt zich wel geroepen om deze met verve te verdedigen.

Ontdekking

Vuur heeft hem altijd geboeid, maar het kostte hem vele jaren alvorens de zon te ontdekken, misschien nog langer dan Mulisch nodig had de hemel te ontdekken.

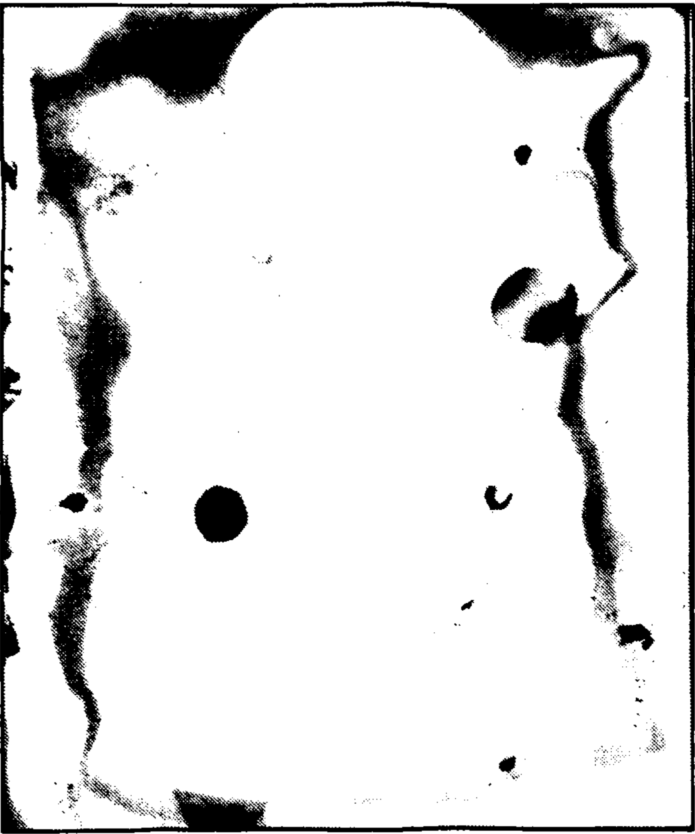
„Dat de zon bestaat weet iedereen. Mijn ontdekking van de zon moet je zien als een tweede graads bewustwording. Zon is vuur. Sinds ik in Smeermaas woon weet ik ook wat water is. Weer zo'n ontdekking. Ik weet dat water leeft. Als ik 's avonds in bed lig, zie ik het water twinkelen op het plafond." Prachtig zo'n ontboezeming na bijna twintig jaar kunstenaarsschap.

Amerikaans succes voor Eef Bongers

STEIN - Beroepsfotograaf Eef Bongers uit Stein heeft in de Verenigde Staten succes geboekt: in het Ansel Adams Center for Photography in San-Francisco behaalde hij twee finaleplaatsen in internationale fotocompetities, de Ferguson Award en de Ruttenberg Fundation Award.

Voorwaarde voor deelname aan deze competities is dat een fotograaf al een wezenlijke bijdrage moet hebben geleverd aan de ontwikkeling van de creatieve fotografie. Bongers deed mee met een serie van achttien experimentele fotowerken getiteld Disappearing Images.

In de afgelopen jaren behaalde Eef Bongers diverse nationale en internationale onderscheidingen en exposeerde hij in onder andere Maastricht, Amsterdam, Antwerpen, Brussel, Keulen en New York. Hij studeerde aan de Stadsakademie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht.

● *Een van de geselecteerde foto's van Eef Bongers.*

expositie

Stadhouders en Giebels in Tsant

VAESRADE - Schilderijen van Jeu Giebels en beelden van Alfons Stadhouders zijn tot en met 15 januari te zien in galerie Tsant, Rozenstraat 49 in Nuth-Vaesrade. De expositie wordt morgenmiddag om 15 uur geopend en is te bezichtigen op donderdag en zondag van 14 tot 17 uur en op afspraak.

Jeu Giebels toont schilderijen en etsen. Hij gaat in zijn schilderen vooral op zijn gevoel te werk. Hij vertaalt de indrukken uit zijn omgeving intuïtief en gebruikt daarvoor materialen uit diezelfde omgeving. Met pigmenten en vergruisde gesteenten maakt hij de kleuren grotendeels zelf. Materie en thema smelten in zijn schilderijen samen tot één geheel. Daarbij probeert hij poëzie en beschouwelijkheid vorm te geven.

Alfons Stadhouders werkt voornamelijk in hardsteen. Zijn vormen zijn in de loop der jaren steeds vrijer en abstrakter geworden, maar ook voor de herkenbaarheid blijft er plaats in zijn werk. Voor de expositie in galerie Tsant heeft hij onder andere kleine hardstenen plastieken gemaakt, waarin beide aspecten goed tot uiting komen. Zijn objecten getuigen van een artistieke gedrevenheid die wordt verbonden met een groot vakmanschap.

SOL naar Traviata

MAASTRICHT - De traditionele kersttrip van de Stichting Opera Limburg (SOL) gaat dit jaar naar Bonn. In het operahuis wordt daar op Tweede Kerstdag een uitvoering bijgewoond van Verdi's La Traviata.

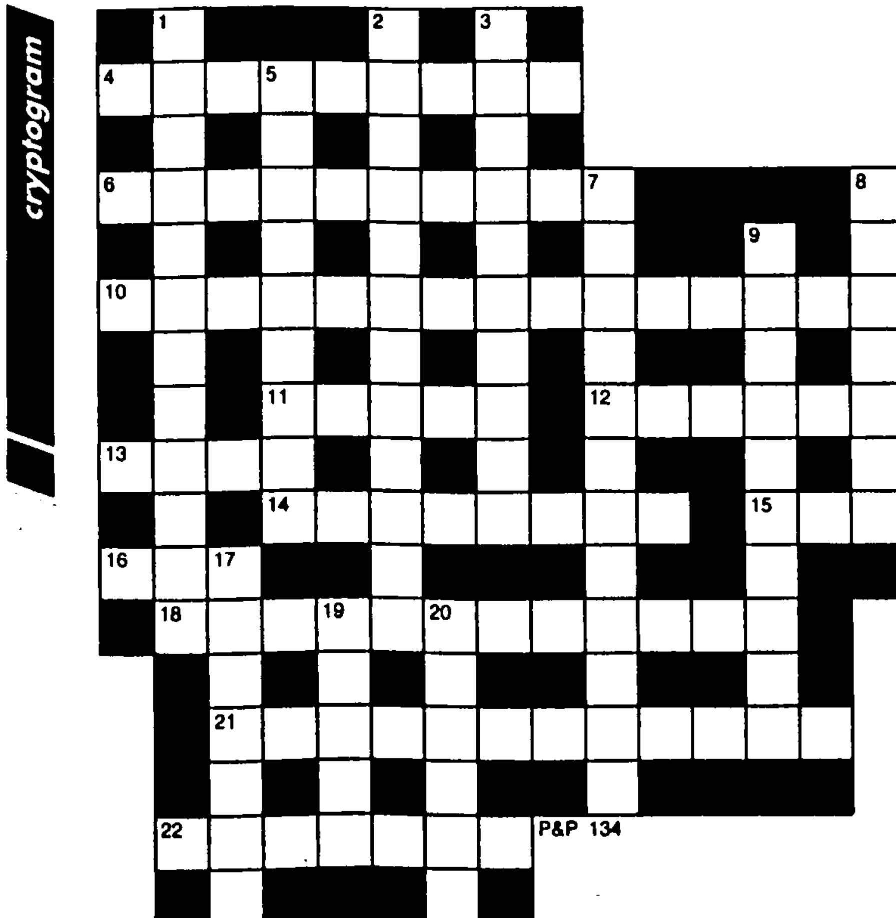
De SOL-bus vertrekt om 10 uur uit Heerlen, om 10.15 uur uit Valkenburg om 10.30 uur uit Maastricht en om 11 uur uit Roermond. 's Middags staat een excursie in Bonn op het programma, gevolgd door een Scandinavisch kerstbuffet in het Scandic Crown Hotel, direct naast de Opera. Om 19.00 uur begint de uitvoering.

De prijs voor dit opera-arrangement bedraagt *f* 185,-. Voor meer informatie en reservering: 043-615390.

'Mirad' in Klein Carré

SITTARD - De SAS-produktie 'Mirad, een jongen uit Bosnië' wordt vandaag tweemaal opgevoerd in het LFA-theater Klein Carré, Leyenbroekerweg in Sittard. Het is een theatrale tekstlezing over de belevenissen van een 14-jarige jongen die tijdens de oorlog in Bosnië naar Nederland is gevlucht. De voorstelling is geschikt voor iedereen vanaf tien jaar. De tekst is van Ad de Bont, Peter Stam regisseert. Acteurs zijn Jos Prop, Maria Kapteyns en Karlo Severdija. Aanvang Matinee om 16 uur, avondvoorstelling 20.30 uur.

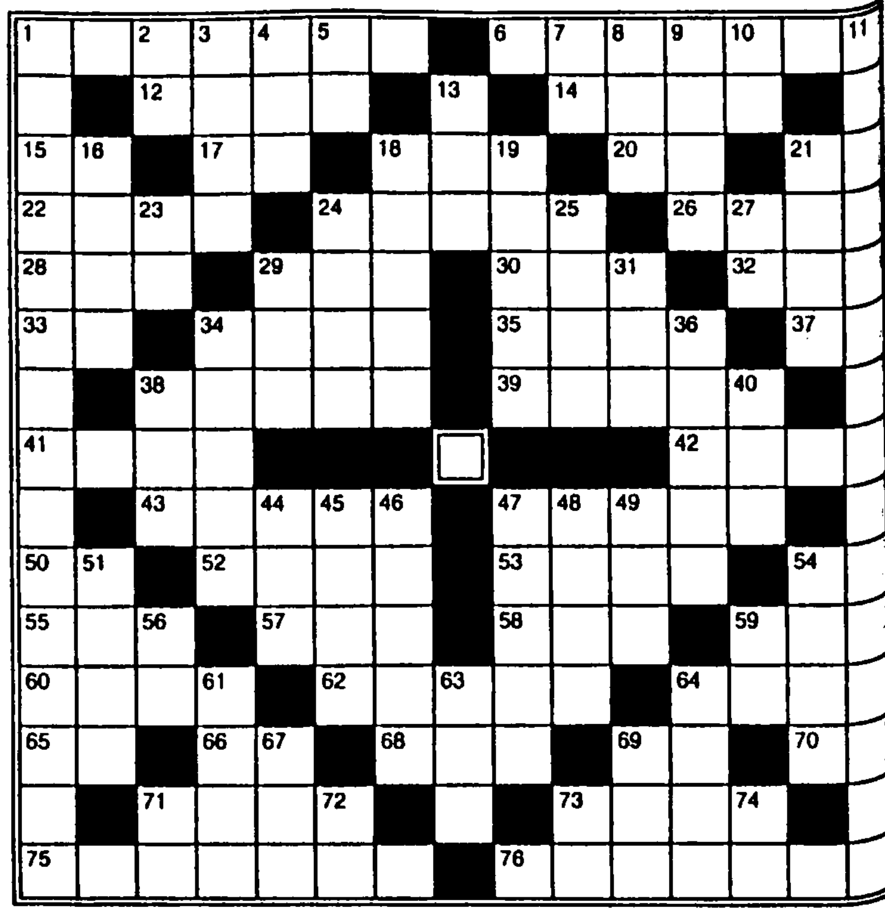
cryptogram

HORIZONTAAL: **4** De trekker (ertoe) bewegen (9); **6** Doeken van hem op 't schip (10); **10** Natuurlijk uit eigen beweging aan 't woord (15); **11** Nog vermoeider van de baby (5); **12** Wat mankeer je aan je ogen? (6); **13** Klein meisje (4); **14** Zij huilden om de grond (8); **15** Zij dronken genoeg (3); **16** Verblindend in het dodenrijk (3); **18** In de crisis omvergegaan (12); **21** Vliegende draak ter beoordeling (12); **22** Opgewassen tegen de computerlijst (7).

VERTIKAAL: **1** Zij zijn veel te behendig om af te geven (12); **2** Meer buizen voor het bestuur (12); **3** Beseffen dat je het waar kunt maken (10); **5** Heerlijk, die tegenspoed, of niet? (9); **7** De waarde van het rek (12); **8** Zij stalden 'm in Gelderland (7); **9** Jammer van 't zoute spul (10); **17** Die groente is vers (7); **19** Gesloten rijm (5); **20** Niet van het melkgebit, maar het heeft wel te maken met zuivel (6).

kruiswoordraadsel

21	48	39	28	19	1	9	29	59	11	49	71	45	16	34

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** overleg; **6** koopwaar; **12** godheid; **14** liedjeszanger; **15** en anderen; **17** voorz.; **18** snijwerktuig; **20** Laus Deo; **21** kanon; **22** hetzlfde; **24** ontsmettingsmiddel; **26** uniek; **28** keurig; **29** bout; **30** buiging; **32** drank; **33** reeds; **34** metaalvlechtwerk; **35** opgeld; **37** oostzijde; **38** rog; **39** snelle; **41** voorz.; **42** paradijs; **43** grond; **47** aanbouw; **50** numero; **52** ellende; **53** zangstuk; **54** Laagwater; **55** priem; **57** visnet; **58** fout; **59** omroeporg.; **60** insekt; **62** splitsen; **64** Eng. plaats; **65** water in Friesl.; **66** water in N.-Brab.; **68** voedster; **69** lidw.; **70** zangnoot; **71** orgaan; **73** rand; **75** steeds; **76** aankomst.

VERTIKAAL: **1** openbaar vervoerkaart; **2** ongeveer; **3** slaginstr.; **4** boom; **5** boom; **7** getij; **8** bitter vocht; **9** regel; **10** tijdelijk; **11** huis; **13** boom; **16** edelstand; **18** eetgelegenheid; **19** echolokalisatie; **21** gewicht; **23** elektr. traktie; **24** accoord; **25** verbond; **27** achter; **29** kookgerei; **31** hoen; **34** naaigerei; **36** zangspel; **38** voorz.; **40** pl. in Gelderl.; **44** kledingstuk; **45** kleur; **46** gevat; **47** met elkaar; **48** Ierland; **49** rij; **51** brandstof; **54** leeg; **56** Selenium; **59** vidit; **61** getroffen; **63** oevergewas; **64** watervogel; **67** vlaktemaat; **69** judograad; **71** deciliter; **72** met name; **73** vogel; **74** titanium.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** brug; **4** lotus; **8** haas; **11** koper; **13** tafel; **15** Na; **17** kan; **18** rok; **19** pi; **20** gat; **22** nap; **24** bah; **25** bel; **26** rond; **28** ego; **30** nood; **32** Edda; **33** stank; **35** Oder; **37** L.S.; **38** rat; **40** rug; **42** la; **43** rot; **44** uur; **45** ga; **47** wee; **49** Inn; **51** de; **52** Elia; **54** roven; **57** atol; **59** test; **61** pal; **62** AVRO; **63** bijl; **64** ora; **66** por; **68** arm; **70** id.; **71** koe; **72** del; **74** nu; **75** lonen; **77** losse; **79** ruit; **80** tabel; **81** dons.

VERTIKAAL: **1** bang; **2** uk; **3** gok; **4** Lena; **5** O.R.; **6** ut; **7** Sara; **8** hek; **9** at; **10** stil; **12** pand; **14** föhn; **16** aards; **19** pedel; **21** tod; **23** pet; **24** bon; **25** bod; **27** nar; **29** gas; **31** oog; **32** elogé; **33** stoer; **34** kruin; **36** rafel; **39** are; **41** urn; **46** altijd; **47** was; **48** Eva; **50** n.a.v.; **51** doorn; **53** iel; **55** opa; **56** elp; **58** tra; **60** toon; **62** Ares; **63** bier; **65** reet; **67** odol; **69** muis; **71** kot; **73** LSD; **75** li; **76** na; **77** le; **78** EO.

Winwoord: KLOOSTERGELOFTE

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand *f* 29,00
per kwartaal *f* 86,90
Per acceptgiro:
per maand *f* 30,50
per kwartaal *f* 88,40
Losse nummers *f* 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de averechtse aap

de rechter

recept

Gevulde mozzarella uit de oven

In Italië wordt voor de vulling zongedroogde tomaatjes gebruikt. Bij ons zijn die in potjes ingelegd in olie te koop in Italiaanse winkels of delicatessewinkels. Ze zijn helaas niet goedkoop, hoewel u de olie waarin ze zijn ingelegd ook kunt gebruiken. In dit recept zijn ze vervangen door gehalveerde kerstomaatjes.

4 mozzarellakaasjes, 6-8 zwarte olijven, 8 kerstomaatjes, 4 grote plakken gerookt ontbijtspek, 4 takjes tijm of rozemarijn, olijfolie.

Halveer de mozzarellakaasjes.

Snijd de zwarte olijven klein en verdeel dit over vier mozzarellahelften. Was en halveer de kerstomaatjes en leg vier halve tomaatjes op de kaasjes met olijven. Leg hierbovenop de andere helft van de kaasjes en 'wikkel' elk kaasjes in een plak (uitgerold) ontbijtspek. Steek een takje tijm of rozemarijn onder elk plakje spek. Leg de kaaspakketjes op 4 vuurvaste borden en schuif deze bovenin de op 225 ØC voorverwarmde oven. Laat de kaasjes in ca. 7 minuten gratineren. Bedruppel de kaasjes daarna met een beetje olijfolie en schik er enkele kerstomaatjes rond omheen.

'Nederlands wordt dialect'

NIJMEGEN - Het is heel goed mogelijk dat de Nederlandse taal door de Europese eenwording zal verworden tot een dialect, terwijl Engels en wellicht ook Duits dan de voertalen zijn. Hetzelfde gevaar dreigt overigens ook voor andere Europese talen, zoals Noors en Zweeds. Die voorspelling doet prof. dr. C. de Bot, die gisteren werd geïnstalleerd als hoogleraar Toegepaste Taalwetenschap aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen.

Volgens De Bot maken taal en taalkeuze deel uit van een groter maatschappelijk proces. Nederlanders blijven Nederlands spreken zolang zij en hun kinderen daardoor een prettig leven kunnen leiden. Als handel, industrie, delen van het onderwijs en de wetgeving en hogere bestuurslagen echter vooral Engels als voertaal gaan gebruiken, schakelen de Nederlanders over op die taal. Zij houden daarbij geen rekening met de verdwijning van het cultuurgoed van het Nederlands.

De Bot stelt dat nu al in de praktijk blijkt dat door toenemende Europese contacten in Nederland mensen steeds meer Engels gebruiken. De positie van het Nederlands is weliswaar in Europese verdragen wettelijk als officiële taal en werktaal vastgelegd, maar in buitenlandse contacten spreken de mensen voornamelijk Engels en in mindere mate Duits. Engels heeft een hogere „economische" waarde, stelt De Bot, en wint dus van het Nederlands.

De nieuwe hoogleraar denkt dat het niet zinvol is als de overheid maatregelen neemt om de landstaal te beschermen. Volgens De Bot bepalen de inwoners van een land welke taal zij gebruiken.

Als voorbeeld noemt hij het Catalaans. De Spaanse regering verbiedt die taal al meer dan 250 jaar, maar desondanks spreekt 95 procent van de Spanjaarden het Catalaans.

Nederland betaalt relatief het meest

Zalm bezorgd over hoge EU-contributie

Van onze redactie buitenland

ESSEN - Minister Zalm (Financiën) heeft zijn ambtenaren opdracht gegeven na te gaan hoe Nederland meer profijt kan trekken van Brusselse subsidies. Zalm heeft om het onderzoek gevraagd omdat hij zich grote zorgen maakt over de al maar oplopende Nederlandse contributie aan de Europese Unie.

De bewindsman maakte dat gisteren bekend in Essen, waar de regeringsleiders van de Europese Unie hun halfjaarlijkse topconferentie houden. Vorige week werden in de Tweede Kamer al kritische kanttekeningen geplaatst bij het feit dat Den Haag sinds kort netto meer aan Brussel betaalt dan het opstrijkt. Nederland profiteerde tot ongeveer 1990 dusdanig veel van de Europese landbouwsubsidies, dat we netto verdienden aan Brussel. Sinds de reorganisatie van het landbouwbeleid is die balans echter volledig omgeslagen. In 1992 betaalde Den Haag al 1,2 miljard gulden meer aan EU-contributie dan we er via allerlei subsidies uit terugkregen. Dat gat wordt de komende jaren alleen maar groter: in 1999 vloeit er 12,3 miljard gulden uit de schatkist naar Brussel en komt er maar zes miljard gulden terug. Nederland is dan het land dat verhoudingsgewijs het meeste bijdraagt aan de Europese begroting.

De Tweede Kamer moet binnenkort beslissen of ze instemt met de door het vorige kabinet van premier Lubbers en minister Kok gemaakte afspraken over een verhoging van de EU-begroting. Volgens Zalm mag ons land best proberen wat meer profijt te trekken van de Brusselse subsidiepotten: „We behoren echt niet meer tot de rijkste landen, maar sommige wel rijke landen profiteren veel meer dan wij."

Landen als Frankrijk, Engeland maar ook Duitsland, Denemarken en België weten de weg naar Brussel doorgaans beter te vinden dan Nederlandse lobbyisten.

punt uit

● Meevaller

De schatkist heeft tot en met november 1,7 miljard gulden meer ontvangen dan geraamd. Dat is vooral het gevolg van hogere opbrengsten in de vennootschapsbelasting en sneller werken door de belastingdienst. Het geld wordt gebruikt om het financieringstekort van de overheid te verlagen.

● Gedood

Een 48-jarige man uit Den Haag is gistermiddag om het leven gekomen in een transformatorstation. De man klom via een door hem kapot geslagen luik het huisje binnen. Daarbij is hij in aanraking gekomen met de elektrische installatie waarop hoogspanning stond. Hij werd op slag gedood. Voorbijgangers zagen benen uit het bovenluik steken. Toen zij de man wilden terugtrekken, voelden ze dat hij onder stroom stond. De man wilde waarschijnlijk koperdraad stelen.

● RaRa

De RaRa-verdachten Krikke en Müter krijgen geen inzage in hun strafdossier. De raadkamer van de rechtbank in Den Haag heeft bezwaren van de twee als ongegrond terzijde geschoven. De verdachten zijn wegens de prille fase van het onderzoek, het uitblijven van arrestaties en ontbreken van uitzicht op een openbare terechtzitting voorlopig voldoende geïnformeerd, meent de rechtbank. Tot op heden hebben de twee Opstand-medewerkers de mededeling gekregen dat ze worden verdacht van deelname aan de criminele organisatie RaRa.

● Lof

D66-Tweede-Kamerlid Bob van den Bos en GroenLinks-Senator Tom Pitstra worden vandaag beiden benoemd tot 'Dierenbeschermer van het Jaar'. Het duo volgt Erica Terpstra (VVD) op, die twee jaar lang de titel voerde. De Dierenbescherming vindt dat beide parlementariërs zich onderscheiden hebben door zich gedurende meerdere jaren actief te hebben ingezet om het lot van dieren te verbeteren. Belangrijk vindt de Dierenbescherming dat beiden ervan overtuigd zijn dat het dier een eigen waarde heeft, die niet kan worden afgemeten aan economisch of ander nut.

● Johan Friso

Prins Johan Friso, de middelste zoon van koningin Beatrix en prins Claus, is gisteren afgestudeerd aan de Technische Universiteit in Delft. De 25-jarige prins heeft er zes jaar over gedaan om zijn studie luchtvaart- en ruimtevaarttechniek af te ronden. Momenteel studeert de prins nog economie in Rotterdam.

Staatsiefoto in plaats van concrete financiële hulp

EU belooft Oost-Europa weinig

Van onze redactie binnenland

ESSEN - Zes Oosteuropese regeringsleiders mogen vandaag bij wijze van hoge uitzondering mee op de 'familiefoto' van hun collega's uit de Europese Unie. Daarmee zullen ze het vermoedelijk moeten doen. Weliswaar wordt de Oosteuropeanen op de Eurotop in Essen vandaag pontificaal meegedeeld dat ze in de toekomst lid mogen worden van de EU. Maar de regeringsleiders van de EU slaagden er gisteren niet in om vast te leggen hoeveel financiële hulp ze de komende jaren zullen krijgen.

De Duitse regeringswoordvoerder zei tot twee keer toe dat men het belang van het staatsieportret niet mocht bagatelliseren, maar hij kon niet name de aanwezige Oosteuropese waarnemers niet te overtuigen. De Eurotop had in Essen willen vastleggen dat er de komende vijf jaar ruim 15 miljard gulden voor het Oosteuropese hulpprogramma vrijkomt.

Omdat de zuidelijke EU-lidstaten tegelijkertijd een grote som eisen voor hulp aan Afrikaanse Middellandse Zee-landen, bleef men steken in een traditioneel Europees compromis van 'geen van beiden'.

Eurocommissaris Hans van den Broek vond gisteravond dat de EU met de belofte dat de Oosteuropeanen op een dag lid mogen worden al een „veeleisende en ambitieuze oefening" was begonnen. Hij benadrukte ook het „verschil in historische achtergrond" tussen de Oosteuropese landen en Finland, Oostenrijk en Zweden, die op 1 januari 1995 lid worden. Hij kondigde bovendien aan dat in het voorjaar voor iedere kandidaat-lidstaat een apart plan verschijnt, waarin precies wordt uitgestippeld hoe ze hun wetgeving en economie moeten aanpassen aan het gemiddelde Westerse niveau.

In principe heeft de EU tien landen op het oog: Polen, Hongarije, Tsjechië, Slowakije, Bulgarije en Roemenië, die vandaag al in Essen aanwezig mochten zijn, plus de Baltische staten Estland, Letland en Litouwen en de voormalige Joegoslavische republiek Slovenië. Als het uiteindelijk op lidmaatschap aankomt, zullen de landen, aldus Van den Broek, „elk op hun merites worden beoordeeld."

Stapjes

Om de Oosteuropeanen tegemoet te komen, wil de EU geleidelijk alle douanetarieven en invoerbeperkingen verminderen. Daarbij wordt begonnen met textiel en staal. 'Stap voor stap' zal in de komende jaren ook de invoer van Oosteuropese landbouwprodukten gemakkelijker worden gemaakt.

Volgens staatssecretaris Patijn kunnen de landen pas over zes tot acht jaar echt lid worden. Duitse experts schilderden een somberder perspectief. Volgens hen moeten de Oosteuropese landen de komende 20 jaar een jaarlijkse economische groei van 6 procent realiseren, willen ze aan het EU-niveau kunnen tippen.

● *Premier Kok werd gisterochtend hartelijk verwelkomd door bondskanselier Kohl. De Duitse minister van Buitenlandse Zaken Kinkel wil Kok ook nog even de hand schudden.* Foto: REUTER

Twee stoffelijk overschotten in zee gevonden

DEN HELDER - De bemanningen van de viskotter Texel 29 en de mijnenjager Hr. Ms. Urk hebben ieder een stoffelijk overschot op zee geborgen. In één geval is sprake van een misdrijf. De bemanning van de mijnenjager vond gisterochtend een lijk in de Waddenzee bij Texel. Aanvankelijk werd er rekening mee gehouden, dat de vermiste schipper Gerssen van de overvaren Urker kotter Larissa was gevonden. Dat bleek niet het geval. Het stoffelijk overschot was aan handen en voeten gebonden.

De Texel 29 haalde ten noordwesten van Den Helder de romp van een stoffelijk overschot op. De identificatie verloopt moeizaam. Het lijk heeft lange tijd in zee gelegen.

Verdacht van betalen van steekpenningen

Berlusconi wordt dinsdag verhoord

Van onze redactie buitenland

ROME - De Italiaanse Justitie wil komende dinsdag premier Silvio Berlusconi verhoren. Hij heeft zich mogelijk schuldig gemaakt aan corruptie. Volgens een aantal Italiaanse dagbladen moet de premier voor een team van onderzoeksrechters van het parket Milaan-Noord verschijnen.

Het onderzoek dat tegen Berlusconi loopt, maakt deel uit van de operatie Schone Handen, de actie van de Italiaanse Justitie tegen de corruptie in de politiek en in de zakenwereld. Het onderzoek richt zich op Berlusconi's activiteit als president-directeur van de onderneming Fininvest. Deze mediagigant zou met medeweten van Berlusconi steekpenningen hebben betaald aan medewerkers van de fiscale recherche.

Procureur Francesco Borreli, die het onderzoek leidt, deelde mee dat zijn onderzoekers Berlusconi dinsdag met opgestroopte mouwen zullen opwachten. De kranten verwachten dat de premier zijn zaak zoveel mogelijk zal proberen te vertragen. De voortgang van Schone Handen is niet verzekerd, omdat de belangrijkste onderzoeksrechter, Antonio Di Pietro, deze week is afgetreden. Hij deed dat omdat de politiek hem in zijn onderzoek tegenwerkte.

Zie ook pagina 7
● **Di Pietro zet Italiaanse politiek nu al op stelten**

Voorwaarde voor succesvol vredesoverleg

Britten: IRA moet wapens inleveren

Van onze redactie buitenland

BELFAST - De IRA zal niet aan onderhandelingen over de toekomst van Noord-Ierland mogen deelnemen zolang zij in het bezit is van wapens. Dat heeft de Britse regering de terreurorganisatie gisteren laten weten tijdens een bijeenkomst in Stormont Castle, even buiten Belfast.

Hoewel de Britse delegatie slechts werd aangevoerd door een ambtenaar, werd de bijeenkomst als historisch omschreven.

De IRA-delegatie werd aangevoerd door Martin McGuinness, de tweede man in Sinn Fein (de politieke arm van de IRA). Drie leden van de vijfkoppige delegatie waarmee de Britten gisteren spraken, hadden wegens terrorisme in Britse gevangenissen gezeten.

McGuinness omschreef de drie uur durende bijeenkomst als het „begin" van een historisch proces. Hij zei: „We hebben de vertegenwoordigers van de Britse regering verteld dat het nu tijd is om de onderdrukten en de onderdrukkers te bevrijden."

De Sinn Fein-delegatie legde alle oude eisen op tafel. De Britse troepen moesten weg uit Noord-Ierland, hereniging met de Ierse Republiek was „onvermijdelijk," en de protestanten moesten niet het recht krijgen op een veto over de uitkomst van de onderhandelingen.

Sir Patrick Mayhew, de Britse minister voor Noord-Ierland, weigerde de bijeenkomst te omschrijven als onderhandelingen. De ontmoeting was slechts een „oriënterend gesprek." De onderhandelingen beginnen pas als alle partijen om de tafel gaan zitten, aldus de minister. Of het echter ooit zover komt, staat te bezien. Sammy Wilson, een vooraanstaand lid van Ian Paisley's Democratic Unionist Party (DUP), veroordeelde de bijeenkomst.

Zie ook pagina 7
● **Lot Noord-Ierland bepaald door Thomas en McGuinness**

Swapo wint verkiezingen in Namibië

KAAPSTAD - De parlements- en presidentsverkiezingen in Namibië lijken een duidelijke meerderheid voor de regeringspartij Swapo en de zittende president Sam Nujoma te hebben opgeleverd. Dat blijkt uit de eerste uitslagen die gisteren binnenkwamen. De definitieve uitslag wordt maandag verwacht.

De voormalige communistische guerrillabeweging Swapo heeft volgens de voorlopige cijfers 58 procent van de stemmen gehaald in deze eerste verkiezingen sinds de onafhankelijkheid in 1990. De Democratische Turnhalle Alliantie (DTA), krijgt rond de 30 procent van de stemmen.

Volgens een waarnemersgroep van het Europese Parlement zijn de verkiezingen ondanks kleine problemen eerlijk verlopen. De waarnemers spraken zelfs over „de beste verkiezingen die tot nu toe in Afrika zijn gehouden."

Toch containers met gifstoffen in Westerschelde

RILLAND-BATH - Er zijn toch containers met gevaarlijke stoffen van het gestrande Russische zeeschip Pioner Onegri in de Westerschelde terechtgekomen. Uit een kapotte container zijn witte flessen met herbicyde, een onkruidbestrijdingsmiddel, weggespoeld. Rijkswaterstaat heeft gemeenten in de omgeving gevraagd de bevolking te waarschuwen voor de witte flessen. Een woordvoerder schat dat er enkele tientallen tot hooguit een paar honderd flessen zijn weggespoeld.

De Pioner Onegri was afkomstig uit Antwerpen en raakte donderdag ter hoogte van Bath in moeilijkheden. Het schip maakte snel zware slagzij en dreigde te kapseizen. Sleepboten houden het sindsdien tegen een plaat gedrukt. Desondanks vielen 27 van de 500 containers van boord.

'Hilversum' maakt van terugtocht een levenshouding

Nederland toch vertrost

DOOR PAUL HOLLAAR

DEN HAAG – „Het wordt oorlog," verklaarde de voorzitter van de EO donderdagmorgen plechtig toen hij moest reageren op het afspringen van de deal tussen de NOS en Veronica/Endemol. De werkelijkheid is dat alle acteurs in de Hilversumse spaghetti-western intussen zichzelf in de voet hebben geschoten en dat is niet heldhaftig, maar dom.

nieuwsanalyse

Het begin van het verhaal ligt in de jaren zeventig, toen Nederland zich massaal begon te ontzuilen. De publieke omroep heette in die dagen het zuilensysteem en de omroepwet van die dagen ging ervan uit dat elke stroming in het land, recht had op een eigen zuil. Niet iedereen vond dat fantastisch, maar het was overzichtelijk en voor buitenlanders onbegrijpelijk. De EO mocht eind jaren zestig nog tot de omroep toetreden, want iedereen begreep dat zware protestanten liever naar de Muzikale Fruitmand luisterden dan naar een losbollige Steravond van de NCRV.

Verloedering

Toen sloeg de verloedering toe. De van zee verjaagde piraten van de Tros en Veronica meldden zich in Hilversum, weliswaar zonder zuil, maar met een hoop onverzuilde leden en de minister en de Kamer vonden dat goed. Het klopte weliswaar wettelijk van geen kant, maar kort tevoren had ook niemand gepiept toen de VPRO zich pontificaal van zijn vrijzinnig protestantse fundamenten had ontdaan en ogenschijnlijk beginselloos door het leven ging. Veronica en Tros hadden ook geen beginselen die iemand kon navertellen en in Hilversum geldt: Gelijke narren, gelijke kappen.

Daarmee kwamen de zuilen op drijfzand te staan en het is nog een wonder dat ze tot op vandaag niet totaal verdwenen zijn. Intussen waren namelijk ook de commissie en het departement van CRM zich met de toekomst van de omroep gaan bemoeien. De commercie klaagde over het feit dat zij tussen al die suffe programma's geen reclamespotjes kon verkopen. Een commerciële omroep, waar je naar hartelust tussen de reldekedel frisdrank of zeeppoeder kon aanprijzen, dat was veel beter. De minister van die tijd heette Elco Brinkman en na een reis naar Londen had deze de oplossing aldaar van het scherm gegapt: het duale bestel, met twee publieke en twee commerciële zenders. Tegen de morrende aanhangers van de zuilen zei hij dat anders alle reclamegelden naar het buitenland zouden wegvloeien.

Zondvloed

De gevestigde omroepen zagen eindelijk de bui hangen. Eerst werd er kloek gelobbied bij bevriende kamerleden, werd gewaarschuwd tegen vertrossing en werd massaal de jacht op nieuwe tientjesleden ingezet. Maar van nieuw beleid was ook in Hilversum geen sprake. Wie suggereerde dat een gewone, zelfs levensbeschouwelijke omroep ook best commercieel kon voortbestaan, werd voor ketter uitgemaakt.

Het nieuwe beleid moest, hoe dan ook, in Den Haag worden uitgevonden. Dat luidde: de bestaande omroepen moeten gaan samenwerken; dat leidt tot herkenbare programmering; tot sterke zenders en natuurlijk ook tot opheffing van de eigen identiteit. Wie de EO en Veronica op één net zet en ze dwingt op elkaar te gaan lijken, schaadt de publieke omroep. Maar Hilversum vond het goed, omdat de minister had gesuggereerd als beloning het leven van elke omroep voor tien jaar te garanderen. Of de NOS-bestuurders gedacht hebben: „Na ons de zondvloed," zal niemand weten.

Intussen doekte de een na de ander grote delen van het eigen programmabedrijf op en ging zijn programma's in het buitenland of bij de binnenlandse amusementsindustrie kopen. Endemol maakt nog geen actualiteitenprogramma's omdat die programma's gezichtsbepalend worden geacht, in een verder volstrekt vertrost landschap. Maar wat niet is zal vroeg of laat wel komen.

Klachten

Hilversum is natuurlijk het tragisch slachtoffer in het omroepdrama. Maar hoe zit het met de vertolkers van de bijrollen? Daar is het ook treurig mee gesteld. Want zijn de reclamebureaus nu blij met al die commerciële stations? Niks hoor, die klagen over het feit dat je tegenwoordig veel meer spotjes op veel meer stations moet verkopen om hetzelfde bereik als vroeger te krijgen. Is de politiek blij? Niks hoor, de chaos wordt kamerleden en ministers terecht aangewreven. Kan het hele volk blij zijn over het feit dat de reclamegelden in het eigen land besteed worden? Geen sprake van, dat geld vloeit grotendeels naar Luxemburg. En de keuze aan programma's dan? Die komen allemaal uit buitenen binnenlandse pretfabrieken. Nederland is helemaal vertrost. Endemol is gezichtsbepalend voor Nederland geworden. En of je dat publiek of commercieel noemt, doet er niks toe.

Hilversum heeft van de terugtocht een levenshouding gemaakt. Terwijl de rest van de wereld zich voorbereidt op betaal-televisie, treurt de publieke omroep om het afspringen van een huwelijk met een pretfabriek. Men zou opgelucht moeten zijn.

Men zou een gat in de lucht moeten springen.

Flopje gezien... kastje dicht

NEDERLANDSE JUSTITIE

DOOR PAUL KOOPMAN

Van Mierlo's ster kan niet vallen, wel doven

DEN HAAG – Het diner in de Nieuwzeelandse hoofdstad Wellington duurde veel langer dan was voorzien. En hij was eigenlijk al moe toen hij eraan begon. Het geserveerde 'druivensap' – port bij het voorgerecht, rode en witte wijn bij het hoofdgerecht, muskaat na – steeg de bewindsman langzaam naar het hoofd. Toen het dessert eenmaal was opgediend zag de toenmalige woordvoerder Bertens zijn minister van Buitenlandse Zaken boven de slagroom knikkebollen. Een seconde later was Van der Klaauw in slaap gevallen en met zijn neus in het toetje gedoken. Bertens aarzelde geen moment en deed hetzelfde, uitroepend: „This is a Dutch habit!" Daarmee was een diplomatiek incident voorkomen. De Nieuwzeelandse minister van Buitenlandse Zaken kon de grap wel waarderen.

Deze anekdote, zonder twijfel de smakelijkste uit de recente geschiedenis van het ministerie van Buitenlandse Zaken, circuleert de laatste tijd weer in politiek Den Haag. De vermoeidheid die is af te lezen van de huidige bewindsman, Hans van Mierlo, heeft de herinnering aan Chris van der Klaauw (1977-1981) weer wakkergeroepen. De D66-leider heeft zich volgens vriend en vijand behoorlijk verkeken op het slopende bestaan dat het reizende visitekaartje van de regering moet leiden.

Van Mierlo voerde afgelopen zondag zelf zijn vermoeidheid op als excuus voor zijn alom als 'zwak' gekwalificeerde optreden in de Tweede Kamer. Bij de verdediging van zijn begroting werkte de minister centimetersdikke stapels ambtelijk proza door, soms geïrriteerd reagerend als hij door Kamerleden werd onderbroken. Terwijl zijn collega-bewindslieden van D66 – Wijers, Borst en Sorgdrager – met glans voor hun 'kamerexamen' slaagden, kwam de doorgaans mild oordelende GPV'er Van Middelkoop na het optreden van Van Mierlo tot de conclusie: „Dit had wel iets van een déconfiture."

● *Minister Van Mierlo is moe.* Foto: KLAAS TIMMERS

Krediet

In zorgwekkend snel tempo is Van Mierlo zijn krediet als minister van buitenlandse zaken aan het verspelen. De incidenten rijgen zich zo snel aaneen dat voorzichtig de vraag klinkt hoe het verder met hem moet. Het geweeklaag na het begrotingsdebat was nog niet verstomd, of hij beging een nieuwe misstap. Tijdens de Navo-top in Brussel deed Van Mierlo, zonder daarover eerst zijn collega van Defensie te raadplegen het royale aanbod Nederlandse troepen te leveren voor de in oorlog gedompelde Armeense enclave Nagorno Karabach. Op hetzelfde moment was defensieminister Voorhoeve in de ministerraad aan het uitleggen dat 'onze jongens' pas naar de Kaukasus afreizen als aan een vijftal onmogelijke voorwaarden is voldaan. „De [illegible] van de Voorhoeve en Van Mierlo lopen niet helemaal gelijk," reageerde de woordvoerder van Voorhoeve zuinigjes.

De [illegible] uitspraken over de uitzending van troepen vormen niet het enige kerfje op Van Mierlo's [illegible]. Kort voor zijn begrotingsbehandeling in de Tweede Kamer schoffeerde hij de WEU-assemblee in Parijs door voortijdig te vertrekken; de WEU-parlementariërs kregen geen tijd meer voor hun traditionele vragenrondje. De volgende dag stuurde het departement een excuustelegram. Verwarring zaaide de minister met zijn uitspraken begin november dat de 'kritische grens' bij de defensiebezuinigingen bereikt was. Er moest een persconferentie belegd worden om duidelijk te maken dat hij daarmee niet bedoeld had dat verder bezuinigen onmogelijk is.

POLITIEK VIZIER

Glibberiger

Het internationale toneel blijkt voor Van Mierlo toch een stuk glibberiger dan de beslotenheid van de D66-fractiekamer, waar hij de afgelopen jaren als 'gouwe ouwe' van zijn eigen beweging op handen werd gedragen. Dat de D66-leider soms dagenlang niet aanspreekbaar was als hij een speech moest voorbereiden en geprikkeld reageerde als een fractielid zijn wijdlopige betogen niet helemaal kon volgen, werd hem graag vergeven. Van Mierlo – en niemand anders – had er immers voor gezorgd dat D66 na het rampzalige tijdperk-Terlouw uit zijn as herrees. Als kroon op zijn restauratiewerk trakteerde hij de natie ook nog op het paarse kabinet.

Maar de 'rechtse houwdegens' van CDA en VVD in de Tweede Kamer, de buitenlandspecialisten Jaap de Hoop Scheffer en Frans Weisglas, hebben minder clementie. Het moment nadert dat dit tweetal de twijfels over Van Mierlo's diplomatieke gaven openlijk gaat ventileren.

Succes

Moet de D66-leider zich daar grote zorgen over maken? Het antwoord op die vraag luidt verrassend genoeg: 'nauwelijks'. Van Mierlo kan zich er immers op beroepen dat hij een aantal andere dossiers van zijn ministerie wel met succes heeft afgerond. Zo verliep de lobby voor CDA-Eurocommissaris Van den Broek zonder brokken. Dat was méér dan een verademing na het mislukte kampioenschap-Lubbers op Korfu.

Bij de lobby voor Van den Broek bleek tevens dat de verhoudingen met Duitsland en Frankrijk inmiddels aanzienlijk verbeterd zijn en ook dát is geen geringe verdienste.

Waar het gefilosofeer van Van Mierlo over de nieuwe Europese Unie eindigt weet nog niemand, maar diplomaten achten het uitgesloten dat hij net als voorganger Van den Broek tegen de muur loopt met utopische vergezichten over een 'federaal Europa'.

Nog belangrijker is het feit dat Van Mierlo als vice-premier en D66-voorman in het kabinet een welhaast onaantastbare positie bekleedt. Wie aan zijn stoelpoten zaagt, zet tevens het kwetsbare 'paarse experiment' op scherp. Kritiek op H.A.F.M.O. is nog tot daar aan toe, het beschadigen of zelfs heenzenden van de D66-voorman zullen de Democraten nooit toestaan. Het zal daarom met Van Mierlo, zelfs in het zwartste scenario, niet anders vergaan dan met Van der Klaauw. Zijn ster zal niet vallen, maar doven.

lezers schrijven

● Blauwhelmen

Naar aanleiding van het artikel over de gijzeling van de blauwhelmen op 28 november 1994, wil ik graag een reactie geven. Met afschuw moest ik vernemen hoe de blauwhelmen worden misbruikt door Servische agressors. Iedereen wist dat de blauwhelmen een politieke speelbal van de strijdende milities zijn. Maar nu zijn ze ook fysiek bedreigd. Dit zal uiteraard wel weer talloze debatten teweeg brengen en weinig daden doen verrichten. Wanneer zal nu eindelijk eens de druppel bij de Verenigde Naties overlopen om de mensonterende taferelen van de agressors, die de wereld elke dag weer moet zien, te vergelden?

Het is toch in- en intriest dat de Verenigde Naties zelfs de Bosnische Serviërs nog voedsel verstrekken. Ik heb ontslag genomen bij Defensie omdat ik geen deel meer wens uit te maken van het slappe beleid dat daar gevoerd wordt. Het enige wat hier aan de orde is is dat men met groot militair machtsvertoon de totale wapeninname (demilitarisering) van het gehele gebied, koste wat kost, moet bewerkstelligen. En men moet zich niet afvragen of het gevaar met zich meebrengt, want wij militairen kiezen toch voor militaire risico's! Het is voor geen enkele regering te verantwoorden wat zich nu in het voormalige Joegoslavië afspeelt. Kinderen worden de schedels ingetrapt, zwangere vrouwen vermoord, afgeslacht, verkracht, etcetera. Wie kan zo'n tolerantie nog verantwoorden voor de Schepper aller dingen?

HEERLEN A.H. van Makelenkamp
(Door redactie ingekort)

● Melk en honing

Hierbij wilde ik reageren op het artikel van 28-11-'94 jl., 'Land van melk en honing'. Waar zijn wij mee bezig in dit land? Buitenlanders mogen hier zogenaamd verblijven legaal of illegaal. Nu maken deze mensen hier problemen, omdat ze geen werk krijgen, of geen Nederlands willen spreken, maar wel een uitkering hebben.

Nederlanders moeten sollicite- [illegible] ken zich niet aan de regels te houden. Bij mij wordt al gekort als ik maar een wind laat!

Alles wordt in de buik van de allochtone medemens geduwd. Zij hebben het beloofde land van melk en honing gevonden. Ze krijgen in Nederland de beste mogelijkheden geboden. Wij Nederlanders moeten spreken van laksheid van het paars kabinet. Er wordt alleen gekort op Nederlandse burgers. Dat is toch discriminatie! We hebben jaren bezuinigd en niets teruggekregen.

LANDGRAAF A.H.W. Debeij
(Door redactie ingekort)

● Josefientje

Naar aanleiding van het artikel in uw krant van 4 november 'Provincie betrokken bij ruzie rond Josefientje' van 4 november wil ik het volgende kwijt. De op dinsdag 8 november gehouden zitting van de Provinciale Klachtencommissie was inderdaad uiterst geheim. De enige die wel binnen had mogen komen, was mijn adviseur. Die bleef echter zonder kennisgeving gewoon weg. Dat hij Josefientje heeft laten stikken duid ik hem euvel.

HEERLEN D.G. Reinhardt,
vader van Josefientje.
(Door redactie ingekort)

● Vliegveld

Je vrijheid gaat zover tot daar waar je een ander hindert. De aarde en het luchtruim zijn van iedereen. Dat wil niet zeggen dat iedereen ermee kan doen en laten wat hij wil, maar juist dat iedereen rekening moet houden met al die andere bezitters. Dat geldt ook voor onze overheid. Bovendien moet zij ook opkomen voor de belangen van de burgers. Ik betwijfel toch sterk of zij dat doet als zij in dichtbevolkt gebied een vliegveld uitbreidt (zeker met de Bijlmerramp in het achterhoofd!). Allemaal, of we nou voor of tegen de welgebouwde-maar-nooit-in-gebruik-genomen kerncentrale in Kalkar waren, hebben we eraan mee moeten betalen.

Als de overheid nu inziet dat ze op grond van verkeerde en verzwegen gegevens de beslissing heeft genomen om vliegveld Beek uit te breiden en nu de moed heeft dit toe te geven en de besluitvorming terug te draaien, kan een nog groter debâcle dan Kalkar vermeden worden. En wat betreft een vliegverbod uitvaardigen boven de DSM: iedereen met natuurkundig inzicht begrijpt dat dit een zoethoudertje voor de bevolking is. Als de motoren van een vliegtuig uitvallen, zal dat vliegtuig van dat moment in een rechte ba[...] doorvliegen terwijl het stee[...] meer hoogte verliest. Dus als e[...] vliegtuig een bocht maakt vo[...] DSM, en in die bocht loopt h[...] fout, is er een groot risico dat d[...] vliegtuig óp de DSM zal storte[...]

MAASTRICHT José Creus[...]

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● CDA Meerssen

Het CDA in Meerssen maakt b[...] zwaar tegen het feit dat de d[...] wethouders in Meerssen na[...] hun fulltime wethoudersba[...] ook nog eens parttime elde[...] werken. (LD 25 november). O[...] die manier wordt politiek e[...] schnabbel, zegt oppositieleid[...] Piet Pinxt van het CDA.

Was Pinxt niet die parttime we[...] houder van Meerssen, die e[...] paar jaar geleden fulltime als d[...] rectie-secretaris en acquisite[...] in dienst was van aanneming[...] bedrijf Schreurs in Sittard? [...] mocht dat bedrijf toen niet, t[...] verbazing van velen, het nieuw[...] Meerssense gemeentehuis bou[...] wen? En ging dat bedrijf ni[...] failliet tijdens de bouw van d[...] gemeentehuis, wat extra koste[...] voor Meerssen betekende? Vo[...] wie was de politiek toen ook [...] weer een schnabbel?

„Ik wil in elk geval stelling ne[...] men en de wethouders op hu[...] [illegible] aanspreken", voe[...] Pinxt hier nog aan toe. Een p[...] jaar geleden deden anderen [...] bij hem, zonder succes. Het [...] verkeren.

MAASTRICHT E.M van den Bo[...]

● CDA/abortus

Vanaf 1973 heeft het CDA de [...] staande wetten ter beschermi[...] van de levensrechten van de o[...] geborenen laten schenden [...] tenslotte heeft het CDA in 19[...] een Abortuswet aangeno[...] waardoor er dagelijks hon[...] den weerloze onschuldige kind[...] ren worden geaborteerd, [...] duizenden per jaar en in 21 j[...] meer dan een miljoen.

PvdA, VVD en D66 hebben to[...] a-sociaal en ondemocratisch v[...] zuimd de bestaande wetten [...] bescherming van de ongebo[...] nen te handhaven en de ongebo[...] ren kinderen werden aan d[...] aborteurs uitgeleverd. Het CD[...] zegt een christelijke partij [...] zijn, daardoor is dit verraad [...] erg.

De enige redding van het CD[...] ligt hierin: eerlijk voor d[...] Schepper van het leven en voo[...] het gehele Nederlandse volk er[...] kennen, dat het fout is gewee[...] en dat zoiets nooit had moge[...] gebeuren. En radicaal een ande[...] re koers varen, waarin ieder[...] mens veilig is.

NIJMEGEN
Pater J. Koopman s.s.[...]
Namens Recht zonder onder[...] scheid
(Door redactie ingekort)

● Minimumloon

De FNV gaat weer grote woor[...] den gebruiken en dat vind ik ei[...] genlijk merkwaardig. Het kabi[...] net doet een goede poging o[...] langdurig werklozen aan de slag te krijgen. In plaats van mee te denken zet Stekelenburg meteen zijn stekels uit door middel van dreigende taal. Ook het FNV weet dat bij veel bedrijven de schaalindelingen een paar honderd gulden boven het minimumloon starten. Als men nu eens begint om tussen het minimumloon en de eerste schaal wa[...] tussenschalen te creëren is me[...] al een eind op de goede weg. [...] weet ook wel dat dat niet bij elk bedrijf kan, maar bij die bedrijven waar het wel kan moet men daar gebruik van maken. De belangen die op het spel staan zijn volgens mij groot. Als de gezamenlijke vakbonden uitsluitend de belangen behartigen van de aangesloten leden houdt men onvoldoende rekening met de noden die de samenleving als geheel raken. Daarom is het van belang dat men er samen uitkomt!

HEERLEN K. van Rijbergen

Uur van de waarheid voor Franse socialisten

Geruchtencircus rond kandidatuur Delors

● *Staatsieportret van de deelnemers aan de Eurotop die gisteren in Essen is begonnen. Delors (helemaal rechts op de voorgrond) lijkt er genoeg van te hebben en verlaat het podium.* Foto: REUTER

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – „Doet-ie het of doet-ie het uiteindelijk toch niet?" Dat is, simpel gesteld, de vraag die de Franse media – en niet alleen de Franse – nu al dagenlang bezighoudt. Het onderwerp van alle commotie is Jacques Delors. En de vraag is of de scheidende voorzitter van de Europese Commissie zich officieel kandidaat stelt voor de opvolging van president François Mitterrand.

Delors is veruit favoriet. Hij zou volgens de opiniepeilingen zowel premier Edouard Balladur als Jacques Chirac, de twee gedoodverfde conservatieve presidentskandidaten, ruim kunnen verslaan. Het probleem is echter dat Delors nog altijd niet heeft laten weten of hij kandidaat wil zijn.

Met name vanuit de Socialistische Partij is de druk op Delors enorm. De reden is simpel: met Delors als kandidaat hebben de socialisten een goede kans om opnieuw aan de macht te komen. Zonder Delors lijkt voor links hooguit een figurantenrol weggelegd bij de verkiezingen van volgend voorjaar.

Het is geen geheim dat Delors niet bepaald staat te popelen om zich in de strijd om het Elysée (het presidentieel paleis) te storten. Delors wordt in juli volgend jaar zeventig en heeft al jaren last van chronische rugklachten. Bovendien vindt zijn vrouw Marie dat Jacques het onderhand maar eens wat rustiger aan moet gaan doen. Ten slotte lijkt Delors, in tegenstelling tot andere kandidaten, bepaald niet over te lopen van ambitie.

„Als ik het doe, dan doe ik het louter uit plichtsbesef," zo liet Delors twee maanden geleden al doorschemeren. Hij voegde eraan toe dat hij zijn besluit vóór de Kerst bekend zou maken. Amper drie weken geleden verhoogden de Franse socialisten de druk op Delors om zich kandidaat te stellen. Tijdens het partijcongres riep voorzitter Henri Emmanuelli Delors met klem op om 'zijn plicht' te doen.

Delors zelf weigert vooralsnog het achterste van zijn tong te laten zien. Uit berekening? Hoe langer hij zwijgt, hoe populairder hij wordt, zo blijkt uit de peilingen. Maar veel langer kan Delors het geheim niet meer bewaren. Hij zal naar alle waarschijnlijkheid morgenavond duidelijkheid verschaffen. Delors is dan de gast van het veelbekeken televisieprogramma '7 sur 7'. Presentatrice Anne Sinclair lijkt op voorhand verzekerd van een record-kijkdichtheidscijfer. En Jacques Delors van een formidabel podium om zijn campagne te lanceren. Of juist af te blazen. Voor Delors en de Franse socialisten is het uur van de waarheid aangebroken.

Justitie in gevecht met tentakel van Octopus

Cel en boete geëist tegen strafpleiter

Van onze correspondent

AMSTERDAM – Tegen de Amsterdamse advocaat Oscar Hammerstein (40) is gisteren een jaar gevangenisstraf geëist, waarvan zes maanden voorwaardelijk. Ook eiste officier van Justitie mr. M. Witteveen 50.000 gulden boete tegen hem en drie jaar verbanning uit het advocatenberoep. Witteveen zei een lage straf te eisen omdat hij rekening hield met de ziekte van Hammerstein, die aan aids lijdt. Volgens de verdediging is het Openbaar Ministerie in het onderzoek buiten zijn boekje gegaan.

Hammerstein wordt ervan verdacht begin jaren negentig moedwillig geld te hebben witgewassen met een valse notarisverklaring. Daarmee werd een bedrag van 17,5 miljoen gulden, dat volgens Justitie afkomstig is uit drugshandel, ten onrechte aan de Surinaamse rijstbaron G. toegeschreven. Met dezelfde verklaring trachtte Hammerstein later ook nog ditzelfde bedrag onder de beslaglegging van de Zwitserse autoriteiten weg te krijgen. Hammerstein heeft altijd ontkend te hebben geweten dat het geld niet aan G. toebehoorde. Hij ontkent ook de constructie te hebben verzonnen.

De rechtszaak in Amsterdam trok veel belangstelling van pers, advocatuur, Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht. Het is de eerste keer dat in Nederland een advocaat terechtstaat wegens betrokkenheid bij de georganiseerde misdaad. Wel wordt de laatste jaren steeds vaker tegen dergelijke betrokkenheid van advocaten gewaarschuwd. De organisatie waar Hammerstein de akte voor opstelde, zou deel uitmaken van de grotere Octopus-organisatie, volgens Justitie Nederlands grootste misdaadbende. Hammerstein en andere betrokkenen zouden bij de financiële tak van Octopus zijn betrokken.

Volgens de verdediging van Hammerstein heeft het OM ongeoorloofd gehandeld in het onderzoek tegen de raadsman. Zo heeft een andere verdachte in die zaak tijdens diens door de rechter bevolen isolement in het Huis van Bewaring, in opdracht van het OM, met de advocaat van de rijstbaron in Suriname getelefoneerd. Daarmee handelde het OM volgens de verdediging in strijd met de rechterlijke beslissing hem te isoleren. Ook zouden processenverbaal van die gesprekken, waarin de man de rijsthandelaar moest overhalen naar Nederland te komen, aanvankelijk uit het dossier zijn gelaten.

De advocaat van Hammerstein zei tegenover de rechter dat zijn cliënt geen enkele reden had om vanwege het geld een akte te vervalsen. „Hij verdient een jaarsalaris van een half miljoen gulden." Daarbij schetste hij zijn collega als een integer advocaat die door zijn ziekte een strijd op leven en dood aan het vechten is.

Uitspraak over 14 dagen.

● *Aangeslagen arriveren de overlevenden van het busongeluk bij het opvangcentrum in Elburg.* Foto: ANP

Elburgse koorleden voor terugreis weer de bus in

Van onze correspondent

ELBURG – Bedrukt en aangeslagen zijn gisterochtend vierendertig leden van het Elburgse koor De Lofstem teruggekeerd in hun woonplaats. De overlevenden van het busongeluk van donderdag in Zuid-Duitsland waren toen al ruim achtenveertig uur onafgebroken op de been. De gecharterde bus kwam om kwart over zes vooraan bij gemeenschapscentrum 't Huiken, waar ongeruste familieleden zich hadden verzameld.

De bus werden begroet door een haag van fotografen en de felle lichten van tv-teams. Binnen kwamen de emoties pas echt los na de verschrikkingen die de koorleden het afgelopen etmaal hadden doorgemaakt. Onder leiding van de predikant J. Gijsbertsen werd een korte herdenkingsdienst gehouden voor de zes verongelukte slachtoffers en voor de zeven gewonden die nu nog in vier Zuidduitse ziekenhuizen liggen. Twee van hen zijn in kritieke toestand op de intensive care opgenomen.

Cru

Omwille van een snelle terugkeer stapten de koorleden donderdagavond toch weer in een bus. „Dat lijkt cru, maar wilden allemaal zo snel mogelijk naar huis," zegt de doodvermoeide E. Beekman. De koorleden van de Lofstem besloten zelfs al te vertrekken voordat de arts en verpleegkundigen van de SOS Hulpdienst vanuit Nederland het hotel hadden bereikt waar ze de hele dag hadden vertoefd. „Het kostte uiteindelijk nog wel wat gepraat om iedereen de bus in te krijgen, vooral de ouderen hadden er erg veel moeite mee, maar uiteindelijk zijn de meesten toch gewoon ingestapt."

Vier koorleden besloten bij de gewonden in Duitsland achter te blijven. „Onderweg was de sfeer natuurlijk erg verdrietig," zegt Beekman. „Gelukkig hebben de chauffeurs goed met onze angst en emoties rekening gehouden door rustig te rijden en niet abrupt te remmen."

Beschuldigingen

De Duitse chauffeur van de bus wordt verdacht van dood door schuld en moet zich hiervoor verantwoorden. Het Openbaar Ministerie in Neurenberg doet het gerechtelijk vooronderzoek, aldus de politie in Regensburg gisteren.

Het ongeluk gebeurde vermoedelijk doordat de chauffeur niet oplette. De bus knalde met een snelheid van honderd kilometer per uur achterop een vrachtwagen die geladen was met boomstammen. Die drongen via de cabine de bus in.

De buspassagiers hebben inmiddels beschuldigingen ingebracht tegen de chauffeur, die werkt voor de Duitse reisonderneming Rosi Reizen in Marl.

Geld verdienen belangrijker dan veiligheid

Gebouwen in China branden als fakkels

DOOR YVONNE VAN DER HEIJDEN

PEKING – In minder dan twee weken tijd rouwt China opnieuw om honderden doden bij een brand in een amusementsgebouw. Donderdagavond kwamen minstens driehonderd mensen, voornamelijk kinderen, om toen een theater afbrandde in de provincie Xinjiang in het noordwesten van het land. Eind vorige maand verloren 234 studenten het leven toen een discotheek in de noordoostelijke provincie Liaoning in vlammen opging.

Je hoeft geen zwartkijker te zijn om te voorspellen dat nog meer ongelukken van deze omvang zullen plaatsvinden. China ontwikkelt zich in een onheilspellende vaart.

Nieuwe gebouwen en fabrieken worden in een recordtijd uit de grond gestampt om de economische groei bij te kunnen benen. Het regent klachten over de kwaliteit van de bouwwerken, die vooral worden uitgevoerd door goedkope, ongeschoolde bouwploegen. Bestaande gammele gebouwtjes worden haastig omgebouwd tot warenhuizen, restaurants, danshallen en andere gelegenheden waar de burgers, die steeds welvarender worden en meer vrije tijd krijgen, hun geld kunnen besteden.

Voorzover er al veiligheidsvoorschriften zijn, is het allereerst de vraag of deze voldoende en effectief zijn. Opmerkelijk is bijvoorbeeld dat het gebruik van synthetische gordijnen bij beide fatale rampen heeft gezorgd voor een snelle verspreiding van de vlammen. Verder wordt bij de bouw om kosten te besparen gemakkelijk voorbijgegaan aan maatregelen om met name brand te voorkomen. 'Geld verdienen', is immers het credo van de Chinees in de jaren negentig.

De omstandigheden waaronder de rampen in het theater en in de disco konden plaatsgrijpen, vertonen gruwelijke overeenkomsten. In beide gevallen wordt kortsluiting genoemd als meest waarschijnlijke oorzaak. Ontsnappen was onmogelijk door onvoldoende vluchtwegen.

Veel slachtoffers in het onlangs opnieuw ingerichte theater, waar achthonderd toeschouwers waren, zaten in de val omdat „alle deuren op één na met een hangslot waren afgesloten en op één na alle ramen hadden een netwerk van ijzeren tralies," zei een ooggetuige. De discotheek had raampjes op drie meter hoogte, te smalle deuren en de enige nooduitgang bleek geblokkeerd. In beide gevallen lagen de meeste slachtoffers opgehoopt bij de enig beschikbare uitgang.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Mededelingen

OPROEP aan DES-dochters, -zonen en -moeders die geregistreerd staan: wilt u het schadeformulier dat u is toegezonden terugsturen naar het DES Centrum, bij voorkeur voor 23/12. Informatie: 030-518339.

GETUIGEN gez. die donderdag 7-12-'94 in de parkeergarage van het winkelcentr. 't Loon in Heerlen tussen 13.30-14.00 uur gezien hebben dat mijn bestelwagen Izusu BV-56-FF beschadigd werd. 045-460207.

PAUL, wil jij mij bellen. 085 Sylvia.

Vermist/Gevonden

TINY, we missen je. Bel.

VERLOREN 7 wkn. geleden te Churchillstr.-Brs. plastic doosje met 4 gd. kettinkjes en 6 gd. hangertjes waaronder 1 aandenken. Teg. beloning ter. te bezorgen. Br.o.nr. B-06327, LD,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel aangeboden

EURO-ACCOUNT
Boekhoudingen en belastingzaken.
U heeft een eigen zaak? Maar nog geen of een te dure boekhouder? Wij helpen U snel, goed en betaalbaar. Binnenkort ook met een kantoor in Limburg. Bel direkt 03211-2076 (ma. t/m za. 9.00-13.00 uur) en wij komen langs.

Wij verzorgen uw
administratie
en fiscale aangiften tijdig en accuraat, tegen een gunstige prijs.
Administratie- en Adviesbureau, John Brouns.
☎ 045-352462.

KLUSJESTEAM biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden door heel Nederland, België en eventueel Duitsland, o.a. schilderswerk, behangen, timmerwerk, afbouwwerk, wand- en vloertegels maar ook dak- en wandbeplating plus montage. Neem vrijblijvend contact met ons op voor informatie, tel. 04750-16032 b.g.g. 013-554962.

MILIEU (hygiene/beleid). Vragen? Voor deskundig advies en info ☎ 045-423612.

Amb. j. vr. 22 jr. met werkerv. en MEAO-S dipl. zoekt een adm. of secr. BAAN voor 40 u.p.wk. Br.o.nr. B-06317, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

TIMMERMAN hangt uw deuren af. Telefoon 045-751833.

Dr. Geschiedenis zkt. werk als BELEIDSMEDEW./journalist; hield 250 interviews & publiceerde 4 boeken. Br.o. nr. B-06328, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

OFFSETDRUKKER, 34 jaar zoekt nieuwe baan, i.b.v. verschill. grafische vakdiploma's. Br.o.nr. B-06329, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MEUBELSTOFFEERDER biedt zich aan. Tel. 043-672120 of 624540.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Het Limburgs Dagblad vraagt
BEZORG(ST)ERS voor WIJNANDSRADE
en
HEERLEN
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
In de Cramer 37, Heerlen ☎ 045-739330.

AHA studio 2 zoekt ervaren interieurbouwer
welke zelfstandig in een team kan werken, lft. tot 40 jaar
Geboden wordt een full-time baan met prettige werkomstandigheden en een goede salariëring
Schriftelijke reakties kunt u sturen aan:
AHA Studio 2
t.a.v. Dhr. R. Mentzen
Het Rondeel 4
6219 PG Maastricht
Zonder ervaring is het onnodig te reageren.

Rij-instructeur/trice
Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-258398.

Personeel gevraagd

Word RIJINSTRUCTEUR (M/V). Een fijn beroep met vrijheid, afwisseling, uitdaging. Veel vraag naar autorijinstructeurs, motorrijinstructeurs, bromfietsinstructeurs en rijinstructeurs voor vrachtauto- autobus- of aanhangwagenrijbewijs. Met het begeerde erkende Kaderschooldiploma mag u (zelfs zonder middenstandsdiploma) vrij een rijschool beginnen. Na vijf maanden kunt u al eigen baas zijn (fulltime of parttime) of een leuke vaste baan hebben. Binnenkort starten overal in het land de nieuwe opleidingen. Meer weten? Bel dan voor 21.00 uur voor gratis fraaie studiegids De Kaderschool: 04998-99425 of 043-259550.

Aangeboden: goede bijverdienste d.m.v. THUISWERK. Voor info stuur een geadresseerde env. met zegel van ƒ 0,80 aan uzelf naar: Postb 242, 3340 AE, H.I. Ambacht

Bepaal uw eigen inkomen. Wordt rayon-inspectrice of consulente met onze schitterde collectie MODE-JUWELEN. Inl. 046-583940.

Gevraagd COMMERCIEEL medewerkers m/v voor buitendienst full-time, part-time i.b.v. auto en rijbewijs. Na 18.00 uur: 04405-2616.

Gevr. voor dircet zelfst., BANKETBAKKER met erv., part-time, omgev. Valkenburg. Br.o.nr. B-06319, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrln.

BUITENDIENSTVERKOOP, eigen auto en telefoon, min. 27 jaar, hoog inkomen en onkostenvergoeding. Telef. 077-591528 (kantooruren).

Landelijke ochtendkrant vraagt accurate BEZORGERS voor Schaesberg. Min. leeftijd 15 jaar. Inl. tel. 045-324228, tussen 18.00-19.00 uur.

Harmonie Concordia uit Berg en Terblijt zoekt op korte termijn een nieuwe DIRIGENT(E). De repetitie is op vrijdagavond van 20.00 tot 22.00 uur. Een uitvoerige sollicitatie (met recente pasfoto) kan binnen 14 dagen worden gestuurd naar: Harmonie Concordia, Postbus 535, 6325 ZG Berg en Terblijt. Een sollicitant moet in het bezit zijn van het direktie diploma of daarvoor studeren. Verdere informatie kan worden ingewonnen bij de secretaris dhr. H. Royen, tel 04406-40051.

BIJVERDIENSTE. Wij zoeken voorlopig voor 2 à 3 dagen per week, een spontane ideeënrijke jonge man of vrouw met deugdelijke auto om het klantenbestand van onze snel groeiende groothandel in 2e hands boeken en tijdschriften uit te breiden en te beleveren. Kun je ergens je schouders onderzetten, wij weten inzet te waarderen en te belonen. Mazzel Markt Vaals. Tel. 04454-68407.

Wir suchen Sie : HÖRGERÄTE-AKUSTIKER/IN oder Audiometriesten/tin mit langjähriger Berufserfahrung in der Hörgerätebranche, in den grensnahen Bereich Alsdorf/Heinsberg für unser Hörgeräte-Fachinstitut zu besten Konditionen gesucht. Br.o.nr. B-06330, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Uitzendbureaus

Unique Uitzendburo
heeft op korte termijn plaatsingsmogelijkheden voor m/v:

Chauffeurs
Bent u in het bezit van alle rijbewijzen, chauffeursdiploma, min. 1.75 mtr. lang en flexibel inzetbaar? Reageer dan snel! Betreft ritten in Nederland, België en Duitsland. De werkzaamheden zijn voor langere tijd.

Constructiebankwerkers
Voor een relatie in Landgraaf. Minimaal 5 jaar relevante werkervaring. Betreft baan voor langere tijd.

Heftruckchauffeurs
Men dient in het bezit te zijn van een heftruckcertificaat of een getuigschrift m.b.t. het besturen van een heftruck kunnen overleggen. De werkzaamheden vinden m.n. plaats op oproepbasis.

Vertegenwoordigers
Ervaring in de installatietechniek is noodzakelijk. Tevens dient men bereid te zijn tot verhuizen. Een technische opleiding is een must, betreft nl. vertegenwoordiging van bevestigingsmaterialen. Kans op vast dienstverband.

Produktiemedewerkers
Voor relaties in de omgeving van Sittard zoeken wij gemotiveerde produktiemedewerkers tot 20 jaar oud.

Taxichauffeurs
U dient bereid te zijn op alle tijden te werken. Stratenkennis van Heerlen e.o. en een representatief voorkomen zijn vereisten.

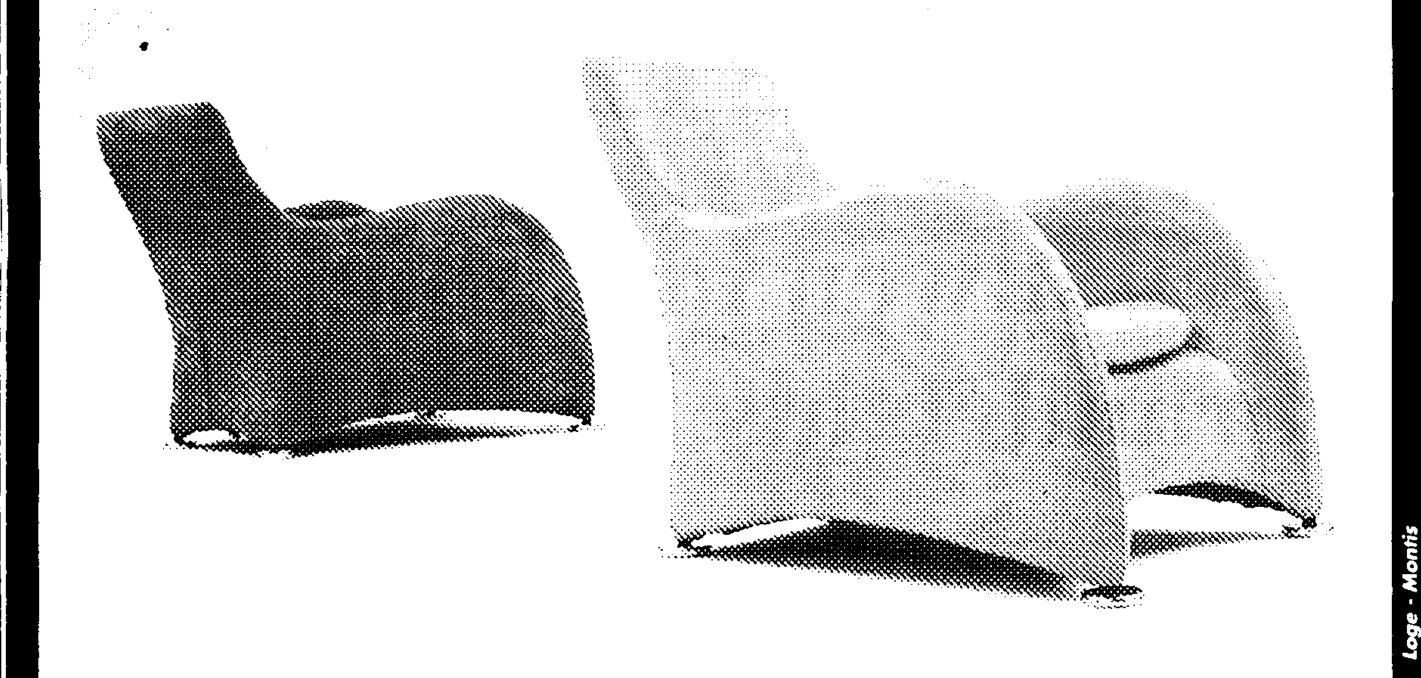
Bent u geïnteresseerd in één van bovenstaande vacatures, neem dan maandag 12 december a.s. contact op met onze vestiging in Heerlen, Emmaplein 2, tel. 045-718170

unique uitzendburo
Unique mensen maken het verschil

Technisch personeel

Technicum Uitzendburo
zoekt met spoed MTS-ers E voor data-en telecom werkzaamheden, technisch commercieel medewerker voor een bedrijf in Sittard. Bel voor meer info tel: 046-584600 of kom langs Rosmolenstraat 5a te Sittard.

DESIGN HOUSE
MORGEN OPEN
van 10.00 -17.00 uur

op de Woonboulevard in Heerlen!

B&B Italia - Interlübke - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Ligne Roset - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - Flos - Artemide - Young - Möller Design - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta - Vitra - Team by Wellis - Label - Bellato - Brühl & Sippold - Wittmann - Felice Rossi - Alessi - Castelijn - Minotti.

design
HOUSE

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200

Openingstijden: Maandag 13.00 -18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Bedrijven/Transacties

Twee DAMES willen een eigen babyzaak opstarten
De moed en inzet is er voor 200% maar er is nog geld nodig. Welke fabrikant, particulier of financier durft dit met ons aan. Telef. 04750-16032.

Gezocht, AGENTEN
voor verkoop van tennisprodukten aan verenigingen, hallen enz. Ook zeer geschikt voor b.v. tennistrainers. Groot en continu marktpotentieel. Uitstekekende kwaliteit, zeer concurrerende prijs, prima referenties. Bouw uw extra inkomen op nog voor de start v.h. tennisseizoen '95! Neem snel kontakt op met Hans v.d. Lieuw, Tel./fax: 023-402576

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Te huur luxe SERVICE-KANTOREN, te Kuyp bij Nijmegen, vanaf ƒ 700,- p. mnd. Inf. 08850-12880.

Te huur/koop aangeboden sfeervol RESTAURANT met prachtige muurbeschilderingen, open haard en een zeer uniek tuinterras, geschikt voor Franse en of Italiaanse keuken. 5 minuten van centrum Maastricht. Telefoon 00-32.89732212.

Compl. CHEMISCHE Reiniging te k. o.a. inventaris en stoomketels op gas. Prijs n.o.t.k., nog in bedrijf. Bez. na tel. afspr. 00-49.240422615.

Te koop INVENTARIS v. Bloemenzaak/kadoshop. Inl. 045-230884.

Ter overname zeer mooie goedlopende SNACKBAR-FRITUUR. Uitbreiding restaurant mogelijk. Goede ligging naast café te Maasmechelen. Voor meer info: 0032-89-771916.

Ter overname aangeb. GASTSTÄTTE "Im Panes", Hauptstrasse 4, Burtscheidt-Aachen (Kurviertel). Ook geschikt als restaurant. Tel. 045-453962 (na 18 uur)

T.o.a. bruin CAFÉ met gr. terras, gel. op A-1 lok. markt Geleen. Te aanv. met ca. ƒ 75.000,- eigen middelen. Tel. 045-743647.

Te koop FRITUUR(keet) in gemeente Heerlen. Telefoon 045-465689.

NAILSTYLING
HANDCARE
Tilla Collombon
alléén op telefonische afspraak
Eymaelstraat 32A, Heerlen
Tel. 045 - 72 42 71

Winkel&Kantoor

KassaKassaKassaKassa.
Ook: kassa aan PC of PC i.p.v. kassa. Kassa's klein of groot. Nieuw of occ. Keuze uit 500 stuks v.a. ƒ 250,- excl. BTW/ml. Koop, huur, leasing. Roltex, ALLES voor winkel & kantoor. Daelderweg 25, bedr.terrein Horsel Nuth. Tel. 045-242880. Fax: 045-241690. Open ma.-vr., 8.30-17.30 u. Do. tot 21.00 u.

Te koop nieuwe stalen of houten magazijn- of ARCHIEFSTELLING in alle afmetingen verkrijgbaar. Direkt uit voorraad leverbaar, zeer lage prijs bv. 200x100x30 5-legborden ƒ 125,- p.mtr. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Landbouw

Te k. KERSTBOMEN 140-300 cm. Zeer lage prijs als je zelf rooit. Telef. 04756-5676.

Te koop gevr. WEILAND of agrarische grond aan verharde weg, plm. 5.000 m2. In omg. Heerlen. Tel. 043-613725.

Te k. 1½-paards TRAILER. Tel. 045-751896 / 751659.

Te huur gevraagd AKKERBOUWGROND. Br.o.nr. B-06326, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop en/of te huur gevraagd WEILAND of bouwland e/o bosgrond. Inl. tel. 04754-86928.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Kunst en Antiek

Het vertrouwde adres voor antieke klokken en
oude schilderijen
Grote keuze in prijsklasse van ƒ 500,- tot ƒ 5.000,-.
CARPE DIEM, Markt 26, Meerssen. Tel. 043-642173/648278. Geopend 's zaterdags 10-17.00 uur of afspraak.
Zondag 11 en 18 dec. geopend van 12.00-17.00 uur.

Historische bouwmaterialen w.o. betaalbare marmeren schouwen, deuren, vloerdelen en tuindecoraties. Ruime keuze in lampen, spiegels, klokken e.d. vindt u bij
Antiquiteiten en Antieke bouwmaterialen Dohmen
Klimmenderstr. 65, Klimmen.
a.s. zondag tot Kerstmis iedere zondag open van 10-17 uur.
Kom een kijkje nemen in onze sfeervol ingerichte binnenruimtes. 04405-2337.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-WONEN en Ariadne vindt u bij Interart Antiek Simpelveld. Irmstraat 64. Telef. 045-443161. Eigen restauratie en logerij. Maandag gesloten, donderdag koopavond.

ANTIEKE Inboedel te koop. Inl. 045-711461. Niet voor handelaren!

De grootste keuze en de beste kwaliteit in antiek vindt U alleen bij WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. 045-211976, geop.: dond., vrijd., zat. en zond. 11 en 18 dec.

Te koop mooie Biedermeier fauteuil met rozen. Telef. 04498-53059.

O.N. III, mijn-telefoon, mijnlamp voor info bel 045-231784.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. ant. LODEWIJK XIV slaapkamer, ƒ 2.200,-; ant. tegeltjes fornuis, ƒ 650,-; 2-drs. hout gepinde woonkast, ƒ 800,-; buffetkast, ƒ 500,-. Tel. 045-319179.

Brons KLOKKENSTEL, ƒ 1.450,-. Ridder Hoenstraat 151, Hoensbroek.

Sport & Spel

ERGOMETER (hometrainer) met computer. Tel. 045-457694, na 18.00 uur.

Huw./Kennism.

VROUW, 53 jr., ondernemend, zkt vriend. Br. met foto o.nr. B-06315, L.D. Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Braderieën/Markten

STANDHOUDERS gevraagd voor rommelmarkt 't Kloeëster te Schinveld. Zondag 18 december van 10.00 - 17.00 uur. Buro Thans. Tel. 04755-1669.

Rommel en Luikse Markt PUTH. In 1995 zal voor de vierde opeenvolgende keer in Puth door de Stichting Rommelmarkt Puth de rommelmarkt 1995 georganiseerd worden, die zal plaatsvinden op en rond het marktplein te Puth op tweede pinksterdag, maandag 5 juni 1995 van 9.00 uur tot 18.00 uur. Gezien het jaarlijks toenemend aantal bezoekers zal de rommelmarkt c.q. Luikse markt weer groter opgezet worden met tevens live-muziek van de Puther Bergkapel, attracties voor jong en oud, culinaire versterking. Standhouders die wensen deel te nemen worden hierbij verzocht zich op te geven bij de voorzitter van de Stichting Rommelmarkt Puth, de heer R. Lormans, Bovenste Puth 74, 6155 NJ Puth, tel. 04493-4038.

Muziek

DWARSFLUITEN en saxofoons zeer grote keuze, zowel nieuw als gebruikt va. ƒ 300,-. Adams Thorn. Telef. 04756-1324.

Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. PIANOHANDEL J. Somers & Zn. Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon: 045-713751.

ORKESTBANDEN naar wens gemaakt. Nu speciale aanbieding. Tercel Studio. Tel. 045-754357.

FENDER Stratocaster Sunburst, bwj. '75 met koffer, vr. pr. ƒ 975,-. ☎ 045-464618.

Erv. en allr. SAX-KLARINET-trompetist zoekt aansl. bij orkest. Telef. 046-510933.

Een fijne hobby voor de lange wintermaanden: speel KEYBOARD of electronisch orgel. Lessen gegeven door gediplomeerd leraar. Inl. 045-322813.

Te koop Duitse PIANO zwart, vr.pr. ƒ 2.000,-. Telefoon 045-322452.

Proficiat!

AL 25 JAAR, EEN PAAR !!
Proficiat personeel Stelo

Leo
grote Dicke Gakker. 40 jaar
De Meisjess.

25 jaar!!
2x Jan, 2x Kitty, Annemie en Ger. Tot vanavond.

Proficiat met jullie
40
jarig huwelijksfeest
Kinderen en kleinkinderen

80 jaar
Proficiat (O)ma
Van alle kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Tot vanavond!

Leo 40
eindelijk in de krant!!!
Tot vanavond.

Michel "Hasselhof" gefeliciteerd met je 26e!

Pascal & Rob
25 jr. getrouwd
PROFICIAT
Fam. Boon + fam. Coenraad.

Een halve eeuw
Frank
Proficiat! Zijn 240.000 lezers genoeg aandacht?
Je vrienden

Snuffelmarkt Mecc Maastricht
Zaterdag 7 januari 9-17.00 u.
Zondag 8 januari 10-17.00 u.
Huur een kraam ƒ 45,- p.d. Bel 01640-57521.

Voor al uw feesten en braderieën
De Wafelbakker
De echte Belgische suikerwafel. Tel. 043-622965.

Te huur DRAAIMOLEN etc m. toezicht, concur. prijs. Mevr. A. Gillissen-Vleugels Tel. 045-315378.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Computers

* * * Klanten opgelet * * *

Spelcomputer Atari 2600, 32 spellen joypad, voor maar	ƒ 39,-
Spelcomputer Atari XE incl. 1 spel, keyboard	ƒ 69,-
Supernintendo	ƒ 219,-
Supernintendo incl. Mario en supergameboy	ƒ 379,-
Monitor Commodore 1084 ST	ƒ 599,-
Monitor Microvitek A1438, multiscan	ƒ 849,-
Amiga CD32 spelcomputer, CD speler, karaoke speler, alles in 1	ƒ 399,-
Amiga 4000 030, 2MB, 540MB harddisk	ƒ 3.695,-
Amiga 4000 040, 6MB, 540MB harddisk	ƒ 5.295,-
KWALITEITS PC's:	
PC486-DX2 66, 540MB HD, 4MB, Tseng ET4000 VLB 1MB, monitor 0.28	ƒ 2.395,-
PC486-DX2 80, 540MB, HD, 4MB, Tseng ET4000 VLB 1MB, monitor 0.28	ƒ 2.549,-

Dit alles te verkrijgen bij:
Barlage Computer Hardware
Kaalheidersteenweg 262
Kerkrade
☎ 045-425881 / 425043 / 425044

Te koop PC'S 486DX 33/486 DX 66/ 386 SX 16/ 386SX 25. Alle met monitor, FP HD en toetsenbord. 045-219315.

Betaalbare PC SOFTWARE! Educatief, spelen, boekhoud, windows etc., vanaf ƒ 5,50! Gratis katalogus: VS-Center, 01880-19481.

Te koop computer 286-20 incl. muis, joystick en PRINTER. Tel. 045-753572.

486 SX 40 Mhz., 135 MB HD, 4MB intern geh. met SVGA-monitor, ƒ 1.400,-. Telefoon 045-216554.

AMIGA 3000, 100 MB HD, 6 MB Mem, 2 disk-drives, kl. monitor, muis, 2 joysticks, scanner, 1000 disk en softw., ƒ 1.900,-. Tel. 045-314224.

Te k. COMM. 64, Drive 1541, kl. monitor, printer Star LC 10 C, ƒ 900,-. 04492-3829.

Te k. PC-XT 286, 20 MB m. kleuren mon., ƒ 300,-, met 50 floppy's. ☎ 045-729753.

Te k. NINTENDO spelcomputer met 13 spellen, pistool, joystick en 2 peddels,vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 045-221413.

Te k. COMPUTER 486 DX 2/66, 2x VLB, 8 MB, 15" mon., soundbl.+ tapestr. incl. joystick en alle software en printer. Tel. 045-426472.

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Moet u volgend jaar wéér op dat vieze toetsenbord ?..... Laat uw baas HARDWARE Clean bellen: 045-275821.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. POSTZEGELS, munten en goud. Postzegel- en muntenhandel Palm, Akerstr. Noord 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Stalen KANTELPOORT ca. 2.40 m br. Tel. 04492-5132.

Zonnebank/-hemel

Spectaculair lage prijzen bij de grootste zonne- vakspecialist in de regio GOERGEN zonnehemels. Alles met 3 jr. voll. garantie. Rijksweg-N. 97, Sittard, 046-583002 (t.o. ziekenhuis).

Zonnehemelverhuur MEZO. Najaarsaanbieding: 1 mnd. huren ƒ 100,-, incl. bezorgen en ophalen met recht van koop. Inl. 045-312956.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Studeren bij Van Mierlo is vertrouwen op kwaliteit.

Binnenkort starten wij in Heerlen met de mondelinge avondopleiding
B.K.B.
P.D.B.
P.D.L.
M.B.A.
S.P.D.

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Voorlichtingsavond op maandag 12 december om 19.00 uur in het Sintermeertencollege aan de Valkenburgerweg 219 te Heerlen (naast O.U.)

Opleidingen VAN MIERLO Instituut

Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen
Tel. 04459-1782 Tel. 045-715248

Voetbalver. RVU uitkomend in de 3de klas KNVB, zoekt voor komend seizoen een TRAINER. Schriftelijke soll. aan de secr. RVU, den Olieberg 2, 6231AX, Meerssen,

Chauffeurs

CHAUFFEUR voor vrachtauto met aanhanger. Ten dele binnenland, ten dele buitenland met overnachtingen. Diploma's en ervaring met int. transport is noodzakelijk. Jan Oprey BV, Rijksweg 72, 6269 AD Margraten. Tel. 04458-1541.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Winkelpers.

Voor direct gevraagd parttime VERKOOPSTER met ervaring in de kantoorvakhandel, leeftijd 18-24 jaar. Kantoorvakhandel Claessens, Stationsstraat 288, Nuth. Tel. 045-241450.

Huish.pers./Oppas

Schoonmaakbedrijf City Service zoekt per direct
Interieur-verzorgster
Werktijden van dinsdag t/m zondag van 7.00 tot 10.00 uur omgeving Schinnen. Voor inl. Telef. 046-755252 of 070-3818584.

Gevr. HULP in de huishouding te Heerlen/Benzenrade, 4 uur per week. Na 20.00 uur 045-414916.

Horeca pers.

Gastvrouw/gastheer gevr. voor hoofdz. weekenden va. 18 jr. en met enige ervaring. Auberge OASIS Oirsbeek. Tel. 04492-1260. Vragen naar Dhr. Keulen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kerstmis

Te k. KERSTDENNEN, zilver of blauwspar, met kluit v.a. ƒ 2,50. H.Timmermans, Julianastr. 15, bij de Kerk Merkelbeek.

KERSTMAN-COSTUUMS te huur en te koop, geh. compl. Mgr. Schrijnenstr. 31, Heerlen. ☎ 045-717608

Feesten/Partijen

Uitgebreide luxe BRUIDSREPORTAGE incl. roomkleurige Rolls Roys Silvershadow II ƒ 1.495,-. Fotostudio Bindels. ☎ 045-313775.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Magistraat wordt volgens velen in januari premier

Di Pietro zet Italiaanse politiek nu al op stelten

DOOR
EELCO VAN DER LINDEN

ROME – De lieveling van de Italiaanse natie is plotseling verdwenen. Het afscheid van onderzoeksrechter Di Pietro heeft de Italianen meer dan geschokt. Niemand lijkt zich een toekomst te kunnen voorstellen zonder de man die als geen ander 'het andere', eerlijke, Italië symboliseerde. Maar is Di Pietro werkelijk weg?

● *Antonio Di Pietro sloeg al een aanbod van Berlusconi om minister te worden af. Na zijn ontslag zijn er opnieuw geluiden dat hij de politiek ingaat.* Foto: REUTER

Een dag nadat de magistraat de deur van zijn kantoor in het Milanese paleis van justitie heeft dichtgetrokken, zijn het vooral de politici die zich deze vraag stellen. De afscheidsbrief wordt keer op keer geanalyseerd en geïnterpreteerd en met het verstrijken der uren groeit bij allen de overtuiging dat voor Di Pietro een politieke carrière is weggelegd.

Dat de magistraat twee maanden met vakantie gaat om te genieten van een welverdiende rust en, zoals woensdag gefluisterd werd, van de gelegenheid gebruik maakt om de vrouw te trouwen met wie hij al tien jaar samenleeft, heeft maar op weinigen een gerustellend effect. Er zijn eenvoudigweg teveel 'toevalligheden', die doen vermoeden dat er een scenario bestaat om Di Pietro in de zo tumultueuze politieke ring te lanceren.

Zakenkabinet

Het ontslag komt daags na de dagvaarding die Berlusconi ontving (uit handen van Di Pietro) en de nederlaag die de regeringspartijen leden bij de lokale verkiezingen. Een breuk binnen de coalitie wordt, als gevolg van de opstelling van de Lega Nord, voor zeer waarschijnlijk gehouden. President Scalfaro wil absoluut nieuwe verkiezingen voorkomen en zal in geval van crisis voorstellen een 'institutionele regering' te vormen. Dit zakenkabinet zal openstaan voor

nieuws analyse

de oppositiepartijen en als voornaamste taak krijgen de op papier gebleven staatkundige hervormingen te realiseren.

Alle oppositiepartijen en ook de Lega Nord zijn voorstander van deze optie. De vraag is echter wie aan deze regering leiding moet geven. Er is niet een kandidaat voorhanden die genoeg charisma en populariteit heeft om als neutraal alternatief te dienen voor Silvio Berlusconi. Antonio Di Pietro werd door velen geschikt geacht, maar hij was bezet en heeft altijd gezegd dat hij magistratuur en politiek gescheiden wil houden.

Daar is nu verandering in gekomen. Hij heeft zijn toga afgeworpen en is dus, in theorie, beschikbaar. Di Pietro zei dinsdag dat hij geen plannen heeft voor de toekomst, maar voor veel politici, ongeacht hun kleur, staat het licht op groen. Dat Di Pietro aanvoert dat hem het werken onmogelijk wordt gemaakt, wordt maar ten dele geloofd: hij staat bekend als een vechtersbaas en heeft wel voor hetere vuren gestaan. De 'feeling' die er bestaat tussen Scalfaro en Di Pietro – de president belde de magistraat dezer dagen verscheidene malen en loofde hem in het openbaar – heeft de geruchtenmachine verder gevoed.

Overstap

De hamvraag is natuurlijk of Di Pietro wel geïnteresseerd is in de politiek. Hij heeft zelf altijd volgehouden van niet. Hij sloeg het aanbod van Berlusconi af om minister in diens kabinet te worden en zei dinsdag nog dat zijn vertrek veroorzaakt is door het misbruik dat de politici maken van zijn werk. Nu hij geen magistraat meer is en de mogelijkheid van een institutionele regering opdoemt, kan Di Pietro echter wel degelijk een overstap naar de politiek overwegen.

Het is bovendien zo dat hij de afgelopen maanden wel degelijk blijk heeft gegeven van politieke ambities. Zijn voorstel voor een 'politieke oplossing' van het corruptievraagstuk had veel weg van een wetsvoorstel en hij zal ongetwijfeld gecharmeerd zijn van het idee om dit project zelf, als echte politicus, te kunnen voorleggen aan het parlement.

Di Pietro heeft bovendien een boek geschreven waarin hij de Grondwet becommentarieert en tal van adviezen geeft aan de heren politici. De uitgave van het boek werd destijds door ex-president Cossiga, die het voorwoord schreef, omschreven als 'de geboorte van de politicus Di Pietro'. Cossiga liet woensdag weten dat Italië in de toekomst absoluut gebruik moet maken van een persoon als Di Pietro. Een uitspraak die indruk heeft gemaakt, ook omdat de ex-president nog veel invloed heeft op het Italiaanse politieke circus.

De komende weken zal blijken of de opwinding die zich meester heeft gemaakt van veel politici, gegrond is. Vast staat dat het ontslag van Di Pietro gevolgen zal hebben. De stugge boerenzoon uit het zuidelijke Molise zou inderdaad wel eens een tijdbom kunnen zijn die tikt onder het politieke bestel.

Van onze redactie buitenland

Hoofdrolspelers in een historisch vredesoverleg

Lot Noord-Ierland bepaald door Thomas en McGuinness

BELFAST – De Britse topambtenaar Quentin Thomas en Sinn-Fein-leider Martin McGuinness zijn de hoofdrolspelers bij de historische besprekingen tussen de Britse regering en de politieke vleugel van de IRA (Ierse Republikeinse Leger) over de toekomst van Noord-Ierland. De gesprekken zijn gisteren in Belfast begonnen.

Thomas, die de Britse delegatie leidt, is een briljante 50-jarige functionaris van het ministerie van Noordierse Zaken en is sinds twee jaar een van de spillen van het vredesproces in Ulster. Hij is directeur politieke zaken op het ministerie en feitelijk nummer twee achter minister voor Noordierse Zaken Sir Patrick Mayhew. Thomas, die heen en weer reist tussen Londen en Belfast, onderhield in 1993 geheime contacten met Sinn Fein.

Na zijn studie in Cambridge begon Thomas in 1966 zijn loopbaan op het ministerie van Binnenlandse Zaken, waar hij de reputatie van een gewiekst onderhandelaar kreeg. Hij dankte die naam vooral aan zijn rol tijdens conflicten rond de Britse radio en televisie. Zes jaar geleden ging hij werken bij het ministerie voor Noord-Ierland.

Thomas behoort tot de 'crème de la crème van de Britse openbare diensten'. Altoos glimlachend en beleefd, maar vooral discreet, efficiënt, zeer punctueel en ook onverbiddelijk. En steeds onberispelijk gekleed.

Het belangrijkst voor zijn rol in het overleg over Ulster is echter dat hij geen banden heeft met deze of gene partij. Zijn kwaliteiten worden ook hogelijk gewaardeerd in de Ierse hoofdstad Dublin.

Thomas was de afgelopen jaren meestal onvindbaar voor de pers. Hij zei onlangs geen bijzondere aandacht te willen voor de taak van bemiddelaar die hij vrijdag op zich neemt. In Belfast zal hij echter wel degelijk in de schijnwerpers staan.

Martin McGuinness leidt de delegatie van Sinn Fein, de politieke vleugel van de IRA. Voor hem is de bijeenkomst een terugkeer naar het verleden: in 1972 maakte hij op nauwelijks 22-jarige leeftijd deel uit van een delegatie die in het geheim in Londen besprekingen voerde met de minister voor Noord-Ierland. Het overleg liep op niets uit. Indertijd werd McGuinness door de Britse politie beschouwd als het brein achter de nationalistische gewapende strijd; hij was IRA-commandant in Londonderry en later voor heel Ulster. McGuinness heeft altijd ontkend tot de IRA te behoren, en beperkte zich ertoe te erkennen een „actieve" rol te spelen in de strijd tegen de Britse bezetter.

Sinds 20 jaar zit McGuinness in de leiding van de republikeinse beweging. Maar hij speelt een bescheidener rol dan Sinn-Fein-leider Gerry Adams. In 1993 fungeerde hij verscheidene maanden als tussenpersoon bij de geheime contacten met Londen.

Zijn ervaring 'te velde' en zijn reputatie van bijna ascetisch levende 'havik', verlenen hem een immens prestige binnen de republikeinse beweging. Dat kwam hem zeer van pas toen hij de radicale vleugel moest overreden een nieuwe, geweldloze strategie te aanvaarden om het begin van besprekingen met Londen mogelijk te maken.

Voor velen in Ulster is McGuinness de echte nummer één van de nationalisten. Deze fervente katholiek en vader van vier kinderen, treedt sinds enkele maanden steeds meer voor het voetlicht als woordvoerder van de republikeinen. Hij is nu hun officiële onderhandelaar.

Officieel gaat het om verkennende besprekingen, zogenoemde 'besprekingen over besprekingen', om de deelneming van Sinn Fein aan het democratische besluitvormingsproces voor te bereiden. Londen zal trachten de pogingen van Sinn Fein te weerstaan om direct netelige politieke en principiële kwesties aan te roeren. Volgens de Britten is dit ongepast zolang de echte besprekingen met alle partijen nog niet zijn begonnen.

Het overleg wordt gehouden in een historisch gebouw, de Stormont, een groots paleis 10 kilometer buiten Belfast, eens de zetel van het Noordierse parlement. Het parlement werd gesticht om de protestantse afscheiding van de rest van Ierland een politiek fundament te geven en werd vooral een blijk van de aanhankelijkheid van de 'unionisten' jegens de Britse monarchie. Vijftig jaar lang, tot Londen de provincie begin jaren zeventig onder direct bestuur plaatse, was Stormont het 'heiligdom' voor de protestantse meerderheid. Maar het was evenzeer een symbool van discriminatie in de ogen van de katholieke minderheid, die ruim 40 procent van de bevolking vormt.

Nagorno Karabach is een wespennest

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU – Na het dramatische falen van de Navo in Bosnië moet de reputatie van het Westen als vredestichter worden hersteld. Op de vlag die de lading moet dekken, staan de letters CVSE: Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa. Het nieuwe oefenterrein heet Nagorno Karabach.

Minister van Buitenlandse Zaken Hans van Mierlo stelde voor dit nobele streven spontaan 125 Nederlandse militairen beschikbaar. Zijn defensiecollega Voorhoeve trapte echter op de rem. En daar zijn goede redenen voor. Karabach is politiek en militair een mijnenveld, waarbij Bosnië verbleekt tot een onschuldig stadspark.

Het te pacificeren oorlogsgebied is 4400 vierkante kilometer groot. Het is een berg- en heuvelachtig gebied, uiterst geschikt voor guerrilla-oorlogvoering. En het ligt in het roerigste plekje van het voormalige Sovjet-rijk, de Transkaukasus. Sinds 1988 woedt daar een bloedige oorlog waar het Westen zich ondanks tienduizenden slachtoffers nooit echt veel van heeft aangetrokken.

Van de naar schatting 160.000 inwoners van Karabach is 80 procent van (christelijk) Armeense afkomst. Maar de enclave ligt in de (moslim) republiek Azerbeidzjan en wil aansluiting bij Armenië.

Alle pogingen om een einde te maken aan deze onverklaarde, slepende oorlog tussen de nu onafhankelijke republieken Azerbeidzjan en Armenië, zijn mislukte. Dat werd niet alleen veroorzaakt door etnische en religieuze tegenstellingen tussen de Azeri en Armeniërs. Na het overlijden van de Sovjetunie werd het Karabach-conflict een speelbal van de landen die in deze strategische, olierijke regio om invloed strijden: Rusland, Iran en Navo-lid Turkije.

Achtertuin

Rusland eist daarbij zo groot mogelijke speelruimte. Moskou meent ter bescherming van de eigen belangen recht te hebben op een exclusieve Transkaukasische achtertuin. Zoals Amerika die heeft in het Caribisch gebied, kijk maar naar Haiti, luidt het Russische argument.

Daar zit de kern van het probleem en het motief voor de westerse wens om vrede in Karabach te stichten. Want het aanvankelijke optimisme dat Rusland zich enthousiast zou scharen bij de door Amerika geleide vrije, democratische wereld, is verdwenen.

De volgzaamheid van Rusland is, mede door de opkomst van het Russische nationalisme, veranderd in een eigenzinnige en (volgens sommigen gespeeld) zelfbewuste houding. Moskou wil niet dat Amerika ongestoord het alleenrecht van de supermacht uitoefent. Het wil niet dat Amerika de Navo dusdanig uitbreidt dat de Russische grenzen ook die van het westers bondgenootschap markeren.

Daarom speelt Rusland een eigen, voor het Westen onaangename rol in het conflict met Irak. Daarom saboteert Moskou de westerse pogingen om de Serviërs in Bosnië vrede op te dringen. Daarom lag Rusland in Brussel dwars over de invulling van het Partnerschap voor de Vrede, koos het voor opwaardering van de CVSE om 'Navo-expansie' te bestrijden.

achtergrond

De Koude Oorlog is na een dooifase doorgeschoten naar een Koude Vrede. En onderlinge meningsverschillen daargelaten, de landen die de ruggegraat van de Navo vormen zijn bij gebrek aan beter automatisch teruggevallen op het beproefde strategische concept: beperking van de Russische invloedssfeer.

Het vervelende is echter, dat Rusland officieel niet langer 'de vijand' is. Integendeel, het Westen zegt dat het land moet worden geholpen een democratische, welvarende staat te worden.

Maar als de tegengestelde belangen tussen dit Rusland en het Westen ergens duidelijk zijn, dan is het in in de Kaukasus, in het Karabach waar Van Mierlo zo graag Nederlandse militairen wil hebben.

Olie

De commentaren van de Russische media op het 'resultaat' van de CVSE-top in Boedapest zijn in dit opzicht illustratief. Het feit dat Russische militairen als vredesmacht in Karabach collega's uit andere landen naast zich moeten dulden, wordt beschouwd als een nederlaag voor Rusland. „We zijn onze exclusieve invloed daar kwijt," schrijft de Nezavisimaja Gazeta, die eerder al had opgemerkt dat de CVSE-activiteiten 'anti-Russisch zijn' en alleen gericht op het verhinderen van stationering van Russische (vredes)troepen in het gebied.

De kwaliteitskrant Izvestia vestigde er vorige maand al de aandacht op dat Rusland door Turkije en het Westen wordt 'weggedrukt' uit de voormalige oliegebieden van de Sovjetunie. Het miljardencontract tussen westerse maatschappijen en Azerbeidzjan over oliewinning uit de Kaspische Zee zal ervoor zorgen dat straks alle strategische olietransportleidingen buiten Russisch gebied (en controle) om lopen.

Natuurlijk probeert Moskou dit te voorkomen. De manier waarop dit in het verleden gebeurde, voorspelt weinig goeds voor de toekomstige CVSE-vredesmacht. Het strategische doel van Moskou is militaire presentie in het gebied, als buffer tegen de groeiende invloed van Turkije en Iran. Het Karabach-conflict is daar een onderdeel van.

De Azerbeidzjaanse leider die de belangen van Rusland niet in het oog houdt, loopt grote risico's. In 1993 verdween de pro-Turkse president Elchiby na een staatsgreep. Zijn opvolger, de ex-topcommunist Aliejev, kreeg het al snel moeilijk toen hij de oliedeal met het Westen afsloot en weigerde toestemming te geven voor stationering van Russische troepen. In september werd een poging tot staatsgreep van pro-Russische militairen verijdeld, maar nog steeds is de positie van Aliejev wankel.

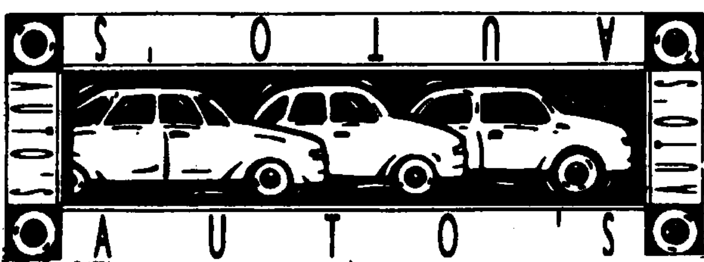
Ter verdere druk op Azerbeidzjan kwam Rusland met Armenie overeen de militaire presentie in die republiek te versterken. De grenzen met Iran en Turkije worden door Russische militairen bewaakt en in januari werd overeengekomen een nieuwe Russische basis (met 9000 militairen) in Armenië te vestigen, waarbij uitdrukkelijk is verklaard dat die vanuit Moskou wordt bestuurd.

Opvallend is ook, dat de Armeense strijders grote successen boeken als Azerbeidzjan zich al te onafhankelijk van Moskou opstelt. Op die manier is al een groot stuk Azerbeidzjan, dat Karabach van Armenië scheidde, veroverd.

Geloofwaardigheid

De voorgeschiedenis en de Russische opstelling garanderen dat Moskou, nu het in CVSE-verband ook militair weer voet aan de grond krijgt in Azerbeidzjan, alles zal doen om de CVSE-vredesoperaties te manipuleren wanneer de eigen belangen daarmee strijdig zijn. En dat zal niet alleen veel politiek rumoer opleveren, maar mogelijk ook veiligheidsproblemen voor een CVSE-vredesmacht, zeker als die onder Russisch commando zou komen.

Voorhoeve lijkt dit beter te beseffen dan Van Mierlo. Bovendien: Jan Soldaat, de Nederlandse publieke opinie, heeft recht op een duidelijke uitleg over de motieven voor de CVSE-operatie. Dat schept een geloofwaardigheidsprobleem. Er moet om de Koude Vrede te bewaren en in het belang van de westerse eenheid worden gespit in de Russische achtertuin. Want het is tamelijk onwaarschijnlijk dat 's werelds leiders in Boedapest na jaren van apathie plotsklaps diep begaan raakten met het menselijk leed in de Kaukasus.

Diversen

Opel Astra 1.6 GL 3-drs.	1992	f	22.500,-
Opel Corsa 1.4i type	1992	f	15.900,-
Opel Vectra 1.8i GL Frisco	1992	f	25.900,-
Opel Kadett 1.4i Club	1990	f	14.900,-
Opel Kadett 1.3 Club v.a	'87/'88	f	8.250,-
Nissan 100 NX veel extra's type	1992	f	24.750,-
Nissan Micra 1.2 GL Trend	1991	f	12.900,-
Ford Siërra Azur 4-drs.	1991	f	17.900,-
Mazda 323 1.6 GLX F coupé	1991	f	22.900,-
Mazda 323 1.3 GLX 4-drs	1992	f	20.750,-
Mazda 323 1.3 LX 3-drs	1988	f	10.250,-
Mazda 626 GLX 2.2i 5-drs	1991	f	20.900,-
Suzuki Swift 1.3 GL	1990	f	13.900,-
Suzuki Alto GL	1990	f	8.900,-
Toyota Corolla 1.3 SLX 4-drs	1987	f	7.900,-
Toyota Starlet 1.3 XLI	1991	f	14.900,-
Toyota Corolla 1.3 SLX 5-drs	1987	f	8.500,-
BMW 316i Edition veel extra's	1990	f	21.500,-
Volvo 340 GL 5-drs	1985	f	3.900,-
Mazda 2200 E diesel bestel	1993	f	22.000,-

Bovag garantie, Nat. autopas, financiering, inruil, APK keuringsstation.

Autocentrum P. Veenstra,
Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Auto Engelbert
Audi 80 1.8 Edison '91
Alfa 33 1.7 IE '92
Alfa 75 1.6 IE '91 zwart
Alfa 164 TS '91
Alfa 2.0 GTV
Ford Escort 1.6 CLX 16V 12-'92
Ford Siërra 2.0 CLX combi '90
Ford Escort XR3i '86
Mazda 323 1.6 GTi '85
Opel Kadett 1.6i GT '90
Opel Kadett 1.6 D '86
Omega 3000i '88
Peugeot 309 1.4 '88
Porsche 911 coupé '79
Porsche 924 '78
Diverse inruilauto's met APK. Bel voor prijs, garantie en inr. a/d Fremme 13, Margraten, tel. 04458-2918.

VW Golf 1.3 '87; Mazda 626 2.0i GT HB '87; Opel Kadett 1.3 5-drs '87; Ford Escort 1.6 CL '86; Ford Escort 1.3 CL 5-drs '86; Toyota Corolla 1.3 Liftback GL '86; Opel Kadett 1.3 S 5-drs '85; Opel Kadett 1.2 S HB '84; VW Polo '84; Opel Rekord 2.0 S '82; Garantie, service, financ., inr., APK, Autobedrijf DORTANGS, Altaarstr. 2, Schinnen. 04493-2211.

Opel Astra 1.4i GL 5-drs stationcar 1992; Citroën XM 2.0i, 40.000 km., 1990; Opel Kadett GSi 2.0 16 V, 5-drs., 1988; Audi 80 1800 E, div. extra's, Tornadorood, 1990; Lancia Ypsalon 1050, 3-drs., 1987; VW Kever 1300 Luxe, in prima staat, 1979; Ford Escort XR3, 3-drs., 1983; Ford Fiësta 1.1, 3-drs.,1986; Honda Integra, 5-drs., 1987; Honda Civic 1.5i, 4-drs., Sedan, 1990; Mercedes 230 E, div. extra's, 85.000 km., met ANWB rapport, 1988; Mazda 626 Hardtop, 1982; Opel Omega 2.0 GL, met stuurbekr., 1990; Porsche 924 met tax. rapp., 1979; Volvo 360 GLS, 5-drs., 2.0, 1985; Vauxhall Cavalier HB, Manta, Manta, 1979, in nieuwst. Autobedrijf HAVÉ, Industriestr 31, Sittard, 046-515195. Auto's zijn incl. APK en bovaggarantiebewijs.

LEIJENAAR'S-autocentrale biedt te k. aan: VW Passat Variant 1.8i '91 en '90; Audi 80 1.8 S '89 + 1.8 N '88; VW Golf 1.8i Pasadena '91; VW Golf 1.3i Manhattan '89; Vectra 1.8 GLi Hatchb. '91; Corsa Hatchb. 1.2 S Van grijs kent. 2 st. '89; Corsa 1.2 S GL sedan '86; Kadett stationcar 1.7 D Expression '91; Kadett Hatchb. 2.0 GSi '90; Kadett Hatchb. 1.6i GT '90; Kadett Hatchb. 1.3i '89; Kadett sedan 1.4i Expression '91; Kadett sedan 1.3 NB '89,1.3 NB Club '87 en 1.3 S '86; Kadett Hatchb. 1.3 NB '87 en 1.2 S '85; Kadett Bestel 1.3 S automaat '86; Kadett Combo 1.3 S extra verhoogd '89; Manta Hatchb. 2.0N '79; Kadett Hatchb. 1.6 S, 5-drs., zwart '83 f 2.950,-; Ascona 1.6 S automaat en stuurbekr.'85; Ford Siërra 2.0 Special sedan 11-'91; Ford Siërra 2.0 Special Combi '91; Ford Siërra 2.3 Diesel sedan met stuurbekr. '90 ; Ford Siërra 1.6 RS uitv. sedan '87; Ford Siërra 1.6 Laser '87; Ford Escort 1.4i CL '91; Fiat Tipo 1.4i '90; Renault 21 Nevada GTS '87; Toyota Celica 1.6 ST Liftb. '86; Toyota Carina II 1.6 XLi Liftb. '90; Mercedes 250 TD stationcar '86; Mazda 626 2.0 Coupé 46.000 km. '89; Volvo 340 sedan 1.4 DL '85; Mitsubishi Colt 1200 '84; Porsche 924 '76 f 5.500,-; Zastava 55 GTL '87 f 950,-; Volvo 340 '84 f 950,-. Auto's met 3 mnd. Bovag-garantiebew. Vraag ook naar onze gemakkelijke betalingscondities. Inruil mogelijk, ook motors. Infolijn: 045-212091. Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Met spoed te koop gevraagd voor export personenauto's, vracht en bestel. Hoogste prijzen. LUCAR, Kerkrade. Telefoon 045-456963.

O.K. CARS Oirsbeek: Bij aankoop 1x APK gratis! VW Scirocco 1.8i, 16V Amer. uitv. '86; VW Golf GTi '85; Opel Monza 3.0 E bwj. '83; Opel Corsa '84; Ford Escort '83; Siërra '85 2.0 LPG; Toyota Celica '85; Peugeot 205 1.6 GTi '87; Mercedes Camper 508 D. Inruil, financ., garantie. Verl. Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Siërra 20 CL Sedan '88; Ford Escort 14 Bravo 5-drs. '88; Renault 5 TS '86; Audi 80 CC 1.6 '86; Volvo 360 GLi 10-'86; VW Jetta 1.6 D 5-bak '85; VW Golf 1.6 GTS 1e eig. '85; BMW 320i '84; Opel Kadett 12S '86; Fiat Uno 60 S, 5-drs. '87; Volvo 340 diesel, 5-drs. '87; Renault 11 GTD '86; Opel Kadett 13N '85; Nissan Cherry 1.3 L 5-drs. '83; Ford Siërra 16L '84; Fiat 127 1050 CL '85; Opel Ascona 16S autom. '82; Subaru Mini Jumbo '83; Citroën Visa 17 RD 11-'86; Peugeot 104 ZL '84; Volvo 244 GL 6 D '82; Opel Ascona 1.6 S 5-drs. '81; Opel Ascona 1.9 autom. '80 f 1.000,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr.Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

100-Tal AUTO'S met APK v. a. f 750,- tot f 10.000,-; Kadett; Escort; Fiësta; Golf; Uno enz. Inr. fin. Handelswg 1, Susteren. ☎ 04499-5204.

Opel Kadett 1.3 GT uitv. lm. vign. schuifdak, bwj. '89; Opel Corsa 1.0, bwj. '83; Opel Ascona 1.6 S HB, bwj. '88; Renault 21 Nevada, bwj. '87; VW Golf bwj. '81; Mazda 626 diesel, bwj. '84; Mitsubishi Galant autom. schuifdak, bwj. '85; Opel Kadett GSi, bwj. '85. Div. goedkope inruilers met APK. Tev. uw adres voor onderh. en APK. Autobedr. PIJPERS en Zn. Franciscanerstr. 58, Kerkrade. Tel. 045-453570.

Auto KALDEBORN bet. de hoogste prijs voor uw auto!! Ook Lada's. 045-411572.

Opel Kadett 1.6i 5-drs. stationcar club-uitvoering div. extra's 3-'88 1e eig. f 13.900,-; Opel Kadett 1.3 5-drs. stationcar club-uitvoering div. extra's 8-'88 1e eig. f 12.750,-; VW Passat 1.8i 5-drs. stationcar div. extra's 1e eig. 11-'90 f 22.500,-; Mitsubishi Lancer 1.5 Wagon 5-drs. stationcar div. extra's f 12.450,-; VW Golf 1.6 GT uitvoering '87 f 10.500,-; Seat Marbella 1e eig. '91 f 9.950,-; Opel Kadett 2.0 GSi div. extra's '87 f 12.450,-; Opel Kadett 1.6 GT '87 f 10.750,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '87 f 11.450,-; Ford Fiësta 1.1 CL '88 f 8.950,-. Div. goedkope inruilers v.a. f 1.000,-. Bovag autobedrijf Chris GEILEN, APK-VVN keuringsstation, Dorpsraat 58, Broek-Sittard. Tel. 046-516295.

SUPERCARS Akerstr. N. 20a, Hoensbroek heeft voor U: Volvo 440 bwj. '91; Citroën BX bwj. '86 LPG; Escort XR3i zeer mooi bwj. '87; BMW 316 bwj. '85; Ford Siërra 2.0 Ghia 1600 bwj. '86; Kadett station '87; Ford Orion 1.6 L autom. '86; Escort 1400 CL '86 en '87; Golf 1600 '86; Escort '84; Alfa t. 33 '86; Mitsubishi Tredia bwj. '83; Toyota Celica bwj. '82; Ford Siërra '85. Nog diverse goedkope inruilers. Telef. 045-222455/231448.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S iedere prijskl. Schade of defekt, geen bezw. 045-729710.

Te k. gevraagd alle type LADA'S voor export van 1984 t/m 1991. Correcte afhandeling. Tel. 077-515511.

Te k. gevr. alle merken AUTO'S, bet. hoogste prijs. Tev. tourcaravans. 045-416239.

Alfa

December - voordeelmaand!
Wij bieden aan:
ruim assortiment OCCASIONS nu in prijs verlaagd.
met: BOVAG-garantie v.a. f 7.500,-
met: NATIONALE AUTOPAS
met: gunstige en snelle financiering
met: hoge korting bij geen inruil

met: volgende APK-keuring gratis
met: OMRUIL GARANTIE binnen 2 weken

E.A. KOZOLE b.v.
Edisonstraat 23, 6372 AK Landgraaf. Tel. 045-321088

Te koop ALFA 33 1.7 IE, bwj. '91, APK 5-'95, div. extra's, f 12.500,-. ☎ 045-232784.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel : 045-719966.

Te k. goed onderhouden beestig mooie ALFA 75 2.0, bwj. '86, groenmetallic, veel extra's, APK gek., vr.pr. f 4.950,- of t.e.a.b. Tel. 045-429888.

Audi

Autobedrijf Ploemen-Schols B.V.
Ambyerweg 2, Rothem-Meerssen. ☎ 043-644888

Occasion-Kerst-Markt
Met plm. 80 top-occasions in alle merken en prijsklassen met Spectaculaire Kerstkortingen
tot f 4.000,-
Alleen vandaag zaterdag 10 december van 9.00-18.00 uur
Morgen zondag 11 december van 11.00 uur-17.00 uur

Te koop AUDI 80S, bwj. type '89, LPG, 5-bak, rood, nieuwste sportwielen, brede banden, verlaagd, trekh., get. glas, schadevr. Hollandse auto, nw.st. f 14.500,-. Zien is kopen. Telef. 045-223090.

AUDI 200 Turbo, bwj. '85, 165.000 km., verz. carr., el. schuifd., el. ramen, boardcomp., autochecksyst., c.v., vr.pr. f 9.000,-. 04450-4468.

Te k. AUDI 80 1.9 E, bwj. 10-'88, blauwmet., div. extra's, koopje f 13.000,-. Mooie auto, moet weg! Evt. inr. Golf GTi mog. 045-352560.

Te koop AUDI 80 1.8S, bwj. '89, i.z.g.st., centr. vergr., stuurbekr., Serret interieur. Telef. 04493-3694.

AUDI 80 1.8 S, kl. rood, 5-gang, schuifd., sportvelg., met alle extra's, bijz. mooie auto, bwj. '87. 045-220870.

Te koop AUDI 80, bwj. 12-'85, mooie auto, vr.pr. f 4.950,-. Tel. 04405-1564.

Austin

Te k. MINI 1000 E, Jetblack, bwj. '88, nw. banden, nw. uitlaat, 50.000 km., vr.pr. f 7.250,-. 045-321065.

Te k. MINI Jubilee, bwj. '88, 48.000 km., rood, i.z.g.st. Vr. pr. f 6.500,-. 045-459415.

Te k. MINI bwj. '76, vr.pr. f 500,-, beetje werk. Tel. 045-419061.

Austin MINI 1100 Special, bwj. '80, i.z.g.st. met APK, rood, f 950,-; Mini 1000, bwj. '80, f 750,-. 045-252559.

Bedford

Te koop voor de liefhebber uitgebouwde BEDFORD-BUS bwj. '80, APK gek., grije kent. aparte kleur paars, pr. tussen f 4.500,- en f 6.000,-. Moet weg!! Telef. 043-472681.

BMW

318i bwj. '90
4-deurs, antrac. metallic, get. glas, centr. vergr., alarm, etc. Slechts 49.000 km en in absolute nieuwstaat
Volvo Klijn Heerlen B.V.
De Koumen 7, Hoensbroek. Telefoon 045-220055.

BMW Bauer cabrio 325 IX, Allrad, 6 cyl., bwj. '86/'87, ABS, zeer veel extra's, techn. 1A, grote beurt gehad, inr. mog. DM 14.900. Tel. 00-49.241 877055.

Te k. BMW 530i 6-cyl., met airco, kl. zwart metallic, bwj. 1988. Telefoon 045-452225.

BMW 2002, bwj. '74, voor liefhebber, APK 6-'95, pr. n. o.t.k. Tel. 045-213394.

Te koop BMW 525 E, alle extra's, bwj. eind '84, inr. kleinere mog., vr.pr. f 5.200,-. ☎ 045-454398.

Te koop mooie BMW 635 CSi, diamantzwart, 16" lmvelgen, leer en div. extra's, f 8.250,-. Tel. 045-710761 / 233207.

Te koop BMW 316, bwj. '83, nw. model, i.z.g.st., vr.pr. f 3.750,-. Heemskerkstr. 73, Heerlen.

BMW 316i, LPG, bwj. '89, vr. pr. f 14.000,-. Telefoon 045-315184.

BMW 316, bwj. '84, zeer mooi, vr.pr. f 4.950,-. Tel. 045-326818.

Te koop BMW 316 in nw.st. bwj. '85, vr.pr. f 4.250,-. Telef. 04498-54483.

BMW 735i, '84, i.g.st. Alle acc. f 5.000,-. Tel. 045-272468.

Buick

BUICK Sentury Limited, '82, in nw.st., zeer excl. model, zuinig, 1.250 kg, APK 6-'95, f 15.750,-. Tel. 046-526595.

Cabriolet

Zoekt u een perfecte Alfa Spider of Fiat 124 Spider, bwj. '79 t/m '89? Wij hebben 100 stuks voor u in voorraad, incl. garantie. Inl. CLASSIC en Cabrio Cars Velraeds. Telef. 045-275589.

Te koop Ford ESCORT Cabriolet, i.z.g.st., div. extra's. Tel. 045-751896 / 751659.

Chevrolet

Chevrolet Beretta Sport Coupé, slechts f 17.950,-. ....1991.
Göttgens Sittard
☎ 046-516565
Al meer dan 60 jaar.

Chrysler

CHRYSLER DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Zeldz. mooie Chrystler VOYAGER SE, '87, 7-persoons, 1e eig. Tel. 045-275589.

BMW

BMW dealer Keram biedt aan:

318i wit 2-drs. sportwielen alarm	1989
325 E groenmet. automaat sportwielen	1988
3- serie nieuw model	
316i grijsmet. alarm radiovoorb. 70.000 km	1991
316i zwart schuifdak 29.000 km. ABS	1992
316i d.blauw ABS tempomaat	1992
316i roodmet. ABS stuurbekr. 70.000 km.	1993
316i d.groen ABS stuurbekr. 38.000 km.	1994
318i groenmet. ABS stuurbekr. 40.000 km.	1993
320i grijsmet. airco alarm 80.000 km.	1991
5-serie	
520i beigemet. schuifdak alarm 87.000 km	1989
520i grijsmet. schuifdak el. ramen	1990
525i beigemet. sportwielen automaat	1988
525i grijsmet. radiovoorb. alarm ABS	1991
525i roodmet. 24V alarm schuifdak ABS	1991
7-serie	
735i automaat grijsmet. airco alle opties	1990
diversen	
Peugeot 205 GTi 1.9 rood schuifdak 71.000 km	1989

Keram BV, Maastricht. Telef. 043-618555.

Citroën

CITROEN CX 2.5, diesel break, '88, div. acc., f 5.900,-. ☎ 040-624200.

Te koop DIANA, bwj. '82, APK nov. '95, in goede st., f 1.650,-. Tel. 04451-1446.

Te koop Aca DIANE (bestel), bwj. '81, 60.000 km. APK gekeurd, Tel. 046-753672.

CITROËN AX 1.1 Cabrio, wit, 38.000 km, als nieuw, '89. Tel. 045-750531.

Te koop CITROËN AX K.way, bwj. '89, div. extra's, f 6.900,-. Tel. 046-742907.

BX TRi, bwj. '88, alle extra's, t.e.a.b. Telef. 04405-2157

Te k. CITROËN Visa, bwj. '81, APK 6-'95, t.e.a.b. Haesenstr. 34, Schaesberg

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROËN XM 2.0 Comfort bwj. 1991, zwartmet., alarm, schuifdak, trekhaak. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Jonge Eurocasions
Koop nu, Betaal later

Demonstratie auto's

Citroën Xantia 1.8i SX roodmetallic	1994
Citroën Xantia 1.6i X groenmetallic	1994
Citroën ZX 1.8i Eurio rood	1994
Citroën Evasion 2.0i CTSX groenmetallic	1994
Mazda 121 16V Cabriyooh Top 6 mnd oud	
Nissan Primera 2.0i SLX 8.000 km	08-'92
Citroën ZX 1.8i Aura grijsmetallic	07-'93
Citroen ZX 1.9i Volcane rood	10-'91
Citroën ZX 1.4i Avantage rood	01-'92
Citroën ZX 1.6i Avantage zwart	05-'92
Volvo 440 GL 1.7 rood	04-'91
Peugeot 405 1.6i GR wit	01-'92
Citroën BX 1.4i Cannes wit	05-'91
Citroën BX 1.4i grijsmetallic	06-'90
Ford Siërra 1.8 Turbo diesel blauwmetallic	04-'91
Fiat Tempra 1.6i SX zeer luxe	04-'91
Toyota Carina II grijsmetallic	03-'91
Citroën BX 1.4 Palmares wit	12-'88
Toyota Corolla 1.3 GL grijsmetallic	10-'89
Ford Escort 1.4 Bravo rood	10-'89
Mitsubishi 1.8i Galant GL grijsmetallic	04-'89
Nissan Bluebird 2.0i LX roodmetallic	01-'89
Citroën BX 1.6 TRi wit	08-'88
Citroën BX 1.9 diesel Break	04-'87
Citroën BX 1.9 diesel Break	01-'89
Citroën BX 1.9 diesel Break	07-'89

Autobedrijf SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen / Hoensbroek

De Koumen 34, Heerlen/Hoensbroek;
Openingstijden maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur.
Zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur.
Telef. 045-223300

Xantia 1.8 SX schuifdak ABS
XM Break Turbo Benzine leder bekl. airco
lm-wielen ABS
XM V6 airco lm-wielen
XM Break V6 schuifdak, dubbele koplampen
XM Break Turbo Diesel airco schuifdak ABS
leder bekleding
XM 2.0 automaat Ambiance airco
XM Turbo Diesel Break airco leder bekl. aut.
AX 11 TGE schuifdak centraal sluiting 3-drs.
AX GTi
CX 25 GTi Turbo 2 airco schuifdak ABS
CX 22 TRS schuifdak gasinstallatie
CX Break Familiale 7-persoons
BX Break 1.6 TGi stuurbekrachtiging
BX 19 TZi schuifdak dubbele koplampen
BX 19 TRD schuifdak stuurbekrachtiging
BX 14 TGE schuifdak lm-wielen
BX 16 RS Break
Renault 19 Cabrio leder bekleding
lm-wielen verlaagd
Mazda 626 1.8 LX
Mazda 626 Coupe 2.2 schuifdak
Peugeot 306 XSi 2.0 schuifdak ABS lm-wielen
456 km
Peugeot 405 SRi schuifdak
Fiat Uno 60 S

Bovag May Crutzen
Hunsstraat 33, Ubachsberg. Tel. 045-752121.

CITROËN BX 1.4i, bwj. '91, pr. f 10.750,-. ANWB-rapp. Coumans Auto's, Meerstr. 19, Bunde. 043-652575.

Van maandag t/m ... van 8.30 tot 17.00 u... u uw PICCOLO tele... opgeven. Tel. 045-7...

Daihatsu

DAIHATSU

DEALER
Garage ...
Ruud Tiem...
Geleen, Zaanstr. ...
Tel. 046-753010...

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

'Sanering om 40- tot 55-jarigen eruit te werken'

Bedrijfsleven gebukt onder last veertigers

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Nederlandse bedrijven met meer dan 150 medewerkers zijn zodanig 'verstopt' met 40- tot 55-jarigen, dat een nieuwe saneringsronde nodig is om die groep uit te stoten. Dat blijkt uit een onderzoek onder 200 bedrijven en instellingen met meer dan 150 personeelsleden door Coopers & Lybrand, Berenschot en het personeelvakblad PW.

Veertigers en vijftigers blijken overheersend geworden, nadat in vorige saneringsrondes een belangrijk deel van de 55-plussers eruit is gewerkt via vut, wao en ww en er aan de andere kant nauwelijks jongeren zijn aangenomen. De scheve leeftijdsopbouw die daardoor is ontstaan, bedreigt de flexibiliteit van de bedrijven en heeft de gemiddelde loonkosten opgedreven.

Uit het onderzoek blijkt de trend van veroudering uit het aantal werknemers met meer dan 20 dienstjaren: hun aandeel in het personeelsbestand steeg tussen 1991 en vorig jaar met 25 procent.

De instroom van nieuw personeel in de bedrijven daalde tussen 1991 en vorig jaar van vijftien procent tot 10,2 procent. De uitstroom daalde in diezelfde twee jaar van 13 procent tot 9,4 procent. Vooral in de industrie maakten weinig zittende werknemers plaats voor nieuwe. „De instroom is dramatisch gedaald; de organisaties zitten vast als een huis," aldus B. van Beers van Coopers & Lybrand. Door het afschaffen van 'ouderenregelingen' in wao en ww voor 55-plussers zal de oververtegenwoordiging van ouderen verder toenemen.

Volgens Van Beers is de situatie in het midden- en kleinbedrijf gunstiger, doordat daar de afgelopen jaren wèl veel werkgelegenheid is geschapen en er veel jongeren zijn ingestroomd.

„Voor een veertiger die al jaren niets aan her- of bijscholing heeft gedaan ziet het er slecht uit," zegt Van Beers, „Vooral in sectoren waar technologie een rol speelt, zoals de industrie, zullen bedrijven veertigers die de ontwikkelingen niet hebben bijgehouden kwijt moeten."

Onder hoogspanning

● *De komende weken zal het weer bij veel werknemers arriveren: het kerstpakket. Al dan niet voorzien van de ingeblikte soepen, tropische vruchten, het flesje wijn, kaarsen of servetten. Het samenstellen van de pakketten is inmiddels uitgegroeid tot een seizoensbedrijf van formaat. Eén van de grootste leveranciers is Bijenkorf Business Class (BBC), een onderdeel van het warenhuisconcern. Een half miljoen kerstpakketten produceert het bedrijf in een enorme Hillegomse bollenloods. Het is er deze weken werken onder hoogspanning. Eind volgende week moet de klus zijn geklaard. Dan moeten de laatste 50.000 pakketten de deur uit zijn. Op de foto de inpakafdeling.*

Foto: GPD

NS Cargo bouwt overslagcentra voor chemie

ROTTERDAM – NS Cargo, het goederenvervoerbedrijf van de Nederlandse Spoorwegen, gaat in de Rotterdamse haven twee overslagcentra voor vloeibare chemicaliën en minerale olieprodukten bouwen. De overslaginstallaties komen in de Botlek bij de tankopslagbedrijven van Van Ommeren en Paktank. Met de bouw is 25 miljoen gulden gemoeid. De bouw van de zogenoemde Rail Chemie Centers start maandag.

Op de Rail Chemie Centers kunnen vanaf eind volgend jaar de produkten rechtstreeks vanuit de opslagtanks in de treinwagons worden overgeslagen. Elke overslaginstallatie krijgt een capaciteit van drie treinen per dag. Op jaarbasis komt dit neer op 600.000 ton lading per installatie. Volgens NS Cargo worden de terminals de modernste van West-Europa.

Zij voldoen aan de strengste milieu- en veiligheidsnormen. Het vervoer van chemicaliën en olieprodukten uit de Rotterdamse haven gebeurt nu per vrachtwagen of binnenschip.

Schadeverzekeraars draaien iets beter

DEN HAAG – De Nederlandse schadeverzekeraars koersen af op een beter resultaat dan vorig jaar, maar ze zijn niet optimistisch ten aanzien van verdere verbetering. Naar verwachting verdienen ze dit jaar op elke 100 gulden premie 2 tot 3 gulden. Daarbij is rekening gehouden met rente en de kosten van herverzekering. Vorig jaar legden ze nog zo'n cent of zestig toe op elke 100 gulden.

De dalende lijn in de resultaten sinds 1989 lijkt tot staan gebracht. In nagenoeg alle branches is sprake van een positief resultaat, maar de motorrijtuigenverzekeraars blijven dit jaar in de min.

Door premie- en preventiemaatregelen lijkt de daling bij motorrijtuigen te zijn gestopt, maar het verwachte resultaat blijft duidelijk negatief. Op elke 100 gulden leggen de verzekeraars hier 6 gulden toe (na rente, maar vóór herverzekering). Vorig jaar was dat bijna 9 gulden. Een aantal motorrijtuigenverzekeraars heeft opnieuw premieverhogingen aangekondigd.

Volgens het Verbond van Verzekeraars is het nog maar de vraag of de verwachte verbetering voor dit jaar van blijvende aard is.

In het motorrijtuigenbedrijf stijgt de cascoschade in vergelijking met vorig jaar. Ook lijkt er sprake te zijn van een toenemende schadelast als gevolg van diefstal uit auto's (ruitbreuk, schade door opengebroken sloten). De schadelast bij wa-verzekeringen blijft stijgen. Dat heeft te maken met een zich voortzettende toeneming van het schadebedrag per claim (met name door letselschade), veroorzaakt door medische kosten, maar ook door hogere loondervings-claims.

Bonden woedend over stopzetten scholingssubsidies

CBA zonder begroting

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Arbeidsvoorziening is er door tegenstellingen tussen werkgevers en werknemers niet in geslaagd een besluit te nemen over de begroting voor 1995 voor de arbeidsvoorziening. Hierdoor zijn tot woede van ondermeer de Hout- en bouwbond CNV en de Bovag tal van scholingsmaatregelen per 1 januari onzeker geworden. Zonder begroting moeten de subsidies hiervoor formeel worden opgezegd. „De problemen worden afgewenteld op de vakopleidingen," zegt de CNV-bond.

Geen der partijen, de Tweede Kamer noch minister Melkert (Sociale Zaken) is blij met de ontstane situatie. Iedereen gaat ervan uit dat het om opschorting gaat en dat de subsidiekraan richting scholingsactiviteiten weer opengaat. Maar niet duidelijk is hoe de Arbeidsvoorziening (CBA) uit de problemen denkt te komen.

Volgens de werkgeversorganisaties VNO/NCW kon het CBA vanuit zijn financiële verantwoordelijkheid niet anders. „Ook wij vinden het een dramatische situatie, en we willen alles uit de kast halen om de subsidiestop op te heffen," zegt A. Dortland, die namens VNO en NCW in het CBA zit.

De Arbeidsvoorziening (overheid en sociale partners) moet volgend jaar 100 miljoen gulden bezuinigen en daarbij alvast rekening houden met een ombuiging van 500 miljoen gulden in de jaren daarna, oplopend tot in totaal 1,6 miljard gulden. Dat bemoeilijkt de ombuiging voor 1995, omdat geen doorlopende verplichtingen zijn aan te gaan.

De FNV wil dat minister Melkert voorlopig voor 'lucht' zorgt en instemt met een begroting voor drie maanden. Melkert geeft eind deze maand aan hoe de overheid de problemen wil oplossen. Het ombuigingsbedrag staat vrijwel zeker niet meer ter discussie.

Begin volgend jaar komt de commissie-Van Dijk met een rapport over de arbeidsvoorziening, die de afgelopen maanden aan felle kritiek heeft blootgestaan over zowel werkwijze als omvang van het apparaat.

In de begrotingsdiscussie voor 1995 bleven werkgevers en werknemers in het centraal bestuur het oneens over de wijze waarop de ombuigingen die het kabinet heeft opgelegd, moeten worden opgevangen, hoewel het kader daarvoor eerder wel ieders instemming had.

De vakbeweging wil het geld vinden door invoering van een kleine opslag op de ww-premie en door werkgevers te laten betalen voor de dienstverlening van de arbeidsbureaus. De werkgeversdelegatie in het centraal bestuur wijst deze weg af.

Afgang

AMSTERDAM – Beursplein 5 mieзerde gisteren weg. Vooral KLM-beleggers keken na de afgang van het aandeel ongelukkig uit hun ogen. De luchtvaartmaatschappij noteerde bijna een nieuw diepte-punt voor dit jaar. De onrust op Wall Street over de op handen zijnde renteverhoging in de Verenigde Staten ontnam de Amsterdamse beleggers elke lust tot handelen. De AEX-index sloot op 406,32, een min van 2,97 punten. De omzetten vielen tegen. De verkopers kwamen in een lege markt terecht. Vooral sommige internationals kregen in deze lege markt rake klappen. Philips ging f 1,30 omlaag op f 51,30. Akzo keek tegen een min van f 2,90 aan op f 191,60. KLM, die gedurende de dag flauw was ondanks het nieuws over het aantrekken van 500 stewardessen, noteerde een min van liefst f 1,60 op f 41. De afgelopen weken was het aandeel al in de aanbieding. Vooral buitenlandse beleggers opereerden aan de verkoopkant. Door de daling van bijna vier procent gisteren kwam KLM akelig dicht in de buurt van zijn laagste koers van dit jaar. Dat werd begin januari genoteerd met f 40,90. In augustus keken de beleggers nog tegen een jaarrecord van f 57,30 aan.

VNU, die tijdens de ochtendhandel nog lekker in de markt lag met een plus van f 2,40, moest uiteindelijk de winst geheel inleveren. De positieve verwachtingen over VNU na de afspraken tussen Veronica en RTL hielden in deze ongeanimeerde markt geen stand. VNU verliet de vloer ten slotte onveranderd op f 171,50.

De geplande opheffing van het Garzarelli-beleggingsfonds trok beleggers. De koers steeg een halve dollar tot 10,50 dollar.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	61.10	61.20
Aegon	109.40	110,60
Ahold	53.20	53,00
Akzo Nobel	194.50	191,60
Bols Wes. c.	35.10	34,60
CSM cert.	65.20	65,70
Dordtsche Petr.	196.20	195,70
DSM	129.70	128,80
Elsevier	17.60	17.50
Fokker cert.	14.50	14.50
Fortis Amev cert.	73,30	73,70
Gist-Broc. cert.	45.70	45.60
Heineken	254.00	250.60
Hoogovens nrc	74,80	74.40
Hunter Douglas	75,40	76.20
ING c.	82,70	82.00
KLM	43,20	41,60
Kon. KNP BT	49.00	48,80
Kon. Olie	186.10	185,80
KPN	54,50	54,40
Nedlloyd	55.00	53.80
Océ-v.d.Gr.	77.00	76.00
Pakhoed cert.	46,50	46,70
Philips	52.60	51.30
Polygram	76,70	76.70
Stork	42,70	42,10
Unilever cert.	196,50	194,80
Van Ommeren nrc	45,50	45.10
Ver.Bezit VNU	171.50	171,50
Wolters-Kluwer	124,00	122,00

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 61,10 (61,20)
Kon. Olie 185,80 (185,80)
Philips 51,00-51,30 (51,30).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	85,00	85,30
ABN Amro pref.	57,90	57,90
ABN AmroHld.prf.c	6,32	6,34
ACF-Holding	33,20	32,60
Ahrend Groep c.	183,00	183,40
Alanheri	36,70	36,50
Ant. Verff.	432,00	432,00
ARTU Biologicals	3,70	3,70
Asd Options Tr.	20,50	20,50
Asd. Rubber	2,40	2,40
Atag Hold. cert.	110,00	109.10
Athlon Groep	68,00a	68,00a
Athlon Groep nrc	65,70	65,70
Aut.Ind.R'dam	118,00	118,00
Ballast Nedam c.	71,30f	70,80
BAM Groep	104,00	104,00
Batenburg	148,00	148,00
Beers	189,80	190,00
Begemann Groep	29,00	29,20
Belindo	280,20	281,00
Besouw Hold.	33,70	33,70
Blydenst.-Will.	27,30	27,30
Boer De Winkelb.	69,60	69,90
Borsumy Wehry	25,80	25,70
Boskalis cert.	36,20	36,20
Braat Beheer	24,40	24,20
Breevast	8,60	8,60
Burgman-Heybroek	1400,00	1399,00
Calvé-Delft cert	1360,00	1350,00
Calvé-Delft pref	885,00	885,00
Cap Volmac	23,60	23,70
Ceteco Hold	43,00	43,00
Cindu Intern.	98,00	97,00a
Claimindo	280,10	281,00
Content Beheer	28,70	29,00
Credit LBN	40,20	40,30
Crown v.G. cert	150,10	152,00
CSM	65.20	65.10
De Drie Electr	15.10	15,00
Delft Instrum	24,50e	24,50
DICO Intern	69.10	69.10
Dorp-Groep	34.80	35,00f
Draka Holding	39,80	39,50
Econosto	22,00	21.80
EHCO KLM Kleding	34,00	33,30
EMBA	206.00	206,00
Eriks Holding	119.50	119.50
EVC Intern	77.20	77.10
Flexovit Int.	87.80	87.50
Frans Maas cert	51.70	51,00e
Free Record Shop	30,50f	30,50
Fugro cert	34,10	34,20
Gamma Holding	91,50	89,50e
Gamma pref	6.00	6,00
Garzarelli $	10,00	10,50e
Gelderse Pap.	83,20	82,50
Getronics	58,70	57,50
Geveke	33,50	33,50f
Giessen-de N.	74,50	76,90
Gouda Vuurvast	70,20	70,20
Goudsmit	36,00	36,30
Groenendijk	27,90	27,90
Grolsch cert.	52,80	53,30
Grontmij	63,00	62,80
GTI-Holding	154,00	154,00
Hagemeyer	138,50	137,50
HAL Trust B	15.80	15,80e
HAL Trust Unit	15.80	15,60
HBG	273.90	272,50
Heijmans	60,20	60,50f
Heineken Hold. A	233.00	230,50
Helvoet Holding	26,50	26,50
Hes Beheer c.	19,80	19,80
Hoek's Mach.	80,00	79,50
Holl. Colours	88,50	88,20
Holl. Ind. Mij	63,50	63,80
Holl.Sea S	0,39f	0,38
Hoop Eff.bank	7.40	7,50
Hunter D.pref.	1,95	1,95
IHC Caland	43.00	42,20e
ING	7,21e	7,20e
Inter/View Eur.	7,10	7,30
Internat.Muell.	91,40	92,40
Kuhne+Heitz	35,50	34,80
Kas-Associatie	63,90	63,90
KBB	97,50	96,40
Kempen & Co	14,30	14,10
Klene Holding	131,00	131,00
Kon. Sphinx Gust	52,80e	52,50
Kon.KNP BT c.pref.	7,25e	7,25e
Kondor Wessels	45,30	44,90
Koppelpoort	418,00	418,00
Krasnapolsky	140,80	139,80
Landré & Gl.	45,50	45,30
LCI Comput Gr.	3.95	3,95
M.Enim OB-cert.	84,00	84,00
Macintosh	42.20	42.30
Management Share	1,35	1.20b
Maxwell Petr	202,00	202,00
Moeara Enim	1610,00	1605,00
Moolen Holding	40,60	40,60
Mulder Boskoop	34,50	34,80
Multihouse	2,30f	2,30f
Naeff	485,00	485,00
NAGRON	87.30	87,00
Nat. Inv. Bank A	132,30	132,20
Nat. Inv. Bank C pref.	175.00	175,00
NBM-Amstelland	18.60	18,60
Ned.Part Mij	52,50	52,20
Ned Springst	7020,00	7020,00
NEDAP	60,00	59,00
Nedcon Groep	40,50	41,70
Nedschroef Hold	72,20	72,20
Neways Electr	12,70	12,70f
Nijv.-Ten Cate	78,30	78,00e
NKF Holding	214,00	213,00e
Norit	18,60	18,60
Nutricia VB cert	88,80	88,50e
OPG cert	43.10	43,10
Orco Bank cert	61,00	61,00
Ordina Beheer	22,60	22,50
OTRA	292,00b	297,00
P & C Groep	81.00	81,00
Philips Electr. d'95	51,40	-
Pie Medical	7,70e	7.80
Pirelli Tyre	11.10f	11.10f
Polynorm	170,00	169.70
Porc. Fles	22.20	22.20
Randstad	93,30	93,90
Reesink	118,00	118,00
Rood Testhouse	5,20	5,10
Rothmans Int ○	4.40	4.40
Roto Smeets Boer	37,50	37,50a
Samas Groep	60.10e	60,00
Sarakreek $	6,20	6,20
Schuitema	1900,00	1900,00
Schuttersveld	44,10	44,20
Simac Techniek	19,00	19,00
Sligro Beheer	88,70	88,70
Smit Intern.	41,50	41,50
Smit Trafo c	46,00	45,80
St.Bankiers c	18,00	17,50
Stad Rotterdam c	37,60	37,80
Telegraaf De	199,00e	200,00
Textielgr.Twente	75,50	75,50
Tulip Computers	16,30	16,20
Tw Kabel Holding	219,80	219,50
Ubbink	58,90	58,90
Union	25,00	25,00
Verenigde Glas	563,00	563,00
Vilenzo	42,80	42,90
Volker Stevin	86,70	87,10
Vredestein	13,30	13,00e
Wegener	121,10	122,00
Welna	48,80	48,00
West Inv.F. wb	58,00a	58,00a
West Invest F.	11,30	11,30
Weweler	35,00e	35,10
Wolff, Handelmij	56,50	56,20
Wolters Kluwer	488,00	488,00
Wyers	21,80	21,90

Beleggingsinstellingen

A'dam EOE Ind. F	447,00	444,00
ABF	113,80	113,50
ABN Amro A.in F	82.80	82,60
ABN Amro Aand.F	94,70	94,80
ABN Amro Amer F.	69,40	69,00
ABN Amro Eur. F.	85,30	84,00
ABN Amro Far E F	73,50	73,20
ABN Amro L.Gr.F.	183,00	183,00
ABN Amro Neth.F.	116,80	116,40
ABN Amro Obl Grf	201,20	201,50
ABN Amro rent.div	156,40	156,40
Aegon Aandelenf.	44,20	43,90
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,70	30,60
Alg.Fondsenbez	245,50	243,00
Alliance Fund	6,60	-
Alrenta	233,90	234,00
Amvabel	87,90	88,60
Asian Cap F $	55,50	54,40
Asian Select. F.	93,40	91,50
Asian Tigers F.	102,00	100,20
ASN Aandelenf.	51,60	51,50
Austria Global	1226,00	1226,00
Austro Hung. F.	7,30	6,70
AXA Aand.Int	76,00	76,00
AXA E&L Belegg.1	94,20	93,70
AXA E&L Belegg.2	93,80	93,60
AXA E&L Belegg.3	117,90	118,00
AXA E&L Belegg 4	87,70	87,50
AXA E&L Kap Rente F.	119,10	119,10
AXA Obl.Ned	77,10	77,10
Bemco RentSel.	62,70	62,70
Bever Holding	4,90	4,90
Biogrond Belegg	10,60	10,60
Capa City Realty	1,28	1,27
CL Aandelenfonds	93,80	93,50
CL Liq Groeifonds	102,70	102,60
CL Obl Dividendf	102,90	102,60
CL Obl Waardef	123,40	123,50
Comm.Argeus F	88,60	88,60
Comm Benacus F.	91,10	91,10
Comm Cea F	93,30	93,30
CuMPreferent F	105,50	105,20
Delta Ll Dollarf	55,90	56,00
Delta Lloyd ECU	56,00	56,00
Delta Lloyd Inv	38,70	38,50
Delta Lloyd Mix	73,50	73,60
Delta Lloyd Rent	61,20	60,00
Donau Fonds	27,10	27,30
DP America Gr.F.	34,50	34,00
EGF Investm.	154,80	154,30
EMF Rentefonds	83,50	83,50
EMS Growth Fund	104,10	104,30
EMS Income Fund	93,10	93,10
EMS Offsh. Fund	102,40	102,30
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	-
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,20	-
Envir Growth F.	42,00	42,00
Esmeralda part.	37,30	37,20
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
Euro Growth Fund	59,40	59,00
Euro Spain Fund	7,30	-
Far East Sel.F.	73,80	72,60
GAF Am.Liq.F. ecu	1,57	1,58
GAF Am.Obl.F. ecu	1,83	1,84
GAF Bfr.Liq.F. bfr	1060,70	1060,90
GAF DM Liq.F. ecu	1,61	1,60
GAF DM Obl.F. ecu	1,59	1,58
GAF Eng Aandf. ecu	2,05	2,04
GAF Eng Liqf ecu	1,26	1,25
GAF Eng.Oblf ecu	1,34	1,34
GAF Eur.Aandf.ecu	2,17	2,16
GAF Eur Oblf ecu	2,22	2,22
GAF Gl.Managf.ecu	2,51	2,50
GAF Jap.Aandf.ecu	1,11	1,10
GAF Jap.Liqf.ecu	1,63	1,64
GAF Jap.Oblf.ecu	1,76	1,77
GAF N-Am. Aandf.ecu	2,20	2,18
GAF V.Oost.Aandf.ecu	2,98	2,92
German City Est	31,90	31,60
Gim Global	55,80	55,80
Groeigarant	1,37	1,37
Holl. Eur. Fund	59,70	59,50
Holl. Obl.Fonds	123,00	123,00
Holl. Pac. Fund	131,50	129,50
Holl. Sel.Fonds	95,40	95,00
Holland Fund	87,90	87,00
Hooge Huys Hypf	126,00	126,00
INB Bnk Verre Oost F	44,90	44,60
ING Bnk Dutch F.	61,20	60,90
ING Bnk Geldm F.	61,32	61,33
ING Bnk Glob.F	52,40	52,20
ING Bnk Oblig.F.	33,20	33,20
ING Bnk Rentegr.F	130,00	130,00
ING Bnk Spaard.F	103,95	103,95
Interbonds	486,00	486,00
Intereffekt 500	27,30	27,30
Intereffekt wt	24,20	23,70
Intereffekt Yen Value	80,60	80,60
Investa part.	78,50	-
IS Himal Fund $	17,20	17,20
Jade Fonds	205,90	205,90
Jap.Convertible F	50,00	50,00
Jap Ind.Alpha F.	7050,00	-
Jap Sect.Rat.Yen	5400,00	-
Japan Fund	18,90	18,80b
Korea Pac Tr. $	13,50	13,50
Latin Am Eq.F.	100,20	102,00
Leveraged Cap	58,00	58,00
Liquirent	54,65	54,65
Mal.Capital F.$	15,80	15,50
Mees Obl.Div.F.	116,10	116,20
MeesPierson Rente	129,40	129,40
Mexico Income F.	17,00	17,00
Mondibel	77,60	77,60
Nat.Res Fund	73,90	73,60
New Asia Fund	9,90	9,90
Nomura Warr. F.	0,16f	0,15
OAMF Rentefonds	11,90f	11,85
Obam. Belegg.	307,70	305,50
Ohra Aand.F.	63,60	63,50
Ohra Liq.Grf.	54,30	54,30
Ohra Obl.Df.	55,10	55,00
Ohra Obl.Grf	55,40	55,30
Ohra Onr.G.F.	58,20	58,00
Ohra Totaal F.	58,10	58,00
Orange Fund	27,90	27,90
Pitcher	45,70	45,70
Postb.Aandelenf.	57,20	57,00
Postb.Beleggf.	57,80	57,70
Postb.Obl.f.	48,20	48,10
Postb.Verm.gr.f.	60,40	60,30
Rentalent Bel.	170,00	170,00
Rente Plus F.	45,60	45,50
Rentotaal NV	38,80	38,80
RG Aand.Mixfund	59,10	59,00
RG America F.	135,50	135,90
RG Divirent F.	51,50f	51,40
RG Emer. Mark. F.	101,50	100,40
RG Europe F.	125,50	125,50
RG Florente F.	129.70	130.10
RG Hollands Bezit	97.50	97.30
RG Nettorente F.	105.80	105.80
RG Obl Mixfund	61.40	61.00
RG Pacific F.	134.60	133.50
RG Rente Mixfund	63.80	63.60
Robeco	111.10	110.40
Rodamco	48.60e	48.90
Rodamco Ret.Ned.	102,40	102,50
Rodin Prop.$	68.00	-
Rolinco	113.10e	112.60
Rolinco cum.p	88.50	88.50
Rorento	83.70	83.70
Schrod.Int.Pr F	29.20	29.20
Sci/Tech $	15.50	16.00
Small Comp. Neth. F.	68.50f	68.30
Suez Gr Fund	50.40	50.40
Suez Liq.Grf	201.20	201.20
Technology Fund	16,30	16.30
TG Petroleumhaven	32.70f	33.10
Tokyo Pac.Hold.	228,00	227,00
Tolsteeg. Beleggmij	352,00	352,00
Trans Eur Fund	89,00	87,70
Transpac.F.	352,00	349,00
Uni-Invest	18.80	18.10
Unico Inv.Fund	65.80	66.00
Unifonds DM	32,00	32,00
Vaste Waard.Ned	53,60	54,00
VastNed	105,00	105,70
VHS Onr. Mij	4.70e	4.70e
VIB NV	43.70	43.50
VSB Aand.F.	98.90	98.60
VSB Liq.Groeif.	100,20	100,20
VSB Mix Fund	61.70	61.60
VSB Obl.Groeif	109,20	109,20
VSB Rente Fonds	101,30	101,20
WBO Intern.	67,00	66,70
Wereldhave NV	97,20	97,30
World Prop.F.	67,50e	67,60

Wall Street

allied signal	32 ⅛	32
amer.brands	33 ¾	34 ⅛
amer.tel.tel	48 ⅝	49
amoco corp	60 ⅝	61 ⅝
asarco inc.	25 ½	26 ⅞
bethl. steel	17 ¼	17 ⅝
boeing co	47	46 ⅞
can.pacific	14 ⅜	14 ⅛
chevron	42 ⅝	42 ⅞
chiquita	13 ⅜	13 ⅛
chrysler	46 ⅞	46 ⅞
citicorp	40	41
cons.edison	26	26 ⅛
digit.equipm.	32 ¼	34
dupont nemours	53 ⅛	53 ⅞
eastman kodak	44 ⅝	45 ⅝
exxon corp	60 ⅞	61 ⅝
ford motor	26 ⅜	26
gen. electric	46 ⅛	47
gen. motors	37 ⅝	37 ¼
goodyear	33 ¼	32 [illegible]
hewlett-pack.	92 ⅝	95 [illegible]
int. bus.mach.	70 ¼	71 ½
int. tel.tel.	79	79 [illegible]
klm airlines	23 ⅞	23 ⅝
mcdonnell	144 [illegible]	143
merck co.	36 [illegible]	37 [illegible]
mobil oil	83 [illegible]	83 [illegible]
omega financ.	25 [illegible]	25 [illegible]
philips	29 [illegible]	28 [illegible]
royal dutch	105	105 [illegible]
sears roebuck	44 [illegible]	43 [illegible]
sfe-south pac.	16 [illegible]	16 [illegible]
texaco inc	60 [illegible]	61
travelers	31 [illegible]	31 [illegible]
united techn	59 [illegible]	58 [illegible]
westinghouse	12 [illegible]	12 [illegible]
whitman corp	16 [illegible]	16 [illegible]
woolworth	13 [illegible]	13 [illegible]

Advieskoersen

amerik dollar	1,700	1,820
austr dollar	1,30	1.42
belg.frank (100)	5.28	5.58
canad dollar	1,210	1.330
deense kroon (100)	27.10	29.60
duitse mark (100)	109.35	113.35
engelse pond	2.62	2.87
finse mark (100)	34,60	37.10
franse frank (100)	31,05	33.80
griekse dr. (100)	0.62	0.79
hongkong dlr (100)	19.25	23.25
ierse pond	2.55	2.80
ital lire (10.000)	09.80	11.50
jap.yen (10.000)	172.50	178.50
noorse kroon (100)	24.10	26.60
oost.schill. (100)	15.62	16.12
port.escudo (100)	0.98	1.16
spaanse pes. (100)	1.25	1.41
turkse lira (100)	0.0031	0.0058
zuid afr.rand	0.40	0.55
zweedse kr. (100)	21.90	24.40
zwits fr. (100)	129.50	134.00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1.76825-1.77075
antill.gulden	0,9800-1.0100
austr.dollar	1,3635-1.3735
belg.frank (100)	5,4435-5.4485
canad.dollar	1,27675-1.27925
deense kroon (100)	28.595-28.645
duitse mark (100)	111.9650-112.0150
engelse pond	2,7585-2.7635
franse frank (100)	32.605-32.655
griekse dr. (100)	0.6760-0.7760
hongk.dollar (100)	22.7250-22.9750
ierse pond	2.7030-2.7130
ital lire (10.000)	10.825-10.875
jap.yen (10.000)	176.600-176.700
nwzeel.dollar	1.1185-1.1285
noorse kroon (100)	25,705-25.755
oostenr.sch. (100)	15,9070-15.9170
port. escudos (100)	1.0760-1.1160
spaanse pes. (100)	1,3330-1.3430
zweedse kr. (100)	23.485-23.535
zwits frank (100)	132.105-132.155
e.c.u.	2.1365-2.1415

Indexen

EOE-index	409.29	406.32
cbs koersindex	272.80	271.50
Dow Jones	3691.11	+5.38

Optiebeurs

	serie			omzet	v.k	s.k
abn amro	c	jan	65.00	513	0.40a	0.20
abn amro	p	apr	60,00	413	1.70	1.90
ah	c	jan	50.00	531	3.50	3.70
ah	c	jan	55.00	398	0.50	0.60
ah	c	apr	50.00	402	4.60	4.60
ah	c	jul	55.00	254	2.20	2.20
ah	p	jan	47.50	396	0.30a	0.20
ah	p	apr	50.00	249	0.80	0.80
ah	p	jul	50.00	263	2.00a	1.40
d/fl	c	dec	175.00	426	1.75	1.80
d/fl	c	jan	185.00	218	2.30a	2.00
d/fl	p	dec	190.00	230	13.20	13.50
d/fl	p	dec	205.00	310	28.70a	28.20
eoe	c	dec	405.00	814	6.50a	3.50
eoe	c	dec	410.00	1384	2.90	1.20
eoe	c	dec	415.00	352	1.10	0.30
eoe	c	dec	425.00	290	0.20	0.10
eoe	c	jan	405.00	309	11.50	9.60a
eoe	c	jan	415.00	301	6.00	4.60
eoe	c	jan	420.00	393	4.10	3.00
eoe	c	jan	430.00	965	1.70	1.10
eoe	c	okt	400.00	700	30.50a	27.00
eoe	c	nov	310.00	360	106.00a	101.00
eoe	c	o96	385.00	670	54.50a	51.00
eoe	c	o96	410,00	685	41.00a	39.00
eoe	p	dec	395.00	387	0.20	0.40b
eoe	p	dec	400.00	654	0.40	0.90
eoe	p	dec	405.00	717	1.30	2.10
eoe	p	dec	410.00	1140	2.70	4.60
eoe	p	jan	390.00	293	1.50a	1.90
eoe	p	jan	400.00	395	3.00	4.00
eoe	p	jan	405.00	333	4.20	5.80
eoe	p	jan	410.00	388	6.00	7.90
ing	p	jan	80,00	396	0.70a	0.80
kpbt	c	jan	55.00	329	0.40a	0.20
nut	c	mei	95.00	222	5.20	4.60
olie	c	apr	190.00	269	7.00	6.80
olie	p	jan	190.00	270	5.40	5.30
phil	c	dec	55.00	320	0.20	0.10
phil	c	jan	52.50	394	2.10	1.50
phil	c	jan	55.00	702	1.10	0.70
phil	c	apr	55.00	553	2.60	2.30
phil	c	jul	50.00	1079	6.00a	5.30
phil	p	jan	50.00	276	0.70	1.00
top5	c	dec	720.00	219	12.00	5.50
top5	c	dec	730.00	285	5.20	2.00
top5	c	feb	740.00	219	17.50a	13.50a
top5	p	dec	720.00	410	3.00	6.00
top5	p	dec	730.00	300	6.00	12.00b
unil	c	jan	210.00	353	0.70	0.60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21.100-21.700, vorige 21.070-21.670, bewerkt 23.300 laten, vorige 23.270 laten

Zilver onbewerkt 230-300, vorige 225-295, bewerkt 340 laten, vorige 340 laten

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

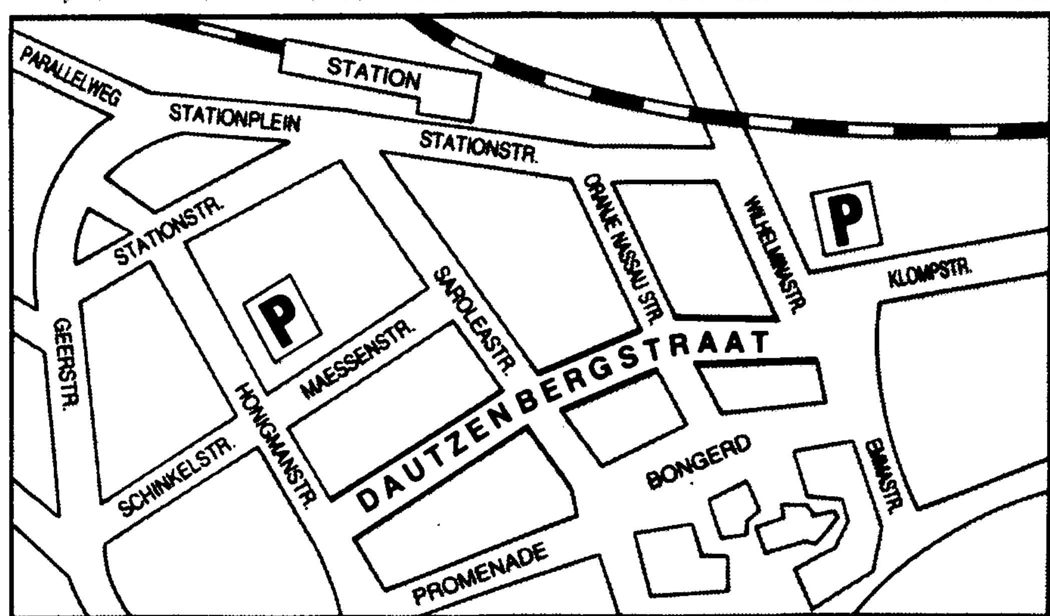
de DAUTZENBERGSTRAAT: winkelwijd de beste!

ZONDAG 11 en 18 DECEMBER KOOPZONDAG

Heerlijk is het om thuis te zijn, als wij uw woning hebben ingericht.

Lendfers Décoration
Dautzenbergstr.40 Heerlen

Modeflitsen - Braderie - Muziek

Seizoensopruiming
10 - 50%
korting.

MANTEGNA mannenmode
HEERLEN: Dautzenbergstraat 18c, tel. 045-742059.
Marleen en Maurice Odekerken 's maandags gesloten

Gertrud Finken
exclusief in mode
DAUTZENBERGSTRAAT 30a, HEERLEN, TEL. 045-715323

DE ZWALUW

Meer dan 40 jaar de zaak in huishoudtextiel met specialiteit dekbedden, overtrekken en tafellakens

Alleen:
Dautzenbergstraat 29/31, Heerlen
Lid van de consumentenvereniging

MET OOG VOOR DAMESMODE

RIKY

KORTING TOT 50%

Dautzenbergstraat 22, Heerlen

HAHN SCHOENMODE

dames- en heren-modeschoenen
HEERLEN
Dautzenbergstraat 38

OLGA Design
HOGER TRAPJE EEN
EXCLUSIEVE DAMESMODE
ook voor iets grotere maten
DAUTZENBERGSTRAAT 38, 1e ETAGE

- St. John
- Dino Valiano
- Avant-Garde

Om gezellig de kerstsfeer te proeven onder het genot van een drankje zijn wij zondag 11 en zondag 18 december geopend van 12.00-17.00 uur

MaisonSonja
mode met meer charme
Dautzenbergstraat 34 Heerlen, tel. 045-714787

Café Moonlight

...

Dautzenbergstraat 36, Heerlen
045-716046

Uw gastvrouw en gastheer Marianne en Jan

RHODOS

Vanouds gezellig eten bij **restaurant**
Rhodos te Heerlen.
U bent van harte welkom op 1e en 2e Kerstdag. U kunt keuze maken uit zowel Griekse als niet-Griekse gerechten.
Tijdens de kerstdagen zijn wij geopend v.a. 15.00 uur.
Heerlen, Dautzenbergstraat 17c, tel. 045-719544.

HOBBY BERNS
Dautzenbergstraat 18A
HEERLEN
045-711004
Voor een groot assortiment handenarbeid-materialen

Meertens
Juwelier * Diamantair
Dautzenbergstraat 24, Heerlen, 045-711415

DAMESMODE
GARBEAU
HEERLEN
Exclusief, maar ... betaalbaar
Wekelijks nieuwe collectie, o.a. Cartoon
DAUTZENBERGSTRAAT 18

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Het St.-Elisabethshuis is een combinatie van een verpleeg- en [illegible]
Het verpleeghuis biedt plaats aan 192 somatische- en psycho[illegible]
en heeft een dagbehandelingsfunctie voor 15 bezoekers. Het [illegible]
plaats aan 193 bewoners. De zorg in het St.-Elisabethshuis [illegible]
ca 400 medewerkers. Het St.-Elisabethshuis is sterk in ontwikkeling [illegible]
ontwikkelingen gericht op verbetering van de zorgverlening. [illegible]
[illegible] zich op het verder uitbouwen van het subregionale [illegible]
vorm van een naadloos aansluitend zorgcircuit.
Binnen de afdeling Ergotherapie, die deel uitmaakt van de dienst [illegible]
Begeleiding, ontstaat op korte termijn een vacature voor de [illegible]

Ergotherapeut (m/v)

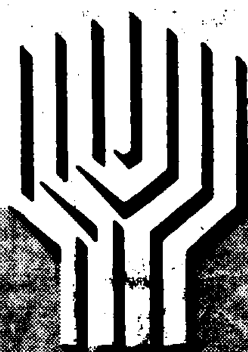
(voor 28 uur per week)

Functie-informatie:
De afdeling Ergotherapie bestaat uit een 3-tal medewerkers: 1 ergotherapeut (32 uur), 1 ergotherapeut (28 uur) en 1 assistente ergotherapie (14 uur).
De afdeling Ergotherapie is werkzaam ten behoeve van het gehele verpleeghuis en de daarbij behorende dagbehandeling.
Het hoofd-accent van alle activiteiten ligt op de somatische bewoners die verblijven in het kader van reaktivering of het projekt meso-neurologie. Voorts is de afdeling Ergotherapie werkzaam t.b.v. de verschillende substitutie-projecten die in samenwerking met verzorgingstehuizen in de regio worden uitgevoerd.
Uitbreiding met een project meso-orthopedie is voor 1995 gepland. De behoefte binnen de substitutieprojecten varieert van 8-12 uur per week. Vanuit de consultatie-functie wordt verwacht dat u adviezen geeft aan andere zorgverleners.
Tevens bent u als ergotherapeut nauw betrokken bij het rolstoelbeheer en het realiseren van aanpassingen hieraan.

Functie-eisen:
U bezit een afgeronde opleiding Ergotherapie en een bewijs van bevoegdheid.
Ervaring in een verpleeghuis en het bezit van een auto is een pré.

Salaris en arbeidsvoorwaarden:
Deze functie is ingedeeld in functiegroep 50.
De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen en sollicitatie:
Voor inlichtingen omtrent deze functie kunt u contact opnemen met Mw. A. Vijfvinkel, hoofd behandeling/begeleiding of met Mw. E. van der Ros, ergotherapeute.
Uw schriftelijke reactie kunt u tot 1 januari a.s. richten aan de heer H.W.M. Verschuren, Hoofd Personeel, Organisatie & Opleidingen.

st.-elisabethshuis

COSMOS AUTOMATISERING
Valkenswaard / Heerlen

Wie wil er bij een EXACT Software Center werken?

Cosmos Automatisering is een toonaangevend automatiseringsbedrijf dat 15 jaar bestaat. Met in totaal 45 medewerkers in Valkenswaard (NB) en Heerlen (L), behoort Cosmos tot de top van de middelgrote automatiseringsbedrijven in Nederland. Met een team van gemotiveerde medewerkers onderscheidt Cosmos zich door een mentaliteit waarbij de klant centraal staat.

De aktiviteiten van Cosmos Automatisering zijn verdeeld in drie business-units:
1. Turn-key projekten op het gebied van financiële-, logistieke- en produktie-automatisering.
2. Het uitvoeren van Connectivity projekten bij bedrijven en instellingen rondom Novell LAN's en WAN's en IBM AS/400 systemen.
3. Cosmos Automatiseringsopleidingen levert standaard- en maatwerktrainingen.

De relaties van Cosmos zijn middelgrote en kleinere ondernemingen, instellingen en overheidsinstanties. Cosmos is businesspartner van o.a. IBM, Compaq, Novell, Lotus, Rank Xerox, Exact en Grote Beer.

Om verdere groei vorm te geven en onze positie als Exact Software Center en Grote Beer A-dealer ***In Limburg*** te versterken, zoeken wij ter uitbreiding van ons commercieel team een:

Account Manager (m/v)

Uw funktie:
* adviseren en begeleiden van onze relaties bij automatiseringsvraagstukken
* maken van automatiseringsvoorstellen in samenwerking met onze consultants

Uw profiel:
* HBO opleiding c.q. -niveau (bijvoorbeeld HEAO BE/BA / HTS Bedrijfskunde)
* goede kontaktuele eigenschappen en een klantgerichte instelling
* gedegen kennis van administratieve-, produktie- en/of logistieke software
* ervaring in een soortgelijke funktie
* leeftijd tot 35 jaar

Wij bieden:
* een afwisselende baan binnen een enthousiast team
* goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden
* studie- en doorgroeimogelijkheden

Indien u belangstelling heeft voor deze funktie, verzoeken wij u uitsluitend schriftelijk te solliciteren. Uw sollicitatie, voorzien van een curriculum vitae, stuurt u **voor 22 december a.s.** naar:

Cosmos Automatisering
t.a.v. De heer J.P.M.F. Meijers RI (commercieel direkteur)
Postbus 3074
6401 DN HEERLEN

U kunt nadere informatie inwinnen over deze vakature door telefonisch kontakt op te nemen met de heer J.J.C. Braeken (Sales Manager): 045-741222.

Database programmeur m/v
Software Engineer
Hardware Engineer m/v

De baan:
Database programmeur:
- realiseren en testen van D-Base programmatuur op basis van functionele specificaties
- opzetten en onderhouden van testsystemen en tools
- onderhouden van bestaande programmatuur
- ondersteunen van dealers

Software Engineer:
- realiseren van software in 'Assembler 8051', 'C' en/of 'C++' voor embedded systems
- realiseren van software voor tools , test en hulpmiddelen
- realiseren van handleidingen

Hardware Engineer:
- ontwerpen en realiseren van analoge en digitale electronica ten behoeve van boardcomputer en aanverwante producten
- maken van documentatie
- ontwerpen en realiseren van testtools
- overdragen van productkennis aan productie- en supportgroep

Gevraagd wordt:
Algemeen:
- opleiding op HBO-niveau of MBO met enkele jaren relevante ervaring
- rijbewijs B
- creativiteit, goede contactuele eigenschappen, teamspirit, enthousiasme en inzet
- leeftijd 23-30 jaar

Database programmeur:
- enkele jaren ervaring met x-base programmatuur
- ervaring met JSP
- relevante ervaring met Windows
- beheersing van de Franse taal is een pre

Sofware Engineers:
- enkele jaren relevante ervaring in 'C' of 'C++' en 'Assembler 8051'
- enkele jaren ervaring met data-communicatie software en protocollen (ld 03)

Hardware Engineer:
- enkele jaren relevante ervaring in 'C++' en 'Assembler 8051'
- affiniteit met mechanica
- gedegen componenten kennis

Geboden wordt:
Een uitdagende, afwisselende Job met ruimte voor eigen initiatief binnen een dynamische organisatie. Een prettige werksfeer met enthousiaste collega's.
Goede arbeidsvoorwaarden.
Indien een van deze vacatures u aanspreekt, schrijf dan een brief met motivatie en C.V. aan onderstaand adres, onder vermelding van het vacaturenummer.

Fleetlogic Development & Production B.V.
Postbus 90
6114 ZH SUSTEREN

Boardcomputers & Blackboxsystemen

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Hogeschool HEAO Limburg

De Hogeschool HEAO Limburg ressorteert onder de Stichting HBO Limburg. Hiervan maken ook deel uit de Hogeschool Heerlen en de Hogeschool Sittard. Er worden opleidingen verzorgd in de sectoren Economie, Gezondheidszorg, Sociaal Agogisch Werk, Onderwijs en Techniek. Er zijn 700 medewerkers werkzaam ten behoeve van 7000 studenten.

Nú studeren aan de Avond-HEAO Limburg!

In januari 1995 starten de volgende cursussen :
- Inleiding Organisatiekunde
- Inleiding Informatiekunde
  Theorie en praktijk (Lotus 123 en dBase IV)
- Inleiding Personeelsmanagement
- Inleiding Spaans

Periode : 23 januari 1995 - 18 mei 1995
per cursus 14 lesavonden van 18.30 - 21.45 uur

Cursusprijs : Informatiekunde ƒ800,- (incl. practica)
Alle andere cursussen ƒ650,-

Toelatingseis : Minimaal HAVO / MBO-niveau

Informatieavond : maandag 9 januari 1995 van 19.00 - 20.30 uur

Inschrijven : vóór 23 januari 1995

Vraag de brochure aan!

Leuke bijverdienste

Wij vragen voor de regio Echt, Sittard, Geleen, Valkenburg, Maastricht en omgeving

free-lance vertegenwoordigsters

U bezoekt a.s. bruidsparen in de avonduren en/of zaterdag voor de verkoop van bedankgeschenkjes. U bent in het bezit van een auto, hebt een gezellige babbel, en u bent inventief, dan bieden wij u een onkostenvergoeding, goede provisie en een vrije werktijdindeling. U hoeft bij ons niets aan te schaffen om te kunnen werken.
Geïnteresseerden kunnen hun reactie, voorzien van een recente pasfoto, richten aan:

Merkx Relatiegeschenken
t.a.v. mw. L. Merkx
Cornelis Houtmanstraat 6, 7825 VG Emmen 03356

GOED NIEUWS VOOR TECHNEUTEN

VANAF HEDEN IN SITTARD
Het uitzendbureau gespecialiseerd in technisch werk zoekt vaklieden voor onderstaande sectoren:
Installatietechniek
Chemie en petrochemie
Telecommunicatie en elektrotechniek
Off-shore en on-shore gas- en oliewinning
Krachtcentrales
Machine- en apparatenbouw
Constructie en montage
Zware industrie
Bent u op zoek naar werk in bovengenoemde bedrijfstakken, schrijf, bel of kom langs bij:

VOOR ECHT TECHNISCH WERK

Rosmolenstraat 5a, Sittard
046-584600

FIVE POCKET
Fashion & Jeans

Het groepje enthousiaste medewerkers in de drukke Five Pocket Store aan de Saroleastraat 43 te Heerlen kan worden uitgebreid met een full-time (38 uren per week)

Verkoper of Verkoopster

Leeftijd tot 20 jaar met M.D.S., HAVO of MAVO diploma.

Zend uw sollicitatiebrief en c.v. met bijvoeging van een recente pasfoto naar:
Berkel Casuals BV (FPHL) • Postbus 140 • 5000 AC Tilburg
Alle sollicitaties worden schriftelijk beantwoord.

Bell College

Maastricht Heerlen

BUSINESS SCHOOL

„just better"

een- en tweejarige dagopleidingen met studiefinanciering en OV-kaart

MANAGEMENT
MARKETING
EUROPEAN SECRETARY

studiegids gratis: 043-218095

Open dagen:
28 jan. - 25 mrt. - 29 apr. - 26 mei 1995

Als u SHIFT regelmatig *zonder* F uitspreekt, hebt u beslist geen cursus bij ons gevolgd!

√ PC-gebruikerscursussen voor standaard DOS en Windows-applicaties.
√ Netwerkbeheer-Novell.
√ Bedrijfsopleidingen (in-company trainingen)

Maximale groepsgrootte 8 personen. Rijkserkende examens mogelijk.

Waar vindt u dit?
√ 1 tarief voor bedrijfscursussen tot 6 personen?
√ gratis telefonische ondersteuning?
√ huurkoop van PC-apparatuur?
√ complete installatie, training en systeembeheer?

Tech Train
Training - Translations - Technical writing
Hommerterweg 104 Tel. 045 - 221085
6431 EX Hoensbroek Fax 045 - 215469

Wat drinkt u straks het liefst bij wat?

Dat witte wijn goed smaakt bij vis en rode wijn bij rood vlees wist u natuurlijk allang. Maar met kerst eet u natuurlijk toch ook nog iets anders.

En wat drink je daar dan bij? Om 't u makkelijk te maken, hebben we voor iedere gang een paar mooie wijnen apart gezet. Voor iedere gang dus een andere, lijkt u dat geen chique kerstidee?

Aperitiefwijnen

Voor bij de hapjes vooraf kunt u twee kanten op. Een mooie Ackerman Saumur 1811.

Dat is een Méthode Traditionelle uit het Loire-gebied. Of een topsherry uit onze eigen Luis Paez-bodega, zoals de Fino, Manzanilla of Amontillado (heerlijk bij asperges in rolletjes ham).

Ackerman 1811 Appellation Saumur Contrôlée
brut, demi-sec of rosé brut ~~15.95~~ **12.95***

Luis Paez Sherry
Fino, Manzanilla of Amontillado ~~8.95~~ **7.95***

Voorgerechtwijnen

Kiest u voor een gerookte zalm vooraf, een krabcocktail of gerookte paling op toastjes?

Zo'n witte Sancerre sluit zich daar helemaal [illegible] aan om nog een [illegible] naam te noemen: onze droge, witte Chablis uit de Bourgogne past er even mooi bij.

De smaak van de Chablis is wel iets dominanter dan de Sancerre.

Dat komt door de Chardonnay-druif waar hij van gemaakt is.

Als u liever een wat zachtere voorgerechtwijn wilt, dan kunt u 't beste onze Pinot Blanc nemen.

Dat is een soepele witte wijn uit de Elzas met een heerlijk parfum, die bovendien een Medaille d'Or op het concours van Colmar gewonnen heeft.

1993 Sancerre
Appellation Sancerre Contrôlée ~~12.95~~ **9.95***

1993 Chablis (OP = OP)
Appellation Chablis Contrôlée ~~14.95~~ **9.95***

1993 Pinot Blanc Medaille d'Or Baron de Hoen
Appellation Alsace Contrôlée ~~9.95~~ **7.95***

Hoofdgerechtwijnen

Met onze vier rode wijnen maakt 't echt niet uit of u straks voor rosbief, fricandeau of een rollade kiest.

Want alle vier de grote namen passen erbij; onze volle ronde Château Palais Cardinal la Fuie, uit 't goede oogstjaar 1990; onze klassieke Château Fourcas Hosten, een Cru Bourgeois uit Listrac in de Haut Médoc; onze donkerrode krachtpatser Château Saint André uit Gigondas in het Zuidelijke Rhônegebied; en onze vriendelijke, soepele Pinot Noir uit de Bourgogne.

1992 Château Fourcas Hosten
Cru Bourgeois
Appellation Listrac-Médoc Contrôlée **11.95***

1990 Château Palais-Cardinal-la-Fuie
Appellation Saint-Emilion Contrôlée **9.95***

1990 Château Saint André
Appellation Gigondas Contrôlée **9.95***

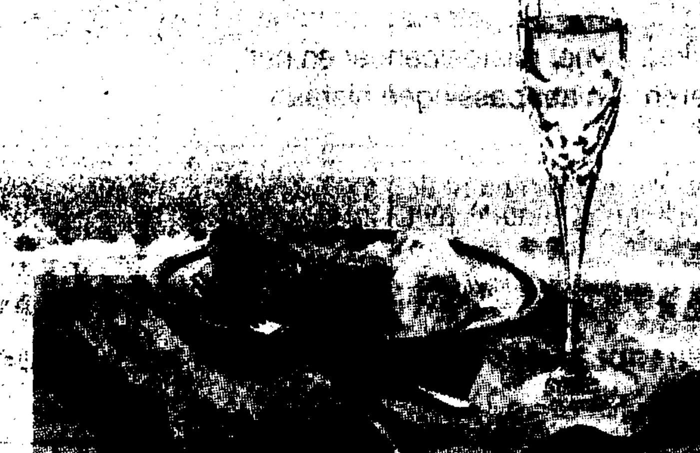
1993 Bourgogne Pinot
Appellation Bourgogne Contrôlée ~~9.95~~ **7.95***

Kaaswijn

Stel, u wilt wat kaasjes serveren als mooie overgang van hoofdgerecht naar het dessert. Drink daar dan eens een glaasje van onze Smith Woodhouse Vintage Character Port bij. Een volle port met veel karakter uit de Boven-Douro in Portugal. Tevens gekozen als wijn van de maand.

Smith Woodhouse Port
Vintage Character **11.95***

Dessertwijn

Een zoet besluit van het diner is een glaasje 1993 Oppenheimer Schloss Auslese uit Rheinhessen. Het is een heerlijk zachte likeurachtige wijn, die u eigenlijk bij alles kunt drinken, als 't maar zoet is. Dus ijs, pudding, 't maakt niet uit.

1993 Oppenheimer Schloss Auslese
Rheinhessen ~~9.95~~ **7.95***

Al deze wijnen kunt u nu alvast kopen tegen een feestelijk prijsje. Dus als u straks gaat koken, dan hoeft u zich daar tenminste geen zorgen meer over te maken.

Behalve een wijn voor ieder gerecht hebben we ook nog schitterende kristallen glazen voor iedere wijn. U kunt kiezen uit Toscaans klassiek geslepen of gladde moderne Bourgondische glazen. We hebben van ieder 4 typen: voor witte wijn, rode wijn, sherry, of port en champagne.

Toscane (klassiek)
per twee glazen **24.95** karaf **54.95**

Bourgogne (modern)
per twee glazen **14.95** karaf **44.95**

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten

Fles 0.75 liter. Aanbiedingen gelden t/m zaterdag 31 december a.s. *Zolang de voorraad strekt.
Bij afname van 12 flessen van één soort geldt: 12 halen, 11 betalen.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Verdachte onderzoek IRT mag naar huis

Van onze verslaggevers

HEERLEN - Het Openbaar Ministerie heeft gisteren van de rechter-commissaris in Roermond geen toestemming gekregen een van de verdachten in het IRT-onderzoek in Zuid-Nederland langer vast te houden.

Justitie had gevraagd de inverzekeringstelling met nog eens een paar dagen te verlengen. De twee andere verdachten die woensdag werden aangehouden, mogen van de rechter wel tot uiterlijk maandag worden vastgehouden. Het IRT-onderzoek richt zich op fraude en witwaspraktijken bij twee faillissementen in Zuid-Limburg.

De verdachte die gisteren naar huis mocht is een Eindhovenaar die vorig jaar als crisismanager werd ingeschakeld bij een van de twee betrokken ondernemingen, het Geleense aannemingsbedrijf Jan Diederen bv. Een woordvoerder van de politie kon gisteren niet vertellen waarom de rechter-commissaris niet met verlengde inverzekeringstelling van de Eindhovenaar heeft ingestemd. De Brabander blijft verdachte.

De twee andere verdachten die nog wel vastzitten zijn de oud-directeuren van het failliete Heerlense kledingbedrijf BC Venture. Nieuwe aanhoudingen worden nog steeds verwacht.

De Beitel vreest 'begin van het einde'

Bedrijven gruwen van gedoogzone

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - „Eerlijk gezegd heb ik het mijn Amerikaanse bazen nog niet durven vertellen." Directeur J. Pieron van het bedrijf Akrosil Europe zit met een probleem. Hij wil op het Heerlense bedrijventerrein De Beitel een tweede produktielijn beginnen, goed voor vijftig extra banen. Maar in de VS staan ze beslist niet te springen bij het idee van een gedoogzone voor straatprostituées om de hoek.

De gemeente Heerlen hield eind november in de schouwburg twee informatie-avonden over zes mogelijke lokaties voor een gedoogzone. Terwijl de ondernemers van De Koumen daar massaal op de trom sloegen, ontbrak de Industriële Kontaktgroep De Beitel. Het ontbreken van protest deed de gedoogzone lokatie De Beitel in de publieke opinie met stip stijgen. „Ik was toen niet in het land en bovendien kregen we geen uitnodiging voor die bijeenkomst," verklaart Pieron, tevens voorzitter van de Kontaktgroep. „Bovendien lees ik alleen een landelijke krant."

Overwonnen

J. Maessen van de Limburgse Werkgeversvereniging stelt dat de aanvankelijke passiviteit inmiddels overwonnen is: „Alle bedrijven benaderen de gemeente nu individueel, dat komt hard aan." De boodschap in al die brieven: een gedoogzone op de Imstenraderweg is het begin van het einde voor bedrijventerrein De Beitel, dat nu 2600 werknemers telt. Bovendien lopen allerlei geplande uitbreidingen nu gevaar.

Uitgesteld

Het meest concrete gevolg van de dreigende gedoogzone is dat DSM een op stapel staande uitbreiding op de Beitel, goed voor enkele tientallen banen, even heeft uitgesteld. Ook brengt een tippelzone volgens Pieron produktie-uitbreidingen in gevaar van de bedrijven Kobe Steel, Kelsey Hayes en het al genoemde Akrosil. Investeringen van samen een paar honderd miljoen.

Op z'n minst, stelt Pieron, wordt het imago van de Beitel dermate aangetast dat op langere termijn geen braakliggend stuk industrieterrein meer wordt verkocht.

Zie verder pagina 15
● 'Japanse bedrijven zullen hier wegblijven'

Tekort van dertien miljoen dreigt komend jaar

Werkvoorziening moet ingrijpend bezuinigen

Van onze verslaggever

HEERLEN - De sociale werkvoorziening (wsw) in Oostelijk Zuid-Limburg moet komend jaar ingrijpend bezuinigen. Een tekort van dertien miljoen op de wsw dreigt namelijk voor 1995 in deze regio.

Voor de gemeenten binnen het streekgewest is een dergelijk tekort niet op te vangen. Om die reden hebben de directies van de wsw-bedrijven de opdracht gekregen om voor eind januari te kijken hoe zoveel mogelijk geld kan worden bezuinigd.

Burgemeester Bert Janssen van Landgraaf, tevens voorzitter van het werkvoorzieningschap, heeft dit gisteren bevestigd. Hij noemt de situatie zorgelijk. De gemeenten in de regio moeten rekening houden met een hogere bijdrage per wsw'er. Janssen wilde daarop echter nog niet vooruitlopen. Voor banenverlies binnen de sociale werkvoorziening hoeft volgens hem niet te worden gevreesd. In Oostelijk Zuid-Limburg zijn binnen de wsw 5200 mensen werkzaam. Dat is bijna de helft van het aantal wsw'ers in heel Limburg.

Door kortingen van het Rijk en doordat de samenwerking van de drie wsw-bedrijven Zol, SBF en WPM pas op zijn vroegst begin 1996 helemaal in kannen en kruiken is, kampt de wsw tijdelijk met een fors tekort. Tevens zit de wsw nog met een tekort van 6,5 miljoen over 1994. Dat is tenminste een prognose op basis van de cijfers van het afgelopen driekwart jaar. Volgens Janssen is het nog een hele rekenpartij om dat tekort op te vangen. De gelden die de gemeenten hebben ontvangen omdat in 1993 bij de wsw winst is gemaakt, zullen in ieder geval weer teruggestort moeten worden.

'Kabinet dwingt vrouw tot werken'

KERKRADE - Het plan van de regeringscoalitie om de voetoverheveling bij de inkomstenbelasting af te schaffen, dwingt vrouwen een baan te zoeken. Dat zei CDA-Kamerlid E. Hirsch Ballin gisteren op een symposium in Kerkrade over het gezin.

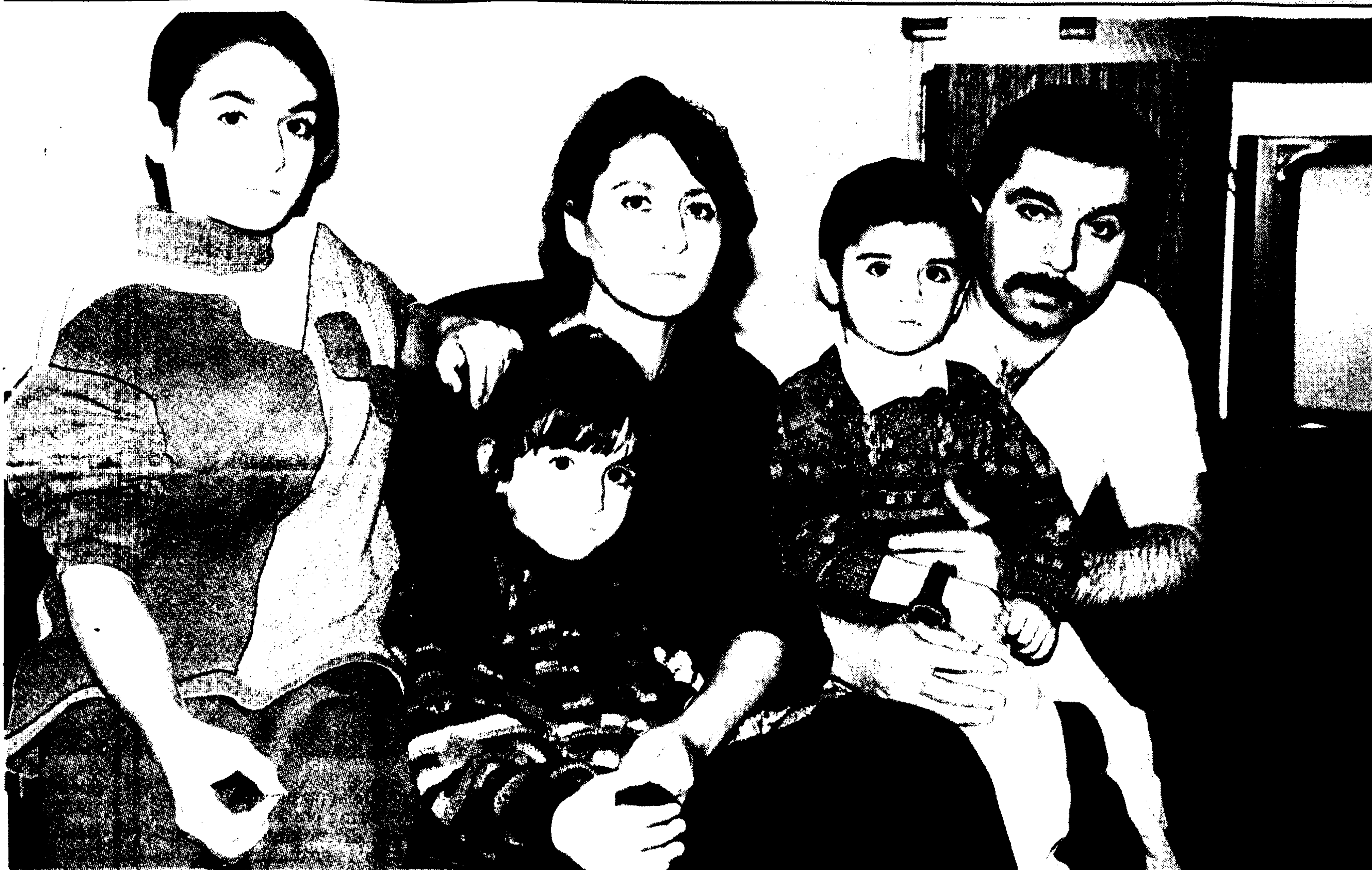
De VVD heeft een wetsvoorstel ingediend dat het belastingtechnisch minder aantrekkelijk maakt als de ene partner wel werkt en de ander niet. Als de Kamer het voorstel aanneemt, gaan gezinnen met één inkomen meer belasting betalen. PvdA en D66 steunen het wetsvoorstel en de drie regeringspartijen vormen samen een Kamermeerderheid. Oppositiepartij CDA is tegen. „Het kabinet dwingt beide partners te gaan werken en de kinderen aan derden uit te besteden," aldus Hirsch Ballin.

Zie verder pagina 18
● Gezin blijft voor het CDA een heilig huisje

in Brunssum is al een week lang geen fraude meer gepleegd

punaise

Bang voor de toekomst

● *Anni en Sako Manoekjan verblijven met hun drie kinderen reeds anderhalf jaar in Nederland.* Foto: DRIES LINSSEN

Armeens gezin vreest uitzetting

DOOR LEON JEURISSEN

SCHINVELD - De 31-jarige Anni Manoekjan kijkt verdrietig voor haar uit. In haar woning aan de Boebegraaf 1 in Schinveld wacht de Armeense samen met haar man Sako (31), en hun drie kinderen van twaalf, vijf en drie jaar op de dingen die komen gaan.

Het gezin is anderhalf jaar geleden uit Armenië naar Nederland gevlucht. Na verblijf in het opvangcentrum voor vluchtelingen in Rijswijk en nog vier andere opvangcentra, kreeg de familie Manoekjan zes maanden geleden de woning in Schinveld toegewezen.

Sako Manoekjan werd in Armenië in eerste instantie afgekeurd voor militaire dienst. Bij een ongeluk raakte hij namelijk gehandicapt aan zijn arm. Later werd hij toch opgeroepen om zijn dienstplicht te vervullen. Hij weigerde en op een dag kwamen enkele onbekende mannen naar zijn woning en hebben toen zijn beide handen gebroken. Voor Sako het sein om te vluchten.

De familie Manoekjan is in Schinveld geweldig opgevangen en door de buurt volledig geaccepteerd. Burgemeester Hub Meijers van Onderbanken: „Ik vind het niet humaan als men ze terug naar hun geboorteland stuurt. Na anderhalf jaar in ons land te hebben geleefd, zijn verwachtingen gewekt."

De burgemeester belooft al zijn politieke invloed in Den Haag aan te wenden om de uitzetting van de Armeniërs te voorkomen, bijvoorbeeld door vragen te laten stellen in de Tweede Kamer.

Voorkomen

Mr. Izi Wudka, de raadsman van Manoekjan, heeft alle argumenten in de strijd geworpen om uitzetting te voorkomen. „De situatie in Armenië is op dit moment zo ernstig, dat men overweegt VN-troepen naar dit gebied te sturen," vervolgt Wudka. „Je kunt zo'n gezin toch niet naar deze puinhoop terugsturen." Anni Manoekjan laat een berichtje in een Armeense krant van 7 april zien waarin een generaal zegt dat elke vluchteling die terugkeert wordt doodgeschoten. Het verzoek om in ons land te mogen blijven, diende gisteren bij de Vreemdelingenkamer in Den Bosch. Over veertien dagen volgt de uitspraak.

575 DSM'ers overtollig

Van onze verslaggever

HEERLEN - Bij DSM lopen nog circa 575 werknemers rond waarvan de arbeidsplaats vervallen is of binnenkort gaat vervallen. Dat meldt de Unie BLHP. Hoewel het sociaal plan voor de afslankingen bij DSM officieel op 31 december afloopt, heeft het chemiebedrijf de vakbond toegezegd dat ook deze resterende 575 overtolligen mogen blijven rekenen op dat vangnet. Gedwongen ontslagen zullen dus niet vallen.

Bij de grote afslankingsoperatie van DSM werd in 1992 bekend dat zo'n 1300 tot 1400 mensen boventallig zouden worden. Sindsdien is slechts voor iets meer dan de helft van die mensen een andere plek binnen of buiten DSM gevonden. In totaal verdwenen de afgelopen vier jaar drieduizend werknemers bij DSM Limburg.

Het personeelsbestand daalde van 11.700 naar 8.700 als gevolg van uitbestedingen, het schrappen van banen en vertrekregelingen. Door de aantrekkende economie kan DSM in de loop van volgend jaar weer voorzichtig beginnen met het aannemen van nieuw personeel.

Straf dreigt voor rokende ambtenaren

BRUNSSUM - Als ambtenaren in Brunssum het rookverbod in gemeentelijke gebouwen niet beter naleven, overweegt het college de rokers disciplinair te bestraffen. Afdelingshoofden moeten er voortaan nauwlettend op toezien dat iedereen zich aan het verbod houdt. Het rookverbod geldt voor vergaderzalen, kantines, liften en gangen. Ook geldt een verbod in sporthallen en de entreehal van D'r Brikke Oave. In de werkkamers van ambtenaren mag alleen een sigaret worden opgestoken als de andere collega's dat goed vinden.

Willem Alexander bezoekt Afcent

BRUNSSUM - Kroonprins Willem-Alexander brengt aanstaande dinsdag een officieus bezoek aan het hoofdkwartier van Afcent in Brunssum. Dat heeft een woordvoerder van de basis gisteren meegedeeld. Volgens planning zal Willem-Alexander enkele minuten voor negen uur bij de ingang van de kazerne arriveren. Tegen de middag vertrekt hij weer.

Voet gevonden in bushokje

LUIK - Een milieu-agent heeft donderdagavond in een bushokje aan de Rue Saint Vincent in Luik een mensenvoet gevonden. De voet, met schoenmaat 36, was verpakt in krantepapier. Volgens het Openbaar Ministerie in Luik gaat het om een voet die gezond was en zeker niet om medische redenen is afgezet. Gezien de schoenmaat gaat het vermoedelijk om de voet van een vrouw.

Messelink weg bij vliegveld

MAASTRICHT - Financieel directeur Hans Messelink stapt definitief op bij Maastricht Aachen Airport. De raad van commissarissen van het vliegveld zet het dienstverband van Messelink per 1 januari 1995 stop. Messelink kon niet meer overweg met algemeen directeur Jense.

Vermiste vrouw verdronken

MAASTRICHT - De 58-jarige Hubertina Muermans uit Maastricht die sinds maandag 28 november werd vermist, blijkt te zijn verdronken. Haar lichaam werd gistermorgen aangetroffen in de Maas en geborgen door de brandweer.

Scholier mishandelt mede-leerling

BRUNSSUM - Een zeventienjarige Brunssumse scholier is opgepakt, omdat hij afgelopen dinsdag een even oude mede-leerling ernstig heeft mishandeld. Het slachtoffer werd met een klaplong en enkele vleeswonden opgenomen in het ziekenhuis. De aanleiding voor de ruzie in nog onbekend.

Opvangklas succesvol

HEERLEN - De opvangklas voor buitenlandse kinderen in de Heerlense Freinet basisschool is een succes. De tien kinderen uit onder andere Pakistan, Marokko, Irak en de Filippijnen die er sinds drie oktober les krijgen, spreken al een aardig mondje Nederlands. Met hulp van wethouder Rene Seijben van Heerlen openden ze gisteren officieel hun opvangklas.

Ramkraak in modezaak

LANDGRAAF - Onbekenden zijn gisterochtend omstreeks zes uur met een auto de etalage van een modezaak in Landgraaf binnengereden. Uit de winkel aan de Hoofdstraat hebben zij vervolgens een grote voorraad kleding gestolen.

Verdachte spoorloos

MAASTRICHT - De raadkamer van de rechtbank in Maastricht heeft alsnog de bewaring van de van drugshandel verdachte Catharina S. (38) uit Maastricht gelast. Of het werkelijk tot een arrestatie zal komen valt te betwijfelen. De vrouw is sinds de behandeling van de beroepsprocedure spoorloos verdwenen. De vrouw was vrijgelaten nadat een vormfout was geconstateerd.

Meer banen buiten Randstad

HEERLEN - Middelgrote steden buiten de Randstad krijgen een groter deel van de 40.000 'Melkert-banen' voor langdurig werklozen dan aanvankelijk de bedoeling was. Volgend jaar gaat 70 procent naar de vier grote steden, maar in de jaren daarna wordt de verhouding wat meer gelijk getrokken.

Politie op Bahnhof Aken gewaarborgd

AKEN - Van een inkrimping van de politiesterkte op en rond het Hauptbahnhof in Aken is geen sprake. Dat heeft burgemeester dr. Jürgen Linden van de stad Aken geantwoord op vragen van verontruste politiemensen. Het aantal misdrijven en overtredingen is bij het station de laatste tijd, sinds actief optreden van de politie, aanzienlijk gedaald. o/z

28 oktober, een onvergetelijke dag

door alle giften, kaarten en bloemen, maar vooral u, die zichzelf meebracht

Dank u wel

Harry en Ella Jongen

Peter, Suzanne, Helene, Anne

---

†

Na een zeer gelukkig leven, waar hij zelf dankbaar voor was, is heden geheel onverwacht van ons heengegaan onze zorgzame vader, schoonvader, lieve groot- en overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Tinus Bartels

weduwnaar van

Cecylia Maredziak

Hij overleed op bijna 88-jarige leeftijd.

Geleen: Mia en Louis Polstra
Ierland: Jan en Calette Bartels
Sittard: Ton en Els Bartels
Amsterdam: Riekie Bartels en Marian
en al zijn dierbare klein- en achterkleinkinderen
Familie Bartels

Geleen, 8 december 1994
Bejaardencentrum Bunderhof
Corr.adres: Alfenerhof 6, 6132 SH Sittard

De dienst van woord en gebed, voorgegaan door ds. W. Bisschop, zal worden gehouden op maandag 12 december a.s. om 14.00 uur in de Ontmoetingskerk, Emmastraat 50 te Geleen, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats te Lindenheuvel-Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 13.30 uur.

Pap is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Een speciaal woord van dank aan het verplegend personeel van bejaardencentrum Bunderhof, afdeling I.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend en steeds zal blijven betekenen, hebben wij onverwacht afscheid moeten nemen van onze lieve moeder en oma

Mia Scholtissen

weduwe van

George Stins

Dieren: Herman, Annie, Esther, Stephan, Olaf
Voerendaal: Tresie, Jacques, Luc †, Roel, Sonja
Alblasserdam: Jos, José, Jeroen, Joost, Sandra
Maarheeze: Marianne, Jo, Pascal, [illegible]
[illegible]

8 december 1994
Past. Erensstraat 27, 6418 BE Heerlen

De uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 13 december a.s. om 11.15 uur in de parochiekerk St. Joseph te Heerlerbaan, waarna de crematie in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen zal plaatsvinden.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons gewaardeerd lid

Louis Gijsen

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte.

Bestuur en leden
kerkelijk zangkoor St. Cecilia
[illegible]

---

†

Bedroefd om zijn heengaan, dankbaar voor zijn werkzaam en voorbeeldig leven, geven wij in diepe verslagenheid kennis dat heden geheel onverwacht is overleden, op de leeftijd van 53 jaar, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, zoon, broer, zwager, oom, neef en vriend

Nic Cremers

echtgenoot van

Annie Schmeitz

vader van

Roy en Nick

In dankbare herinnering:
Broeksittard: Annie Cremers-Schmeitz
Roy en Nicole
Nick en Claudia
Jabeek: Mam Cremers-Broun
Familie Cremers
Familie Schmeitz

8 december 1994
Aan het Broek 17, 6137 TJ Broeksittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 13 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Geboorte te Broeksittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Nic zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag 12 december a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een moedig en waardig gedragen lijden is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 75 jaar

Els Holtackers

moeder van:
Rosmalen: Annie en Loek van Oeffelen
levensgezellin van:
Kerkrade: Sjef [illegible]
grootmoeder van:
Den Bosch: [illegible]
van Oeffelen-[illegible]
Amsterdam: Angelica en Marcel
Sterk-van Oeffelen
overgrootmoeder van:
Pim, [illegible]
Familie Holtackers
Familie [illegible]

6463 TW Kerkrade, 8 december 1994
Mgr. van Gilsstraat 148

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op maandag 12 december [illegible] uur in de parochiekerk De Blijde [illegible] te Kerkrade-Holdeckerveld, waarna om [illegible]30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium in Heerlen, [illegible] 10.

Samenkomst in de kerk.

Overeenkomstig zijn wens [illegible] geen condoleren.

De overledene zal bijzonder herdacht worden in de avondmis heden [illegible] 18.00 uur in eerdergenoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela [illegible] 20. Gelegenheid tot [illegible] van 17.00 tot 18.00 uur.

Wilt u, indien wij [illegible] kennisgeving te zenden, deze [illegible] te beschouwen.

Diepbedroefd, maar [illegible] en zorg waarmede hij [illegible] leven heeft omringd, [illegible] op 68-jarige leeftijd [illegible] heengegaan mijn lieve man, [illegible] opa, broer en zwager

Ernst Barthel

echtgenoot van

Annie Geldof

Heerlen: [illegible]
Heerlen: [illegible]
Haarlem: [illegible]
Canada: [illegible]

9 december 1994
Schelsberg 75, 6413 AJ Heerlen

De crematieplechtigheid [illegible] in het crematorium [illegible] Heerlen, op dinsdag 13 december a.s. om 10.30 uur.

Samenkomst in het crematorium, waar gelegenheid is [illegible]

[illegible] De Wever ziekenhuis te Heerlen.

[illegible] bloemen, maar een gift voor Green [illegible]

[illegible] kennisgeving mochten ontvangen, [illegible] annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een leven getekend door eenvoud en oprechtheid, is omringd door degenen die hem dierbaar waren, na een geduldig gedragen ziekte en een ongelijke strijd van ons heengegaan mijn lieve man, onze vader en opa

Piet van Eijs

echtgenoot van

Mia Stans

Hij overleed voorzien van de h. sacramenten op 62-jarige leeftijd.

Limbricht: Mia van Eijs-Stans
Susteren: Jack, Joseline en Mick
Limbricht: Willyke en Ton
Familie van Eijs
Familie Stans

Bovenstraat 31, 6141 CC Limbricht
8 december 1994

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op dinsdag 13 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Salvius te Limbricht, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Piet zal worden herdacht tijdens de avondmis op maandag 12 december om 19.00 uur in de parochiekerk.

De overledene is opgebaard in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Indien u geen persoonlijke kennisgeving hebt ontvangen, willen wij u vragen deze annonce als zodanig te beschouwen.

Niet onvoorbereid moeten wij afscheid nemen van onze penningmeester

Piet van Eijs

Vanaf de oprichting van onze vereniging in 1967 was hij een zeer accuraat bestuurslid.

In dit verband lag de zorg voor de uitgifte en verspreiding van het Contactblad in zijn vertrouwde handen.

Piet, bedankt voor alles.
We zullen je missen.

Vereniging Gemeenschapsbelangen
Limbricht.

---

†

Tot ons grote verdriet is thuis temidden van degenen waar hij zoveel van hield, te vroeg, na een [illegible], van ons heengegaan mijn lieve [illegible] lieve vader

Tom Vrouenraets

[illegible] van

Joke Wiers

in de leeftijd van 60 jaar.

Joke Vrouenraets-Wiers
Tom en Yvonne
Paul en Celia
Hans
Marc

8 december 1994
aan de [illegible]

[illegible] fenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Wissengracht.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk.

[illegible] 19.00 uur [illegible] voornoemde kerk.

Tom is opgebaard in de rouwkapel van [illegible] jaardencentrum Panhuys te [illegible]. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van [illegible] 20.00 uur.

Wilt u, indien [illegible] ving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

"dag vogels....
dag kevers....
dag bloemen...."

veel te vroeg en veel te plots is

delphin prieckaerts

echtgenoot van

mia [illegible]erfeld

[illegible] niet meer bij [illegible]

[illegible]

maastricht [illegible]

sydney [illegible]aerts + lucy [illegible]

[illegible]

7 december 1994

[illegible]

wij [illegible] 12 december [illegible] om 10.30 uur in de parochiekerk [illegible] in rimburg en [illegible] de begrafenis op de begraafplaats aldaar

gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk

de ochtendwake is tijdens de h. mis van 10.00 uur op zondag 11 december in de kerk in rimburg

---

Voor uw [illegible] die wij mochten ontvangen bij het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot-, overgrootmoeder en zuster

Maria Clara Gulpen-Delarosetta

betuigen wij u onze welgemeende dank.

Uit aller naam:
kinderen, klein- en achterkleinkinderen

December 1994
Het Wever 28
6112 AP Nieuw Heeten

Dankbetuiging

Daarom hebben wij
die handen en die armen.
Om als 't koud wordt rond 't hart,
elkaar te verwarmen.

Onze oprechte dank aan iedereen voor de vele condoléances, de bloemen en andere blijken van medeleven bij het overlijden van mijn lieve man en onze vader

Albert Janssen

Het geeft ons veel troost en steun.

Ria Janssen-Coolen
en kinderen

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze toneelvriendin

Annalies Adriolo

Zij was voor onze vereniging een grote steun achter de toneelgordijnen.

Ons medeleven gaat uit naar Ne en de kinderen, die wij veel sterkte toewensen.

Bestuur en leden volkstoneel "Ongeroe" te Abdissenbosch [illegible]

---

† Irene [illegible], 51 jaar, Kapelweg 9, 6129 EP Urmond. De afscheidsdienst voor Irene wordt vandaag, zaterdag 10 december, om 14.00 uur gehouden in de aula van het crematorium Nedermaas, Vouersdal 1 te Geleen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze diepe droefheid is na een kortstondig ziekbed toch nog onverwacht van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Fien Vijgen

echtgenote van wijlen

Jan Jeurissen

Zij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Stein: Ed Jeurissen
Leonne, Danila
Stein: Jacq Jeurissen
Marja Jeurissen-Ronden
Stein: Jeannet Mattheus-Jeurissen
Henk Mattheus
Arnhem: Jos Jeurissen
Berg a/d Maas: Marlies Tilborghs
Familie Vijgen
Familie Jeurissen

Stein, 9 december 1994.
Bejaardencentrum de Moutheuvel.
Corr.-adres: Breinderweg 31, 6171 TX Stein.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 12 december om 11.30 uur in de St.-Jozefkerk te Kerensheide-Stein, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Er is geen condoleren.

Zondagmorgen tijdens de h. mis om 10.15 uur in bejaardencentrum de Moutheuvel zal zij bijzonder worden herdacht.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 18.3[illegible] tot 19.00 uur.

Een jaar geleden gingen plechtigheden en de stoet aan moeder voorbij. Schuifelende voeten, tranen, het gemis langzij. Dan voelden wij de grote stilte. In die stilte zullen wij ons mam steeds ontmoeten. In al haar kinderen telkens tegenkomen. Ook al is haar lichaam van ons weggenomen. Wat zij was, wat zij zei. Altijd zal ze naast ons staan. Kunnen wij haar nooit meer aanraken. Raakt ons mam duidelijk onze harten aan.

Margaretha Konings-Weerts-Soppe[illegible]

De jaardienst wordt gehouden zondag 11 december a.s. om 11.30 uur in de Christus Koningkerk te Versiliënbosch.

---

†

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen.
Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen.
Je was voor ons een lieve man, vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom, neef. We konden altijd op je rekenen en zullen je missen.
Heden is na een langdurig ziekbed van ons heengegaan

Theo Aufdenkamp

echtgenoot van

Dora de Jong

[illegible] in de leeftijd van 60 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Schaesberg: Dora Aufdenkamp-de Jong
kinderen en kleinkinderen
Familie Aufdenkamp
Familie de Jong

6371 [illegible] Schaesberg, 9 december 1994,
Molenweg [illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden dinsdag [illegible] december om 13.00 uur in de H. [illegible]kerk te Schaesberg, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg.

Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum [illegible] aan de Grasbroekerweg 20 [illegible] waar gelegenheid is tot afscheid nemen heden zaterdag en zondag van 17.00 tot 18.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Groot is het gemis.
Mooi zijn de herinneringen.

Marian

Met haar 28 jaar is ze veel te vroeg weggenomen. Wij zullen je missen. Wij wensen [illegible] Ferro en familie veel sterkte toe.

De handenclub: Ria, Linda, Marian, Saskia en Tremain, Pebbie, Pitoe, Tippy en Christa

---

† Petronella [illegible], 89 jaar, weduwe van Hermanus Storms. Corr.adres: Lindberghstraat 12, 6044 VL Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 12 december om 13.30 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

† Marie Nayten, 82 jaar, echtgenote van [illegible] Heemels. Corr.adres: F. [illegible]straat 3, 6074 [illegible] Melick. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 12 december om 11.00 uur in de H. Matthiaskerk te Posterholt.

OVERLEDEN

† Jo Schoenen, 88 jaar, echtgenoot van Maria Bissnek, Holstraat 61, Rothem. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 12 december om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Rothem.

† [illegible] (Sjef) [illegible], 78 jaar, weduwnaar van Maria Cornelia (Cornie) Vaessen, [illegible] Groendalstraat 18, Gulpen. [illegible] uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag [illegible] december, om 11.00 uur in de parochiekerk van [illegible] Gasthuis te Geberg-Maastricht.

† Jeng Reesma, 87 jaar, weduwnaar van [illegible] Verhagen, bejaardencentrum Molenhof, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 12 december om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Lourdes te Maastricht-W.V.[illegible]

Communicatie over streekplan faalt

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Deputé Piet Hilhorst erkent dat het provinciehuis er kennelijk niet in is geslaagd de zorgen van de Limburgse boeren over het nieuwe streekplan voor Noord- en Midden-Limburg weg te nemen.

„Er zijn maar liefst twintig voorlichtingsavonden en twee hoorzittingen geweest. Er is geen sector waar we zoveel overleg mee hebben gevoerd als de landbouw. Toch zijn we er kennelijk niet in geslaagd de boodschap over de brengen," verzucht Hilhorst.

In totaal kwamen er bijna duizend schriftelijke reacties op het streekplan. Voor driekwart afkomstig van de landbouw. De sector is bang dat de provincie de agrariërs teveel in de weg wil leggen. Hilhorst ontkent dat. „Ik daag iedereen uit aan te geven op welke punten wij de landbouw meer verbieden dan in het oude streekplan."

Ten aanzien van de landbouw heeft de provincie onder meer zogeheten milieubeschermingsgebieden aangeduid. Daarin wordt geen ongebreidelde groei van bepaalde landbouwactiviteiten toegestaan. Dat wil volgens Hilhorst niet zeggen dat bestaande landbouwbedrijven hier niet meer zouden mogen uitbreiden.

„Bestaande bedrijven wordt in deze gebieden geen strobreed in de weg gelegd," zo verzekerde hij. Het aanwijzen van milieubeschermingsgebieden is volgens hem evenwel zeker noodzakelijk omwille van de erkenning van de milieuproblemen die er zijn.

Behoud St.-Gerlach wint kort geding

Heerlens bureau mist miljoenenopdracht

Van onze verslaggever

HEERLEN/VALKENBURG - De stichting Behoud Sint Gerlach hoeft niet in zee te gaan met het Heerlense projectbureau Coumans. Coumans heeft het kort geding verloren waarin hij eiste dat de stichting zijn bureau een miljoenenopdracht zou geven. Het betreft de restauraties van grote delen van het 65 hectare grote landgoed Sint Gerlach in Houthem, gemeente Valkenburg. Coumans gaat nu in appèl.

Coumans stapte naar de rechter omdat hij vindt dat het nieuwe stichtingsbestuur hem ten onrechte buiten de deur heeft gezet. Hij beriep zich op een 'overeenkomst' van 18 april van dit jaar. In dat door de oud-burgemeester Piet van Zeil van Heerlen opgestelde stuk, zouden alle betrokkenen het eens zijn geworden over de opdracht. Een miljoenenopdracht: Coumans zou 13,5 procent van de bouwsom van rond de dertig miljoen gulden krijgen als honorarium. Onder meer het kasteel, een kloostervleugel en het pachthof moeten dringend worden gerestaureerd.

Rechter mr. F. Eliëns vindt dat van een overeenkomst tussen de stichting en Coumans geen sprake kan zijn. Coumans zelf kan zich namelijk bij herhaling niet onvoorwaardelijk vinden in het door Van Zeil opgestelde stuk.

Discussie

En van een akkoord kan zeker geen sprake zijn volgens Eliëns, nu de geschilpunten direct betrekking hebben op omvang en honorering van de door Coumans te verrichten werkzaamheden. Ook de stichting bestrijdt dat het stuk gemaakte afspraken zou weergeven.

De omvang van de opdracht en de honorering van Coumans zijn overigens al jaren onderwerp van discussie.

Vraagtekens

Tijdens het geding werd ook onthuld dat de provincie, die samen met het Rijk en Valkenburg acht miljoen subsidie in de restauratie steekt, al eerder in een vertrouwelijke brief vraagtekens plaatste bij de declaraties van Coumans bv. Coumans kreeg namelijk al rond een miljoen gulden betaald, terwijl de gevraagde specificaties daarvan volgens de stichting zo goed als zouden ontbreken. De rechter wees ook een andere eis van Coumans af dat hij nog drie ton betaald moest krijgen voor werkzaamheden tot eind 1993.

Fontein

● *Bij sloopwerkzaamheden op het Céramiqueterrein in Maastricht werd een hoofdwaterleiding beschadigd, waardoor plotseling een enorme fontein omhoog spoot. Het kostte medewerkers van het Maastrichtse waterleidingbedrijf WML meer dan een uur om het gat in de leiding te dichten.* Foto: HENK MAGNEE

Man overlijdt op hoge silo

KERKRADE - Tijdens werkzaamheden op een dertig meter hoge silo bij steenfabriek Nievelsteen in Eygelshoven is gisteravond rond zes uur een 38-jarige Kerkradenaar onwel geworden en overleden aan een acute hartstilstand. De brandweer zette een hoogwerker in om het stoffelijk overschot naar beneden te halen.

De man, die reeds jaren bij Nievelsteen werkte, was hartpatiënt. De arbeidsinspectie stelt een onderzoek in naar de omstandigheden waaronder de man overleed. Volgens een woordvoerder van de Kerkraadse politie is het 'onlogisch dat een hartpatiënt op een dertig meter hoge ladder klimt'.

Deputé pleit voor één ROC

MAASTRICHT - Gedeputeerde van onderwijszaken G. Kockelkorn pleitte gisteren tijdens de bijeenkomst 'ROC-vorming in Zuid-Limburg' in het gouvernement in Maastricht voor de oprichting van één Regionaal Opleidingscentrum (ROC) in Zuid-Limburg. Het opleidingscentrum zal moeten voortkomen uit schaalvergroting van het middelbaar beroepsonderwijs en het volwassenenonderwijs.

Als voordelen van één ROC noemde Kockelkorn onder andere het ontstaan van voldoende draagvlak voor onderwijsinhoudelijke vernieuwingen. Verder wees hij op het belang van handhaving, respectievelijk uitbouw van een breed, eenvormig opleidingsaanbod. Ook noemde hij het belang om een eenduidig aanspreekpunt te krijgen voor het regionale bedrijfsleven en arbeidsvoorziening. Dit moet leiden tot een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

● *De ondernemers vrezen dat het gloednieuwe bedrijf Kelsey Hayes de dupe wordt van de gedoogzone.* Foto: FRANS RADE

'Japanse bedrijven zullen hier wegblijven'

Vervolg van pagina 13

HEERLEN - Bij De Beitel waren ze al niet erg gelukkig met de komst van een asielzoekerscentrum in de buurt. Maar een gedoogzone erbij, dat gaat echt te ver.

„Bestaande bedrijven zullen zich afvragen of ze hier nog moeten blijven als de gemeente hier straatprostituées neerzet," zegt Pieron. „Veel bedrijven werken ook 's avonds als de gedoogzone in werking is. Vooral vrouwelijke werknemers voelen er weinig voor om dan nog te werken."

„Bovendien kun je hier niet meer met goed fatsoen buitenlandse gasten ontvangen," vreest Pieron. „Het Liof leidt Japanse investeerders nu naar Japanse bedrijven die hier nu al gevestigd zijn. De promoten De Beitel. Dat kun je straks wel vergeten."

Overdreven? Waarschijnlijk niet. Een uitermate boze directeur Y. Senda van het Hoensbroekse bedrijf Showa laat elke nuance vallen. In een brief aan het Liof stelt hij: „Als de gedoogzone er komt, zal ik elk Japans bedrijf vestiging in Zuid-Limburg sterkste ontraden."

In januari neemt de gemeente Heerlen een besluit over waar de gedoogzone komt. Pieron hoopt dat hij vervolgens zijn bedrijf kan uitbreiden...

Limburgse koppelbazen voor rechter Roermond

Van onze verslaggever

ROERMOND/ROERDALEN - Twee kopstukken van een internationaal opererende koppelbaasorganisatie moeten zich komende dinsdag voor de rechtbank in Roermond verantwoorden. M. B. (49) uit Sittard en J. K. (43) uit Echt werden in september tijdens een grootschalige actie van de politie in de boeien geslagen.

De arrestatie van het duo en nog drie andere verdachten was de inleiding van een incident dat veel stof deed opwaaien. Enkele uren na de aanhouding van het vijftal werd, nu onder het oog van de verzamelde pers, namelijk in Roerdalen nog een zesde verdachte gearresteerd. De man die werd afgevoerd met een zak over het hoofd bleek later een politieman te zijn. De nep-arrestatie werd als publiciteitsstunt verricht in opdracht van het hoofd Regionale Operationele Ondersteunende Zaken van de politie, H. Verschuur. Kort na de in scène gezette aanhouding, die Kamervragen en een boze reactie van minister W. Sorgdrager van Justitie tot gevolg hadden, meldde Verschuur zich ziek. De politieleiding beraadt zich nog steeds op sancties tegen het hoofd.

De organisatie van B. en K. wordt beschuldigd van frauduleuze praktijken in Nederland, Duitsland en België. Met de verschillende bouwbedrijven die ze er in de drie landen op nahielden, zouden ze door onder meer het betalen van zwarte lonen en het niet afdragen van sociale premies fiscus en bedrijfsverenigingen voor vier miljoen gulden hebben benadeeld.

Enkele dagen na zijn arrestatie probeerde B. vergeefs te ontsnappen. Hij sprong uit het raam van een verhoorkamer op het politiebureau in Roermond. Daarbij raakte de koppelbaas ernstig gewond.

'Ook aow'ers kweken tegenwoordig hennep'

Van onze correspondent

HEERLEN - „Niet alleen studenten, maar mensen uit alle lagen van de bevolking verdienen tegenwoordig bij als hennepkweker. Ook werklozen, mensen met een volledige baan, arbeidsongeschikten en 65 plussers." Dat zegt Taco Schaafsma, bedrijfsleider van De Tevreden Rookster in Groningen.

Schaafsma is verbaasd door alle publiciteit over studenten die er in hun kamertje een complete hennepkwekerij op na houden. Dat mensen hun inkomen wat willen opvijzelen met de verkoop van zelfgemaakte hasj is voor hem geen nieuws. „Met de kweek van hennep kun je wat bijverdienen, en wie wil dat niet?" stelt hij vast.

Bij de Tevreden Rookster kunnen mensen terecht voor allerlei artikelen die samenhangen met het roken van hasj en het kweken van hennepplanten, maar niet voor de geestverruimende middelen zelf. Zo heeft het bedrijf boeken, tijdschriften en en 160 soorten vloei in zijn assortiment.

De laatste jaren zijn er steeds meer mensen gekomen die zelf hennepplanten kweken, vertelt Schaafsma. „Maar zo'n vier jaar geleden waren er nog maar vijf winkels zoals de onze in Nederland, tegenwoordig wel vijftig. Dus daaruit kun je afleiden dat er al heel wat mensen hennep kweken."

Het is echter nog niet zover dat de soft drugs volkomen gelegaliseerd zijn. Daardoor is het kweken van hennep niet geheel zonder risico. Woordvoerster T.M. Tjeerdema van justitie verklaart dat justitie 'af en toe' vervolging instelt. „Ons beleid is dat we optreden zodra er een reele verdenking bestaat tegen iemand."

Redacteuren fusiekrant vrezen overplaatsing

VENLO/MAASTRICHT - Binnen de redacties van Het Dagblad voor Noord-Limburg in Venlo en De Limburger in Roermond en Maastricht groeit de onrust over voorgenomen mogelijke overplaatsingen van journalisten.

Dat bleek gisteren tijdens een langdurige vergadering van journalisten van het Venlose dagblad in Herkenbosch. De redactie van de krant gaat volgend jaar op in de nieuw te formeren grote redactie van de gefuseerde krant. Dat geschiedt volgens de gisteren besproken produktformule van hoofdredacteur George Vogelaar. Met deze nieuwe redactionele formule is de redactie op hoofdlijnen akkoord gegaan.

Hoewel er nog geen namen zijn genoemd, is duidelijk dat een groot aantal redacteuren de huidige werkplek moeten verruilen voor een plaats die tientallen kilometers verder kan liggen. Met name in Venlo willen de redacteuren hun plaats niet verliezen om elders te werk te worden gesteld. Vandaag zal de redactie van De Limburger praten over de produktformule. Ook die zal een dringend beroep op Vogelaar doen om geen extreme verhuizingen door te voeren.

Rechtszaak over onbetaalde huur uitgesteld

Hoogbegaafdenschool zonder leerlingen

Van onze verslaggever

LANAKEN/SITTARD - De school voor hoogbegaafden zit zonder leerlingen. De school was een initiatief van de Sittardse Edith van Schaik en werd in september van dit jaar geopend in Rekem, in de Belgische grensgemeente Lanaken. Van de zeventien aangemelde leerlingen kwamen er maar vijf opdagen. Voor de herfstvakantie waren er daarvan nog twee over. Ouders hielden hun leerlingen thuis omdat ze niet genoeg les zouden krijgen en de roosters niet zouden kloppen. Ook de intelligentietests op grond waarvan leerlingen al dan niet werden toegelaten, zouden niet kloppen.

De rechtszaak over de achterstallige huurbetalingen voor het internaatsgebouw door bij jeugddorp Molenberg in Rekem is gisteren voor het vredegerecht in Maasmechelen uitgesteld tot begin volgend jaar. Bij het internaatsgebouw zijn de afgelopen maand alleen nog Van Schaik en woordvoerder H. Stassen verschenen, stelt directeur J. Van Isterdael van Molenberg. Hij spande de rechtszaak aan omdat Van Schaik sinds haar komst in september nog geen frank huur heeft betaald. Haar huurschuld is daarmee opgelopen tot zes maanden (inclusief drie maanden voorschot). Het jeugddorp zou elfduizend gulden tegoed hebben. Volgens haar raadsman heeft Van Schaik het geld om de schuld binnenkort te betalen.

Een eerdere rechtszaak over de huur voor het schoolgebouw liep vorige maand met een sisser af, omdat Van Schaik op het laatste moment een groot deel van haar schulden voldeed.

Torenspits in Elen dreigt om te vallen

DILSEN - De burgemeester van Dilsen-Stokkem heeft gisteren de toegang tot de St.-Pieterskerk in Dilsen-Elen verboden. Rond de kerk mogen ook geen auto's meer parkeren. De voorzorgsmaatregelen zijn noodzakelijk, nadat een architect vaststelde dat de spits van de toren dreigde in te storten. De torenspits, die acht ton weegt, rust normaal op acht draagbalken. Zeven balken blijken volledig vermolmd, zodat slechts één enkele balk de hele constructie torst.

Dode vrouw is gewurgd

HEERLEN - De 72-jarige Josephine Wouters, die maandag dood werd aangetroffen in haar afbraakpand in het centrum van Heerlen, blijkt te zijn gewurgd.

De politie maakte gisteren bekend dat het buurtonderzoek, dat vrijwel is afgerond, niets heeft opgeleverd. De politie bezocht 150 woningen in de omgeving.

De vrouw werd zondagmiddag voor het laatst levend gezien. Een politiepatrouille trof haar maandagochtend om elf uur dood aan. De politie zoekt mensen die tussen die twee tijdstippen iets is opgevallen aan de woning van het slachtoffer aan de Stationstraat. De aandacht gaat vooral uit naar een groep jeugdigen die maandagmorgen bij haar woning is gezien.

Noodkreet van minister Voorhoeve van Defensie:

'Als wij inpakken, is het afgelopen met moslims'

DOOR MARTIJN DELAERE

DEN HAAG - Ter Beek was 'Relus', Voorhoeve is 'dr.ir. J. J. C. Voorhoeve', een heer van stand wiens jolige voornaam eigenlijk niet bij hem past. Op het ministerie van Defensie aan het Haagse Plein hielden ze de adem in toen bekend werd dat Joris Voorhoeve de nieuwe baas zou worden. Zou hij als directeur van het Nederlands instituut voor buitenlandse betrekkingen 'Clingendael' niet teveel een huiskamergeleerde zijn geworden die zich in zijn werkkamer opsloot met de International Herald Tribune?

Niets van dat al, zo merken ingewijden bij Defensie op. De minister mag dan formeel een kleinere portefeuille hebben dan zijn voorganger Ter Beek, maar het is nu wel voor iedereen duidelijk dat in zijn statige werkkamer de beslissingen worden genomen. De tijd dat een minister bij openbare optredens de door z'n medewerkers geschreven teksten integraal met punten en komma's voorlas, is voorbij. Voorhoeve wil van zijn staf bondige teksten en trefwoorden waar hij zelf wat mee kan doen. Zijn het niet de bezuinigingen, dan is het wel de nieuwe aanpak van de minister die de gemoederen bij de staf aan Het Plein bezig houdt.

De ambtenaren en militairen zijn aan het werk gezet om de bezuinigingen bij elkaar te schrapen, en tot volgend jaar zomer - wanneer het potje 'beleidsintensivering internationale samenwerking', oplopend tot 400 miljoen in 1998 helemaal is verdeeld - zijn de financiën niet meer Voorhoeve's grootste kopzorg. Dat is Bosnië.

Mislukking

Als we Voorhoeve op zijn departement spreken, hebben vooraanstaande Amerikaanse Congresleden net de VN-operatie in Bosnië een mislukking genoemd en heeft de Franse minister van Buitenlandse Zaken Juppé net gezegd dat de VN in Bosnië 'aan het einde van zijn Latijn is'. Het was Voorhoeve zelf die in 1992 als Clingendael-directeur in een interview zei: „Er wordt een hoop diplomatieke schijnactie uitgevoerd en er wordt veel humanitaire hulp verleend, maar wat baat het om iemand voedsel en medicijnen te geven wanneer zijn keel wordt afgesneden?."

We zijn inmiddels twee jaar verder, Joris Voorhoeve is minister van Defensie, en nog steeds wordt er voedsel rondgereden en worden er kelen doorgesneden. Voorhoeve nu: „Ik heb echt de stellige overtuiging dat de afgelopen jaren, onder meer dank zij de Nederlandse inzet, duizenden, zo niet tienduizenden mensenlevens zijn gered. Ik had óók een effectieve internationale reactie op de crisis in het voormalige Joegoslavië gewild. Ik had óók gewild dat er een vredesregeling was geaccepteerd. Natuurlijk ben ik óók gefrustreerd, maar ondanks die frustratie moeten we binnen de mogelijkheden die we nu hebben onze verantwoordelijkheden zo goed mogelijk zien waar te maken."

Doorgaan

Maar wat valt er nog waar te maken? De Serviërs hebben feitelijk de oorlog gewonnen. De leiders in het Amerikaanse Congres willen nu de VN-troepen uit Bosnië weghalen en het wapenembargo tegen de moslimregering opheffen. Voorhoeve is het daar niet mee eens. „Dan besluit je vanachter je bureau over vele tienduizenden mensenlevens. Nederland wil zoveel mogelijk levens zien te redden. Mijn lijn is: Nederland moet doorgaan met de taken die wij als troepenleverancier van Unprofor hebben om de eenvoudige reden dat er ontzettend veel mensen afhankelijk van ons zijn. Wie rijdt er in het licht van de hongersnood voedsel rond in Bosnië als wij de handdoek in de ring gooien? Wie patrouilleert langs de bestandslijnen in de oostelijke enclaves? Wat men in de kranten leest, zijn de berichten over gijzeling van VN-militairen en beperkte luchtaanvallen die weinig effect hebben, maar wat men niét leest is alles wat door de aanwezigheid van blauwhelmen op de grond in Bosnië wordt voorkomen. Kijk naar het Nederlands-Belgische transportbataljon. Dat heeft al fors meer dan honderdduizend ton voedsel door dat land heen en weer gereden."

„Ik ben in Srebrenica geweest. Dat is een bergdal waar zo'n veertigduizend moslims samengedreven zitten. De bevolking verkeert in een hopeloze situatie. Daar omheen zitten Servische milities met veel artillerie.' Als de zevenhonderd Nederlandse blauwhelmen niet iedere dag de bestandslijnen zouden inspecteren, dan zouden de moslims weerloos zijn tegenover de Serviërs."

De kritiek - met name uit Amerika - is dat juist dat de humanitaire hulp van de Verenigde Naties de oorlog nodeloos verlengt. De VN zorgen immers voor voedsel en medicijnen - daar hoeven de strijdende partijen (lees: de Serviërs) zich niet druk over te maken. Daarom zei het machtigste Amerikaanse Congreslid Newt Gingrich afgelopen zondag ook dat de VN een incompetente organisatie is die door haar gedrag mensen doodt.

De altijd correcte Voorhoeve wordt zowaar een beetje kwaad. „Dat Gingrich dat zegt, betekent niks! Gingrich, met alle respect, zegt soms buitengewoon vreemde dingen over internationale politiek. Ik heb zelf gezien wat de blauwhelmen hebben bereikt. Ze moeten levens redden, bestandslijnen inspecteren en als het kan bijdragen tot een politieke oplossing. Dat laatste kunnen de blauwhelmen nu niet. Of degenen die nu zeggen dat Unprofor weg moet uit Bosnië, of het de Franse minister van Buitenlandse Zaken Juppé is, of de Republikeinse leiders in het Amerikaanse Congres Gingrich of Dole, ze hebben geen antwoord op de vraag wie de bevolking in de oostelijke enclaves voedt en beschermt. Dat laten ze maar op hun beloop."

„Ik ben een heel goede kennis van Bosnië's ambassadeur bij de VN Sacirbey, die mij zegt wat-ie werkelijk van vindt. En de Bosnische regering heeft één duidelijke prioriteit: het overleven van de bevolking. Als in het licht van de komende winter de blauwhelmen worden weggehaald, breekt daar een geweldige hongersnood uit. Als wij in Srebrenica inpakken en naar huis gaan, is het afgelopen met de moslims. Als het aan mij ligt gaat Unprofor dus niet weg uit Bosnië."

Beledigingen

En toch gaat er in Londen en Parijs steeds meer stemmen op om dát niet juist wel te doen. „Ik maak mij zorgen over berichten dat de Franse minister van buitenlandse zaken heeft gezegd dat het tijd is om naar huis te gaan. De enige die je daarmee treft is de bevolking van Bosnië. Het gaat toch om het redden van mensen? Soms moet een land zich ernstige beledigingen laten welgevallen, zoals de Servische blokkades van onze blauwhelmen, omdat je door je humanitaire doelstelling nu eenmaal in de klem zit."

Twee jaar geleden vergeleek Voorhoeve Serviërs die oorlogsmisdaden pleegden met de nazi's, nu pleit hij voor voortzetting van de humanitaire operatie in Bosnië. En over twee jaar, zit Nederland dan nog steeds in de klem in Bosnië? „Ik weet het niet, ik weet het niet. Het enige wat ik weet is dat je moet doen wat je kunt," besluit de minister.

● *Minister Joris Voorhoeve in een sportieve bui.* Foto: GPD

Geen vergunning voor Limburgse top-cuisinier

HEERLEN/DEN HAAG - De vooraanstaande Limburgse kok Henk Savelberg krijgt geen vergunning voor de verbouwing van zijn pand aan de Rustenburgweg in Den Haag, waar veel ambassades zijn gevestigd. Hij wil daar een chique hotel-restaurant vestigen. Het college van burgemeester en wethouders is gisteren tot de conclusie gekomen dat het niet anders kan dan de bouwvergunning weigeren.

De verbouwing was al begonnen, maar is maanden geleden na protesten uit de omliggende wijk stopgezet. De bewoners vrezen dat de komst van de exclusieve horecagelegenheid hen veel overlast zal bezorgen. Een van de bezwaarden was de Nuntius van de Paus die zijn domicilie in een aangrenzend pand heeft.

Het protest concentreerde zich op een zeer oud, maar nog steeds geldend beding van erfdienstbaarheid dat op het door Savelberg gekochte pand rust. Dat bepaalt dat de vestiging van horeca alleen mogelijk is met toestemming van de buren. Deze regel kan wel teniet worden gedaan, maar de procedure die Savelberg en zijn advocaat daarvoor in gang hebben gezet, zal nog maanden in beslag nemen.

Intussen is de gemeente verplicht om voor 13 december een besluit te nemen over de bouwaanvraag. Omdat het bezwaar op grond van de erfdienstbaarheid op die datum onmogelijk uit de wereld kan zijn, rest de gemeente niets anders dan de bouwvergunning te weigeren.

Schade aan drinkwatervoorziening, landbouw en natuur

Verandering in klimaat verstoort afvoer water

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat de verandering van het klimaat de waterhuishouding van Nederland ernstig zal verstoren. Het aantal periodes waarin te veel of te weinig water wordt afgevoerd, zal aanzienlijk toenemen. Deze voorspelde J. Kwadijk van de Utrechtse universiteit op de laatste dag van de internationale conferentie in Maastricht over de veranderingen in het klimaat. De wisselingen leiden tot schadelijke gevolgen voor de landbouw, drinkwatervoorziening, industrie en de natuur.

Opmerkelijk was de bevinding van S. van de Geijn van de Landbouwuniversiteit in Wageningen dat het effect van kooldioxyde op de groei van bomen minder groot is dan tot nu toe werd aangenomen. Deze conclusie is in tegenspraak met de gangbare gedachte dat een toename van CO_2 tot betere bomengroei zou leiden. Dit is op slechts beperkte schaal het geval. Geheel anders is het met de groei van landbouwprodukten. Bij een toename van de hoeveelheid kooldioxyde met 50 procent ten opzichte van het huidige niveau is een groei te zien van 16 tot 50 procent.

De inspanningen van Westerse landen de belasting van de atmosfeer met CO_2 te verminderen, dreigen teniet te worden gedaan door het snel toenemende aandeel van ontwikkelingslanden in de wereldenergiebalans, nu 50 procent. Een studie van vier Nederlandse instituten in India, Senegal en Brazilië laat zien dat een goed energie-efficiëntie beleid de belangrijkste bijdrage aan duurzame ontwikkeling is die ontwikkelingslanden kunnen geven.

Nu komt het nog voor dat allerlei energiebesparende maatregelen in de industrie in deze landen niet worden genomen omdat informatie, kennis, geld en diensten ontbreken. De rijke landen zullen moeten helpen bij het ontwikkelen van een goed energiebeleid in de Derde Wereld.

Auto's

De uitstoot van koolstofdioxyde (CO_2) en andere gassen heeft grote invloed op het klimaat. Om te voorkomen dat de aarde als gevolg van het zogenoemde broeikaseffect te warm wordt, zal de emissie van deze stoffen door de industrie en huishoudens drastisch omlaag moeten. Van de automobilist valt echter weinig te verwachten.

Prof. dr. C. Vlek van de Rijksuniversiteit in Groningen zei dat de autobezitter moeilijk te bewegen is spaarzaam gebruik te maken van zijn geliefd transportmiddel. Een diepgaande studie naar het gedrag van de automobilist bracht hem tot de conclusie dat overheidsvoorlichting en financiële instrumenten die de regering bedenkt om het gebruik van de auto af te remmen, weinig effect hebben.

Het autogebruik is, zo ontdekte de hoogleraar, een diepgewortelde verworvenheid die mensen niet gauw opgeven. Er ontstaat veel weerstand als deze dreigt te worden aangetast.

De oplossing moet, zo meent de Groningse psycholoog, dan ook vooral gezocht worden in het produceren van zuinige auto's en de invoering van andere aantrekkelijke transportmiddelen, zoals de hoge-snelheidstrein.

Energie

De grootste bijdrage aan de terugdringing van de uitstoot van kooldioxyde valt dan naar de mening van de prof. dr. W. Turkenburg van de Rijksuniversiteit in Utrecht te verwachten van een zo efficiënt mogelijke energieproductie, energiebesparingen en het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals zon, wind en biomassa. De verwijdering en opslag van CO_2 zie de hoogleraar als aanvullende maatregelen.

Nieuwbouw van 40 miljoen

● *Een van de zittingszalen in de nieuwe rechtbank in Roermond. De publieke tribune heeft veel weg van een VIP-box in een voetbalstadion. Hoog gezeten achter gepantserd glas kunnen bezoekers de zitting volgen.* Foto: PAUL KUIT

Rechtbank Roermond 'gaat eeuw vooruit'

Van onze verslaggevers

ROERMOND - „De ruim 250 mensen die in dit gebouw gaan werken, slaan in één keer een eeuw over." Dat zegt een trotse M. Ritt, directeur Gerechtelijke Diensten aan de vooravond van de verhuizing van de rechtbank Roermond vanuit het monumentale pand aan de Pollaertstraat en nog drie andere lokaties in de binnenstad naar de nieuwbouw aan de Willem II-singel.

Verleden week is het veertig miljoen gulden kostende complex opgeleverd na een bouwtijd van nauwelijks zestien maanden. Op 19 december moet de griffie weer draaien en vanaf begin januari worden de eerste strafzittingen in een van de zeven rechtszalen afgewerkt.

Met de verhuizing komen in totaal vier gebouwen in de binnenstad van Roermond leeg te staan. Alleen voor het voormalige seminarie aan de Swalmerstraat, in gebruik bij het Openbaar Ministerie, is al een (bisschoppelijke) bestemming gevonden.

Sober

De nieuwe rechtbank, opgetrokken uit niet door iedereen gewaardeerde Duitse rode steen, is sober maar smaakvol ingericht. Op basis van de veiligheidsvoorschriften is gezorgd voor een strikte scheiding tussen het openbare en zittingsgedeelte, de werkruimten en het cellencomplex.

„Het is ook de bedoeling dat bezoekers de werkruimte niet binnen kunnen. Daarom krijgen de medewerkers een pasje met pincode om de nodige deuren te openen," aldus Ritt, die overigens niet verwacht dat in de eerste weken na de verhuizing alles zonder haperen zal verlopen.

„Ik heb gehoord van de de problemen die zich hebben voorgedaan na de verhuizing van de rechtbank in Maastricht. Ik noem die problemen normaal. Ik ga er gewoon vanuit dat in het begin het een en ander niet meteen goed zal gaan," zegt Ritt.

Voor bezoekers van de nieuwe rechtbank kan parkeren een probleem worden. De weinige parkeerplaatsen bij het nieuwe pand zijn gereserveerd voor het eigen personeel, advocaten en deskundigen.

Koffie

Voor advocaten wordt overigens bij de rechtbank in Roermond beter gezorgd dan in Maastricht. In Roermond zal het mogelijk zijn vanuit de advocatenkamer koffie en broodjes te bestellen in de centrale keuken. De heren pleiters komen in Maastricht niet verder dan een bekertje automatenkoffie.

Goedkopere knallers leiden tegen oudjaar tot meer verkopen

Verkoop vuurwerk België is al volop aan de gang

Van onze verslaggever

HEERLEN - In het Belgisch-Limburgse Maaseik is de verkoop van vuurwerk al in volle gang. Dit in tegenstelling tot Nederlands-Limburg waar nog nauwelijks sprake is van het reserveren van vuurwerk. Dat zeggen vuurwerkverkopers in Limburg en in het Belgische grensgebied.

In Salon Roger in Maaseik, dat in de regio geldt als het Mekka voor vuurwerkliefhebbers, is het inmiddels al een drukte van belang. Voor Nederlanders is het vuurwerk er goedkoper, er is een ruimere keus en de klant is niet gebonden aan de dagen voor de jaarwisseling. De 'koning' van de Nederlandse vuurwerkhandel W. Broekhoff in Dronten vermoedt pas tegen het einde van het jaar een enorme drukte. De Drontenaar heeft tussen de 35 en 40 procent van de markt in handen.

De politie heeft de laatste weken een paar forse partijen in beslag genomen. Dinsdag werd bijvoorbeeld in het Brabantse Leende 9.200 kilogram in beslag genomen.

De voorzitter van de Federatie Vuurwerk Nederland weet dat de verkoop van vuurwerk ook dit jaar weer iets toeneemt, evenals vorig jaar. Dat komt mede omdat de prijzen ervan zijn gezakt, met twee keer tien procent in de afgelopen twee jaar. Volgens vuurwerkverkoper Rohan uit Landgraaf is de koper dit jaar zelfs nog 'veel meer dan tien procent' goedkoper uit als hij hetzelfde spul zou kopen als vorig jaar. Schattingen geven aan dat vorig jaar voor om en nabij de veertig miljoen gulden aan legaal vuurwerk de lucht inging en ronde de 15 miljoen aan illegaal vuurwerk.

Bunkers

Het illegale vuurwerk dat politie en justitie in beslag nemen, komt terecht in twee speciaal ontworpen bunkers, in Gilze-Rijen en Amsterdam. De bewaarcapaciteit is 120 ton en inmiddels ligt er al honderd ton. „We verwachten dat het nog twee keer zoveel wordt," aldus een woordvoerster van het ministerie van Financiën. Onder dat ministerie valt de dienst Domeinen die de opslagplaatsen beheert. Het departement wil uitbreiding van de capaciteit met 25 ton omdat de opslag te klein is. In beslag genomen vuurwerk wordt regelmatig tot ontploffing gebracht. In deze omgeving gebeurt dat in een van de Encigroeves bij Maastricht.

Illegale handel is vooral vuurwerk dat te gevaarlijk is, zoals strijkers of spul met te veel kruit erin. Bijzonder populair zijn de duizendklappers, oftewel de *celebration-crackers*. Dat zijn sliertenv an duizenden rotjes die al naar gelang de knallen aanhouden verder afrollen. Justitie beschouwt ook het teveel aan vuurwerk dat een handelaar in voorraad heeft als illegaal.

Mobiele telefonie nog onderontwikkeld

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT - Nederland is volgens Giesen nog onderontwikkeld als het om mobiele telefonie gaat. Als enige aanbieder tot nu toe van het GSM-net heeft PTT nog nauwelijks aan de weg getimmerd. Nog geen twee procent van de Nederlandse huishoudens heeft een GSM-telefoon (in Groot-Brittannië is dat al vijf procent en in Zweden zelfs 12 procent). Toch leent Nederland zich volgens S. Richards van Vodafone uitstekend voor auto- en zaktelefoons: het land is vlak, dichtbevolkt en heeft een geringe oppervlakte.

Volgens Giesen is een GSM-telefoon over een paar jaar net zo betaalbaar als de bekende huis-, tuin- en keukentelefoon. Hij ziet onder andere in ouderen een interessante markt. „als je 's avonds met pech langs de weg komt te staan is het toch makkelijk als je kunt blijven zitten en toch een hulpdienst bellen."

Giesen schat in dat MT2 in vijf jaar tijd twee miljoen abonnementen gaat verkopen. PTT Telecom, beheerder van het eerste GSM-net verwacht evenveel abonnees rond de eeuwwisseling, zodat beide concurrenten straks de helft van de markt in handen hebben.

Woonomgeving

MT2 heeft de samenwerking met de twintig Limburgse bedrijven gezocht in verband met de aanwezigheid van technisch personeel en technische opleidingen. Bovendien biedt de provincie een goede woonomgeving voor de MT2-managers. Dat de economische achterstand van Limburg een argument voor de minister zou kunnen zijn om voor MT2 te kiezen, heeft volgens Giesen niet meegeteld.

Twintig bedrijven in deze provincie werken samen aan MT2 mee als Liof Limburg Telecombinatie. De investeringen van deze bedrijven in MT2 zijn volgens Giesen slechts symbolisch. ING zorgt voor het merendeel van het kapitaal. De verwachte investeringen zullen het miljard overschrijden. Als MT2 de licentie krijgt, is dat op den duur goed voor in totaal 10.000 banen in de branche van telecommunicatie en toeleveranciers. MT2 zelf krijgt op een termijn van acht tot tien jaar 600 abonnementenverkopers die vanuit Heerlen gaan werken en 1600 netwerk-operators in Maastricht.

Hoeveelheid verwerkt afval blijft gelijk

ROERMOND - De totale hoeveelheid gestort, verbrand of gecomposteerd afval is vorig jaar nauwelijks veranderd ten opzichte van een jaar eerder. In totaal is 16,8 miljoen ton afval verwerkt tegen 16,5 miljoen in 1992.

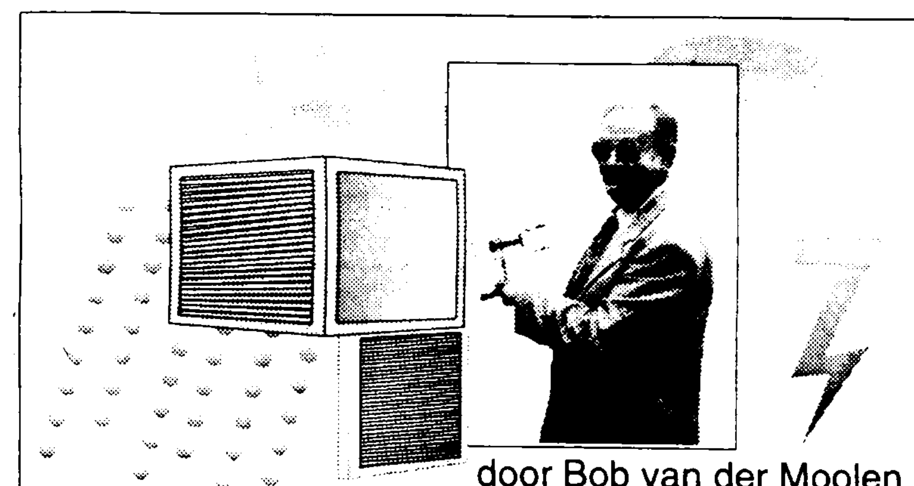
Dat staat te lezen in het rapport Afvalverwerking in Nederland 1993 van de wergroep Afvalregistratie. Daarin werken onder meer het ministerie van Vrom, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM), de afvalwerkers en en Afval Overleg Orgaan (AOO) samen.

Ondanks de relatief geringe verschuivingen in de totale hoeveelheid verwerkt afval, zijn vorig jaar wel veranderingen vastgesteld in de verwerkingswijzen. Zo is er veertien procent meer afval verbrand dan in 1992. Opvallend is de verdrievoudiging van de hoeveelheid gecomposteerd groente-, fruit- en tuinafval (gft) tussen 1991 en 1993. Bij zogenoemde gft-composteerinrichtingen is vorig jaar liefst veertig procent meer verwerkt dan in het jaar daarvoor.

Adjunct-directeur H. Huisman van het Afval Overleg Orgaan (AOO) spreekt al voorzichtig van 'een trendbreuk'. „Op basis van deze cijfers kun je in elk geval vaststellen dat ondanks de groei van de bevolking, de consumptie en de economie de hoeveelheid afval niet meer toeneemt. Tot dusver gingen we daar wel van uit. Maar niet te vroeg gejuicht. De economische groei was in de afgelopen jaren gering. Bij een sterk aantrekkende economie liggen de gegevens misschien weer anders." In het AOO zijn onder meer Rijk, provincies en gemeenten vertegenwoordigd.

Volgens Huisman valt op dat er een lichte daling is in de hoeveelheid huishoudelijk en bedrijfsafval dat naar de stort of verbrandingsinstallaties gaat. Deze afname is te danken aan vooral het gestegen hergebruik van bij voorbeeld glas-, papier- en gft-afval.

limburgs weerhoekje

Winter in herfstsfeer

Klimatologisch mag het dan winter zijn, december heeft nog steeds een herfstachtig karakter. Onbestendig en zacht waren dan ook deze week de sleutelwoorden. Onbestendig, omdat ieder etmaal regen viel, waarbij de regenmeter in totaal 25 mm neerslag opving. Zacht bleef het door de blijvende aanvoer van zachte lucht van subtropische oorsprong, die door de zon af en toe nog wat werd opgewarmd.

Zo schommelden de maxima in de afgelopen week tussen de 11 en 13 graden, terwijl 5 tot 6 graden normaal is. In de nacht, waar de minima nu rond het vriespunt moeten liggen, werd het niet kouder dan 5 graden. Enkele malen kwam het zelfs voor dat het in de nacht warmer was dan de daarop volgende dag. De gemiddelde etmaaltemperatuur in Limburg was tot gisteren ruim 7 graden. Normaal voor december is een gemiddelde kwikstand in Limburg van 3 tot 4 graden. Voor zondag ziet het er zelfs naar uit dat de thermometer 12 tot 14 graden zal gaan aanwijzen!

Het was deze week vaak een kat en muis spelletje tussen storingen en kleine ruggen van hogeluchtdruk. De barograaf (een schrijvende barometer) liet deze week een registratiespoor achter dat vergelijkbaar was met een bergetappe in de Tour de France. Scherpe stijgingen en dalingen van 20 millibar in zeer korte tijd!

Door het steeds groter wordende verschil in temperatuur op de oceaan waar de koude lucht uit de poolstreken in contact komt met de subtropische lucht werden de storingen steeds actiever. Als gevolg van enorme luchtdrukverschillen (soms meer dan 70 millibar) kwam de atmosfeer goed in beweging waarbij de wind voor het eerst in dit herfst/winterseizoen stormkracht bereikte.

'Sint Ambroos, patroon van bijen en spreeuwen, houdt van waaien en ook van meeuwen' is een weerspreuk die van toepassing is voor 7 december. Het tijdvak rond 7 december staat dan ook bekend staat als Ambroosdepressie. Het is een periode met vaak veel wind en neerslag. Regen viel donderdag genoeg en door de stormachtige windstoten viel eveneens heel wat dood hout uit de bomen.

Krimpende winden

Een lezer wilde graag weten wat het verschil is tussen een krimpende en een ruimende wind. Het zijn begrippen die in een deel van de Nederlandse weerkunde regelmatig worden gebruikt.

Met een ruimende wind wordt bedoeld dat de wind met de cijfers van de klok meedraait. Achter een regenfront bijvoorbeeld ruimt de wind meestal van zuidwest via west naar noordwest.

Een krimpende wind draait tegen de wijzers van de klok in. De wind krimpt van west via zuid naar zuidoost.

Daalt tegelijkertijd het weerglas gestaag en neemt de bewolking toe dan kan men ervan verzekerd zijn dat een weersverslechtering op komst is. 'Een krimper is een stinker' is in de volksmond een bekende weerspreuk. Met 'stinker' wordt dan het slechte weer bedoeld. Als voorbode van ander weer gaan riolen en afvoeren bij het krimpen van de wind en dalende barometers vaak onaangenaam ruiken.

Vooral als afvoerputjes een tijdje droog hebben gestaan komt dit vaak voor en met name wanneer na een warme periode onweer in aantocht is.

weerspreuk *'December onbestendig en zacht geeft een winter waar men om lacht'*

Waterstand Maas

De waterstand van de Maas was gisteren in Dinant 89,41 meter boven NAP. Dat betekent een stijging van 17 centimeter. Borgharen: 39,60 eveneens een stijging van 65 centimeter. Belfeld: 11,52 een stijging van acht centimeter.

Op het randje van het internationale Jaar van het Gezin praatten hulpverleners gisteren in Kerkrade over wat lange tijd de onbetwiste hoeksteen van de samenleving was. Onder de sprekers ook ex-minister van Justitie Ernst Hirsch Ballin, die zich dit voorjaar tijdens de verkiezingscampagne van het CDA ontpopte als een warm pleitbezorger van het gezin. Ruim een half jaar later blijkt hij niet van mening veranderd. Alleen is daar zijn ergernis aan het 'paarse' kabinetsbeleid bijgekomen.

Hirsch Ballin: kabinet dwingt vrouw te gaan werken

Gezin blijft voor het CDA een heilig huisje

in het nieuws

DOOR RIK VAN DRUTEN

KERKRADE - De spreekwoordelijke rillingen liepen Hirsch Ballin bijna over de rug. „Het paarse wetsvoorstel om de voetoverheveling af te schaffen dupeert de laagste inkomens. Men dwingt beide partners te gaan werken en de kinderen aan derden uit te besteden," huiverde het op de IRT-affaire afgeschoten ex-minister, die evenwel nog immer een prominent CDA-Kamerlid is.

Zijn afschuw betrof een wetsvoorstel van de VVD om het belastingtechnisch minder aantrekkelijk te maken dat de ene partner werkt en de ander niet. De andere regeringspartijen PvdA en D66 steunen het voorstel, waarmee er in het parlement een meerderheid voor het voorstel is.

Oppositiepartij CDA is echter mordicus tegen. Via een achterdeur dwingen de regeringspartijen vrouwen te gaan werken, vinden de christen-democraten. En daarmee komt het kabinet aan een nog steeds heilig huisje van het CDA: het gezin.

Hirsch Ballin had de lokatie voor zijn aanval goed gekozen. In de Kerkraadse abdij Rolduc, bastion van behoudend-katholiek Nederland, hadden zich gisteren enkele honderden hulpverleners verzameld uit de zorgsector - van maatschappelijk werk tot priester - die zich allemaal met het gezin bezighouden.

Of zijn gehoor zijn kritiek ook deelde, is een geheel andere vraag. In ieder geval vond de cynische zedenschets van het moderne gezinsleven van schrijver Ton van Reen - nooit te beroerd om tegen een heilig huisje aan te schoppen - een minstens even gretige aftrek.

Van het ideaalbeeld van het gezin komt in de praktijk weinig terecht, constateerde Van Reen, die liever sprak van het Luzacgezin. „Naar dat luie-zakkencollege voor kinderen van te ambitieuze ouders. Het gezin dat aan alle kanten moet worden bijgespijkerd omdat ouders en kinderen zelf niet in staat zijn er vorm aan te geven."

Eerder poogde Hirsch Ballin krampachtig de kritiek op zijn pleidooi voor het gezin, de wind uit de zeilen te nemen. „Het is gewoon niet waar dat het voeren van gezinspolitiek andere samenlevingsvormen te kort doet. Dat is een valse tegenstelling," bezweerde de voormalige bewindsman.

En nee, het CDA pleit niet voor het afschaffen van kinderopvang.

„Maar het doorgeven van het leven is toch van een andere orde dan het aanschaffen van een tweede auto of een dure vakantie. Je krijgt geen kinderen om ze vervolgens onmiddellijk uit te besteden aan een anonieme instituutie."

En daarom moet de overheid een gezinspolitiek voeren, hield Hirsch Ballin de maatschappelijk werkers voor. „Het creëren van een situatie waarin het gezin als gezin kan functioneren," heette het tamelijk cryptisch. „En als overheid pas ingrijpen wanneer er bijzondere risico's voor kinderen dreigen."

● *In de Kerkraadse abdij Rolduc verzamelden zich gisteren enkele honderden hulpverleners - van maatschappelijk werk tot priester - uit de zorgsector.* Foto: FRANS RADE

Hirsch Ballin toonde zich echter flexibel bij de bepaling van wat dan precies een gezin is. De definitie die het Nationale Comité voor het Internationale Jaar van het Kind hanteert, nam hij ruimhartig over: iedere samenlevingsvorm waarin kinderen door een of meer volwassenen worden opgevoed en verzorgd.

„Maar waarom wil Hirsch Ballin dan per se een gezinspolitiek voeren, en heeft hij het niet over baby-, kind- en jongerenpolitiek," wierp Iteke Weeda - in Nederland bijna onvermijdelijk dé deskundige als het over het gezin gaat - tegen. „Als je zegt het gezin geen bevoorrechte positie ten opzichte van andere samenlevingsvormen te willen geven, waarom dan zo'n nadruk op het gezin?" vroeg de hoogleraar sociologie aan de Wageningse universiteit zich af.

Maar toen was Hirsch Ballin al weg.

Staten weten nog niet hoe populariteit te vergroten

DOOR MAARTEN DE KEVER

MAASTRICHT - Vertwijfeld zaten donderdagavond een aantal Statenleden en andere belangstellenden in de Statenzaal van het gouvernement bij elkaar. Ze probeerden een oplossing aan te dragen voor het feit dat het provinciebestuur in het algemeen, en Provinciale Staten in het bijzonder, niet tot de verbeelding van de Limburger spreekt. Dat vermoeden bestond al lang, ook al na de bedroevende opkomst bij de laatste Statenverkiezing (48 procent). Maar na een onderzoek door het provinciale bureau PBW zijn de betrokken verbluffend hard met de neus op de feiten gedrukt.

De gouverneur is bekend bij ruim 50 procent van de bevolking. Tweede en derde in het rijtje zijn de gedeputes Kockelkorn en Hilhorst. Maar zij hebben slechts een naamsbekendheid van vijf procent. 'Hoe kunnen we dat verbeteren?' was donderdagavond het motto.

Regionale televisie moet het wondermiddel zijn. Hoe vaker je met je toeter in beeld komt, des te bekender word je. Tenminste, zo redeneerden een aantal Statenleden.

„Als we maar niet de Statenvergadering rechtstreeks gaan uitzenden, want dan gaat geen mens meer stemmen," relativeerde PvdA-fractievoorzitter Odile Wolfs. En daar ligt meteen het grote probleem. De Staten behandelen geen opzienbarende onderwerpen. Bovendien hebben

achtergrond

ze het nadeel dat Limburg een uitgestrekte provincie is. 'Hot items' als afgravingen in 't Rooth, de Oost-west baan, de afvalverbrander in Maasbracht en de A73 hebben maar een beperkt, plaatselijk belang. 't Rooth zal iemand in die in Venlo woont worst zijn, de Weertenaar ligt niet wakker van de Oost-west baan, laat staan iemand uit Mook. En de Heerlenaar hoopt alleen maar op een snelle verbinding naar Venlo en Nijmegen. Of die nu aan de oost- of de westkant van de Maas komt te liggen, maakt hem niets uit. „Als we dan meer te zeggen krijgen over belastingen, zou dat helpen?" vroeg een van de VVD-statenleden zich af.

Het antwoord moest komen van professor Tops. Een welbespraakt hoogleraar bestuurskunde aan de Katholieke Universiteit van Brabant! Maar hij had geen antwoord. Opkomstbevordering bij Statenverkiezingen middels reclame blijkt niet te werken. Provinciale politiek spannender maken kan niet, omdat de onderwerpen zich er niet voor lenen. Statenverkiezingen koppelen aan andere verkiezingen is ook niet de oplossing, omdat de Statenverkiezingen dan ondersneeuwen. „Dus moeten we de Statenverkiezingen maar afschaffen en de bestuurders laten benoemen door bijvoorbeeld gemeenteraden," stelde hij nog even voor. Gemor in de zaal. De Statenleden rilden alleen al bij de gedachte.

Het provinciebestuur en Provinciale Staten kunnen zich alleen maar profileren door belangengroeperingen en andere instanties vroegtijdig te betrekken bij de besluitvorming, was zijn oplossing. „Met een goed gefundeerd 'nee' dwing je respect en begrip af. Overleg al in een vroeg stadium met alle betrokkenen. Gebruik de instituten die je als Provincie subsidieert. Dat is beter dan een inspraakavond houden, want daar trappen de mensen niet meer in."

De aanwezigen kwamen er niet uit. Ze hebben wel weer een heleboel stof om over na te denken. Met als een van de belangrijkste conclusies dat de populariteit van de Staten voor een groot gedeelte aan de Statenleden zelf ligt. Frappant in dat opzicht is, dat van de 63 statenleden er slechts 25 aanwezig waren. En dat van de 150 mensen die een uitnodiging tot meedenken gekregen hadden, er slechts 65 gekomen waren. Ze zitten er blijkbaar niet eens mee dat ze niet herkend worden.

Nieuw woordenboek wil aanzet zijn tot ABL

DOOR SANTE BRUN

SITTARD - Sinds gisteren bestaat het woordenboek dat moet leiden tot ontstaan van Algemeen Beschaafd Limburgs. Althans, dat is het streven van de auteur van het boek 'De Taal van de Maas', vertaler Paul Prikken (48) in Sittard. In het boek bracht hij dertigduizend Nederlandse woorden bijeen en hun vertaling in 'het Limburgs'.

recensie

Prikken bedoelt het boek uitdrukkelijk als een poging de taalschat van 'het Limburgs' van Nederlands en Belgisch Limburgs vast te leggen in een algemeen aanvaarde spelling. Als geschreven taal zal 'het Limburgs' niet zo gemakkelijk verdwijnen als een taal die uitsluitend gesproken wordt.

Oorspronkelijk wilde Prikken alleen een computerprogramma maken waarmee de vertaalslag geleverd kon worden. Dat programma is er, blijkens een advertentie in het boek, nu ook.

In de inleiding van het boek verzet Prikken zich tegen onderling kissebissende dialectliefhebbers, die zich afzetten tegen elkaars dialectopvatting en een zo fonetisch mogelijke spelling van hun eigen plaatselijke taal beoefenen, die daardoor voor buitenstaanders vrijwel ontoegankelijk wordt. Prikken heeft zelf overigens ook een keus moeten maken: hij kiest voor een Limburgs dat vooral gebaseerd is op het Sittards, volgens hem een van de best gedocumenteerde dialecten; de spelling baseert hij op die welke de vereniging Veldeke enige tijd geleden opstelde.

Het boek, dat is uitgegeven bij Prikkens vertaalbureau C&C Euregio in Sittard, is verkrijgbaar in de boekhandel en kost 74.50 gulden.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Lion King (eng.), dag. 18.45 en 21 uur, za en zo ook 14.30 en 16.30 uur, wo 14 uur. De Leeuwekoning(ned.), dag. 18.30 uur, za zo en wo 14 en 16 uur.
Rivoli: Only you, dag. 18.45 en 20.45 uur, za en zo ook 14.15 en 16.30 uur.
Maxim: Forrest gump, dag. 20.30 uur.
H5: De Leeuwekoning (ned.), dag. 14 en 16.15 uur. The Lion King (eng.), dag. 14.15, 16.30 18.30, 20.45 uur. Pulp fiction, dag. 14.15 20 uur, za ook 23.15 uur. Timecop, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Baby's day out, dag. 14.30 16.30 18.30 uur. The specialist, dag. 21 uur, za ook 23.30 uur. Threesome, dag. 18.30 uur. Blown away, dag. (beh. do) 21 uur. Sneak preview, do 21 uur.
Filmhuis De Spiegel: Shocking Blue en route, zo 20.30 uur.

● LANDGRAAF

Autokino The specialist, vr t/m zo 20.15 uur. Color of night, vr en za 22.30 uur. Nowhere to run, za zo 18 uur.

● KERKRADE

Wijngracht Theater: Philadelphia,wo 20 uur.

● MAASTRICHT

MGM: De Leeuwekoning (ned), dag. 13.15 en 16 16.45 en 21.30 uur. The Lion King (eng), dag. 18.45 en 21.30 uur, za 00.15 uur. True lies, dag. 13 15.45 18.30 en 21.30 uur. Forrest Gump, dag. 14 17 en 20.30 uur. The mask, dag. 13.15 en 16 uur. Rouge, dag. 18.45 en 21.30 uur. Time cop, dag. 13.15 16 18.45 en 21.30 uur, za ook 00.15 uur. Blown away, za 00.15 uur.
Cine K: El Pajaro de la felicidad
Cinema-Palace: The Lion King, dag. 16.15 18.45 21.30 uur, za zo wo ook 13.45 uur. De Leeuwekoning, dag. 16.15 en 18.45 uur, za zo wo ook 13.45 uur. Pulp fiction, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14 uur. The specialist, dag. (beh. ma)21.30 uur. Speed, dag. 17.30 uur. Sneak preview, ma 21 uur.
Lumière: 1000 rozen, dag 20 uur. Eat drink man woman, dag. 20.30 uur. L'annee deriere a marienbad, dag. 22 uur.Serial mom, do t/m za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Timecop, dag. 20.30 uur. Forrest gump, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: The Lion King (ned), dag. 18.45 uur, za zo 14 16.15 en 18.45 uur, wo ook 14 en 18.45 uur. Blown away, dag. 21 uur. The Specialist, dag. 21 uur,
Filmhuis Sittard: Shocking blue en route, zo 20.30 uur.

● ECHT

Royal: Only you, do t/m di 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. True lies, do t/m di 20.30 uur.

● ROERMOND

Royal: De Leeuwekoning, do vr en zo t/m wo 20.30 uur, za 19.30 en 21.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Four weddings and a funeral, t/m wo 20.30 uur, zo ook 14.30 en 16.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

za. 10/12: cabaret: Hans Liberg met Nu ook voor vrouwen.
za. 10/12: cabaret: Marcle Boon met Stengelvrees (20.30 uur).

● KERKRADE

za. 10/12: muziek: Relite met Revelation.
zo. 11/12: muziek: Sharon kwartet.

● SITTARD

za. 10/12: dans: Scapino Ballet met Perfect Skin.
zo. 11/12: musical: Hair.

● MAASTRICHT

za. 10/12: muziek: LSO Symphonie orkest van Maastricht.

DOOR THEO SNIEKERS

Studie opvangcentrum te persoonlijk getint

HEERLEN - Het Opvang- en Adviescentrum (OAC) voor verslaafden bij het NS-station in Heerlen is in bijna alle opzichten een mislukking, zowel voor de omwonenden als voor de doelgroep zelf. De verslaafden komen er niet mee uit de drugsscene, de overlast voor de omwonenden is niet afgenomen.

Dat is in de kern de conclusie van een studie van Heerlenaar dr. Werner Janssen, uitgegeven bij de uitgeverij van wetenschappelijke werken Peter Lang in het Duitse Frankfurt.

'Van de straat in de barakken... en dan?', luidt de veelzeggende titel van het boek van Janssen, leraar aan het Bernadinuscollege en oud-raadslid voor het CDA in Heerlen.

„In het OAC zou ook aan begeleiding en advies worden gedaan, maar dat is nooit uit de verf gekomen," verklaart Janssen de harde vergelijking van het centrum met een 'barak'.

„In het OAC wordt enkel aan opvang gedaan. De verslaafden worden er weggestopt zodat de 'gewone' Heerlenaren er weinig overlast van ondervinden. Er gebeurt nagenoeg niets om de verslaafden te 'resocialiseren', ze terug te leiden naar een menswaardig bestaan. Dat was volgens de door de gemeenteraad goedgekeurde uitgangspunten juist wel de bedoeling," zegt Janssen.

recensie

Als raadslid stemde hij daarom met het OAC in, al had hij zelf liever voor een andere, verdergaande opzet met 24-uurs opvang gekozen.

Wat dat resocialiseren betreft kan men het wel eens zijn met de conclusies van Janssen. Maar de Heerlenaar plakt zijn werk het predikaat 'wetenschappelijk' op.

Daar valt wel het nodige op af te dingen. Zijn persoonlijke betrokkenheid met de materie in de afgelopen jaren lijkt Janssen parten te spelen.

Het boek is bedoeld als evaluatie van het werk van het OAC. Janssen concludeert onder meer dat er maar zeer weinig verslaafden gebruik van maken, en dat zij niet of nauwelijks worden aangezet binnen het OAC om wat (schoonmaak)werkzaamheden te verrichten. Ook vindt hij dat het OAC vanaf het begin geëvalueerd had moeten worden.

De basis voor Janssens conclusies is zeer smal. Die zijn voornamelijk gebaseerd op zeer beperkte eigen waarnemingen. Janssen zelf bracht (illegaal) een paar uur in het OAC door en postte op een namiddag met schitterend weer ook een paar uur buiten het opvangcentrum. Verder baseert hij zich op gesprekken met een dertigtal willekeurige voorbijgangers en een bewonersorganisatie, die zeer sceptisch is over het OAC. Die informatie is, vijf maanden oud, al lang achterhaald door het extra politie-optreden vanwege het openbare-orde-bevel.

Burgemeester Pleumeekers zou hoofdschuddend gereageerd hebben toen Janssen hem vertelde dat hij het opvangcentrum niet binnen mocht. Janssen ziet daarin meteen de bevestiging van zijn eigen gelijk: Pleumeekers zou zich daar, net als hij zelf, over ergeren.

Doordat de autoriteiten hem medewerking aan zijn evaluatiewerkzaamheden weigerden, maken ze zich volgens Janssen mede-verantwoordelijk voor de inhoud van zijn studie. Dat is nauwelijks wetenschappelijk te noemen: zij werken niet mee, dus heb ik gelijk.

Als policus wilde Janssen, die zich oktober vorig jaar uit onvrede over de dominerende rol van wethouder Hub Savelsbergh binnen het CDA niet herkiesbaar stelde als raadslid, een andere weg op. Dat blijkt ook nadrukkelijk uit dit boek. Je kunt je afvragen of een wetenschappelijk werk wel de geschikte plaats is om afstand te nemen van een (plaatselijke) politieke partij.

Janssen verwijt de Heerlense politiek bij het OAC een gebrek aan zelfkritiek. Dat is zeker niet onmogelijk, maar zelf wekt hij op zijn minst de schijn te weinig afstand te hebben genomen van zijn eigen recente ervaringen.

Vragen over overgeschreven fraudenota

BRUNSSUM - Oppositiefractie Progressief Akkoord (PA) in Brunssum heeft bij wethouder Jan Hesse opheldering gevraagd over het fraudebeleidsplan van Brunssum. PA stelt tot zijn verbijstering vast dat het Brunssumse beleidsplan vrijwel geheel is overgeschreven van een nota van de gemeente Geleen.

De fractie neemt het de wethouder kwalijk dat hij daarvan geen melding heeft gemaakt tijdens de behandeling van het stuk in de commissie burgerzaken.

„We verkeerden in de waan dat het hier om een gefundeerd stuk van de gemeente Brunssum ging," meldt de fractie PA. Wethouder Hesse gaat dinsdag voor de raadsvergadering met PA om de tafel zitten om de kwestie uit te praten. Mogelijk rolt dan uit de bus dat het fraudebeleidsplan opnieuw wordt behandeld in de commissie burgerzaken in januari.

Concentratie kinderopvang in Hummelhof

EYGELSHOVEN - De kinderopvangcentra in Haanrade en Hopel worden verplaatst naar het verbouwde kindercentrum Hummelhof in Eygelshoven. De kinderen die gebruik maken van de Robbedoes in Haanrade kunnen met een busje naar Eygelshoven worden vervoerd. Stichting Kinderopvang Kerkrade (KOK) heeft besloten de opvang in Hopel en Haanrade te beëindigen. De ruimtes moeten worden opgeknapt, maar KOK vindt dat niet rendabel gezien het geringe gebruik van de twee opvangruimtes en de verwachting dat het aantal kinderen zal afnemen.

Het kost KOK 18.000 gulden per jaar om de kinderen vanuit Haanrade met een busje naar Eygelshoven te brengen en weer terug. Aan de verbouwing van de Robbedoes zou de stichting zeventig mille kwijt zijn.

in gesprek

● Milieupark

Hierbij een reactie op het artikel in het LD 'Bewoners Beersdal tegen milieupark'. Ik begrijp dat een milieupark een stortplaats voor gescheiden afval is. In containers kunnen particulieren en gemeentewerken al het gft-afval, oud-papier en chemie-afval storten. Nu vraag ik mij af hoe de gemeente Heerlen op het briljante idee gekomen is om het milieupark bij het Smitzerveld te lokaliseren. Het Smitzerveld wordt ingesloten door de woonwijken Beersdal, Nieuw-Husken, Rennemig en Litscherveld. Ik neem niet aan dat de bewoners van deze wijken erg blij zullen zijn met de aromatische geur van het toekomstige milieupark. Ook zullen de eigenhuisbezitters van deze wijken de waardevermindering de gemeente niet in dank afnemen. Vervolgens heeft de gemeente Heerlen ook per ongeluk de kerk aan de rand van het Smitzerveld over het hoofd gezien. De gemeente gaat zelfs zover om de toegangsweg tot het milieupark pal naast de kerk aan te leggen. Daar sta je dan als bruidspaar, klaar voor de foto, met op de achtergrond het schitterende decor van een afvalberg.

Ik begrijp niet dat de gemeente Heerlen het milieupark per se kwijt wil tussen een aantal woonwijken. Waarom is het niet mogelijk een dergelijk park aan de rand van de stad, of buiten de bebouwde kom te situeren?

HEERLEN — **Sander Post**

(Door redactie ingekort)

Roda

● *Voor degenen die echt geen week zonder Roda JC kunnen, is tijdens dit voetbalvrije weekeinde toch nog iets te beleven. Suikeroom Nol heeft een mobiele skipiste naast zijn bedrijf gezet en daar probeert de Roda-selectie zondag om twaalf uur vanaf te springen. Of dat wel zo verstandig is met al die dure benen, we moeten het nog zien. Het begrip 'gipsvlucht' krijgt in elk geval een nieuwe dimensie. De volgende tegenstander, Volendam, lacht alvast in zijn vuistje. De palingdorpelingen juichen natuurlijk te vroeg.*

Verwarring

● *De gemeente Heerlen vindt dat het raadslid John Janszen de 'fractie Janszen' vormt. Hij wil namens het extreem-rechtse Nederlands Blok optreden, maar dat heeft in Heerlen niet aan de verkiezingen meegedaan. „Maar als ik steeds zeg dat ik namens het Nederlands Blok spreek, wat doet u dan?" vroeg Janszen dinsdag aan burgemeester Pleumeekers. „Dat moet u zelf weten," zei deze afgemeten. Waardoor Pleumeekers het woord geeft aan de 'fractie Janszen,' maar antwoord krijgt van het 'Nederlands Blok.'*

Extreem

● *Een ruzietje tussen de Heerlense VVD en de Stadspartij Heerlen-Noord suddert nog wat voort. De Stadspartij dreigt met de rechter als VVD'er Jacques de la Haye de term 'extreem-rechts' niet terugtrekt. „Dat is zeer beledigend voor onze fractie en leden," stelt Thei Vrolings. De la Haye laat nu weten binnen een maand te reageren. Misschien kan hij gewoon de letters van 'extreem-rechts' door elkaar gooien en er 'rechter met sex' van maken.*

Promotie

● *De drumfanfare-showband Antonius uit Treebeek behaalde onlangs tijdens het bondsconcours in Kerkrade een eerste prijs met promotie. Maar aangezien de drumfanfare reeds in de hoogste divisie uitkomt, kan niet meer worden gepromoveerd. De prijs wordt nu automatisch omgezet in een eerste prijs met onderscheiding c.q. wimpel. De prestatie van Antonius is des te opmerkelijk omdat de nieuwe dirigent Michel Smeets voor het eerst met het korps op concours ging. Samen met instructeur-slagwerk Ger Jansen en tambourmaitre Hans Paters vormde Smeets pas een jaar het nieuwe instructieteam. In het Chalet in Treebeek wordt zondagmiddag van drie tot vijf op dit succes het glas geheven.*

Kerst

● *Zondag van 10 tot 16 uur: Kerst-In in de Rodahal. De lijst van deelnemers is gigantisch. We proberen toch even: harmonie Sint Jozef, harmonie Sint Aemiliaan, Chevremonts Mannenkoor, straatzangers, de Haseliers, Joost Meys, de onvermijdelijke Arno Deckers, Gemengd Koor Sint Jozef, Accordia Eygelshoven, muziekschool Kerkrade. Radio Omroep Kerkrade zendt het spektakel met muziek en sfeerimpressies uit van tien tot half een. Sorry, meneer Woltgens, we waren u even vergeten.*

Sluiting in weekeinde gehandhaafd om twee uur

Cafés Onderbanken niet langer open

Van onze verslaggever

ONDERBANKEN - De cafés, fritures en disco's in Onderbanken mogen in het weekeinde niet langer openblijven dan tot twee uur. Een amendement van raadslid Pierre Lindner (Democraten Onderbanken) om een verruiming van de sluitingstijd tot drie uur toe te staan, heeft het in de gemeenteraad die donderdagavond vergaderde, niet gehaald.

Een meerderheid van acht tegen vijf stemde voor het collegevoorstel dat voor vasthouden aan de sluitingstijd van twee uur in het weekeinde en van één uur door de week is. Het amendement van Lindner kwam daardoor niet eens in stemming. Wel werd toegezegd dat horecagelegenheden met een hinderwetvergunning ook enkele keren per jaar een ontheffing om langer open te houden, kunnen krijgen.

Verordening

De sluitingstijden van de plaatselijke horeca was het meest heikele onderwerp bij het vaststellen van een nieuwe algemene plaatselijke verordening (apv). Zowel college als coalitiepartijen stemden hierover verdeeld.

Het opruimen van uitwerpselen van honden en paarden, geluidsoverlast van dieren en het gedurende enkele weken verplicht opsluiten van duiven in het voorjaar waren andere onderdelen van de apv die uitvoerig besproken werden.

Grote order voor Landgraafs bedrijf

LANDGRAAF - Lumac, gevestigd in Landgraaf, heeft een grote order verworven voor het leveren van 56 instrumenten plus bijbehorende vloeistoffen aan Milk Marketing Board in Engeland. Met de order is een bedrag van 'enkele honderdduizenden guldens' gemoeid. Lumac is producent van apparatuur voor de microbiologie. Met de apparaten kan snel en accuraat bepaald worden of voedsel bacterieel besmet is. Milk Marketing Board (NMB) is een van Engelands grootste bedrijven met een totale omzet van zes miljard gulden per jaar. Het bedrijf houdt zich bezig met het ophalen, verkopen en distribueren van ongeveer tachtig procent van alle melk en Engeland en Wales.

Slingerend over de weg

BRUNSSUM - Een 45-jarige automobilist uit Brunssum is donderdagnacht aangehouden, omdat hij slingerend over de Karel Doormanstraat in zijn woonplaats reed. Volgens de politie had hij in zijn eentje de hele weg nodig. De man werd aan een ademanalyse onderworpen, waaruit bleek dat hij teveel gedronken had. Hij kreeg een rijverbod en moest het rijbewijs inleveren.

Chauffeurs laden wagens te zwaar

BRUNSSUM - Acht vrachtwagenchauffeurs hebben donderdag een bekeuring gekregen van de politie Brunssum/Onderbanken, omdat hun vrachtwagencombinaties te zwaar waren geladen. In totaal controleerde de politie plus de Rijks Verkeers Inspectie 32 combinaties.

Eén chauffeur werd verder beboet omdat hij te lang achter het stuur had gezeten, een tweede bestuurder kreeg een proces-verbaal voor het overtreden van de wet Goederenvervoer.

Afscheid van vroedvrouwenschool

● *Door Spronken: „Je moet in dit vak altijd gericht zijn op anderen."* Foto: DRIES LINSSEN

'Zelf bevallen viel mij vies tegen'

DOOR BENTI BANACH

Door Spronken is gisteren benoemd tot ridder in de orde van Oranje-Nassau. De 61-jarige Spronken heeft de koninklijke onderscheiding te danken aan haar werk bij de Vroedvrouwenschool in Kerkrade (voorheen Heerlen), waar ze de laatste zeven jaar directeur is geweest. Gisteren nam ze afscheid van de instelling, die onder haar leiding is gereorganiseerd en verhuisd van Heerlen naar Kerkrade. En waar ze zelf is bevallen.

KERKRADE - Door Spronken zit aan een lange tafel. Achter haar hangt een groot gebrandschilderd raam uit 1922 met een ontwapenende afbeelding van een zogende moeder en een vroedvrouw die zich over haar ontfermt. Het glas-in-loodwerk is een relikwie uit de Elisabethkliniek op Heerlerbaan die mee mocht naar de moderne Vroedvrouwenschool aan de Wijngracht in Kerkrade.

De baker op het glas zal er ongeveer zo uitzien als de vroedvrouw die Spronkens verdere leven heeft bepaald. De kleine Door was negen toen haar moeder in verwachting was. Ma Spronken kreeg bezoek van de vroedvrouw. „Met een simpel houten toetertje kwam ze luisteren aan haar buik naar de harttonen." Indrukwekkend, vond de kleine Doortje. Vanaf dat moment wist ze dat ze vroedvrouw wilde worden.

Maar enkele jaren later werd in het ouderlijk huis in Valkenswaard besloten dat de Vroedvrouwenschool in Heerlen toch wat te ver weg was voor Door. Ze ging in de verpleging bij het ziekenhuis in Venlo. Een jaar later haalde ze daar het certificaat kraamverzorging en niet veel later stond ze toch op de stoep aan de Zandweg in Heerlen. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan.

Schande

Het was eind jaren vijftig, de tijd dat in Heerlen nog een aparte kraamkamer was voor ongehuwde moeders. „Die moeders waren vaak een schande voor de familie. Ze kwamen nauwelijks buiten, ze wilden in alle anonimiteit bevallen," vertelde Spronken bij de verhuizing naar Kerkrade begin 1993.

Nu, de ervaring van honderden bevallingen rijker, stapt ze uit het vak. „Ik heb mijn hele leven gewerkt. Ik wil nu eindelijk eens iets voor mezelf doen." Het vak van verloskundige is voor haar dan ook geen roeping. „Absoluut niet. Is iets een roeping als je het met hart en ziel doet?," zegt Spronken.

Geen roeping, maar wat wel? „Als verloskundige moet je goede zintuigen hebben. Je moet goed kunnen luisteren naar harttonen, goed kunnen voelen hoe een baby ligt. En je moet gevoel voor waarden en normen hebben," zegt ze. „Bereid zijn mensen te helpen en jezelf wegcijferen," legt ze dat laatste uit. Dat is moeilijk als je op een feestje juist kennismaakt met een leuk vriendje. En zeker in een tijd dat individualisme en assertiviteit hoogtij vieren, zal die opofferingsgezindheid een steeds moeilijker te vinden eigenschap zijn.

Taak

Spronken: „Het is de taak van de opleiding om leerling-verloskundigen zich ervan bewust te maken dat ze zich niet individueel kunnen opstellen. Je moet altijd gericht zijn op anderen, geduld hebben, je inleven in het gevoel van anderen." Daarom is de selectie voor de opleiding zwaar en moeten aspirant-verloskundigen breedvoerig uit de doeken doen waarom ze zo graag in dit vak willen.

In Spronkens tijd was dat niet zo nodig. Er was een tekort aan verloskundigen als gevolg van de naoorlogse geboortegolf. Later werd er een studentenstop ingesteld. Maar was het aantal studenten zeven jaar geleden nog 67, nu zijn het er weer 105 en over anderhalf jaar is er plaats voor 160 toekomstig verloskundigen.

ontmoeting op zaterdag

Toen ze na een omzwerving via Genk, waar ze nog altijd woont, Lommel, Beek, Brussel en de Rijksuniversiteit Limburg weer terugkwam in Heerlen, trof Spronken een instelling aan die wachtte op een nieuw beleidsplan, een reorganisatie en een nieuw gebouw.

Hoe belangrijk de reorganisatie en de opleiding ook waren, wat de buitenwacht vooral aanging was de verhuizing uit het statige gebouw aan de Zandweg. Het was niet alleen dat gebrandschilderde raam waardoor Spronken gehecht was aan de Elisabethkliniek. „Ik ben opgeleid in de kliniek in Heerlen, heb er gewerkt en mijn kinderen zijn er geboren." Dat laatste speelde voor velen een rol. „De kliniek was een bezit van de Heerlense moeders. Er werd een handtekeningenactie tegen de sluiting gehouden. Maar uiteindelijk, na één maand Kerkrade hoorde je niets meer."

Ook de terugval in het aantal bevallingen na de verhuizing is inmiddels opgevangen. Hoewel de school 1575 geboortes nodig heeft voor de opleiding van alle studenten, is Spronken met de huidige 1050 al tevreden. Genoeg om financieel rond te komen. En het tekort wordt opgevangen door studenten bij zelfstandige verloskundigen mee te laten werken.

Door Spronken laat na 38 jaar de wereld van de verloskunde achter zich. „Een wereld van pieken en dalen," zegt ze, „die zijn niet te plannen." Hoe zeer je studenten daar ook bewust van kunt maken, één aspect van het bevallen is volgens haar niet te doceren: „Zelf bevallen, dat viel mij vies tegen. De weeën, de pijnervaring, dat kun je niet leren."

Man dronken achter stuur

KERKRADE - Een 35-jarige Kerkradenaar is gisternacht op de Heiluststraat in zijn woonplaats aangehouden omdat hij met een borrel op achter het stuur zat. De ademanalyse wees een promillage van 1,7 uit. Hij kreeg een proces-verbaal en een rijverbod voor negen uur.

Botsing met drie auto's

KERKRADE - Drie auto's zijn donderdagavond op de Einsteinstraat in Kerkrade op elkaar gebotst. Een man uit Herzogenrath (24) moest plotseling remmen voor een voorgesorteerde auto. De automobiliste (23) uit Heerlen die achter hem reed, kon nog op tijd remmen, maar de achter haar rijdende automobilist (28) uit Landgraaf zag dat te laat en botste vervolgens tegen de vrouw. Door de klap van de aanrijding kwam de vrouw alsnog tot stilstand tegen de eerste wagen. De Heerlense en de Landgravenaar moesten het kentekenbewijs inleveren, omdat hun auto's zwaar beschadigd waren. De man uit Landgraaf bleek niet verzekerd te zijn. Hij moest ook nog het rijbewijs afgeven.

Pool rijdt met vals kenteken

HEERLEN - Een dertigjarige Pool is donderdagavond op de Heerlerbaan aangehouden met een pas gekochte auto die voorzien was van verkeerde kentekenplaten. Het betrof een Opel Corsa, maar het kenteken hoorde thuis bij een Honda. De man uit Siedlce zei dat hij het voertuig niet had gekocht bij een handelaar in Kerkrade en dat het een Duitse auto was. Om problemen te voorkomen had hij er een Nederlands nummerbord opgeschroefd. De auto is in beslag genomen, omdat die niet was verzekerd.

Boom omgewaaid door storm

LANDGRAAF - Door de storm van donderdagavond is op de Scherpenseelerweg in Rimburg een boom gedeeltelijk omvergewaaid. Gemeenteambtenaren hebben de boom geveld, omdat hij over de weg hing. Op de hoek Krijgersberglaan-Moltweg brak een tak van een boom en hinderde daardoor het verkeer. De brandweer moest de tak opruimen. Tot slot waaide de deur van schaftkeet aan de Seghemanstraat in Kerkrade open. Hierdoor raakte de auto van een Heerlenaar beschadigd.

● *Mr. E. Timmermans-Stoett*

Landgraafse geridderd

LANDGRAAF - Juriste E. Timmermans-Stoett uit Landgraaf is vrijdagmiddag door burgemeester Bert Janssen geridderd. Timmermans-Stoett ontving de versierselen in de orde van Oranje-Nassau bij haar afscheid van het Technisch College Heerlen (TCH).

De Landgraafse heeft veel maatschappelijke functies bekleed. Vanaf 1990 was ze secretaris van het TCH. In haar woonplaats is Timmermans-Stoett voorzitter van de werkgroep Ouderenbeleid en lid van de Landgraafse Vrouwen Adviescommissie Woningbouw. Ook is ze al geruime tijd actief in de Limburgse Vrouwenraad.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Wnd-chef regioredactie
Joos Philippens

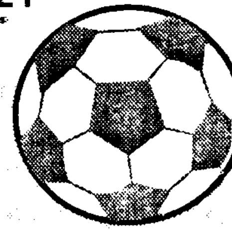
KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CC Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Limburgs Dagblad
sport

Luxemburg geen gewone klus voor Dick Advocaat

Coach wil afscheid in stijl

DOOR YPE MINKEMA

OORDWIJK – Nee, van het naderende afscheid wilde hij ets weten. Dick Advocaat zag hoe Feyenoord zich liet beïn- eden door het vaarwel van vedette John de Wolf en dacht: dus niet. De kleine generaal wil woensdagavond een af- heid in stijl van Oranje. Met een overwinning. Daarom is ui- rste voorzichtigheid geboden, zelfs al heet de tegenstander n Luxemburg. Maar, liet hij gisteren in Noordwijk vallen, yenoord speelde ook tegen Vitesse en verloor.

laatste klus van Dick Advocaat bondscoach. Met een merkwaar- e start. De bondscoach zag maar spelers door het enorme hotel alen.

ndaag (twee) en maandag (drie) nt de rest pas. Dat is opmerke- k. Want had Advocaat niet strijd- ar en dapper geroepen dat hij n spelers vijf dagen in Noordwijk de hebben? Dat was geen wens, t was een eis. Ook al kwamen de verzoeken, smeekbedes en dreigementen uit Italië of Engeland.

Onwrikbaar

De kleine generaal hield voet bij stuk. Onwrikbaar, ook al ging deze strijd om de uitwedstrijd tegen Luxemburg.
Toen, in de eerste week van september, begon het gerommel. De Italiaanse clubs vroegen zich af waarom die Nederlandse bondscoach hun dure en belangrijke vedetten liefst vijf dagen vooraf wilde hebben. De Nederlandse coach won, met de reglementen van de UEFA in de hand, het moeizame gevecht. Ook tegen Noorwegen en Tsjechië bleef Advocaat halsstarrig. Dit, werd duidelijk, dit werd een principekwestie.

Verhaal

Voor de laatste interland van het jaar, voor zijn laatste klus als bondscoach, verdwenen plotseling de grimmige trekken rond zijn mondhoeken. Spraken zelfs de ogen een warm verhaal. Advocaat deed concessies.
Hij liet Jonk en Winter het hele weekeinde in Italië blijven, Roy mocht nog met Nottingham Forest voetballen, Mulder kon voor Schalke nog in actie komen en zelfs voor debutant Pierre van Hooijdonk werd een uitzondering gemaakt.

Was het zijn naderende afscheid dat hem milder stemde, wilde Advocaat toch ook in de herinnering blijven als de vriendelijke bondscoach? Of nam hij wellicht een voorschot op zijn komende klus als clubtrainer? Niets van dat.

Verzoek

Volgens Advocaat: „Er kwam een dringend verzoek van de clubs van Jonk en Winter. Inter en Lazio spelen zowel in het weekeinde als op woensdag."
Gevraagd werd de twee voor Luxemburg niet te selecteren. Op zich niets nieuws, dat gebeurde immers voor bijna alle interlands. Wel nieuw was de smeekbede van de voetballers zelf. Als ze, lieten ze Advocaat weten, zich vrijdags al in Noordwijk moesten melden, zouden ze in ernstige problemen komen.

Advocaat streek de hand over zijn hart. En legde voor de vorm toch nog een eis op tafel. Alle buitenlanders mochten het weekeinde blijven, maar werden voor de wedstrijd van woensdag opgeroepen. Om vervolgens Louis van Gaal over zich heen te krijgen.
Waarom de buitenlanders niet en de Ajacieden zich wel op vrijdag in Noordwijk moesten melden? Het was het afwegen van belangen, vond Advocaat. „Ik had het ook gedaan als we tegen een zwaardere tegenstander zouden spelen," zei hij. Hetgeen natuurlijk niet te bewijzen viel. „Bovendien, Louis is de laatste tijd wel vaker boos." Dat laatste is ontegenzeggelijk waar.

Wisselingen

Zijn laatste vrijdagse persconferentie. Dick Advocaat mocht de wisselingen in zijn selectie toelichten. Op de gebruikelijke manier.
Reiziger niet, omdat hij meer behoefte had aan een opbouwende speler. Van Vossen niet, omdat hij Taument, Overmars en Roy al heeft voor de twee buitenplaatsen. Kluivert niet, omdat de Ajax-debutant tegen Tsjechië ongelukkig was ingevallen. Maar wel Pierre van Hooijdonk. Dat was toch de spits die voor het WK niet in aanmerking kwam? De aanvaller die voor Noorwegen en Tsjechië afviel? Had Advocaat niet steeds geroepen dat de Brabander geen volwaardig international was?

In Noordwijk sprak de bondscoach, die altijd de kaarsrechte koers van de consequente beslissingen volgde en daar zijn successen aan dankte, ineens heel andere taal. Maar voor de wedstrijd tegen Luxemburg lijkt alles een beetje anders.

● Ex-Tourwinnaar Joop Zoetemelk en presentator Jack van Gelder (links) kijken toe als Peter Winnen het kunstwerk onthult, waarvan een replica in het bezit komt van Jean-Paul van Poppel. Foto: ANP

og niet itverkocht

OORDWIJK – Voor de EK- alificatiewedstrijd tegen Lu- mburg, woensdag in De Kuip, jn 25.000 kaarten verkocht. at wil zeggen dat nog 22.000 aatsbewijzen beschikbaar zijn. e KNVB laat voor het eerst ook arten verkopen bij een aantal adions in Nederland. Dat ge- urt bij Ajax, PSV, Feyenoord, eerenveen en FC Utrecht.

ondscoach edt Witschge

OORDWIJK – Vandaag zou ob Witschge in Roosendaal, 'uit gen RBC, altijd lastig', op de nk hebben gezeten. Hij werd red door bondscoach Dick Ad- ocaat, die hem opnieuw selec- eerde. De middenvelder van yenoord loopt zijn straf van ner Van Hanegem mis. Niet e bank tijdens het oefenduel zijn club in Roosendaal, en basis tegen Luxemburg.

aument mist erste training

OORDWIJK – Bondscoach ck Advocaat had vrijdagmid- g bij de eerste training van de ederlandse selectie in Noord- jk slechts acht veldspelers tot n beschikking. Naast het be- nde vijftal, afwezig wegens ubverplichtingen, ontbrak ook ston Taument tijdens de ont- onnen oefensessie. De Feye- order heeft last van een spier- ssure in het bovenbeen. Hij p de kwetsuur op in de laatste mpetitiewedstrijd tegen Vites-

NAC gevloerd n Heerenveen

ERENVEEN – Het is duidelijk. AC is hard toe aan de winterstop. an Heerenveen had de gedwongen stpauze een paar weken later mo- n komen. De Friezen verkeren in kende vorm. Gisteren sloot de eg van trainer Foppe de Haan de rste seizoenshelft af met een isoverwinning op NAC: 4-3. wel de cijfers anders doen ver- den, was het verschil in kwali- tussen beide ploegen erg groot.

oreverloop: 18. Van Hooijdonk 0-1, 23. Visser 1-1 (strafschop), 29. Hansma 1-2 n doelpunt), 31. Roelofsen 2-2, 52. mmer 3-2, 67. Tammer 4-2, 85. Remie 3. Scheidsrechter: Temmink. Toeschou- ers: 13.000. Gele kaart: Hellinga, Huizin- (SC Heerenveen), Smit, Brood, Van jdonk (NAC).

Agassi bejubeld en beduveld

MÜNCHEN – Met Becker en Agassi had het miljoenentoernooi in München nog twee publiekstrekkers in de kwartfinales. Donderdag werd Becker afgeserveerd door Ivanisevic, gisteren hield het ijskonijn Larsson het hoofd koel tegen Agassi. De Zweed stuit in de halve finales op Todd Martin, die de Spanjaard Bruguera in twee sets (6-4 7-6) versloeg.
De 24-jarige Agassi, bejubeld door de elfduizend in de Olympiahalle, voelde zich gisteren na de 6-3 1-6 6-0 nederlaag beduveld. Hij had het tijdens de partij tegen de Zweedse nummer 19 van de wereld voortdurend aan de stok met de Engelse scheidsrechter Morissey.

John de Wolf aanvoerder

BIRMINGHAM – John de Wolf (vandaag 32) is voor zijn debuut bij Wolverhampton Wanderers tot aanvoerder gebombardeerd. Manager Graham Taylor riep gisteren tijdens de laatste voorbereiding op de wedstrijd van vandaag tegen Notss County de selectie bijeen en maakte zijn beslissing bekend.

Uitgeschakeld

● Jos Verhulst (links) en Chen Sung wonnen in het dubbelspel de eerste set, maar gingen daarna tegen hun Franse opponenten ten onder. Foto: PETER ROOZEN

Laatste set verbrijzelt illusies van Bartok

BUCHTEN – De derde ronde in het Europacuptoernooi tafeltennis werd voor Van Sloun Interieur/Bartok ook de laatste. Het team uit Buchten ging gisteravond in een zinderende strijd eervol ten onder tegen het Franse SAG Celtas: 3-4. Driehonderd toeschouwers woonden de happening bij. Pas in de allerlaatste slagenwisselingen tussen Jos Verhulst en de Fransman Boudat werd het duel beslist.

De Chinees Chen Sung won voor de thuisclub beide enkelspelen, al werd hij door zowel Laurent Boudat als Nicolas Chatelain in drie games tot het uiterste gedwongen. Jos Verhulst droeg een zege bij tegen Armand Phung. In slotpartij tegen Boudat kon hij het winnende punt niet maken. De Fransman ontsnapte met 21-18 in de derde game.

Dave Korpershoek verloor beide singles kansloos, het dubbel Chen/Verhulst kon de knappe zege in de eerste game geen vervolg geven.

Bartok stelde zijn tweede Chinees Wang Wei vrijdagavond niet op wegens diens slechte prestaties tot nu toe. Hij wordt zondag op het vliegtuig naar huis gezet.

Cijfers: Korpershoek-Chatelain 4-21, 5-21; Chen Sung-Boudat 21-9, 20-22, 22-20; Verhulst-Phung 21-18, 21-17; Chen/Verhulst - Chatelain/Phung 21-14, 16-21, 18-21; Chen-Chatelain 21-18, 19-21, 26-24; Korpershoek-Phung 4-21, 6-21; Verhulst-Boudat 21-19, 19-21, 18-21.

Weer onderscheiding voor Bart Brentjens

Jean-Paul van Poppel 's lands beste prof

Van onze verslaggever

ROTTERDAM – De Nederlandse profwielrenners hebben gisteravond in het Maasgebouw van het Feyenoordstadion Jean-Paul van Poppel tot renner van het jaar gekozen. ATB'er Bart Brentjens en meervoudig wereldkampioene puntenkoers Ingrid Haringa werden als respectievelijk beste amateur en dameswielrenster gekozen.

De uitverkiezing vond plaats tijdens het Wielergala ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de VVBW, de vakbond voor beroepswielrenners. Behalve het huidige vaderlandse profkorps gaven veel oud-professionals acte de presence.

Het was de eerste keer, dat de profs zelf de renner van het jaar kiezen. Onlangs riep de Club'48 Erik Breukink als nummer een in de Gerrit Schulte-trofee uit. En de lezers van het magazine Wielerrevue kozen Maarten den Bakker als Nederlands beste profcoureur 1994.

Erik Breukink, Maarten den Bakker, Wiebren Veenstra, Jean-Paul van Poppel en Adrie van der Poel waren genomineerd bij de verkiezing van de VVBW.

De trofee, die winnaar Jean-Paul van Poppel vooral vanwege zijn ritzeges in Tour de France en Ronde van Spanje kreeg, ontving hij uit handen van Joop Zoetemelk.

Het kunstwerk in de vorm van een stiel in aluminium gegoten rennersbenen is een creatie van oud-renner Peter Winnen. De voormalige Tourcoryfee, die sinds het einde van zijn voortijdig afgebroken carrière studeert aan de Hoge School van Kunsten in Arnhem, maakte daarmee gisteravond in het openbaar zijn debuut als kunstenaar.

De trofee, die zowel Van Poppel als Brentjens en Haringa ontvingen is een replica van Winnens originele kunstwerk. Brentjens ontbrak overigens omdat hij contractuele verplichtingen in Spanje had. Hij werd in Rotterdam vertegenwoordigd door zijn vriendin Petra.

Schumacher rijdt tweemaal thuis

MONACO – Wereldkampioen Michael Schumacher rijdt komend Formule-1-seizoen tweemaal voor eigen publiek. De Benetton-coureur, ploegmaat van Jos Verstappen, mag aantreden op Hockenheim voor de Grote Prijs van Duitsland en op de Nürburgring voor de Grote Prijs van Europa.

„Hartstikke fijn", was de reactie van Schumacher die in Monaco werd gehuldigd als wereldkampioen. „Maar eigenlijk heb ik vier eigen Grand Prix'. Want ook in Monte Carlo en Francorchamps rijd ik een beetje thuis."
Het seizoen 1995 begint, als de provisorische FIA-kalender kan worden aangehouden, op 12 maart met de GP van Argentinië in Buenos Aires en eindigt op 12 november met de Australische Grand Prix in Adelaide.

De openingsrace is echter al twijfelachtig. De internationale autosportbond heeft de organisatoren nog tot 22 januari de tijd gegeven aan alle veiligheidseisen te voldoen. Ook Imola en Monza kunnen nog op een bezoekje van de kritische FIA-officials rekenen.

De voorlopig agenda is: 12 maart: GP Argentinië (Buenos Aires), 26 maart: GP Brazilië (Interlagos), 16 april: GP Pacific (Aida/Japan), 30 april: GP San Marino (Imola), 14 mei: GP Spanje (Montmelo/Barcelona), 28 mei: GP Monaco (Monte Carlo), 11 juni: GP Canada (Montreal), 2 juli: GP Frankrijk (Magny-Cours), 16 juli: GP Groot-Brittannië (Silverstone), 30 juli: GP Duitsland (Hockenheim), 13 augustus: GP Hongarije (Boedapest, reserve), 27 augustus: GP België (Francorchamps), 10 september: GP Italië (Monza), 24 september: GP Portugal (Estoril), 8 oktober: GP Europa (Nürburgring), 29 oktober: GP Japan (Suzuka), 12 november: GP Australië (Adelaide).

Vogts dreigt met vertrek

FRANKFURT – Berti Vogts treedt terug als bondscoach van het Duitse voetbalelftal als zijn ploeg zich niet kwalificeert voor het EK. „Dan is het afgelopen," aldus de 47-jarige Vogts. Hij gaf gisteren in een interview te kennen eigenlijk graag een Bundesligaclub onder handen te nemen. „Ik ben een kind van de Bundesliga. Ik zou elke dag met spelers aan het werk willen zijn."

Schorsing PAOK gehalveerd

ROME – De Europese voetbalbond heeft de schorsing van PAOK Saloniki voor de Europa-Cuptoernooien teruggebracht tot twaalf maanden. De UEFA had de Griekse club voor twee jaar uitgesloten wegens de ernstige ongeregeldheden tijdens het Europees bekerduel tegen Paris Saint-Germain in 1992

UEFA wil twee scheidsrechters

ROME – De Europese voetbalbond (UEFA) zal de wereldfederatie FIFA voorstellen een experiment uit te voeren met twee scheidsrechters. „Arbiters zijn vaak te ver van de plaats van handeling af om altijd de juiste beslissingen te nemen in moeilijke situaties, bij voorbeeld bij het al dan niet toekennen van een strafschop", lichtte UEFA-secretaris Gerhard Aigner het idee toe.

Sipkema neemt afscheid

LEEUWARDEN – Het befaamde boormachientje en het stokje om de ijsdikte te meten heeft plaatsgemaakt voor een voorzittershamer. IJsmeester Henk Kroes is in de Frieslandhal in Leeuwarden door de leden van de vereniging De Friesche Elfsteden tot voorzitter gekozen. Hij volgt ingenieur Jan Sipkema op.

Vrij entree bij handbaltopper

SITTARD – In het gekrakeel rond de speeldatum voor de handbaltopper tussen Horn/Sittardia en koploper Aalsmeer, vanavond om 19.30 uur in de Sittardse Stadssporthal, is het publiek in elk geval op voorhand winnaar geworden. Er wordt geen entree geheven.

Geleense teams verliezen

GELEEN – De Geleense zaalvoetbalteams hebben gisteravond geen suksesvolle speelavond beleefd. In de eredivisie verloor H. Meyers zijn tiende duel bij Handsome Eight in Alkmaar met 10-6. In de eerste divisie C bood Bouwfonds tegen het hooggenoteerde Lucullus uitstekend weerwerk, maar moest toch nipt het hoofd buigen: 3-4.

Tegenstanders voor jeugdploeg

ABUJA – Het Nederlands voetbalelftal voor spelers onder de negentien jaar treft tijdens het wereldkampioenschap in Nigeria in ieder geval de ploegen van Portugal en Honduras. De derde tegenstander in groep C, van het evenement dat voor maart 1995 op het programma staat, komt uit Zuid-Amerika. Oranje werkt de groepswedstrijden af in Kaduna, West-Nigeria.

Vakantie & Recreatie

Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen. Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

BELGIE / LUXEMBURG

BELEEF UNIEKE KERST- EN NIEUWJAARSDAGEN !

Enkele dagen weg

Molenheide te Houthalen in Belgisch Limburg is een ideale plaats om, midden in de natuur, even bij te komen.

De prijs

Een ruime en modern ingerichte bungalow boeken kan reeds vanaf 377 NLG. !!!

Info voor kleurenbrochure en reservatie kan je steeds terecht bij:

TOURIST TEAM
Postbus 7105
NL.- 4330 GC Middelburg
Tel. 01180 - 39505 of
0032 - 11/ 60 33 26

ZOVEEL TE BELEVEN !

Basic Travel familieparken speciale BROCHURE 1995. Bel 050-265100 SGR.

Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? Bel 072 - 196596

DUITSLAND

HOTEL HESBORNER KUCKUCK
NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-er*. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontsp. kerstvakantie bij ons door te brengen. Vanaf DM 705 HP (2x 5-gangenkerstmenu + programma), ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:0049-2984.475. NL.gespr. Fax 573. Vraag ons speciaal kerstarrangement.

ER EVEN LEKKER TUSSENUIT.....
in het gezellige hotel van Bad Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxueuze badkamer/ligbad, toilet, KTV, tel. en minibar.
3-dg ARRANGEMENT (2 n) DM175 pp. HP
HOTEL MOZART, Stadtmitte, 48443 Bad Bentheim.
Bel 05423-88177 (NL) of 00-49.5922.3128 voor brochure.

NEDERLANDS HOTEL a.d. Moezel heeft met kerst en de jaarwisseling nog enkele plaatsen vrij. Tel. 00-49 6532 4087.

Basic Travel familieparken speciale BROCHURE 1995. Bel 050-265100 SGR.

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND
T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied, ca. 250 km v.a. Arnhem Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 05753-2098

Uitgerust de winter door! — niet over de grens!
Dat andere hotel in Bad Bentheim ! Sfeervol en gastvrij !
Luxe - Midweek - Vakantie: 5 dagen, DM 284,- p.p. | Happy - Weekend: 3 dagen, DM 184,- p.p.
Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's
Hotel Am Burgberg. Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 00-49-5922-2047 Fax 00-49-5922-4867

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!
Vraag tegen portokosten ons infopakket met:
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG VEMB
● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTBUREAUS
RESERVEER NU; ER IS NOG VOLOP KEUS!
D.F.B.
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 05975-2924.

WINTERSPORT

WINTERVAKANTIE
Luxe appartementen + skipas v.a. ƒ 295,- p.p.
Bel voor gratis folder: 01660-55855 TELETRAVEL Lid SGR/ANVR.

FRANKRIJK. In dorpje 7 km van LA PLAGNE te huur in chalet 10 pers. en 2 pers. app. Ruim 110 liften, sneeuwzeker. Inlichtingen: tel. 035-562151.

ALLEEN op wintersport?
Aktieve groepsvakanties
(25-40 en 35-55 jaar) in Oostenrijk. Folder?
Bel Cirkel Holland Vakanties: 08348-2300 lid SGR!

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHIE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. ƒ 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

!! SNEEUW, SNEEUW, SNEEUW !!
Razendvoordelig skiën in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Bus + app/hp + skipas al v.a. ƒ 299,-! Gratis brochure BIZZ TRAVEL: 050-144255 Lid ANVR/SGR.

Skiën in Tsjechië is DUUR doen voor WEINIG geld! Prima 3***hotel, HP, eigen skischool, Royal Class bus enz. v.a. ƒ 200,- p.p. FUN TRAVELS 038-600175, SGO/ANVR.

SUPERSTUNT: wintersport in Oostenrijk? 10 dgn bus/hotel v.a. ƒ 475. Folder? Bel Travel Tours 08348-2489, SGR.

SPANJE

● GRATIS GIDS '95 10/17 dgn app. v.a. ƒ 199, hotel ƒ 249, camping ƒ 319. Boosten busreizen 045-227777 sgr.

MONTEMAR '95 IS UIT!
10 - 13 - 14 of 17 dagen per luxe Royal Class touringcar naar Pineda de Mar; van mei t/m oktober.
10 d. v.a. ƒ 355,- p.p. (RC ƒ 50,-).
Vraag gratis brochure!
VAN HULST MONTEMAR REIZEN (Lid SGR)
Tel. 040 - 122363.

FREELINE (ANVR/SGR) Elke vrijdag, luxe busreizen Royal Cl. inkl. maalt. met heerlijk hotel of fijn app. in zonnig Benidorm of Calpe voor een ongelooflijk lage prijs. Thuiszitten is bijna duurder. Los busticket, retourtje inkl. Royal Cl. en maalt. ƒ 240,- nu bij alle Ned. ANVR reisb. Let op: Vroeg boeken C. Brava 1995 maart, april, mei en juni enorm voordeel of zelfs helemaal gratis. Pak uw kans. Bestel nu alvast het unieke nieuwe Freeline-programma '95: 04970-16461, 24 uur per dag.

ITALIË

Pubital Promotions t.h. mooie (sta)caravans en bung. in N-Italië. Gardameer, Toscane, Lago Maggiore. Vraag brochure aan 033-850638.

LEVICO EN CALDONAZZOMEER: beslist goede vak.woningen. Voor- en naseizoen forse korting. Inl. Bel Tempo Vakanties: 074-777377.

ITALSOL-GARDAMEER een fijne vak. op de camping, in de kampeerhuisjes of op het mooie park RIAI met app. en villetta's. Gratis brochure: ITALSOL tel. 085-420774.

TSJECHIE SLOWAKIJE

PRAAG 8 dgn bus, hotel l.o. ƒ 350,-. Vliegretour ƒ 395,- Wintersport 10 dgn v.a. ƒ 465,- bus, hotel, HP. MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SGR).

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS
Op de mooiste plekjes **Volop Keus** All-In Prijzen
Topic Travel Autovakantie-gids: 070-3503309 (Lid SGR).

De goedkoopste wintersportreizen naar TSJECHIE met auto of bus. Al v.a. ƒ 115,- p.w. Ook kerst- en oud en nieuwjaarsreizen naar Praag v.a. ƒ 289,- p.p. Vraag brochure bij GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189966.

GRIEKENLAND

CORFU, KRETA, SAMOS, LESBOS, LEFKAS
Vakantiewoningen, pensions, en hotels voor 2-8 pers. Vlak bij zee. v.a. ƒ 145 p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 550 p.p. Gratis brochures: ROSS HOLIDAYS 08894-24848 SGR.

INDONESIE

24 dg. Java-Bali ƒ 2.825,- /31 dg. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.450,- Volledig verzorgd met RJA. Met Singapore Airlines is 23 dg. ƒ 2990,- /30 dg. ƒ 3650,- in 1995. AHA TOURS 05980-95830 / 045-226743 / 070-3474626.

INDONESIE & HET VERRE OOSTEN 95/96

De nieuwe 196 pagina's tellende brochure 95/96 van **De Boer & Wendel de Indonesië specialisten** is weer uit.

Het grootste en meest gevarieerde aanbod rondreizen en strandvakanties naar: Indonesië, India, Nepal, Sri Lanka, Maleisië, Thailand, China, Tibet, Vietnam, Australië en Nieuw Zeeland.

Hij ligt m.i.v. 21 december klaar bij uw ANVR reisburo of Rabobank. U kunt ook even bellen: 023-339151.

Wij nodigen u uit voor onze informatieve en gratis diapresentatie.

Indonesië	China, Thailand/Vietnam
5/1 Leiden	7/1 Maastricht
6/1 Rotterdam	
7/1 Maastricht	
8/1 Heerlen	
12/1 Tilburg	
13/1 Amsterdam	

Belt u even voor een plaatsreservering? 023-339151

De boer & Wendel
Voor kwaliteit en betrouwbaarheid. lid anvr/sgr/iata.

REIZEN van kwaliteit door kleine busjes veel contact met de bevolking van INDONESIE en THAILAND ook 60 + individuele reizen. SMARAGD REIZEN inl. 02280-12231 lid SGR. 18/12 diapresentatie in De Meervaart in A'dam. Op 10/1/1995 nog enkele plaatsen vrij.

MIDDEN-AMERIKA

*Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 30 dgn v.a. ƒ 3295,- Uitgebreide folder DISCOVER: 020-6854506 SGR

NEDERLANDSE ANTILLEN

De GROOTSTE KEUZE in Vak.app. met EXTRA goedk. vluchten op zonnig ARUBA, BONAIRE, CURACAO en SINT MAARTEN, bij CARE Tel:02280-15519.

AZIE

Geniet mee op onze aktieve rondreis door Singapore, Indonesie, Maleisie & Thailand. We bezoeken traditionele marktjes met vriendelijke koopljui en bekijken de bijna vredige "Bull Fights". We maken kennis met een indrukwekkende natuur van vulkanen, heldere meren, oerwoud en oerang oetang apen. Nu v.a. ƒ 2479,- incl. KLM retour, nederlandse reisleiding, alle vervoer per taxi, boot en bus, en alle overnachtingen in goede hotels. Meer info? Bel CHARACTER: 030-292474. Let op! U vliegt met KLM. Dus gratis "Airmiles" kado!

CRUISES

ZONNIGE CRUISES
8 superdagen v.a. ƒ 520,-
CAN. EILANDEN
Marokko * Madeira
MS. BALTICA
dec. 94 t/m apr. 95
info en folder
* EURO * CRUISES
043-251999

Nederlands grootste REGIONALE dagbladcombinatie voor uw vakantieadvertentie.
Bel 072-196596

HOTEL WESTDUIN **
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
Het is NU de hoogste tijd om uw kerst- of sylvesterarrangement aan zee te reserveren! Als u nu belt, heeft u morgen alle info in huis.
Bel voor uw res. 01185-2510 fax 2776

Ontstress in Oostenrijk.

Zoek je de uitdaging? Haal je hart op in Oostenrijk. Ontspan. Met zo'n snowboard bijvoorbeeld. Daar zijn maar twee dingen voor nodig. Een beetje lef en een Oostenrijkse helling. De rest komt vanzelf. En er is keuze genoeg. Tot en met het après-ski. Oostenrijk. Daar woont de Gemütlichkeit. Daar heeft iedereen het naar z'n zin. Oostenrijk. Witter kan 't niet. Welkom aan boord van AUSTRIAN AIRLINES en tyrolean

Ik wil meer informatie.
Stuur mij het "Oostenrijk wintermagazine".
Naam: ______
Adres: ______
Postcode: ______ Plaats: ______
Bon opsturen in envelop zonder postzegel aan: Oostenrijks Toeristenburo. Antwoordnummer 7754, 1000 RA Amsterdam.

Servus in Oostenrijk®
LD 3

Wintersport
Nu EXTRA KORTING op alle ademende wind- en waterdichte kleding oa.
* Elder Goretex jassen
* K-Way regenjacks
* Nomad fleece jacks
* Elder Goretex broeken
VRAAG NAAR ONZE SPECIALE PRIJZEN!
Beckers Sittard
Handelsstraat 22, Sittard.
Tel. 046-520608 (normale winkeltijden geopend / do. koopavond).

Zeilen/Boten

WINDSURFING, kano's, inline skates, skateboards, schaatsen, snowboards, langlaufskies, snowboards. Van Nierop Sport, Roermond. Tel. 04750-16852.

Gelderland

OTTERLO/Veluwe, 6-pers. bungalow met c.v. Kerst vrij, geen huisd. 08380-18707.

Div. Vakantie

Erop uit ?? Huur 'n auto ƒ 46,- !!
P.dag. incl. BTW en 100 km.
AutoRent Bastiaans
Spoorsingel 50, Heerlen
Vraag prijslijst 045-724141

KERSTREIZEN
8 dg REUZENGEBERGTE ƒ 595,- V. 22/12 incl. exc. en HP.
13 dg GANDIA Spanje ƒ 925,- V. 22/12 incl. exc. en HP.
Wintersport
10 dg DOLOMIETEN va. ƒ 695,-. V. 13/1, 20/1, 27/1 met HP.
10 dg TIROL va. ƒ 750,-. V. 13/1 en 27/1 met HP.
Incl. skibus-service.
Alle reizen met temminste Comfort Class touringcars.
KRISTAL VAKANTIES
bel 073-131491 of 04103-4500 of 040-571323.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Limburg

Uit en toch thuis met de Feestdagen
Dat kan voor snelle beslissers, want wie nu een recreatiebungalow koopt, kan er met de feestdagen al zelf gebruik van maken. In prachtig natuurgebied en 18-holes golfbaan op loopafstand. In Midden-Limburg

Te koop
Vrijstaande Recreatiebungalows
ƒ 126.000,- v.o.n. (6-pers.)
Diverse financieringsmogelijkheden. Ook verhuurmogelijkheden. Meer info: Vrijetijdspark Elfenmeer, Meinweg 1, 6075 NA HERKENBOSCH. Tel. 04752-1689.

Liberty, Lilli Hafri of liever Lady Di?

Met Reisburo Van der Biesen komt u óveral! Sjiek winkelen in London. De fjorden van Scandinavië verkennen. Of de States bekijken vanaf de Statue of Liberty.

Wij vliegen u naar bestemmingen over de hele wereld. En bieden u onbeperkte vrijheid. Van korte trip tot lange verwenreis All-in arrangementen of alleen de vlucht.

Reisburo Van der Biesen regelt het allemaal voor u. Bij een kopje koffie en kort bij huis. Want wij zitten altijd dicht bij u in de buurt. Met 6 vestigingen: Heerlen, Landgraaf, Geleen, Vaals en Kerkrade (2x).

ANVR — SGR

LONDEN, vliegreis v.a. Maastricht incl. hotel logies/ontbijt 2,3,4,5......of 30 dagen v.a. **ƒ 393,-.**

CRUISE NOORSE FJORDEN EN DE NOORDKAAP, met het luxe schip de "Black Prince" vertrek 11 juni, 15 dagen volpension (en meer) v.a. **ƒ 3.495,-.**

NEW YORK -the Big Apple-, weekend 4 dagen, incl. Ramada hotel, elke vrijdag van januari t/m maart v.a. **ƒ 899,-**

RONDREIS WEST-ANATOLIË (Turkije), 8 dagen op 7 of 21 januari HP, 3- en 4 sterren hotels. Incl. vlucht tranfers, hotels, rondreis en entreegelden. **Slechts ƒ 749,-**

De hele wereld vakantieland!

REISBURO **Van der Biesen**
KERKRADE • HEERLEN • LANDGRAAF • GELEEN • VAALS

Tsjechië

TSJECHIË - Prachatice, winter- en zomervakantie: app. of vak.woning, 2-8 pers., ƒ 300,- / ƒ 350,- p.wk. Tel. 00-42.338.22996.

Div. Buitenland

Van der Valk Tours dagtochten
15-12 Rijnhal Arnhem ƒ 65,-
17-12 Düsseldorf ƒ 70,- (compleet verzorgd)
17-12 en 24-12 Parijs ƒ 55,-
26-12 Kerstdagtocht (compleet verzorgd) ƒ 130,-
☎ 045-741133

Caravans/tenten

CHATEAU & HOMECAR
Deze maand gelden ook nog de RAI kortingen.
RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

HOBBY 350 '91, 440 '94, 460 '90/94, 520 '90 Caravelair, 415 '91. 04498-54390.

OPRUIMING div. partijen voortenten, bijna halve prijs. Theo Stet bv. voortentencentrum. 040-482945.

De Olde Caravan bv. Uw dealer voor Limburg van, Beyerland, Award, Fendt tourcaravans en Raclet vouwwagens. Spec. aanb. v. nog enkele 1994 modellen verhuur en showcaravans en vouwwagens. Tevens ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens. Dr. Nolensln. 141, ind. park nrd. Sittard. 046-513634.

Te k. Atlas STACARAVAN 3m.x9m., 2 slpks., badk. m. douche, bwj. '89, i.z.g.s.t. vr. pr. ƒ 14.250,- ☎ 045-326978.

STROOMAGGREGAAT Honda 650, koffermodel, ingeb. acculader 6 mnd. oud, nw.pr. ƒ 2.200,-. Moet nu weg! ƒ 1.000,-. 045-323178.

HOBBY 420 '88; 425 '89; 430 '88 '89; 400 '90 '92; 370 '91; 440 nieuw; 460 '94; Burstner 385 '89. R. v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt, 04498-54684.

BERGLAND Caravans, Stein, Nieuwe en gebruikte caravans tegen een aantrekkelijke prijs met Bovaggarantie. Telef. 046-332458.

S O L O V A U T O S

Daihatsu

Daihatsu CHARADE TS Special bwj. 1989, rood, 52.000 km, lm-velgen, spoilerset, sportief. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. zuinige Daihatsu CUORE mei '92, kl. rood, pr. ƒ 10.750,-. Tel. 045-410653.

Daihatsu CHARADE, bwj. '86, ƒ 2.500,-, 91.000 km., APK 8-'95. 045-419173.

Fiat

FIAT DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

FIAT

Fiat Klankstad
Inruil-auto's
Fiat Panda 1000 CLX '90/'91
Panda 750 L '91
Fiat Uno SX '88
Fiat Uno 1000 IE '91
Fiat Uno 1000 S '91
Fiat Uno 45 '88
Fiat Tempra 1.6 '91
Renault 11 TXE '85
Suzuki Alto '91
Opel Kadett 1.3 GT '85
VW Golf '85
Mercedes 300 D aut. '88
1 Jaar GARANTIE mogelijk!
Kaalheidersteenweg 185,
Kerkrade. ☎ 045-413916.

Te k. Fiat PANDA 34, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 04450-2320.

Te k. Fiat UNO 75, 5-drs., bwj. '86, ƒ 3.750,-. Telefoon 045-258676

Te koop Fiat UNO 70 IE 1400cc, bwj. 1990, zwart met striping, 40.000 km, 1e eigenaar, i.z.g.st., ƒ 9.950,-. Telef. 045-322463.

Fiat REGATA 85 S bwj. 1987, antracietmet., ƒ 5.750,-. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. Fiat UNO, i.z.g.st., bwj. '87, van ƒ 7.950,- voor ƒ 6.250,-. Bos Heerlen BV. ☎ 045-724545.

Te k. Fiat PANDA, i.z.g.st., bwj. '92, rood, v. ƒ 11.950,- voor ƒ 9.950,-. Bos Heerlen BV. ☎ 045-724545.

Fiat PANDA 45, bwj. '81, APK 11-'95, i.g.st. vr.pr. ƒ 1.250,-. 045-720090.

FIAT Punto SX, turbo diesel, 5 mnd oud, 8.000 km., alle extra's, nieuw. 045-750531.

Fiat TIPO 1600i, rood, 4-deurs, '90. Tel. 045-750531.

Te k. Fiat REGATTA 85 S, bwj. '85, ƒ 2.000,-. Tel. 045-411267.

Fiat TIPO 1.4 Fire, bwj. '89, sportw., bijz. mooi, inr. mog. ƒ 8.950,-. Tel. 045-424128.

Fiat PANDA 45, bwj. '85, APK 12-'95, weinig km., i.z.g.st., vraagprijs ƒ 3.250,-. Tel. 045-352092.

Fiat UNO 60 S, bwj. '86, mooie auto, pr. ƒ 3.850,-. Tel. 045-254660.

Te koop Fiat UNO 45 S, bwj. '85 met APK, 2e eig., blauw/grijsmet. met trekhaak, radio/cass., vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-221413.

Te koop Fiat UNO 55 S bwj. '85, vr.pr. ƒ 3.500,-. Telef. 046-757651 na 17.00 uur.

FIAT type Uno 45, White, 5-bak enz. '88, bijz. mooi, ƒ 3.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop FIAT 132, '78, kl. grijs, APK 11-'95, 100 %, ƒ 500,-. Telef. 045-222675.

Ford

Ford DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

ESCORT 1300, bwj. '86, vr. pr. ƒ 4.750,-. Telefoon 045-225320.

Te koop Ford TAURUS, bwj. '87, 3.0 automaat, Amerik. uitv., airco, cuise-controle, veel extra's. Tel. 04498-52621, na 14.00 uur.

FIËSTA 1.1 model '86, nw. st., vr.pr. ƒ 4.350,-. Wilhelminastr. 56, Landgraaf.

Ford SIERRA 1.6 Laser bwj. 1986, wit, 3-drs., central lock. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Ford ESCORT 1100 Laser, bwj. '84, i.g.st. Telef. 045-272483.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '84, kleur wit, i.z.g.st., ƒ 2.500,-. ☎ 045-353451.

Ford ESCORT 1100 Laser, bwj. '84, pr.n.o.t.k. Telef. 045-721802.

Ford ESCORT, nieuw model 1.4 CL, '88, APK, zeer mooi, ƒ 5.450,-. 045-454087.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '84, APK, koopje! Telef. 045-722120.

Te k. Ford ESCORT 1.6 CL autom., 5-deurs, bwj. '89, ƒ 8.500,-. Tel. 045-442695.

Te koop Ford ESCORT 1.3, bwj.'86, ƒ 6.000,-, i.z.g.st. Telefoon 045-251060.

Ford ESCORT 5-drs., 1.6 CLX, '91, slechts 28.000 km, zilvergrijs, incl. 100% Bovaggar., vr.pr. ƒ 22.250,-. Autobedrijf Smeets Schimmert, Bekerbaan 15. Tel. 04404-2442.

Te koop Ford ESCORT diesel, bwj. '84, APK '95, pr. ƒ 1.250,-. Telef. 045-210742 b.g.g. 232609.

Te koop Ford ESCORT RS Turbo, bwj. '87, pr.n.o.t.k. Tel. 045-724427.

Te koop Ford SIERRA combi 1.8, autom., bwj. '87. Telef. 045-250678.

Te k. Ford ESCORT, APK, bwj. '79, ƒ 1.000,-. Telefoon 045-724545.

Ford FIESTA 1.3i, bwj. 10-'92, in staat van nieuw. Telefoon 045-410115.

Te k. Ford FIESTA 1.1i CL, 1e eig., model '90, kl. rood, pr.n.o.t.k. Tel. 046-372378.

Ford SIERRA 2.0 Ghia, bwj. '85, LPG, ƒ 3.750,-. Tel. 045-250033.

Te k. Ford SCORPIO 2.0 GL '89, 115.000 km, i.z.g.st., alle opties. Tel. 04499-2337.

Ford ESCORT 1.6 L, bwj. '83, 5-bak, stereo, koopje, ƒ 1.850,-. Tel. 04405-4045.

Te k. Ford ESCORT 1100, bwj. '82, APK '95, pr.n.o.t.k. Telef. 045-225161.

Te k. Ford ESCORT 1600 sport, bwj. '80, ƒ 1.200,-. Telefoon 046-337062.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '81, ƒ 1.800,-. Tel. 045-271540.

Te k. Ford SCOR[...] Sedan, bwj. '90, ro[...] ƒ 9.750,-. Tel. 046-58[...]

Ford SCORPIO [...] stuurbekr., 5-drs., [...] glas, bwj. '90[...] ƒ 13.250,-. 045-22514[...]

Ford SIËRRA 2.0 C[...] blauwmetallic, bwj. [...] st., vr.pr. ƒ 8.250,-. [...] 519291 b.g.g. 581841[...]

Ford SIËRRA 1800 [...] bi, wit, type '88, [...] 045-750531.

Ford ESCORT 1300 [...] '86, APK gekeurd[...] Tel. 045-427289.

Zeldz. mooie FIËST[...] '89, 55.800 km, ve[...] gunstige prijs. 045-27[...]

FIËSTA type 1.1 L[...] '86, bijzonder [...] ƒ 4.950,-. Tel. 045-42[...]

Ford ESCORT XR[...] '87, zwart, sp.velge[...] inr. mog. Tel. 045-221[...]

Honda

HONDA DEALER
Autobedr[...] Rotor B[...]
Heerlerbaan 229, H[...]
Tel. 045-41 69 [...]

(Afslag Geleen McDo[...])
CROMBA[...]
☎ 046 - 74 62 [...]

Te k. van particu[...]
Honda Acc[...]
2.0 EX, bwj. '86, i.z[...] stuurbekr., electr. sp[...] centr. deurvergr., ge[...] rad./cass., sportvelg[...] 045-441881.

Te k. Honda CO[...] 15i, augustus '91, [...] km., grijsmetallic, ƒ[...] Telefoon 045-457319.

Honda PRELUDE [...] pr. ƒ 1.250,-. Te[...] 219315.

Honda CIVIC CR[...] rood, in nw.st., bwj. [...] ƒ 8.900,- Tel. 045-3251[...]

Honda MAGNA VF[...] bwj. '87, veel acces[...] ƒ 9.000,-. 045-462465.

Te k. HONDA CRX [...] 1985, i.z.g.st. inr. m[...] lefoon 04404-2400.

Te k. Honda CIVIC [...] 16V Miami, 3-deur[...] model '93, kl. Fe[...] met sportvelgen, [...] zeldzaam mooi, ƒ[...] Telef. 043-254462.

Aut. Honda CIVIC, [...] per, bwj. '86, [...] ƒ 5.750,-. Tel. 046-524[...]

Honda ACCORD 2.[...] wit, Sedan, incl. 10[...] vaggarantie. ƒ 12.850,-. Au[...] Smeets Schimmert, [...] baan 15. Tel. 04404-24[...]

Te k. HONDA Integ[...] stuurbekr. get. glas, [...] LPG. 045-270667.

Hyundai

HYUND[...] DEALER
Auto Vaess[...] Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10

Jaguar

JAGUAR Centre Oirsc[...] type 6-12, XJ 6-1[...] XJS; ook cabrio, 6-[...] 40; ook onderdelen [...] Wal. Telef.04997-7131[...]

Jeep

Jeep DEALER
American-C[...] Schimmer[...]
Groot Haasdal 6[...]
Tel. 04404-188[...]

Origin. AANHANG[...] voor Nekaf Jeep[...] ƒ 1.250,-. Tel. 045-259[...]

Te k. 3-deurs SUZUKI SJ 410, geel kenteken[...] 11-'84, i.z.g.st. Dorp[...] Bingelrade.

Te k. diverse on[...] van SUZUKI Jeep SJ [...] Hardtop, bwj. '83 of [...] jeep. Tel. 045-221371.

Lada

Lada SAMARA 1.5, [...] bwj. '91, kl. wit, ƒ[...] Tel. 04406-16020.

Wij kopen alle LADA[...] ook andere auto's. T[...] 045-423973.

Lancia

Lancia DEALER
Automob.be[...] Creusen B[...]
Parallelweg 34, Heer[...]
Tel. 045-74 21 21.

LANCIA dedra 2.0 i[...] 1991, grijsmet., lm-[...] 75.000 km, radio.C[...] Saab dealer Kompier, [...] lerbaan 66, Heerlen. 045-428840.

Lancia DELTA 1.3 S[...] 1989, wit, lm-velgen, [...] glas. Officieel Saab [...] Kompier, Heerlerbaan [...] Heerlen. Tel. 045-42884[...]

Voor Piccolo's zie verder pagina 2[...]

Wedstrijd verschoven

ROERMOND – De voetbalwedstrijd Swift-Leveroy in de vierde klasse F van de KNVB is verschoven. Oorspronkelijk zouden beide ploegen zondagmiddag spelen op het terrein aan de Maashaven te Roermond. Maar omdat ook RFC zondag thuis speelt, is Swift-Leveroy verplaatst naar vanavond. Aftrap om 19.30 uur.

Boete voor keeper Taffarel

ZURICH – Hij pakte de wereldbeker deze zomer met beide handen aan. De FIFA, de wereldvoetbalbond, beboette doelman Claudio Taffarel van wereldkampioen Brazilië ervoor met 26.000 gulden. Omdat de ontroerde doelman de beker met zijn keepershandschoenen, met reclame, had beroerd. Volgens de FIFA verruilde Taffarel direct na de WK-finale zijn handschoenen, die voor Italië te groot waren, voor een ander paar.

sport kort

● VOETBAL – De Fransman Arsène Wenger heeft een contract voor twee jaar getekend als trainer bij de Japanse club Crampus Eight Nagoya. Wenger werd half september bij AS Monaco ontslagen.

● BOKSEN – Oud-wereldkampioen boksen in het zwaargewicht Evander Holyfield maakt waarschijnlijk in februari zijn rentree. Onderhandelingen zijn gaande om hem in Hongkong tegen de 42-jarige oud-wereldkampioen Mike Weaver te laten boksen. Artsen ontdekten eerder dit jaar bij Holyfield (32) een aangeboren hartafwijking. Twee weken geleden gaven de artsen hem toestemming weer te gaan boksen.

trainerscarrousel

BAEXEM – Harrie Daniels, momenteel werkzaam bij vierdeklasser RKVB uit Baexem, stapt op het einde van dit seizoen bij deze club op. Hij is er dan twee seizoenen werkzaam geweest.

GENHOUT – Ton Props heeft zijn contract bij tweedeklasser GSV'28 met een jaar verlengd.

GELEEN – Wil Leurs en vierdeklasser DVO gaan aan het einde van dit seizoen na drie jaar uit elkaar.

HEEL – Vierdeklasser VV Heel heeft het contract met Neer Munnecom met een jaar verlengd. Hij begint aan zijn derde seizoen bij de Middenlimburgse club.

MEERS-ELSLOO – Gerard Geilen vertrekt aan het einde van dit seizoen na vijf jaar bij afdelingseersteklasser RKVV Havantia.

sport op tv

VANDAAG
14.00-16.55 Ned 3: Tennis, beelden van de halve finales van het Grand-Slamtoernooi in München
14.30-18.00 BRT 2: Sport Extra, rechtstreeks verslag van de wereldbeker biljarten voor profs in Gent
17.30-18.02 Dld 1: Sportschau
18.10-18.40 RTL 5: Sport. Duits voetbal
18.40-18.48 Ned 2: Sportjournaal
18.45-19.10 RTL +: Sport
19.10-19.50 Dld 1: Sportschau met Bundesligavoetbal
19.30-20.00 BRT 1: Sport
22.15-23.35 Dld 2: Das aktuelle Sportstudio
22.16-23.01 Ned 3: Studio sport
23.00-23.15 BRT 1: Sport op Zaterdag
00.00-01.00 RTL +: Boksen Extra
00.13-01.13 Ned 3: Tennis, beelden van de halve finales van het Grand-Slamtoernooi in München

MORGEN
11.30-13.30 Ned 2: TV Sport
12.30-13.00 BRT 1: Sportmiddag
13.30-14.15 Dld 2: Sport extra: skiën, wereldbeker reuzenslalom voor mannen vanuit Alta Badia
13.30-18.00 BRT 2: Sport extra: biljarten, Wereldbeker in Gent
15.00-17.50 Ned 2: Tennis, beelden van de finale van het Grand-Slam-toernooi in München
16.10-18.55 Dld 2: Die Sport-Reportage: voetbal (2e Bundesliga en een portret van EK-tegenstander Moldavië), handbal (Essen-Kiel), skispringen (Wereldbeker vanuit Planica), kunstrijden op de schaats (50 jaar ijsrevue), boksen (EK-gevecht Rocchigiani-Seillier vanuit Berlijn)
17.10-18.40 RTL 5: Sport. Engels voetbal
17.10-18.40 Dld 1: Sportschau
18.15-18.45 Ned 2: Sportblessures bundelspel
18.35-20.00 Ned 1: Studio Sport
18.45-19.10 RTL +: Sport
18.50-19.10 Dld 3: Sport im Westen
19.30-20.00 BRT 2: Sport
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau Telegramm
21.55-22.00 Dld 2: Sport am Sonntag
22.15-22.45 BRT 2: Sportweekend
22.15-23.05 Ned 2: Studio sport. Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie

lucky ten

HEERLEN – Cijfers Lucky Ten, vrijdag 9 december: 3 - 8 - 13 - 19 - 20 - 26 - 27 - 29 - 40 - 45 - 47 - 48 - 58 - 61 - 67 - 71 - 74 - 76 - 77 - 78 (onder voorbehoud)

Sef Vergoossen onder indruk van FC Twente

Zwaar karwei voor MVV

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Met FC Twente krijgt MVV morgen weer een fikse klus voor de kiezen. Trainer Sef Vergoossen zag de ploeg van collega Issy ten Donkelaar verleden week in actie tegen PSV en is nog steeds onder de indruk. „PSV werd, zeker voor de pauze, helemaal zoek gespeeld. FC Twente had in die fase de wedstrijd al met 4 of 5 doelpunten verschil moeten beslissen."

De MVV-trainer vergeleek de tegenstander met Roda JC, waartegen MVV verleden week een zwaar bevochten gelijkspel behaalde.
„Waar FC Twente een wat speelsere voorhoede heeft met Mols en Vurens, kent Roda JC een betere verdediging. Roda heeft volgens mij een betere balans in het elftal. Het zijn twee ploegen, die dit seizoen meedoen om de hoge klasseringen."
Het MVV-motto voor morgen is dan ook: mouwen opstropen om een punt weg te slepen uit Enschede.
Sacha van Wissen en Raymond Libregts kunnen die mouwen naar beneden laten, want zij zitten geblesseerd op de tribune.
Over het meespelen van de lichtgeblesseerde Reijners bestaat nog onzekerheid. MVV kan in dezelfde formatie als verleden week van start gaan.

VVV

Met de komst van de Roda JC'ers Ihalauw en Trost naar VVV hoopt oefenmeester Remy Reinerse van de Venlonaren, dat zijn selectie vanavond in de thuiswedstrijd tegen Den Haag de spiraal weet om te buigen. Na het behalen van de eerste periodetitel incasseerde VVV immers liefst zes nederlagen op rij.

Op de blessurelijst van de Venlose eerstedivisieploeg staan nog Corneille, Cattenstart en De Laat. Centrumspits Gerald Sibon is nagenoeg hersteld van een rugblessure die hij opliep bij een auto-ongeluk. Reynerse maakt pas vlak voor de wedstrijd de basiself bekend.

● *Om het balgevoel te optimaliseren maakt de MVV-selectie ... door Fair-Play-Centers gesponsorde biljart- en tafelvoetbalapparatuur.*

Kansen voor Lindenheuvel

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – In de hoofdklasse C van het amateurvoetbal worden morgen liefst vijf van de zeven duels op Limburgse bodem gespeeld. Lindenheuvel ontvangt Baronie, een tegenstander van formaat met de minste verliespunten. Voor de ploeg van John Pfeiffer dus een uitgelezen mogelijkheid om weer eens aan te tonen bij de top te horen.

EHC is eindelijk positief bezig, getuige de drie punten uit de laatste twee duels. De Hoensbroekenaren moeten thuis tegen DBS opnieuw punten vergaren om enigszins lucht te krijgen.
Meerssen speelt ook thuis en wel tegen Geldrop. „Altijd een moeilijke tegenstander voor ons," stelt manager Hub Odekerken van Meerssen, dat zonder Dahlmans en Scheffers moet aantreden.

Serie

In 1F wil Chevremont op eigen veld tegen RKVCL een einde maken aan een zwakke serie. „Het manco bij ons is dat we voorin de bal niet voldoende kunnen vasthouden, waardoor het middenveld en achterhoede te zwaar belast worden," aldus trainer Mario Eleveld.

Limburgia-trainer Math Schaepkens is blij dat zijn selectie langzamerhand compleet wordt. „Alleen Aussems en Künold zijn nog geblesseerd en dat geeft veel vertrouwen voor onze thuiswedstrijd tegen Vinkenslag," blikt hij vooruit.

De topper in 1F is de Landgraafse derby tussen SVN en RKONS. Beide ploegen zijn niet compleet. Bij SVN ontbreken Koetsier en Derks, terwijl bij de gasten uit Schaesberg Winthagen en Huth niet kunnen spelen.
RKONS-trainer Mick Vliegen is duidelijk in zijn voorbeschouwing. „Het duel leeft bij ons enorm. Wij willen stunten in Nieuwenhagen." Collega Hans Zuidersma verwacht een moeilijke middag. „RKONS moet winnen, want het heeft vijf punten achterstand op ons. Toch verwacht ik niet dat ze erg aanvallend zullen spelen. De counter is namelijk hun sterkste wapen," legt hij uit.

Helmond Sport wil Dirk-Jan Derksen

René Trost VVV'er

● *Rene Trost, tweede van rechts, heeft Venlose grond onder de voeten.* Foto: JEROEN KUIT

KERKRADE – Rene Trost speelt vanavond al met VVV in de Koel mee tegen FC Den Haag. Gisteren sloten Roda JC en de Venlose club alsnog een huurovereenkomst voor de verdediger. Eerder deze week nam VVV al Cedric Ihalauw van Roda JC op huurbasis over tot het einde van het lopende seizoen.

Trainer Huub Stevens van Roda JC had aanvankelijk bezwaren tegen een overgang van Trost. Deze maakte dit seizoen weliswaar geen aanspraak meer op een basisplaats, maar was wel een belangrijke stand-in wanneer Stevens door blessures of schorsingen verdedigend in de problemen kwam.

Gisteren zette Stevens het licht alsnog op groen, nadat hij van bestuurslid technische zaken Nol Hendriks de garantie had gekregen dat in geval van nood alsnog de beurs wordt getrokken voor een extra verdediger.

Bel

[illegible]

Wendlinger keert terug in formule 1

Van onze sportredactie

BARCELONA – Karl Wendlinger rijdt volgend jaar weer formule 1-races voor het team van Sauber. De Oostenrijker, die in mei na een zware crash tijdens de trainingen van de Grand Prix van Monaco negentien dagen in coma lag, heeft een succesvolle test afgelegd op het circuit Catalunya bij Barcelona. „Ik heb geen problemen meer met mijn nek," aldus de 25-jarige coureur, die bij de Grand Prix van Japan zes weken geleden al zijn rentree had willen maken, maar toen nog te veel hinder ondervond van zijn zware verwondingen.

Wendlinger en de teamleiding van Sauber kwamen na de twee testdagen in Spanje tot de conclusie dat een rentree niets meer in de weg staat. [illegible]

Beste testtijden [illegible]

Sjeng Schalken uitgeschakeld

FLORIDA – Sjeng Schalken is in de kwartfinale van het tennistoernooi in Naples in de Amerikaanse staat Florida uitgeschakeld. De Italiaan Daniele Musa won met 6-4, 6-2. Schalken verdiende in Naples 18 ATP-punten, waardoor hij de top-150 binnenrukt. Tijdens het Mitsubishi Masters dat dinsdag in Amsterdam begint krijgt hij de Jhr. Mr. Rob de Brauwbeker. Die is bestemd voor een tennisser van ten hoogste 21 jaar, die zich kenmerkt door een onberispelijk sportief gedrag op en naast de baan gekoppeld aan goede resultaten. Overigens zal Schalken niet naar Australië vliegen om aldaar kwalificatie voor Sydney en de Australian Open af te dwingen. In plaats daarvan gaat hij de eerste week van januari naar Doha in de Arabische staat Qatar.

sport in cijfers

BILJARTEN

Gent. Finale wereldbeker driebanden (BWA versie). Eerste ronde: Van der Smissen-Kuhl 3-0 (15-6 15-10 15-10; 1,551-0,962). Habraken-Comori 3-0 (15-11 15-6 15-5; 1,153-0,594). Tweede ronde: Sayginer-Raymond Ceulemans 3-1 (15-7 9-15 15-11 15-2; 1,588-1,060). Jaspers-Van der Smissen 3-1 (13-15 15-7 15-13 15-6; 2,636-1,952). Pilss-Kurt Ceulemans 3-1 (15-3 8-15 15-8 15-13; 1,325-1,000). Jaspers in kwartfinales tegen winnaar Carlsen-Sang Chun Lee.

PAARDESPORT

Parijs. CSI. Springconcours, tabel A, 1,40 m, met barrage: 1. Tops Top Gun la Silla 0 strafpunten - 31,18 seconden; 2. Skelton Showtime 0-31,37; 3. Jarry Rose Marie de Dampierre 0-32,32; 4. Boardy Toynbee de Sitsnes 0-32,53; 5. Bost Vallée d'Or III 0-32,83; 6. Navet Sherit d'Elle 0-33,02.
Springconcours, tabel A, 1,60 m, direct op tijd: 1. Ledermann Pochet Rouge 0-68,76; 2. Becker Bellenart 0-69,39; 3. Botnean Urleven Piromere 0-69,80; 4. Tops Sonora la Silla 0-69,86; 4. Boardy Costa Evert de L'Ain 0-70,05; 6. Skelton Dollar Girl 0-70,32.

BADMINTON

Bangkok. Grand-Prixfinale. **Mannen.** Groep A: Van Dijk-Permadi 17-14 15-13, Jiong-Suprianto 15-13 15-18 15-10. Groep B: Wiranata - Hoyer Larsen 15-4 15-5, Ping-Kukasemkij 15-3 opgave. Groep C: Susanto-Zhilan 15-6 15-7, Arbi-Olssen 15-5 15-8. Groep D: Kusuma - Stuer-Lauridsen 15-12 15-3, Jun-Khamthong 15-10 15-2. **Vrouwen.** Groep A: Susanti-Yunong 11-1 12-9. Groep B: Jingna-Xiaoqing 11-5 11-2. Groep C: Zhaoying-Magnusson 11-7 11-3. Groep D: Kyung-Min - Martin 11-4 11-7.

TENNIS

München. Grand-Slam-Cup, mannen, 10,2 miljoen gulden. Kwartfinales: Larsson-Agassi 6-3 1-6 6-0, Martin-Bruguera 6-4 7-6. Halve finales: Sampras-Ivanisevic en Larsson-Martin.
Tel Aviv. Europees landenkampioenschap, mannen: Nederland-Zwitserland 3-0 (Kempers-Veglio 6-4 6-2, Wassen-Manta 6-3 5-7 7-6, Wibier Noteboom - Manta Veglio 4-6 7-6 6-4). Nederland zondag in finale tegen winnaar Israël-Griekenland.
Cergy Pontoise. Challengertoernooi, 38.500 gulden, vrouwen. Kwartfinales: Nowak-Basting 6-2 6-4.

Arnold Vanderlijde bokst zich ook in de zakenwereld naar de top

Ambassadeur van het succes

● *Het podium als boksring, het spreekijzer als trefzeker wapen. Arnold Vanderlijde pept in Baarschot het personeel van het Centraal Bureau van de Statistiek wat op.* Foto: PETER SMULDERS

BAARSCHOT - Kin op de borst, vuisten omhoog. Arnold Vanderlijde kruipt nog eenmaal in de bokshouding en deelt gericht enkele verbale knock-outs uit. „Je moet een doel voor ogen hebben. Yes! Grenzen verleggen. Pang-pang! De beste willen zijn. Pats-boem!" Arnold Vanderlijde voor de vuist weg. De preekstoel als ring, het spreekijzer als trefzeker wapen. Zijn peptalks voor het bedrijfsleven, kriskras door het land, zijn doorspekt met humor. Maar de boodschap is kristalhelder. Vanderlijde hamert op saamhorigheid en predikt top-(sport)gerichtheid. De ex-bokser als wereldverbeteraar. „Vergelijk het leven met een wedstrijd. Wie als zakenman wil slagen zal er met hart en ziel voor moeten knokken," zo houdt de ambassadeur van het succes zijn gehoor voor.

● *Kleren maken de man. Arnold Vanderlijde de gentlemanbokser.* Foto: HIGH & MIGHTY

door **FRANS DREISSEN**

Lange mantel, modieus maatpak en gepolijste schoenen. Kleren maken de man. Arnold Vanderlijde wrijft snel nog wat gel door zijn donkere haardos en springt in de auto. Op naar de volgende afspraak. CBS, trefpunt Baarschot. Hij slaat de ANWB-atlas op. „Staat niet eens op de kaart," stelt hij met een triomfantelijke grijns vast. „Het moet ergens tussen Eindhoven en Tilburg liggen. Ik vind het wel," klinkt het berustend. Arnold Vanderlijde, bokser in ruste, heeft altoos haast. Tijd is schaars. Tijd is kostbaar. „Vandaag Baarschot, morgen Papendal, daarna de polder in. Ik kom in alle uithoeken van het land."

Rijzige gestalte, donkere huidskleur, zachte g. Arnold Vanderlijde is een graag geziene gast. Zijn uitstraling en charisma zijn vaak te bewonderen op televisie. Commercials, praatprogramma's, kwisjes. 'De Lange', negen kilogram zwaarder inmiddels sinds zijn allerlaatste gevecht in de olympische arena van Barcelona, staat nog volop in de schijnwerpers. In Huize Vanderlijde, een keurig rijtjeshuis in de Sittardse wijk Ophoven, ratelt de fax en rinkelt de telefoon soms onophoudend. En nog dagelijks valt er veel fanmail in de brievenbus. Vooral afkomstig vanuit de voormalige DDR.

„Nooit gedacht dat er na de actieve carrière nog zoveel belangstelling zou bestaan." Wel stiekem gehoopt. „Ik ben er in elk geval blij mee." Uit het oog, uit het hart. Vandaar dat Vanderlijde zijn bedje al vroeg heeft gespreid. „Ik heb veel interesses en ben breed bezig. Ik heb nooit met oogkleppen op geleefd, maar constant om me heen gekeken. En ik heb altijd veel contacten gelegd, die mij nu van pas komen," verklapt Vanderlijde zijn geheim.

Haast

Hij 'vliegt' over de autosnelweg. Zoef de Haas op vier wielen. Maar geconcentreerd tot in de vingertoppen en zeer alert. Alles onder controle. Zoals altijd. „Ik heb nooit alles uit handen gegeven aan een manager. Ik heb altijd meegekeken. Hoe ziet een contract eruit? Wat voor opties kun je erin plaatsen? Zelf beslissen, zelf verantwoordelijkheid nemen. Heb ik veel van opgestoken."

Ruim tien jaar topsport hebben hem verrijkt. Edoch hoofdzakelijk geestelijk. De (amateur)bokssport heeft hem behalve enkele relikwieën en medailles in financieel opzicht geen sou opgeleverd. Het verzilveren van al dat kleinood gaat hem daarentegen des te beter af. Arnold Vanderlijde heeft als dressman een contract bij High & Mighty, hij staat als externe pr-man op de loonlijst bij Masita, hij runt zijn eigen organisatie- en adviesbureau, hij houdt peptalks voor bedrijven en wil binnenkort groots uitpakken met de landelijke introductie van 'boxing and aerobics'. „Sport voor iedereen."

Zo'n bedrijfsbabbeltje is slechts een lucratief tussendoortje. Parallellen trekken met de topsport, opgesmukt met enkele anekdotes. Hij krijgt een royale beloning voor een ludieke speech van pakweg een half uur. Succes kent zijn prijs. „Ik spreek voor personeel van het Centraal Bureau voor de Statistiek tot en met een groep van 150 stewardessen die gemotiveerd moet worden om tax-free artikelen in vliegtuigen te verkopen. Voor mensen uit alle branches. Je kan het zo gek niet verzinnen. Maar ik leg er wel mijn ziel in. Dit is topsport. Ook hierin wil ik me bewijzen."

Vechten

Vechten zit 'm nog steeds in het bloed. Zijn hele leven is een groot gevecht. Als „zoon van de eerste zwarte mijnwerker" zoals hij het nu humoristisch omschrijft, heeft hij het in zijn jeugd niet makkelijk gehad. „Ik was zelf ook een driftig ventje." Spanningen en energie vonden een uitweg in de sport. Eerst in het voetbal (bij VV Sittard), later in de atletiek (met 1.60 meter Nederlands kampioen bij de 12/13-jarigen) en uiteindelijk op het canvas. „Sport was mijn passie. Sport was mijn missie."

Afslag Oirschot. Even de weg vragen. Enkele scholieres kijken aangenaam verrast op. „Hé, Arnold!" Verstijfd van de schrik en/of nog lichtelijk confuus vergeten ze nog een handtekening te vragen. Vanderlijde zwaait nog vriendelijk en drukt het gaspedaal in.

Ruwe bolster, blanke pit. Arnold Vanderlijde, de gentlemanbokser. „Dat is wat de pers ervan gemaakt heeft," zegt hij kribbig. Hij was ook bikkelhard. „Veel gewonnen op k.o." Uitdelen, maar ook incasseren. Arnold Vanderlijde likt de wonden: „Beide knieën zijn chronisch ontstoken. De duim is kapot en moet operatief weer worden hersteld en mijn schouder ligt helemaal in puin, waardoor ik soms mijn arm niet kan optillen. En dan ben ik achteraf gezien nog redelijk ongeschonden uit de strijd gekomen. Een aantal jaren topsport is niet gezond. Dat geldt voor bijna alle takken van sport. En dan is er uiteraard nog afgunst en jaloezie. Topsport is een conflictsituatie."

Afkicken

Zijn sportmissie is geslaagd. „Ik ben heel tevreden met hetgeen ik heb bereikt en ik realiseer me dat dat het hoogst haalbare was." Na 254 gevechten gooide hij de handdoek. Met pijn in zijn hart. „Ik mis het boksen." Hij was verslaafd aan de sport en zit nog midden in de verwerkingsfase. Afkicken, dat valt niet mee. „Als ik terugblik word ik emotioneel. Ik ben nog steeds niet door dat verwerkingsproces heen. Qua gevoel zou ik zo weer in ring willen klimmen, me willen bewijzen. Gelukkig krijg ik veel kansen om de energie in mijn werk te steken. Een rentree? Mijn gezond verstand zegt op dit moment nee. Maar als ik George Foreman zie dan heb ik nog even bedenktijd."

Baarschot, een nietig dorp in de buurt van Diessen. Hier heerst serene rust. Het is even wennen aan de stilte. Wennen was het ook voor Vanderlijde na zijn afscheid. Maar angst voor het zwarte gat heeft de Sittardenaar nooit gekend. „Ik heb ook niet de kans gekregen om het te komen. Juist omdat ik nog zoveel andere interesses heb. Ik realiseer me wel dat het zwarte gat bestaat. Er zijn heel veel topsporters die er plotseling alleen voor staan. Stel ik zou na drie Olympische Spelen thuis gaan zitten en dat is het dan. Niemand die naar je omkijkt of eens vraagt hoe het met je gaat. Zo'n zielepoten bestaan. Ik heb echter geleerd zelf in mijn levensonderhoud te voorzien. Ik wil keihard knallen om er iets van te maken. Want er is niemand die je iets cadeau geeft."

Vanderlijde maakte middels een studie de sprong van de beschermde sportwereld in de bikkelharde maatschappij. En ondanks zijn bescheiden educatieve achtergrond (lagere school en lts) vond hij bijna blindelings de weg naar het management. „Geen enkele opleiding kan op tegen een sportcarrière zoals ik die heb gehad. WK's en Olympische Spelen. Voor jezelf opkomen, je talen leren, zelfstandig worden, mensen ontmoeten. Ik heb de lts als basis gebruikt en daarnaast cursusjes gevolgd. De afgelopen twee jaar heb ik zelfs sportmanagement in Groningen gestudeerd. Op zwaar HBO-niveau. Dat was een nieuwe uitdaging. En dan blijkt dat ik die door de ervaring van de afgelopen jaren toch aankan. Ik heb er veel uitgehaald."

Professioneel

Zalencomplex d'Oude Brouwerij. Vanderlijde is aan de vroege kant. Tijd voor een kopje koffie dus. Hij wrijft nog eenmaal door zijn haren. Hij moet er immers picobello uitzien. Dat eist hij van zichzelf. Hij is professional, in doen én denken. „Ik wil positief in het leven staan. Een positieve uitstraling hebben. Om het voor me en voor mijn eigen omgeving pr tig te maken."

Boordknoopje dicht, nog w laatste informatie inwinnen dan opkomen. Arnold Vanderli de, stralend middelpunt, 've koopt' succes. Hij is helem zichzelf en houdt zijn spe boeiend tot het eind. In woord gebaar. „Ik geef een deel van m zelf prijs. Andere sporters Yvonne van Gennip bijvoorbeel kiezen juist voor de anonimit en zoeken via een andere rou hun weg in de maatschappij."

Toch zou Vanderlijde die ano miteit ook wel eens willen. H heeft zoiets als een voorbeeld functie en wordt overal in de g ten gehouden. „Je bent la donker en valt dus meteen op. D anonimiteit zoek ik dan thuis in het buitenland. Ik houd v reizen."

Carnavalsplaat

Veel tijd voor verpozing is evenwel niet voor de fervent sup porter van Fortuna Sittard. Er werk aan de winkel. NOC*NSF het Comité tegen Rascisme, Uni cef, Foster Parents Plan. Ee greep uit de nevenactiviteiten di ook heel wat tijd opslokken. E dan zijn er nog tal van andere in stanties, bedrijven en instellinge die een beroep op Vanderlijd willen doen. „Ik doe slechts twin tig procent van wat me word aangeboden. Ik ga alleen met ie in zee waar ik me mee kan identi ficeren." En daarmee is de vraa of hij nog eens een carnavalsplaa gaat volzingen meteen mee beant woord. „Ik geloof niet dat iemand mij ooit zo gek zou kunnen krij gen."

De nazit heeft iets obligaats. Er worden handtekeningen uitge deeld en schouderklopjes geïn casseerd. Arnold Vanderlijde nut tigt nog snel een kopje soep en duikt met zijn auto de nacht in Richting Papendal, waar hij de volgende ochtend weer wordt ver wacht. Arbeid adelt, zou 'ridder' Arnold zeggen.

Arnold Petrus Maria Vanderlijde

Geboren op 24 januari 1963. Leverde in zijn carrière (1978-1992) 254 gevechten. Hij won er 233, bokste een keer onbeslist en verloor twintigmaal (waaronder zes keer van de Cubaan Savon). Hij veroverde olympisch brons in 1984, 1988 en 1992, greep tweemaal WK-zilver (1986 en 1991) en werd drie keer gelauwerd als Europees kampioen (1987, 1989, 1991). Op 21 oktober 1994 nam hij officieel afscheid en werd bij die gelegenheid benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

imburgs agblad

Heeft de Nederlandse justitie het recht nog in eigen hand? De Amsterdamse officier van justitie Valente zit 'psychisch geknakt' thuis, nadat criminelen hem hebben geïntimideerd, bedreigd en bestolen. Misdaadorganisaties slagen er in geheime justitiële informatie in handen te krijgen. Hoofdverdachten van grootscheepse drugshandel gaan vrijuit door de fouten van de politie en het Openbaar Ministerie. Dubieuze opsporingsmethoden tijdens politie-onderzoeken worden niet aan de officier gemeld.

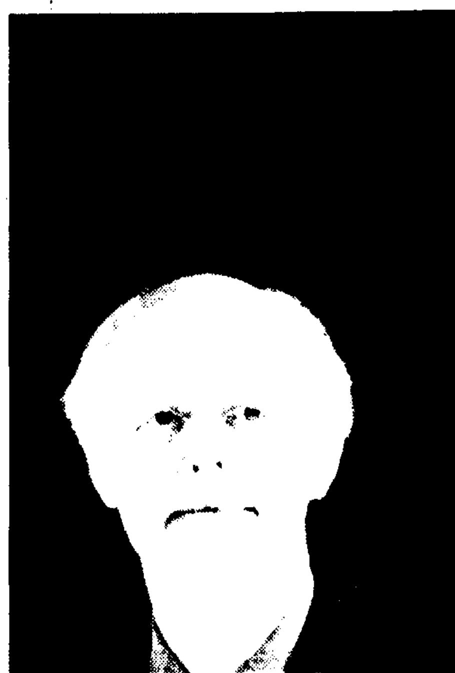
Minister Sorgdrager van Justitie heeft de hoofdofficieren van justitie inmiddels opdracht gegeven de politie mee te delen dat alle methoden met het Openbaar Ministerie moeten worden overlegd.
Een parlementaire commissie gaat onderzoeken welke methoden politie mag gebruiken bij de bestrijding van zware criminaliteit.

Kan Justitie de strijd aan met de steeds professioneler wordende misdaadorganisaties? Verslaggevers van het Limburgs Dagblad vroegen dat aan het publiek en betrokkenen.

Van ondermijning van de rechtsstaat wil Theo de Roos, hoogleraar strafrecht aan de Rijksuniversiteit Limburg, nog niet spreken. „Dat is het pas als er sprake is van een trend. En dat is nog niet het geval."

Volgens De Roos zijn de gebeurtenissen bij de Amsterdamse justitie van de laatste maanden incidenten. De oorzaak van de problemen zoekt hij bij de toenemende professionalisering van de criminaliteit. „Vooral de hasj-branche is zeer lucratief, daar gaat veel geld in om en geld is macht. Het zijn hele misdaadondernemingen, die beschikken over de beste technologie en zelfs in staat zijn mensen om te kopen." Justitie heeft op die professionalisering van de misdaad volgens De Roos niet goed gereageerd. „Het Openbaar Ministerie en politie hebben onvoldoende het besef dat opsporingsmethoden goed moeten worden beschreven in de dossiers. De officier van justitie moet inzicht hebben in de aard van de operatie en goed op de hoogte worden gehouden van het onderzoek."

De brutaliteit die de misdaad de laatste maanden aan de dag legt, is bij justitie hard aangekomen. „Maar om te spreken van Italiaanse toestanden, dat gaat mij te ver," zegt De Roos. Dat criminelen zelfs in het paleis van justitie materiaal hebben gekopieerd verbaast hem niet. „Enige tijd geleden moest ik op het Amsterdamse paleis van justitie zijn om, toevallig bij Valente, een dossier op te halen. Ik was er pas na vijven en kon ongestoord door het gebouw lopen en de kamer van

● *Theo de Roos*

Valente binnenstappen. Niemand hield mij tegen of vroeg wat ik kwam doen. Als ik kwaad gewild had, had ik zo informatie mee kunnen nemen."
Informatie die advocaten bij de verdediging goed kunnen gebruiken. In de zaak tegen drugshandelaar Charles Z. schroomde diens raadsman P. Doedens niet bij justitie gestolen materiaal te gebruiken voor de verdediging van zijn cliënt. De Roos vindt dat juist. „Advocaten mogen dergelijke informatie gebruiken als dat in het belang is van hun cliënt. Het zou alleen goed zijn als de advocaat de rechter en de officier niet tijdens de zitting pas met die informatie confronteert, maar hen even van te voren zegt welke informatie hij gaat gebruiken en hoe hij aan die informatie komt."

Een groot deel van de problemen is volgens De Roos te wijten aan het optreden van de vorige minister van Justitie Hirsch Ballin. „Hirsch Ballin heeft veel te veel oog gehad voor de wetgeving. Hij heeft te weinig gekeken naar het apparaat. Met als gevolg dat er veel wetten zijn, maar dat de uitvoering van die wetten hapert."

De Roos heeft nu zijn 'hoop' gevestigd op de parlementaire enquêtecommissie, die zich onder leiding van PvdA-Kamerlid Van Traa gaat buigen over de rechtmatigheid van opsporingsmethoden van politie. „Dat kan een wettelijk kader bieden voor het optreden van de politie in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Dat geeft duidelijkheid."

De Roos verwacht dat Justitie heeft geleerd van de afgelopen maanden. „Als er meer overleg is tussen politie en justitie en de politie legt verantwoording af aan de officier van justitie, dan is de kans dat de criminaliteit weer beheersbaar wordt aanwezig."

Dus beter overleg tussen politie en justitie en een betere beveiliging van de paleizen van justitie kunnen de kou uit de lucht halen. Maar de oplossing ligt misschien het meest bij de vraag of drugsgebruik en -handel nog wel strafbaar moeten blijven. „We zouden ons inderdaad eens af moeten vragen of het bestrijden van drugscriminaliteit alle investeringen in opsporingsmethoden en ruimte in gevangenissen nog wel waard is," zegt De Roos. Volgens hem moet er daarom een uitgebreid onderzoek komen naar (beperkte) legalisering van drugs.

Rumoer in justitieland. De nieuwe rechtbank in de voormalige ziekenhuisgebouwen in Maastricht is desondanks nog geen onneembare veste. Van enige paniek over rondsluipende, vertrouwelijke stukken stelende, georganiseerde criminelen zelfs geen spoor. Ook de officieren van justitie lijken fluitend voort te gaan met het aanpakken van de misdaad. Hun fiets of auto worden niet gevolgd door gillende patrouillewagens van de politie.

„Wij zijn in voorkomende gevallen wel attent, maar voor zover is na te gaan is van gerichte bewaking van officieren of rechters maar heel zelden sprake geweest. Het gaat hier allemaal wat gemoedelijker," zegt een woordvoerder van de politie in Maastricht.
„Het is inmiddels een nationale sport geworden om politie en justitie in een kwaad daglicht te stellen of aan te pakken. Het werk gaat intussen verder. Er is inmiddels al genoeg schade aan de rechtsstaat toegebracht," roept officier van justitie mr. W. van de Ven manmoedig als politie-optreden onder zijn verantwoordelijkheid weer eens door advocaten 'aan de kaak wordt gesteld'.

Geen opwinding dus. Illustratief: rechters raken zelfs niet van hun stuk als in de door gepansterd glas zo zwaar beveiligde rechtszaal plotseling een verdachte van drugshandel in het bezit blijkt van een mes waarmee je een koe kunt slachten.

Oplettende leden van de parketpolitie ontdekken het mes in een heupgordel op een moment dat de verdachte al alle veiligheidscontroles heeft doorlopen...

„Nee, inderdaad de maatregelen zijn zeker nog niet sluitend," zegt een parketmedewerker sussend. Zelf kwam hij kortgeleden nog twee sujetten tegen op een plaats in het rechtsgebouw die absoluut verboden is voor het publiek. De twee mannen bleken op zoek te zijn naar de publieke tribune en kwamen uiteindelijk via de gesloten afdelingen rechtstreeks terecht in de grote rechtszaal...

Tekenend voor het ontbreken van enig wantrouwen is ook het verhaal van een hulpverlener die zonder blikken of blozen achter de bezitter van een gecodeerd pinpasje de beveiligde gebouwen binnenstapte. „Geen mens heeft me ergens naar gevraagd," zegt hij blijmoedig.

● *De in Heerlen geïnterviewde voorbijgangers, van boven naar beneden: J. Soto, B. Kunowski, E. Bosten, E. Prickartz, A. Cobben, S. Strijbos.*
Foto's: DRIES LINSSEN

Het publiek

„Aftappen van telefoons zonder toestemming? Ja hoor dat mag van mij." Dat is de uitgesproken mening van B. Kunowski in Heerlen. De 66-jarige gepensioneerde mijnbouwkundig ingenieur heeft er geen enkele moeite mee als de politie 'oneigenlijke' methoden gebruikt om criminelen op te sporen. „Ik heb niks te verbergen, dus waarom niet. Anders komen ze er nooit achter wat de criminelen aan het uitspoken zijn. En met spek moet je muizen vangen, zeggen ze wel eens."

„De politie is aan handen en voeten gebonden, dus moet ze wel. Ik vind dat het rechtssysteem veranderd moet worden. Nu is het iedere keer weer mogelijk dat er criminelen vrijkomen door het optreden van die 'rechtsverdraaiers' zoals advocaat Hiddema," vertelt Kunowski terwijl hij stevig zijn hoed vasthoudt om te zorgen dat zijn hoofddeksel niet door de wind meegevoerd wordt.

Jaime Soto, die zes jaar geleden vanuit Santa Domingo naar Nederland kwam, is het met hem eens, alleen het inbreken door politie met het doel aan belastende informatie te komen, vindt ze te ver gaan. „Ik denk dat de politie soms dingen moet doen die eigenlijk niet geoorloofd zijn, maar wat als ze dat doen bij volkomen onschuldige mensen?" denkt de 32-jarige Heerlense kapster hardop.

„Ik vind pertinent niet dat de politie zomaar telefoons kan aftappen." Aan het woord is mr. E. Prickartz, advocaat in Heerlen en tevens lid van de Heerlense gemeenteraad, een portiek biedt beschutting tegen de regen. „In het wetboek van strafrecht is het recht van verdachten vastgelegd. Als men deze principiële regels aan de laars gaat lappen, dan wordt de verdachte rechteloos. Eerst moet de wet veranderen. Het blijkt wel dat de instrumenten die de politie nu gebruikt ontoereikend zijn. De instrumenten moeten aangepast worden. Zolang dat niet het geval is moet de politie zich aan de regels houden, anders wordt de hele rechtsstaat op zijn kont gegooid."

S. Strijbos uit Maastricht, die de warmte van een café heeft opgezocht, vindt ook dat het rechtssysteem veranderd moet worden. „Justitie maakt het de politie wel heel erg moeilijk, maar in principe vind ik dat de politie de privacy moet respecteren. Misschien dat incidenteel een uitzondering gemaakt moet worden, maar daar moet dan wel een hele goede reden voor zijn. Misschien dat daar dan een speciale commissie voor moet komen die daar over gaat beslissen," geeft de 29-jarige kok als zijn mening - de commissie-Van Traa bedient hem op zijn wenken.

In hetzelfde café zit A. Cobben, een 19-jarige studente uit Nuth. Zij vindt ook dat de politie zich aan de regels moet houden, maar dat bij heel zware misdrijven toch een uitzondering gemaakt moet kunnen worden. Ongeveer dezelfde mening is E. Bosten toegedaan. De 53-jarige werkt in Heerlen in een viskraam. Zij vindt ook dat in echt extreme gevallen de politie moet doen wat nodig is, ook al gaan ze daarbij buiten hun boekje.

Waarover de meningen niet verdeeld zijn is het feit dat officieren van justitie voor criminelen belangrijke informatie niet mee naar huis mogen nemen. Dat criminelen vaak op vrije voeten gesteld moeten worden door vormfouten bij het invullen van de dagvaarding, dat kan volgens bijna alle ondervraagden niet. Mevrouw Bosten vindt dat er secuurder gewerkt moet worden. Mr. Prickartz, vindt, als advocaat, dat verdachten wel vrijuit moeten kunnen gaan als justitie fouten maakt.

Mr. Prickartz: „Juist daar zijn in de advocatuur successen te behalen. Ik bedoel dan niet een kleine typefout in de naam, maar echte fouten zoals een totaal verkeerde naam of plaats. Voor advocaten is het een sport om zulke fouten te achterhalen."

Ondanks de grote problemen die de politie ondervindt bij het bestrijden van de zware criminaliteit, hebben de geïnterviewden - op één na - het vertrouwen in politie en justitie nog niet verloren. B. Kunowski: „Binnen de mogelijkheden die ze hebben proberen ze het toch zo goed mogelijk te doen." A. Cobben vindt ook dat de politie haar best doet, alleen denkt ze wel dat er te licht gestraft wordt. J. Soto hoopt in ieder geval dat ze nog op de politie kan vertrouwen en mevrouw Bosten ziet de politie als een vriend.

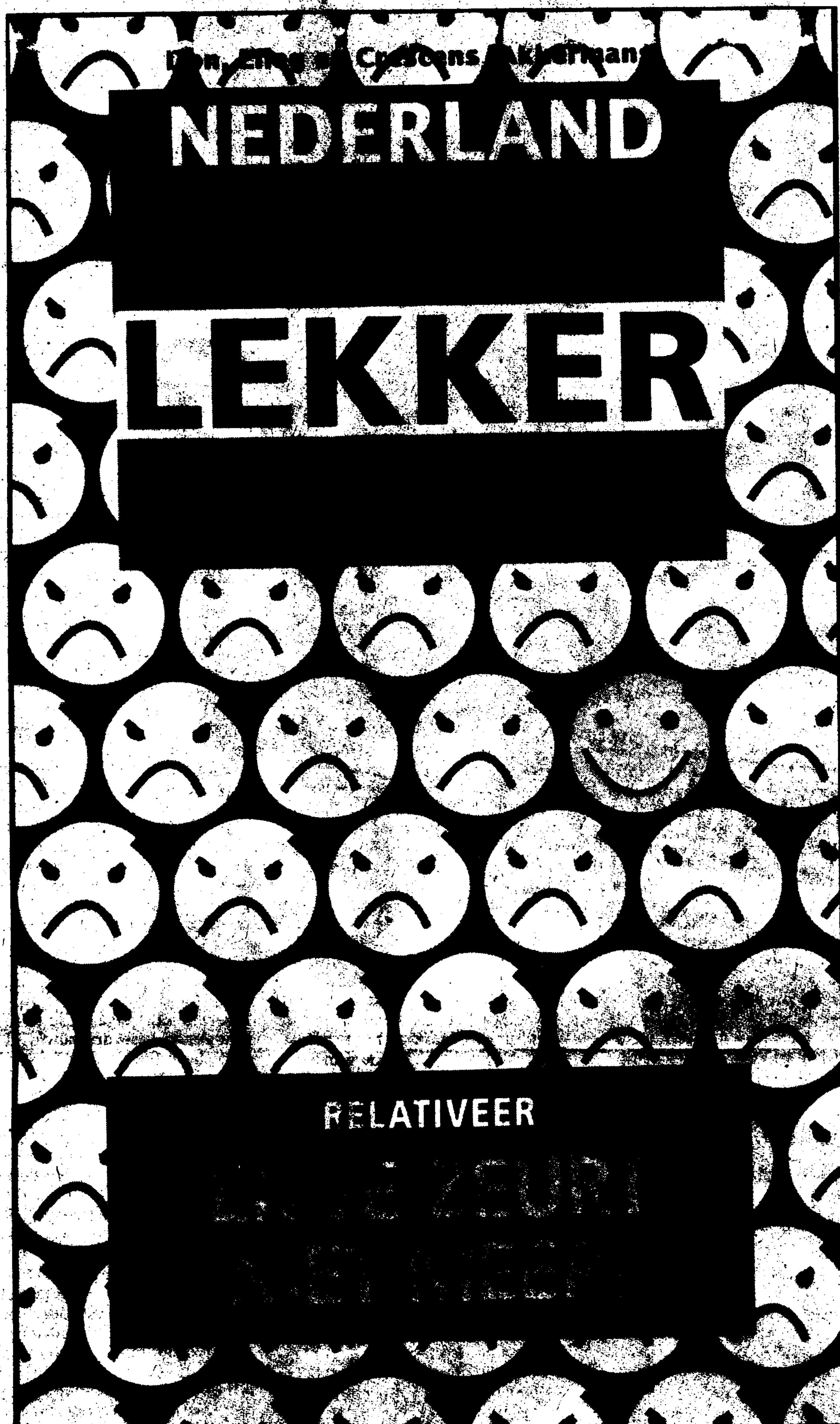
Mr. Prickartz vindt dat er niet meteen overdreven moet worden. „De politie staat onder grote druk en wie onder grote druk staat kan wel eens fouten maken. De meest schrijnende gevallen komen in de krant maar op vele fronten doet de politie het wel goed. En je moet natuurlijk niet vergeten dat de georganiseerde misdaad erg slim is en veel netwerken heeft. Het kost veel tijd, geld en mankrachten voordat je daar achter bent."

S. Strijbos is daarentegen zeer somber. „Als je in Amsterdam ergens aangifte van komt doen dan lacht de politie je gewoon uit. Er moet harder opgetreden worden, in de eerste plaats, tegen de kleine criminaliteit. Zware jongens zullen er toch altijd wel blijven. Ik heb weinig vertrouwen in de politie. Het recht van de sterkste telt en het is diep triest om dat te moeten zeggen."

Niks te klagen over boekje 'Nederland Lui Lekker Land'

DOOR HANS TOONEN

Een boekje, bedacht in de kroeg. Daar moet de borrelpraat van af schuimen, denk je meteen. Bovendien is het onderwerp even beduimeld als een bierglas met carnaval: klagen over maakt-niet-uit-wat.

Mooi mis, dit vooroordeel. Over het een centimeter dikke/dunne 'Nederland Lui Lekker Land' hoor je mij niet klagen. Tegen het zwaailicht van de gebroeders Don, Elieg en Crescens Akkermans is een zeurende zwerm 'Archie Bunkers' opgevlogen. U en ik kennen ze wel: van die mopperkonten van landgenoten voor wie het weer altijd pet is. Volgens wie ... ook al hebben ze vrienden onder Surinamers ... al die buitenlanders liever kwijt dan rijk zijn. Inderdaad, van die bed-bungers. Vijftien miljoen in getal. Want [illegible] hoort blijkbaar bij onze volksaard als de bijbel in een hotelkamer.

Aangeleerd

Vraag anders maar aan literair-filosoof Connie Palmen, een van de achttien door de gebroeders Akkermans vaak in de kroeg aangeschoten Bekende en Minderbekende Nederlanders ofwel B(M)N'ers. Volgens Connie hebben u en ik een [illegible] neiging tot klagen. „Het is lekker om te doen, het is een [illegible] manier om contact te leggen en het is een uiting van herkenbaar gedrag."
In haar [illegible] steekt er ook geen kwaad in klagen. „Het is een vorm van sociaal gedrag die te vergelijken is met de [illegible] opgewektheid van de Amerikanen. Die opgewektheid is niet 'echt', maar een aangeleerde en gewaardeerde omgangsvorm. De in een glimlach verpakte standaardvraag van de Amerikanen is: 'How are you today?'. Als je antwoordt: 'Well, now you're asking, I actually do feel like killing myself right now', dan ben je of een cynische Amerikaan of een onwetende buitenlander. Ik beheers de Nederlandse omgangsvorm veel beter. Als ik hoor zeggen: 'wat een rotweer is het vandaag, he?', dan voel ik me thuis."

Connie Palmen vergoelijkt het [illegible] kanker als een oer-Hollands ritueel dat haar past als een grauwgrijze regenjas.

Geweten

Leraar-bioloog Maarten 't Hart hangt in 'Nederland Lui Lekker Land' verder uit het raam. [illegible] zelfs zijn geraniums naar ons hoofd. „Klagen is luxe. Als je het echt beroerd hebt, klaag je niet. De voormalige Joegoslaven in Sarajevo klagen niet. Zij vechten voor hun zelfbehoud. Bossen en [illegible]ders in Nederland, die klagen. Het eerste jaar is er te veel zon, het tweede jaar is er te veel regen en het derde jaar is de levertijd van de nieuwe Mercedes te lang."

Een vrolijk, krachtig volk achter [illegible] duinen, ook dat mogen we niet zijn van deze nachtmerrie van het feminisme. Dat de binnenlandse boekenplank doorzakt van oorlogsliteratuur staat volgens Maarten haaks op ons oorlogsverleden. „We schrijven juist zoveel over de oorlog, omdat we ons schuldcomplex kwijt willen. Nederlanders hebben een slecht geweten over de oorlog. Met ons perfecte organisatietalent spoorden we de joden gemakkelijk op voor de Duitsers. Dat zit natuurlijk niet lekker." De schrijver vreest 'dat ons land het voor de wind blijft gaan, dus kan het klagen alleen nog maar toenemen.'

Verstikkend

Cabaretier Jack Spijkerman ziet in zijn landgenoten meer mokkers dan echte critici. „Nederlanders zijn de eerste gasten die klachten hebben over hun vakantiehotel. Jam niet lekker, bed ietsje te klein... Maar echt forse kritiek leveren, daar is ons volk misschien wel gewoon te keurig voor. Toen ik voor de eerste keer bij de Avro rondliep, knepen de vreselijk brave sfeer en de grijze maatpakken me de strot dicht. 'Oeleboelkutje' riep ik ineens op de gang, uit baldadigheid en om iets van dat verstikkende gevoel kwijt te raken."
Jack betweetert tot slot: „Dat Avrogevoel, die saaie deken ligt over ons hele landje."

Zeurkous

De drie gebroeders Akkermans hebben ook het gewone volk getemperatuurd. Op markten, pleinen, kroegen en grand cafés mochten de 'Archie Bunkers' hun zeurkous optrekken. Resultaat: een klaagmuur opgetrokken uit stenen die u en ik ook zouden kunnen aandragen.

De frisse wind in 'Nederland Lui Lekker Land' wordt aangewakkerd door onwrikbare cijfers, aangereikt door CBS, het nationale turfbureau.
Bijvoorbeeld: een Nederlander verdient in één uur evenveel als een Rus in 96 uur. Nog een voorbeeld: werknemers in Nederland hebben per jaar recht op 36 dagen vakantie en atv. Dat is ruim zeven weken vrij per jaar. Japanners krijgen per jaar tien dagen vrij; twee weken dus.

Vanaf nu nooit meer zeuren. Afgesproken?

'Nederland Lui Lekker Land', uitgeverij Scriptum, prijs f19,50.

Economie Gesnapt

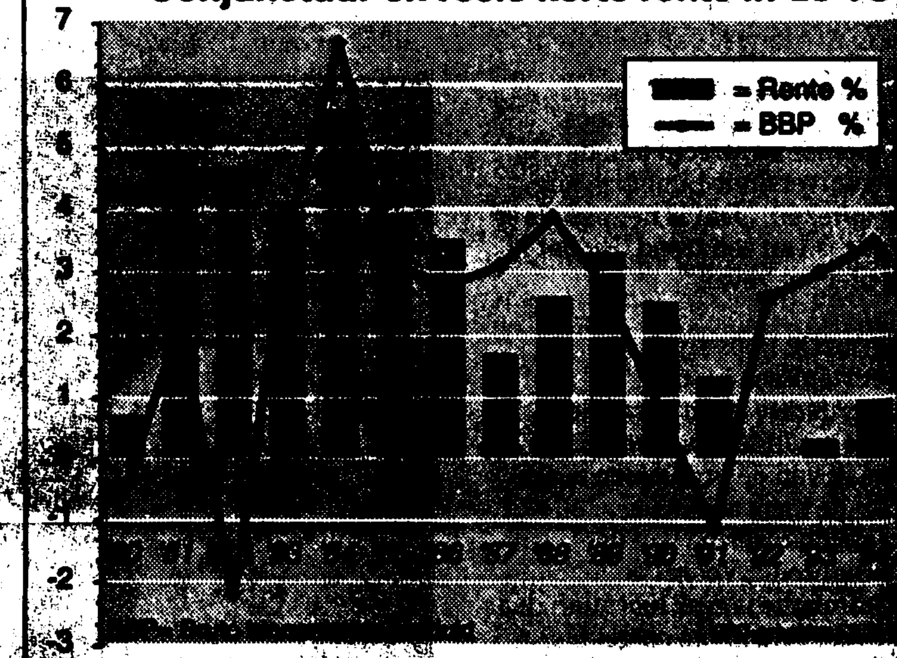
Remmen met de rente in de VS

door ROLF SCHÖNDORFF

Of je nu Nederland neemt of Duitsland of de Verenigde Staten, elke economie kent die op-en-neergang van de bedrijvigheid die we conjunctuur noemen. Je kunt een economie wat dat betreft vergelijken met een fabriek. Daar kunnen ze met de beschikbare mensen en machines per jaar een gegeven hoeveelheid produkten fabriceren. Deze produktiecapaciteit kan op een aantal manieren worden vergroot: door de mensen langer en harder te laten werken, door meer mensen aan te nemen of door het machinepark uit te breiden (in[vesteren]). En bovendien door de mensen beter te scholen en door mac[hi]nes te kopen waarin de jongste staaltjes van technisch vernuft zijn ve[r]werkt.

Dat is één kant van het verhaal, de aanbodkant. Maar wil die fabriek echt een succes worden, dan moeten er natuurlijk wel klanten zijn die gefabriceerde spullen kopen. Er moet voldoende vraag naar het prod[ukt] zijn. Blijft een deel van de produktie onverkocht, dan gaan afdelinge[n op] halve kracht werken, machines staan stil, mensen werken minder da[n] hun volle werktijd. In het somberste geval, als de verkoop helemaal s[til] valt, sluit de fabriek en staan de mensen op straat.

Voor een economie als geheel hebben we het dan over een inzakkende conjunctuur die overgaat in een laagconjunctuur. Regering en centra[le] bank zien dat aankomen en proberen op tijd tegengas te geven. De ce[n]trale bank kan de kooplust stimuleren door de rente te verlagen. Als [de] centrale bank de zogenoemde 'korte rente' verlaagt dan kunnen cons[u]menten wat makkelijker een bankstel of een nieuwe auto kopen. In d[at] geval zullen ondernemers eerder een nieuwe fabriekshal bouwen.

Als dit stimulerende beleid succes heeft, krijgen dus bankstelfabrikanten, autofabrieken en machineproducenten orders binnen. Zij gaan o[p] hun beurt weer inkopen bij hun toeleveranciers en zo komt het herste[l op] gang. Vaak geholpen – zeker in een sterk van buitenlandse handel af[han]kelijke economie als de onze – door toenemende vraag uit het buitenla[nd]. Ook daar proberen regeringen door onder meer goedkoop-geldbeleid [de] economie op te peppen.

Zo'n herstel van de bedrijvigheid kan, als het niet in de hand wordt ge[houden], al weer vrij snel tot oververhitting leiden. De afnemers, consu[menten], investeerders, de overheid en het buitenland willen steeds me[er]. In het begin van de herstelfase kan die grotere vraag eenvoudig worde[n] opgevangen: de afdelingen die op halve kracht werkten en de mensen [die] waren uitgeschakeld, worden weer ingeschakeld. Producenten gaan o[ve]ruren maken.

Maar op een bepaald moment is de rek eruit en loopt men tegen de begrensde produktiecapaciteit op. Het installeren van nieuwe, vernuftig[e] machines, het scholen van mensen kost tijd. Het aanbod kan de vraag niet bijbenen. Er ontstaan spanningen die leiden tot prijsstijgingen. E[r] zijn te weinig goederen leverbaar, te weinig grondstoffen, te weinig kr[e]diet, de goede mensen zijn niet meer beschikbaar. Met als gevolg dat produktprijzen, grondstofprijzen, rente en de lonen gaan stijgen.

De centrale bank ziet dit aankomen. Zij weet dat het ongeveer een jaa[r] duurt voordat het voorzichtig afknijpen van de geldtoevoer een rem[mend] effect heeft. Ze begint dus al een tijd voordat de capaciteitsgrens bere[ikt] wordt, voorzichtig de rente te verhogen.

door TOM [illegible]

Ook drugsdwergen krijgen straf

Toon (30) brengt oprecht verontwaardigd een vuile vinger naar zijn voorhoofd.

'Zeker, edelachtbare, gedeald heb ik wel. Wat grammetjes bruin hier en wat wit daar, maar een drugsbaron ben ik toch echt niet geweest.'

De lange piekerige [illegible] wipt boos op.

'Ik word gepakt omdat ik met mijn brommertje af en toe er op uit trok om een paar klantjes te bedienen. Met de opbrengst kon ik mijn eigen drugs betalen. Ik doe niemand kwaad. Ik kan beter wat autootjes in de wijk gaan kraken. Ik heb nog nooit gestolen. Ik ben niemand tot last,' moppert een werkloze.

Het zint hem al langer niet dat zijn overbuurman van de koffieshop wel ongestoord zijn gang kan gaan.

'Die vent heeft wel een dikke BMW voor de deur staan en echt niet van die paar gram hasj die hij in zijn zaak mag verkopen. Ik een afstands brommertje...,' vergelijkt Toon, met plotseling een slimme oogopslag richting rechtbank.

Toon liep overigens wel erg lullig tegen de lamp.

Op een dag belde een diender aan de deur van zijn ouderlijke woning om hem een officieel stuk te overhandigen.

[illegible] vriendelijke mensen, onkundig van de hobby van Toon, haalden het paard van Troje gastvrij binnen.

Met het verzoek een uitleg te geven.

Tenslotte is Toon analfabeet en die [illegible] zeker geen sylabe van geen stuk lezen.

De agent overziet met een kennersblik de situatie.

Weegschaaltjes, snijplankjes, plastic zakjes met bruin poeder op een tafeltje.

De standaarduitrusting van de huisdealer.

In Zuid-Limburg wemelt het van die kleine zelfstandigen.

De grote jongens met de kilo's laten zich wat moeilijker pakken dan deze krabbelaars met af en toe een half onsje.

'Bingo,' roept de agent blij en Toon gaat subiet achter de wacht.

Hij heeft nog geluk ook dat hij eerder naar huis mag omdat de cellen in de huizen van bewaring weer eens vol propvol zitten.

'Wisten U ouders dan niet dat U verslaafd was en dat spul gebruikte?' vraagt een rechter verwonderd.

'Als ik mijn roes uitsliep dachten ze dat ik ziek was en als ik ging gebruiken dat ik de griep had en daarvoor een poedertje moest nemen. Weten die mensen veel,' legt Toon tot vermaak van de toehoorders uit.

De nukkige vrouwelijke officier van justitie heeft geen gevoel voor humor.

Zij wijst plichtmatig op het alarmpistool dat onder het bed van Toon is gevonden.

'Twaalf maanden,' roept ze standaard op basis van de tijd dat Toon volmondig heeft toegegeven te hebben gehandeld.

'Kan het nou geen onsje minder zijn?' vraagt raadsman Martens met een blik van verstandhouding naar de rechters.

De rechtbank doet er veertien dagen later wel een halve kilo af.

Toon hoeft maar de helft van die twaalf maanden te zitten.

Slungelig en kennelijk onaangedaan stapt Toon de rechtszaal uit op weg naar een troostend shotje.

obiel Toezicht Vreemdelingen kan maar beperkt controleren

liegende Brigade dweilt met de kraan open

DOOR JESSE BUDDING

nds het Verdrag van Schengen in werking trad, zijn de derlandse grenzen open. Maar wat heet 'open'? Want k achter de grens controleert een speciale afdeling van Koninklijke Marechaussee 'steekproefsgewijs' de nenkomers. Het Mobiel Toezicht Vreemdelingen (MTV) ok wel de Vliegende Brigade genoemd – pikt de dachten' onder andere op de snelweg op en controleert niet alleen de reisdocumenten, maar ook de opapieren en de inhoud van de kofferbak worden ekeken om de identiteit vast te stellen. „Als we daarbij vinden wat niet in orde is, is dat een van de veneffecten van het toezicht," aldus een perwachtmeester. Hoe selecteert het MTV? „Het wordt zesde zintuig. Voor ons is het een sport om de illegale emdelingen eruit te halen." Onze verslaggever liep een je mee.

1 mei van dit jaar is de 'em-', zoals het personeel het zelf t, werkzaam bij de diverse overgangen. Zijn doel is in- van 'niet-Schengenlanden' moedigen massaal hun heil erland te zoeken. En het is maal gemakkelijker om on- ste vreemdelingen direct grens terug te sturen dan ze op te sporen en vervolgens op liegtuig naar het land van omst te zetten. Opperwacht- ter Wout Gloudemans maakt echter geen illusies. „De overgang van de A-16, de van Nederland, die kun je honderd procent dicht krij- We controleren ook wel de nande sluipwegen in de maar dat kan nooit langer een paar uur per dag."

Alle criteria om auto's en in- den te selecteren zijn nog in ak. Maar volgens Gloude- vormt selectie in de praktijk probleem. In de eerste plaats hij: Nederlandse auto's vol- met goederen of mensen. Franse auto's met kente- die eindigen op de cijfers 59 „Die komen uit Noordwest- rijk. Daar wonen veel bui- ders: Algerijnen, Angolezen, en Zaïrezen – al dan niet . Verder controleren we vaak fferbak. Als die vol zit met , is dat een duidelijk teken inzittenden niet een dagje jn. Wanneer we in een koffer uurwapen vinden, nemen we k meteen in beslag. Dat zijn prettige neveneffecten." de 13.400 reizigers die sinds 1 zijn gecontroleerd, was er bij 'iets aan de hand'. Dit kan ren van verboden wapenbezit sielshopping'. Dit is vakjar- oor het in verschillende lan- aanvragen van asiel. Soms en mensen op die manier zelfs driedubbele uitkering. Twee- mensen zijn linea recta stuurd naar België.

halt vier 's middags vertrekt Vliegende Brigade' vanaf het in Breda. Zeven mannen drie busjes en twee motoren gan weer 'dweilen met de kraan open', zoals hun collega Van Ham het noemt. Groepscommandant Ton van der Schans is heel wat optimistischer. „Laat de doelgroep nu maar komen," zegt hij als de brigade een kwartiertje later is gearriveerd op de parkeerplaats Hazeldonk-oost, vlak achter de Nederlands-Belgische grens.

In de commandobus, aan de rand van de parkeerplaats, richt Van der Schans het 'administratief centrum' in: aan boord zijn fax, telefoon, kopieerapparaat en twee computers. Er is contact mogelijk met alle asielzoekerscentra in Nederland, pasfoto's kunnen zo doorgefaxt worden. Aan de wand hangen opsporingsberichten en een lijst met visumplichtige landen. De twee andere busjes worden in de berm geparkeerd.

Twee snelle jongens vliegen op hun motoren de snelweg op. Zij selecteren de 'verdachten' en leiden die naar de parkeerplaats. Reeds na enkele minuten is de eerste 'vangst' binnen, een Sloveen met een paardestaart. Het dolkmes in het portiervak blijkt geoorloofd: het voldoet niet aan de omschrijving van de Wapenwet.

Een van de motorrijders zegt over de selectie: „Het is een soort intuïtie. Je ontwikkelt als het ware een zesde zintuig. Het belangrijkste criterium blijft de kentekenplaat. Daarna komt de staat van de auto. Een indicatie is toch ook de huidskleur: anders dan blank is niet gebruikelijk in Nederland."

Gewezen op de multiculturele samenleving, herinnert hij aan de Bijlmerramp. „Kijk hoeveel illegalen er toen in Nederland bleken te wonen. Joegoslaven haal je er ook meteen uit. Er is gewoon een cultuurverschil. Mensen daar zijn veel gewelddadiger."

De militaire politie houdt 'top tiens' bij van de diverse handelingen: uitzettingen, asielaanvragen enzovoort, per nationaliteit. Zo staat Turkije bovenaan het 'over all' klassement. Andere ranglijstaanvoerders: Zaïre, Sri Lanka,

● *De vliegende brigade van de marechaussee bezig met controle. 'Voor veel mensen is het hier het walhalla.'* Foto: PETER TROMPETTER

Roemenië. Aan de plaats op de ranglijst kun je onmiddellijk zien of er de laatste tijd veel problemen in dat land zijn geweest. Blijkbaar nemen dan veel mensen de wijk naar het rijke westen.

Zojuist heeft de andere motorrijder – beiden willen liever anoniem blijven – een Nederlandse Golf opgebracht, met daarin drie Bosniërs. In VN-verband heeft de motorrijder zelf een half jaar in ex-Joegoslavië gediend. Hij verdenkt veel mensen uit het voormalige Joegoslavië ervan, vanuit het Westen wapens te smokkelen naar hun landgenoten.

De Bosnische chauffeur verblijft hier legaal, maar staat in het opsporingsblad vermeld. Hij heeft iets op zijn kerfstok, wat precies kan de brigade niet zien in het boekje waarin alle mensen staan met een strafblad in Nederland. De chauffeur mag plaatsnemen in een van de busjes.

De andere inzittenden, echtgenoten naar hun eigen zeggen, vertellen dat ze normaliter in een asielzoekerscentrum in Emmen verblijven. Dat kan dus duiden op asielshopping. Ook zij mogen daarop in een Volkswagen Transporter plaatsnemen. Hun gegevens worden nagetrokken. De man, in het bezit van het paspoort van de 'Kroatische Republiek Herceg-Bosna', heeft een treinkaartje Zagreb-Keulen van vandaag bij zich. De dienstdoende ambtenaren vragen in alle talen aan hem, zijn handtekening te zetten. De langharige man zegt het niet te begrijpen. De pasfoto die vanuit Emmen wordt gefaxt lijkt totaal niet op hem. „Then in war – now me work," verklaart de man het ingevallen gezicht op de foto. Maar de mannen van 'het wapen', zo heten ze in de volksmond, zijn niet overtuigd. „In acht maanden kan je haar niet zoveel groeien." Ook de geboortedatum die hij opgaf, klopt niet met de gegevens uit Emmen. De gegevens die de vrouw verstrekt, kloppen wel met die van het asielzoekerscentrum. De marechaussees geven haar te kennen dat zij vrij is om te gaan. Onmiddellijk kust ze haar geliefde en gaat een taxi bellen.

Ondertussen is een witte Austin Montego binnengebracht. 'Bidden helpt' en 'When the going gets tough, the tough gets to Jesus' vermelden stickers op de achterkant van de auto. Maar ze vormen hier voor de Ghanese inzittenden geen vrijbrief. De chauffeur heeft een geldige verblijfsvergunning en gaat vrijuit. De vrouwelijke inzittende heeft ook een verblijfsvergunning, maar die is reeds lang verlopen. De overige twee mannen hebben alleen een geldig Ghanees paspoort. Ze beweren hun paspoorten vandaag in Brussel te hebben opgehaald, maar hun documenten zijn al lang geleden afgestempeld. De marechaussee begrijpt er niets van. Wel is in elk geval dat de vreemdelingen uit een visumplichtig land komen en ze geen visum bij zich hebben.

Een motor brengt een Franse Fiat Uno uit het 'verdachte' Noordwest-Frankrijk binnen. De papieren van de beide inzittenden, een Fransman en een Algerijn, zijn in orde. Het MTV trekt echter ook meteen de autopapieren na. Een telefoontje met de Franse autoriteiten is voldoende: de Fiat is niet verzekerd. De auto wordt weggesleept door de dichtstbijzijnde garage. Sip kijken de voormalige inzittenden hem na. Binnen twintig dagen kan de eigenaar hem ophalen tegen overlegging van een geldige verzekering en vierhonderd gulden wegsleepkosten, zo maakt een marechaussee de chauffeur in het Frans duidelijk. Ook vertelt hij ze dat ze een taxi naar het station in Breda kunnen nemen, om van daaruit terug te reizen naar Frankrijk. Beide mannen druipen af.

De Ghanezen zijn inmiddels aangeschoven in het busje bij de Bosnische Kroaat.

„You're going to the police station," vertelt een MTV'er aan de Afrikanen.

„Police? reageert een van hen. „Not a hotel?" En hij lacht zijn tanden bloot.

„Dutch police is just like a hotel," wordt hem verteld.

„Three stars? Five stars?" De Ghanees blijft er laconiek onder. Zijn landgenoot is duidelijk minder blij met de situatie en hangt over het tafeltje in de bus.

Plotseling komt de Kroaat met geheel andere informatie. Hij vertelt dat hij zich voor iemand anders heeft uitgegeven en geeft een andere naam op. Als een wachtmeester hem vraagt of hij asiel wil aanvragen, zegt hij ja. In elkaar gezakt vertelt hij dat ook zijn vrouw valse gegevens had verstrekt. Kennelijk had ze de gegevens van iemand in Emmen gekregen en haar lesje goed geleerd. In werkelijkheid blijkt ze in Duitsland asiel te hebben aangevraagd. Onmiddellijk zijn de twee motorboys weg om de hele parkeerplaats af te speuren. Het blijkt tevergeefs: de vogel is al gevlogen. Enkele marechaussees voeren de Bosnische chauffeur af naar een politiebureau in Breda en de kersverse asielaanvrager naar het aanmeldcentrum voor asielzoekers in Rijsbergen. Voor hun vertrek mogen ze nog kiezen of ze de Golf – tegen betaling – laten wegslepen of hem zolang ter plekke laten staan. Ze kiezen voor het laatste.

De groepscommandant belt Schiphol voor de aardse bestemming van de gelovige Ghanezen. „Hallo? Bureau Uitzetting? Kunnen jullie morgen nog drie plaatsen reserveren in de kist naar Accra?" Maar het vliegtuig zit al vol, dat wordt dus volgende week. Vervolgens maakt Van der Schans een inbewaringstelling op voor de Ghanese. De vrouw zit kauwgom kauwend tegenover hem aan een tafeltje in de commandobus. Ze heeft het duidelijk niet naar haar zin.

„Tomorrow you can go back to your beautiful country with palm trees," vertelt de commandant haar vrolijk. De Afrikaanse lacht als een boerin met kiespijn. Ze vraagt een shaggie aan haar gesprekspartner en hij draait er een voor haar. Twee van haar landgenoten krijgen dezelfde behandeling en vragen evenmin asiel aan. Zij worden echter wel gefouilleerd, wat bij de vrouw niet mogelijk was, aangezien de brigade nog alleen uit mannen bestaat. Het geld dat bij hun fouillering wordt gevonden, is – minus 25 gulden voor noodzakelijke uitgaven – hun eigen bijdrage in de enkele reis Ghana. De tussentijd mogen de Afrikanen doorbrengen in cellen van het politiebureau en de marechaussee.

Al met al is de brigade gauw een paar uur zoet met drie auto's. Al die tijd controleren de MTV'ers de [illegible] kunstje: je stuurt eerst een paar auto's in slechte staat langs, waarvan de papieren niet helemaal in orde zijn. Die worden aangehouden en vervolgens is de weg vrij om buitenlanders over de grens te smokkelen. De leden van de brigade leggen zich erbij neer. „De politiek wil nu eenmaal geen grensbewaking. En zelfs als we ze uitzetten, kunnen ze hier morgen weer zijn. Voor veel mensen is het hier het walhalla."

Even later wordt Van der Schans gebeld in de commandobus. „Die Kroaat wil helemaal geen asiel? Hij zei het hier twee keer. Jullie zoeken het maar uit daar in Rijsbergen!"

Het is kwart voor acht. Buiten is het inmiddels aardedonker. Het wordt nog een lange nacht.

ander-zijds

Sponsors

DOOR PETER STIEKEMA

Toegegeven, ik weet weinig van voetballen, maar des te meer van wielrennen. De fietsmicrobe heeft mij zo te pakken, dat toen ik laatst een voetballer een lange rush zag maken, met de bal aan de voet, ik me zelfs afvroeg of de man gedemarreerd was en op weg naar een eclatante solo-overwinning.

Akkoord, ik ben natuurlijk wel enigermate op de hoogte van het voetbaljargon, in ieder geval dat van 35 jaar geleden. Toen was ik nog een veelbelovende (nou ja) pupil bij het roemruchte 'Robur et Velocitas' in mijn geboorteplaats Apeldoorn. Voetbalschoenen noemden we kistjes, de bal een knikker en het doel een kooi. Zo stond Frans de Munck, de Zwarte Panter, in het jargon van die tijd altijd tot het uiterste getergd in zijn kooi.

Het leer (van de bal) heette nog bruin of gespikkeld en uitdrukkingen als 'na de thee werden de bordjes verhangen en tapten de tegenstanders uit een geheel ander vaatje', gingen erin als zoete koek. Tegenwoordig, in het moderne voetbal, wordt na de thee zoniet de trainer dan toch zeker de scheidsrechter door overenthousiaste supporters verhangen, waarna, uren voorbij het laatste fluitsignaal, nog even enkele treinen compleet worden verbouwd. Tijden veranderen en soms niet ten goede.

Nu houden ook vrouwen zich met deze edele sport bezig, een activiteit die om de een of andere reden nog altijd 'damesvoetbal' wordt genoemd. Ik herinner me uit mijn begintijd als journalist nog boeiende wedstrijdverslagen van plaatselijke correspondenten over die competitie van vrouwenteams. „Voor rust wist de doelvrouwe haar goal schoon te houden, maar na de thee werd haar heiligdom tweemaal doorboord." Ik hoop dat de bewuste keepster er geen trauma aan heeft overgehouden, maar je moest wel opletten op wat je schreef.

Evenals de wielersport heeft ook het voetbal tegenwoordig geldschieters, de zogenaamde shirtsponsors. Zo wordt Ajax financieel geholpen door ABN-Amro, PSV verlicht door Philips en is Feijenoord verzekerd van de steun van Stad Rotterdam. Fortuna rijdt op Goodyear en MVV wordt gevoed door CSU. Allemaal te respecteren bedrijven, daar is geen twijfel over mogelijk.

Roda JC doet het dit seizoen erg goed in de PTT-Telecompetitie – zelfs de eredivisie wordt nu al gesponsord – en heeft Winters Advocaten als geldschieter. Op die manier is de club in ieder geval verzekerd van voldoende juridische bijstand, indien nodig. De advocatuur is een wat vreemde eend in de sponsorbijt, want tot voor enkele jaren mochten advocaten helemaal niet adverteren. Die regeling is inmiddels veranderd, waar op zich niets op tegen is, zodat op de shirts van Roda de naam van 'Winters Advocaten' prijkt voor een ton per jaar.

De naam van het kantoor van Winters wordt regelmatig genoemd in verband met een grootscheeps onderzoek naar fraude met bv's, het witwassen van drugsgelden en dergelijke. Je moet er toch niet aan denken dat er een kans zou zijn dat de shirts van Roda tegelijk met die drugsgelden worden schoongewassen. Wordt de naam op de shirts dan straks gewijzigd in W. Advocaten? Dat zou nog eens een stunt zijn.

Ik wil maar zeggen, als het uiteindelijk allemaal waar blijkt te zijn van dat drugsgeld, dan gaat Roda JC toch gewoon gezellig met de methadonbus naar de uitwedstrijden.

CARMEN OF DE HARTSTOCHTELIJKE BRAAFHEID

We schrijven 6 maart 1875, een grijskoude dag in Parijs. Op straat loopt, diep in een donkere mantel weggedoken en met een asgrauwe, treurige uitdrukking op zijn gezicht, een man, componist van professie. Op een bepaald moment wordt hij herkend en aangehouden door een vriend. Blijkbaar geschrokken van de toestand waarin hij de ander aantreft, begint de vriend een enthousiast verhaal waarin hij in geuren en kleuren vertelt hoe goed hij de onlangs gegeven opvoering wel vond en hoe opgetogen het publiek was.

door RENÉ [illegible]STRA

Als dat nauwelijks een andere reactie dan een gelaten schouderophalen oplevert, begint de vriend uitvoerig de critici die in de kranten de opvoering hebben afgekraakt, voor alles en nog wat uit te maken, in de hoop zo een vonk van boosheid of verontwaardiging over te doen springen. Maar het enige dat hij weet uit te lokken is een minzame hand op zijn arm en een fatalistisch 'Ach, misschien hebben ze nog wel gelijk ook.' Ongeveer een week later komt de treurige man in bed terecht vanwege het opspelen van een keelaandoening waar hij wel vaker aan leed maar meestal ook weer snel van herstelde. Deze keer is dat echter niet het geval. Tien weken later, op 3 juni, nog geen 37 jaar oud, sterft hij. Te vroeg om nog kennis te kunnen nemen van het commentaar van een van zijn beroemdste tijdgenoten en collega's, de componist Tchaikowski, die in de winter van datzelfde jaar de profetische woorden schrijft: 'Carmen is een meesterwerk in ieder opzicht... Ik ben er van overtuigd dat het binnen tien jaar de meest populaire opera in de wereld zal worden.'

Mislukking

Georges Bizet, dat was de naam van de treurige man, stierf met de gedachte dat zijn laatste en door hem zelf meest geliefde werk, de opera Carmen, een volslagen mislukking was geworden. Op het moment van zijn dood werd de opera al drie maanden voor een praktisch lege zaal opgevoerd. De première op 3 maart had een lauwe reactie van het aanwezige publiek teweeggebracht en, een enkele uitzondering daargelaten, weinig anders dan vernietigende kritieken opgeleverd. Bij de tweede opvoering, waar de vriend die Bizet op straat aansprak bij was geweest, reageerde het publiek enthousiaster maar waren de kritieken zo mogelijk nog smalender.

Carmen is de eerste opera geweest die ik in mijn leven gezien heb, en ik heb me sindsdien altijd in verwondering afgevraagd waarom Bizet zijn critici gelijk heeft gegeven. Waarom hij zijn geloof in wat hij met enorm veel inspanning en talent had geschapen – het beroemde openingslied 'Habanera' heeft hij zeker twintig keer herschreven – volledig door hen heeft laten uithollen. Die verwondering werd alleen nog maar groter toen ik enkele van die eerste kritieken in een bibliotheek opzocht. In een daarvan wordt gezegd dat Carmen een schandelijke opera is, omdat daarin een sympathiek portret wordt geschilderd van een door en door verdorven vrouw, sensueel, brutaal, zonder enig gevoel van schaamte, zonder geloof in God of gebod, een 'hoer uit de goot'.

Een andere criticus schreef zelfs: 'Carmen zou eerst met de zweep moeten krijgen, vervolgens een emmer koud water over haar hoofd om flink af te koelen, en dan in een dwangbuis gestopt moeten worden zodat het ook meteen afgelopen is met dat duivelse heupwiegen van haar.' (Wie heeft hier nou eigenlijk een emmer koud water nodig?)

Sommige commentatoren hebben gezegd dat de koele ontvangst van Carmen te maken had met het feit dat de opera gecomponeerd was in de stijl van Richard Wagner, die in die tijd zeer omstreden was. Anderen hebben beweerd dat Bizet de pech had met zijn opera te komen op een moment dat het Parijse publiek zowel opera-moe was alsook niet veel geld had om aan dit soort luxe te besteden. Maar van beide verklaringen blijkt bij nader inzien weinig of niets te kloppen.

Mijn vermoeden is dat Bizet met Carmen een thema aan de orde stelde dat voor de mannelijke psyche – en alle critici waren natuurlijk mannen – een uitermate hachelijk en confronterend thema is. Carmen, de hoofdpersoon uit de opera, is een jonge hartstochtelijke zigeunerin met een zeer sterke erotisch-sensuele uitstraling. Haar tegenspeler is de brave sergeant Jose, die verloofd is met een meisje, Micaela, uit zijn dorp van herkomst.

Als Jose de opdracht krijgt Carmen naar de gevangenis te brengen nadat ze tijdens een ruzie in de fabriek een collega heeft neergestoken, raakt hij zo onder haar bekoring dat hij haar laat ontsnappen. Enige tijd later ontdekt hij dat zijn commandant, luitenant Zuniga, ook iets met Carmen heeft.

Hij raakt helemaal door het dolle heen van jaloezie en wil Zuniga met wapen en al te lijf te gaan. Daarmee zijn schepen achter zich verbrand hebbend, sluit hij zich aan bij de bende smokkelaars waartoe ook Carmen behoort. Spoedig ontdekt hij dat zij in wezen niets voor hem voelt en verliefd is op een andere man, de stierenvechter Escamillo. Bijna komt het tussen de twee mannen tot een gevecht op het scherp van het mes. Meteen daarop verschijnt de ongelukkige verloofde, Micaela, die Jose vertelt dat zijn moeder op sterven ligt. Jose gaat met haar mee, maar maakt Carmen duidelijk dat hij voor haar terug zal komen. Dat doet hij ook, en voor de arena vlak voor een volgende stierengevecht, wacht hij Carmen op. Hij smeekt haar met hem mee te gaan en samen een nieuw leven te beginnen.

Zij wijst hem hautain af, waarna hij, op het moment dat Carmen haar torero (die zojuist het gevecht zegevierend heeft afgesloten) in de armen wil vallen, haar doodt.

Jose geeft zichzelf bij justitie aan.

Middelmatig

'We houden onszelf voor de gek,' schrijft een andere Fransman, Georges Bernanos, 'als we denken dat een middelmatige man slechts vatbaar is voor middelmatige hartstochten.' Een betere omschrijving van het centrale thema in Carmen is eigenlijk niet denkbaar. Hoe braaf veel mannen ook lijken, onder bepaalde omstandigheden kunnen in hun sluimerende hartstochten op een gewelddadige manier door de dijk van braafheid, trouw, belofte, en maatschappelijk normbesef heen breken en alles dat hun bevrediging in de weg staat, inclusief de vrouw die de hartstocht heeft ontketend, wegvagen, vernietigen.

'De meeste mannen lopen achter hun pik aan', heet het in de volksmond, en hoe platvloers die uitdrukking ook klinkt, hij slaat een belangrijke mannelijke spijker op de kop. Onder iedere relatie, hoe lang die ook bestaat en hoe stabiel ze ook is, ligt een landmijn van hartstocht die op de meest onverwachte momenten kan afgaan en zo'n verwoesting aan kan richten dat de partners als ze na afloop op de puinhopen zitten en het stof langzaam neerslaat, elkaar niet eens meer herkennen: 'Is dat dezelfde man waar ik al die jaren meegeleefd heb?'

Voor het geval u van plan bent in januari naar Carmen te gaan – de opera wordt dan in Ahoy te Rotterdam opgevoerd – kijk dan eens goed rond naar al die netjes in het pak en toilet gestoken stellen en bedenk dan dat ze allemaal op hetzelfde zitten als waar ze naar kijken. Ik zou het ze alleen niet persoonlijk gaan zeggen als u geen klappen wilt krijgen.

S O L O V AUTO'S

Lancia

LANCIA Beta coupé VX, rood, bwj. '86, in uitstekende staat, alle opties, ƒ 10.690,-. Tel. 045-726028.

Land Rover

LANDROVER 109 Diesel, blijvend grijs kenteken, pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-259604.

Mazda

MAZDA DEALER

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Loven Heerlen
Palemigerboord 401
Tel. 045 - 72 24 51

MAZDA 626 1.8 GLX bwj. 1986, wit, stuurbekr., elektr. ramen, 5-deurs, LPG. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. MAZDA 323 1.3, i.z.g. st., bwj. '85, van ƒ 6.950,- voor ƒ 4.950,-. Bos Heerlen BV, ☎ 045-724545.

MAZDA 323F GLX F 29.000 km., all extra's, inr. mog. Telef. 045-458920.

MAZDA 323 Sedan GLXi, bwj. '90, vr.pr. ƒ 12.000,-, i.g. st. Tel. 045-250018.

MAZDA 323 1.3, bwj. '90, APK aug-'95, ƒ 10.000,-. Telefoon 045-216554.

Te k. MAZDA 323 HB Sport, bwj. '85. ☎ 045-271406.

MAZDA 626 HB 2.0 12 V GLX, grijsmetallic, bwj. '90. Tel. 045-750531.

MAZDA 323 HB 1.3 LX, blauwmetallic, sunroof, '89. Tel. 045-750531.

MAZDA RX7, sportauto, rood, nw. mod. '87, inr. mog., ƒ 17.500,-. Tel. 045-424128.

MAZDA 323 LX, 1.3 HB, bwj. '88, grijs, APK 4-'95, i.z.g.st., ƒ 8.500,-. Tel. 04492-2106.

MAZDA 626 2-drs., bwj. '79, APK okt. '95, trekhaak, vr.pr. ƒ 900,-. ☎ 04405-3508.

MAZDA 323 F Coupé, bwj. '91, pr. ƒ 19.750,-. ANWB-rapp. Coumans Auto's, Meerstr. 19, Bunde. 043-652575.

Mitsubishi

Mitsubishi COLT, bwj. 9-'81, APK 11-'95, i.g.st., ƒ 650,-. Tel. 045-321941.

Mitsubishi LANCER GLi, in nw.st., model '88/'92, vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 04951-26020.

Mitsubishi COLT 1500 GLX, bwj. 6-'88, 1e eig., LPG, APK, zeer mooi en goed, ƒ 6.500,-. Tel. 04759-1175.

Te k. wegens omstandigh. mooie MITSUBISHI Lancer 1.5i GLX, bwj. '92, 48.000 km., pr. ƒ 16.750,-. Telef. 04459-2154.

Te k. Mitsubishi COLT GLX automaat, bwj. '81, met APK, ƒ 750,-. Rydstraat 26, Susteren.

Mitsubishi COLT 1200 EL, rood, '85. Tel. 045-750531.

jurgen autocentrum
100 geselecteerde KWALITEITSOCCASIONS
in alle prijsklassen van ALFA tot VOLVO
30 stuks Mercedes
SNELLE LEVERING VAN NIEUWE AUTO'S IN IEDERE KLEUR EN UITVOERING!!!
OPENINGSTIJDEN: ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
zaterdag 10.00-17.00 uur
Langheckweg 32-40, Kerkrade, industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Mercedes

DEALER

SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Mercedes Benz
190 E, 1989, 62.000km, rookzilver, extra's, als nw, vr. pr. ƒ 29.000,-. ☎ 045-727196.

190 E 1983
1e eig., wit, centr. vergr., ABS, get. glas, alarm etc.
Volvo Klijn Heerlen B.V.
De Koumen 7, Hoensbroek.
Telefoon 045-220055.

Te koop zeer exclusieve MERCEDES 280, omgebouwd tot SEC, bwj. '88, 045-217369 van 9.00-17.00 uur, na 17.00 uur 045-220485.

MERCEDES 190 diesel, bwj. '84, i.z.g.st., vele extra's, moet weg. 04750-40377.

Te k. MERCEDES 200 E, + LPG, bwj. eind '86, met alle denkb. extra's, als nieuw, pr. ƒ 21.500,-. ☎ 04752-4826.

Van part. MERCEDES 190D, bwj. '86, 199.000 km., grijsmetall., c.v., perfecte staat, vr.pr. ƒ 14.950,-. Mergelseweg 6, Heerlen (Welten). Tel. 045-742187.

MERCEDES 190 E, bwj. '85, div. extra's o.a. kat., sportvelgen, schuifd. enz. Vr.pr. ƒ 12.900,-. Tel. 046-519644.

Te k. MERCEDES 190 D, bwj. '84, diverse extra's, pr. ƒ 12.500,-. 045-440384.

Te koop MERCEDES 190 D, '85, i.z.g.st., veel extra's, evt. nw. zw. jeep mog. Telef. 045-312871 b.g.g. 271718.

MB 190 2.3 16V, diamantzw. '86, div. opties. ƒ 19.950,-. Telef. 08850-53916.

MERCEDES Benz 190 1.8E, extra's, C.V., ABS, metallic lak, armst. v., bwj. 1991. Te bevr. 045-322689.

MERCEDES 190 E, bwj. '86, 1e eig., boekje terinz., alle extra's, in nieuwstaat, ƒ 15.950,-. Tel. 04759-1175.

Te k. MERCEDES 190 D, bwj. '89, kl. donkerblauw. Tel. 046-581869.

Te k. MERCEDES 230E, '86, nw. mod., veel opties, ƒ 13.950,-. 046-526867.

MERCEDES 500 SE, bwj. '83, APK, blauwmetall., airco, alle extra's, zeer mooi, ƒ 9.750,-. 046-582655.

Te koop MERCEDES 190E, bwj. '84, 5-gang, 160.000 km, verlaagd, lm-velgen, schuifdak, centr. deurvergr., kl.antraciet, inter. zwart, ƒ 12.750,-. Tel. 045-320088.

MERCEDES 300 D, aut., bwj.'88, nieuwst., sportline, ƒ 34.500,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

190 E '84, verlaagd, mahonie-interieur, t.e.a.b. Tel. 04405-2157

Te koop MERCEDES 300 E automaat, airco, bwj. 12-'88. Telefoon: 046-334411.

MERCEDES 350 CL Coupé '79, gerest. in '92, tax. ƒ 26.000,-, vr.pr. ƒ 13.750,-. Inr. auto/motor mog. 046-519157.

Te koop prachtige MERCEDES 300 Diesel type 124, bwj. '86, div. extra's, vr.pr. ƒ 17.750,-. Tel. 04492-5473.

Te koop MERCEDES 300 CE cabriolet, 24-klepper, bwj. '93, 56.000 km, kl. bornitroodmetallic, alle extra's, schadevrij, showroomnieuw, nw.pr. ƒ 226.000,- nu ƒ 145.000,- evt. inr. mog. Alleen serieuze gegadigden. Br.o.nr. B-06323, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop MERCEDES 300 D 124, bwj. '85, Sportline, vele extra's, nwe. motor, zeer mooi, vr.pr. ƒ 24.080,-. Tel. 045-210072.

MERCEDES 230 E, bwj. 6-'86, APK 10-'95, airco, ƒ 13.950,-. Tel. 04450-3822.

MERCEDES 190D bwj. '86, 160.000 km., sportuitv. Telef. 06-53142626.

Mitsubishi

Te koop MITSUBISHI Colt 1.5 GLX, autom., bwj. '84, APK 9-'95, vr.pr ƒ 3.500,-. Telef. 045-462709.

Mitsubishi TREDIA 1.4 GLX, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-320457.

Te k. Mitsubishi PAJERO Long Body, 7-pers., bwj. '86, pr. ƒ 11.500,-. 045-445111.

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER

Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Jurgen Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-452570

PRIMERA 1.6 LX, '91, 4-drs., bl.met., o.h.-pap. aanw. ƒ 15.250,-. 046-520789.

Te k. NISSAN Bluebird 2.0 LX, stationcar, 1989, 1e eigenaar dealer onderh. Telefoon 045-315553.

PRIMERA 2.0 E GT, i.z.g.st., kl. zwart, bwj. '92. Tel. 046-373481.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Nissan MICRA GL, bwj. '84, 63.000 km., APK oct.-'95, ƒ 2.500,-. Tel. 045-714915.

Te koop Nissan PRIMERA 2.0 SLX Sedan, '91, in uitst. staat. ☎ 046-334411.

Nissan STANZA, '85, ƒ 2.250,-, 125.000 km. Tel. 04492-3399.

Nissan MICRA, 7-'90, APK 7-'95, km.st 70.000, in nw. st., ƒ 10.700,-. 045-713791.

Te koop Nissan STANZA, bwj. 1983, APK nov. '95, pr. n.o.t.k. Telef. 045-225114 b. g.g. 045-254701.

Nissan MICRA, m. '89, APK 9-'95, 70.000 km., in nw.st., vr.pr. ƒ 8.600,-. 045-713791.

Oldtimers

OLDTIMER-VERZEKERINGEN nu al vanaf ƒ 80,- WA per jaar. Ass.kantoor Jac. Stel, telef. 045-721866.

JAGUAR Centre Oirschot, E-type t/m XJ40; Maserati, Lamborghini, Lotus, Panther, Volvo ES; tevens 150 Jaguars geslopt. P. v.d. Wal. Telef. 04997-71314.

Opel

Opel Astra sedan automaat 16.000 km. speciale prijs ....1993.
Göttgens Sittard
☎ 046-516565
Al meer dan 60 jaar.

Opel REKORD 2.0 LS stationcar bwj. 1985, blauwmet., LPG, ƒ 4.500,-. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop Opel CORSA HB, 3-drs, bwj. '86, rood, nieuwe APK, als nieuw zo mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-223090.

Te k. Opel KADETT 1.6i GT, sportw., achterspoiler, APK 6-'95, kleur wit, i.st.v.nw., bwj. '89, ƒ 9.500,-. Hollandse auto. Zien is kopen. Telef. 045-223090.

Te koop Opel KADETT automaat, bwj. '83, 3-drs, APK 9-'95, i.nw.st., ƒ 2.200,-. Telef. 045-323178.

Te k. Opel KADETT autom., bwj. '85, i.z.g.st., v. ƒ 7.450,- voor ƒ 6.450,-. Bos Heerlen BV, ☎ 045-724545.

KADETT GT model '86, APK 1-'96, zeer mooi, ƒ 5.500,-. Tel. 045-423750.

Te koop OPEL Manta, bwj. '80, vr.pr. ƒ 975,-. Telef. 045-254139.

Te k. OPEL Vectra 1.6i, bwj. '89, als nieuw, vr.pr. ƒ 14.500,-. 045-312384.

KADETT 1.3, bwj. '87, 1e eig., 3-drs., 63.000 km, pap. ter inz., APK 5-'95, ƒ 8.950,-, als nieuw. Tel. 045-458280.

Te koop Opel CORSA TR 12S rood, bwj. '83, i.z.g.st. met sportv. enz., APK dec. '95, ƒ 2.500,-. 045-242836.

Te k. Opel KADETT GSi, bwj. '85, div. extra's, (ex.p. m.), lichte schade. ƒ 2.800,-. Telef. 045-312079.

Te k. Opel KADETT 1.3 S '81, paars, lichte motorsch. (lagerschalen), verl., sportv., uitl., sportgordels/stuur, GTE-look en alarm ƒ 800,-. Tel. 045-417791.

Te k. OPEL Ascona, APK gekeurd, pr. ƒ 950,-. Te bevragen tel. 046-740406.

Te koop Opel KADETT 1.8i, bouwjaar '90. Telefoon 045-243317

Opel KADETT 1.3, 4-drs. bwj. 1988, APK '95, ƒ 6.750,-. Tel. 045-243311.

Te k. OPEL Kadett 1.6 S, bwj. 04-'82, APK 06-'95, vr. pr. ƒ 1.250,-. Telef. 045-445520/445334.

Te k. KADETT 1.2S, t-'86, APK 12-'95, i.nw.st ƒ 4.750,-. Tel. 045-462637.

Te k. Opel ASCONA 1.6 bwj. '82, APK '95, 4-drs, ƒ 1.250,-. Tel. 046-582655.

Opel REKORD 2.0 S, okt. '85, veel accessoires, trekhaak, i.z.g.st., pr. ƒ 4.500,-. Telef. 04492-3603.

Opel KADETT HB, APK dec. '95, in prima st, pr.n.o.t.k. Tel. 045-315720.

Opel CORSA 1.4i, '93, 3-drs., sportvelgen, electr. schuifdak, 19.000 km. Tel. 045-464458.

KADETT 1.6i GT '88; Corsa 1.2 S '87; Vectra 2.0i GL automaat '89; Corsa 1.4i Swing '94; Vectra 1.6i GL '93; Kadett '86 t/m '89 div.types; Escort 1.3 '87; Ascona 1.6S HB '86 en '84. Met Bovaggarantie. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel CORSA 14i, rood,'91, 33.000 km., Rijksweg 6, Berg en Terblijt.

Te k. CORSA TR Swing 1.2, bwj. 2-'88, prijs ƒ 9.800,-. Telef. 045-451664.

Opel KADETT 16i, 3-drs. kl. wit, bwj. '90, als nieuw, pr. ƒ 11.250,-. Sleinadastr. 52 Schaesberg-Landgraaf

Opel OMEGA 1800 S, grijsmetallic, sunroof, bwj. '88. Tel. 045-750531.

Te koop Opel CORSA 13 N, bwj. '90, 1e eigenaar, 53.000 km. Tel. 046-334411.

Opel KADETT Station 1.7 D, 5-drs., '90, bijz. mooi, wit, vr. pr. ƒ 10.950,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

KADETT type 1.3 LS Hatchback, '87, sportw., als nw, ƒ 6.950,-. ☎ 045-424128

KADETT type 1.3 LS Hatchback, automaat, '86, als nw. ƒ 5.500,-. 045-424128.

Te koop Opel MANTA GTE, bwj. '80, wit, verlaagd, 15 inch. vlgn., radio, vraagpr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-215752.

Mooie Opel KADETT, 100 % in orde, APK 6-'95, ƒ 550,-. Haesenstr. 34, Schaesberg

Te koop Opel KADETT 1.3 automaat, bwj. '85. OK Cars. Tel. 04492-5782.

Te k. KADETT GSi, bwj. '86, vele extra's, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.950,-. Tel. 045-717011.

Opel KADETT 13 S autom., st.bekr., bwj. '83, APK 1-'96, vr.pr. ƒ 1.550,-. 045-416342.

Te koop Opel KADETT 1.3 S blauwmet., bwj. '87, ƒ 7.750,-; Opel Kadett 1.6i stationcar wit, div. extra's, bwj. '91, ƒ 17.900,-; Opel Astra 1.6i groen/blauwmet., vele extra's, bwj. '92, ƒ 23.500,-; VW Golf 1.8 GTi antracietmet., bwj. '87, ƒ 12.000,-. Inr. en fin. mog. Autocenter Van Meurs, Waalbroek 5, Simpelveld. Tel. 045-443500.

Opel KADETT 13 S GT nieuw model, nieuwe banden, APK juli '95, ƒ 4.500,-. Telefoon 045-218810.

Te koop Opel CALIBRA, bwj. '91, rood, vr.pr. ƒ 35.500,-. Telef. 04405-2852.

Opel KADETT 1.6i, zeer mooi, 100%, bwj./m. 1989, ƒ 7.250,-. Tel.: 045-423480.

Opel KADETT D 12 bwj. '80, APK 5-'95, goede staat, vr. pr. ƒ 575,-. 045-313206.

Opel ASTRA 1.4 GL, dec. 1992, 29.900 km, wit, nieuwstaat, ƒ 21.950,-. Inruil motor mogelijk. Rekers Motoren Heerlen Noord. Telefoon: 045-215375.

Opel KADETT 1.7 diesel, 5-drs. combi, bwj. '91, pr. ƒ 14.750,-. ANWB-rapp. Coumans Auto's, Meerstr. 19, Bunde. 043-652575.

KADETT 1.8i GT, bwj. '89, schuif/kanteldak, LM-vlgn. enz. Telef. 06-53142626.

OPEL DEALER
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Te koop Opel KADETT, bwj. '90, kleur aubergine, veel extra's. Tel. 04498-52621, na 14.00 uur.

Eindejaars - Opruiming

Hyundai Scoupé 1.5 GTi	10-'90	ƒ	19.950,-
Mazda 626 Coupé 2.0i 16V GT	02-'89	ƒ	16.950,-
Volvo 440 1.7i 5-drs. GL	01-'90	ƒ	17.950,-
Nissan 100 NX+ 1.6i geel	04-'93	ƒ	32.950,-
Peugeot 309 1.4 GR+	08-'92	ƒ	14.950,-
Mitsubishi Lancer 4-drs 1.6i GLi	03-'94	ƒ	28.950,-
Mitsubishi Colt 1.3i EXE	10-'91	ƒ	18.950,-
Ford Escort 3-drs 1.6i S	01-'91	ƒ	18.950,-
Opel Omega 2.0i 4-drs. GL Diamond	06-'91	ƒ	26.950,-
Opel Frontera 2.0i Sport VAN	11-'93	ƒ	35.950,-
Opel Vectra 4-drs 2.0i GLS automaat	05-'93	ƒ	37.950,-
Opel Vectra 4-drs 1.8i GLS automaat	06-'92	ƒ	35.950,-
Opel Vectra 1.8i 5-drs GLS	11-'92	ƒ	29.950,-
Opel Astra 3-drs 1.4i GL	01-'92	ƒ	22.950,-
Opel Astra 3-drs 1.4i GL	11-'91	ƒ	19.950,-
Opel Corsa 5-drs 1.4i Strada	01-'92	ƒ	18.950,-

Inruil en financiering mogelijk
OPEL welling
Haefland 2, Brunssum. Telef. 045-257700

Weinig zegeltjes...
De Volkswagen Vento TDI verbruikt slechts 3.9 liter op 100km! Da's bijna 1:26. Maak ook een proefrit.
De Volkswagen Vento al vanaf ƒ 35.495,-.
Prijs is inclusief BTW en BPM, exclusief kosten rijklaar maken. Wijzigingen voorbehouden.
De gezamenlijke Zuid-Limburgse Volkswagen-dealers

Peugeot

PEUGEOT DEALER

Auto Gabriel BV Beek
☎ 04493-4340

PEUGEOT 205 GRD, 5-drs., kl. zwart, plm. 77.000 km., i. z.g.st., bwj. '91, RDW gek., vr.pr. ƒ 13.950,-. Wilhelminaplein 6, Schinveld. Telefoon 045-253155.

PEUGEOT 405 1.9 GRi bwj. 1989, l.blauw, 7.100 km; 405 1.6 GLi bwj. 1990, d.blauw, 75.000 km. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te koop PEUGEOT 505 GR station, automaat, mod. '88, vr. pr. ƒ 9.500,-. Te bevr. tel. 045-352727.

PEUGEOT 505 GR, electr. schuifd., bwj. '84, APK '95, geen roest, bijz. mooi, ƒ 1.450,-. 046-582655.

PEUGEOT 405 SRi, bwj. '91, stuurbekr., centr. lock, wit, i. z.g.st., ƒ 16.750,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 581841.

PEUGEOT 309 FRi 1600, kl. rood, met kap. '94 RDW gek., vele extra's, in st. v. nw., vr. pr. ƒ 7.250,-. ☎ 04498-51685.

PEUGEOT type 205 Accent, '87, rood, bijz. mooi, ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128

Te k. PEUGEOT 205 1.1XR, grijsmetall., bwj. '91, div. extra's. Tel. 04498-54244

PEUGEOT 205 GTI, '85, APK 10-'95, kl. antraciet, taxatierapp. aanw., zeer apart uitgeb., sportv., alarm, audio, nw. motor, etc., vr.pr. ƒ 15.500,-. 04754-87682.

PEUGEOT 205 1.1 Accent, 1993, blauwmetal., LM-velgen, 25.500 km, ƒ 17.500,-. Inr. mog. Rekers Motoren, Heerlen-Nrd. 045-215375.

Porsche

PORSCHE 944, bwj. '82, veel extra's, perf.st. ƒ 11.500,-. 04750-40377.

Te k. PORSCHE 924 type 1981, 5-versnellingen, in perfekte staat, zilvermetallic, Rydstr. 26, Susteren.

Te koop PORSCHE 944 S, bwj. '85 met APK, rookzilvermet. met radio/cd-speler, geen schade, div. access., bijzonder mooi, vr.pr. ƒ 21.500,-. Tel. 045-221413.

Renault

RENAULT DEALER

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te k. RENAULT 11 GTX, i.z. g.st., bwj. '86, van ƒ 7.950,- voor ƒ 5.950,-. Bos Heerlen BV, ☎ 045-724545.

RENAULT 25 GTX, bwj. '89, APK, blauwmetall., duurste uitv., alle extra's, bijz. mooi, ƒ 8.750,-. Tel. 046-582655.

RENAULT 19 TR, 5-drs., bwj. '89, kl. wit, vr.pr. ƒ 10.500,-. Telefoon 045-416106 of 728660

Te koop RENAULT 19 GTS, bwj. '91, rood, diverse extra's. Tel. 046-334411.

Te koop RENAULT 5, bwj. '84, APK, koopje! Telef. 045-722120.

RENAULT 5 TRi, Cosmo Politan, 5-drs., bwj. '90, vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 046-527521.

RENAULT 25 TX, blauwmetallic, schuifdak, '90. Tel. 045-750531.

AUTOMAAT Renault 9 GTL, 1e eigenaar, weinig km, in nieuwstaat, APK, vaste pr. ƒ 1.950,-. Tel. 04759-1175.

R21 TS, bwj. '87, nette auto, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-254660.

Te k. RENAULT 5 type TR U9, 3-'90, km.st. 55.000, ƒ 10.500,-. Tel. 045-317950.

Rover

ROVER DEALER

Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Te k. ROVER 111 L, bwj. '91 25.000 km, wit, prijs ƒ 12.000,-. ☎ 045-426923.

Seat

Te k. Seat TOLEDO 1.8 GL, bwj. '93, blauwmetalic, in nieuwstaat, vr.pr. ƒ 27.500,-. Telef. 04492-5748.

Te k. Seat RONDA, i.z.g.st., bwj. '85, van ƒ 4.450,- voor ƒ 2.450,-. Bos Heerlen BV, ☎ 045-724545.

Seat MARBELLA GL, rood, mooie auto, '89. Tel. 045-750531.

SEAT Volkswagen Groep DEALER

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Auto Aarts Heerlen
Benzenraderweg 295
☎ 045 - 41 25 45

Saab

SAAB 900 S 2.0-1.6 bwj. 9-1993, nieuw type, groenmet., airco, alarm, lm-velgen. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

SAAB 9000 CD 2.3-1.6 bwj. 1990, d.blauw, airco, lm-velgen. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

SAAB 9000 CS 2.0-1.6 bwj 9-1993, blauwmet., 15.000 km, mistlampen voor, elektr. ramen, central lock. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66,Heerlen. Tel. 045-428840.

SAAB 9000 CS 2.0-1.6 bwj. 1994, groenmet., demonstratiewagen. Officieel Saab dealer Kompier, Heerlerbaan 66,Heerlen. Tel. 045-428840.

SAAB 90, wit, '85, mooie auto. Telefoon 045-750531.

HAN
MEER DAN 250 AUTO'S IN ALLE PRIJSKLASSEN!!

Alfa Romeo 33 16V 1.7	'90		ƒ 17.750,-
Alfa Romeo 33 rood	'91		ƒ 14.750,-
Alfa Romeo 164 V6	'88,'89	v.a.	ƒ 17.500,-
Alfa Romeo Alfetta GTV	'81		ƒ 7.500,-
Audi 100 2.3 nw. model	'91	v.a.	ƒ 32.500,-
Audi 80 Recaro int.	'90		ƒ 20.750,-
BMW 316 zeer compleet	m. '87		ƒ 11.750,-
BMW 320i 24V	m. '92		ƒ 39.500,-
BMW 520i 24V	m. '92		ƒ 34.500,-
Citroën BX	'84-'90	v.a.	ƒ 2.500,-
Citroën XM Ambiance	'89-'91	v.a.	ƒ 19.500,-
Fiat Tempra 2.0 i.e.	'91		ƒ 17.500,-
Fiat Tipo 1.4 en 1.6	'88,'91	v.a.	ƒ 10.500,-
Ford Scorpio 2.0 automatic GL	'90		ƒ 19.750,-
Ford Escort cabrio	m.'86		ƒ 13.500,-
Ford Sierra combi	'89		ƒ 14.000,-
Honda Aerodeck	m.'87		ƒ 9.750,-
Lancia Dedra	'90		ƒ 13.750,-
Mazda 323 1.6i GLX	'90		ƒ 15.750,-
Mazda 626 GLX 16V nw. model	'92		ƒ 26.500,-
Mazda 626 GLX stationcar	'91		ƒ 22.750,-
Mercedes 190	'84-'87	v.a.	ƒ 13.500,-
Mitsubishi Lancer GLXi	'89		ƒ 15.750,-
Mitsubishi L200 4x4 pol. opbouw	'92		ƒ 31.750,-
Nissan Vanette camper	m. '90		ƒ 14.750,-
Nissan 300 ZX	m.'85		ƒ 14.000,-
Nissan Silvia turbo	'86		ƒ 11.750,-
Opel Astra combi D	'92		ƒ 26.750,-
Opel Kadett	'84,'90	v.a.	ƒ 4.500,-
Opel Vectra HB diesel	'91		ƒ 21.750,-
Opel Omega Diamond combi	m. '92		ƒ 27.500,-
Opel Omega automaat	'90		ƒ 17.750,-
Peugeot 205 GTi	'86		ƒ 10.500,-
Saab 9000i 2.3 16V	'90		ƒ 27.500,-
Toyota Corolla liftback 16V	'90		ƒ 16.750,-
Volkswagen Passat automaat	m. '92		ƒ 24.750,-
Volkswagen Passat variant	'91		ƒ 27.000,-
Volkswagen Passat 16V GT 2.0	m'90		ƒ 22.500,-
Volkswagen Golf	'84,'90	v.a.	ƒ 5.700,-
Volvo 480 ES	'87		ƒ 14.750,-
Volvo 240	'85		ƒ 5.750,-

Informeer naar onze unieke en veelzijdige financieringsmogelijkheden
AUTO PAS APK
LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S
TICHTERWEG 10 BRUNSSUM TREEBEEK
☎ 045 229080

Subaru

Te k. Subaru Mini Ju..., bwj. '88, van ƒ 8.650,- ƒ 6.450,-. Bos Heerlen ... 045-724545.

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel deal...
Rijksweg Zuid 212, Sit...
Tel. 046-52 12 15.

Te k. Suzuki SWIFT GS 1-'93, vlgs. laatste ... 31.000 km., zwartmet. ... ler-onderh., trekhaak, ... ƒ 19.250,-. ☎ 045-2... kantooruren 04498-9159...

Te k. Suzuki ALTO, bwj. i.g.st., ƒ 1.950,-. T... 045-724545.

SUZUKI Alto, bwj. '8... rood, APK april '95, ƒ 2.350,-. ☎ 04752-1885...

Te koop Suzuki ALTO, ... maat met APK, bwj. ... ƒ 2.750,-. J. de Witp... Kakert/Landgraaf.

Suzuki ALTO GA, ok... zeer goed onderh., ... 48.000, RDW gek., A... '95. Tel. 04756-1913.

Te koop SUZUKI Sw... GS Village, bwj. '94, ... metallic, 2 jaar garantie... 043-479109.

Suzuki ALTO GL, 4... wit, 60.000 km, bwj. '8... 045-750531.

Suzuki ALTO, grijs ... ideaal voor hondeverv... e.a.b. Tel. 045-723621 ... 06-53104469.

Te k. Suzuki SWIFT 1... '87, mooi en zuinig, ... ƒ 7.800,-. Tel. 045-4244...

Talbot

Te koop Talbot HOR... bwj. '85, lichte schade, ... o.t.k. Telef. 045-715900.

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers B...
OFFICIEEL DEALER VOOR ZUID-LIMBURG
Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-18...
Schaesberg tel. 045-318...
Sittard tel. 046-52100...

Swentibold Officieel age...
Oude Rijksweg Noord ...
Susteren. Tel. 04499-33...

Te koop Toyota STA... 12 Vilise, bwj. '88, nwe ... nwe banden, i.st... ƒ 6.300,-. Heggestr. ... Landgraaf. 045-317783.

TOYOTA MR 2 1.6 ... Cam 16, kl. groen/beige, '85, km.st. 125.000, ƒ 12.000,-. Telef. 0... 16880 of 0652-986951.

Triumph

Triumph SPITFIRE 1500, bwj. '75, tech. goed, ... Tel. 04492-3705 na 17.30 ...

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel: 045-45 80 0...

VOLVO 244 GL bwj. '79, prima st. 1e eigen. ied. ... toegest. Boekje aanw. ƒ 2.500,-. Tel. 045-72230...

Voor Piccolo's zie verder pagina 40

ƒ 1.000,- Garantie p.wk. Club zkt. nog 3 DAMES. Vanaf 20 uur 045-416143.

Zeer GOEDLOPEND privéhuis heeft nog plaats voor 2 leuke meisjes. Zeer hoge verdiensten. ☎ 045-425100.

MEISJES gevr. voor nieuw te beginnen escortservice. Tel. 045-259856.

Goedlopende NIGHTCLUB (grensgeb.) vrgt. nette dames, vervoer vrij. Garantieloon, apart woonged. mogel. Tel. 00-49.241-542515. b.g.g. 00-49.2405-73539.

Wegens drukte leuke MEISJES gevraagd, zeer goede verdiensten, dagelijks gegarandeerd. Werktijden in overleg. 00.32-11602729.

Privé doorschakellijn 06-96.88
24 u/p.d. 100 cpm

Hete Sex
Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe BEL 06.(1,- p.m.)
320.320.20.

Live direct apart
Ook SM Adress. en tel.nrs! 06-340.350.80 (50 cphm)

Postcodedating!!
Sex en serieuze relaties ook in jouw buurt! Luister of plaats zelf een oproep! 06-340.320.50 (50ct phm).

Ervaren vrouwen
40 jaar zoeken sexkontakt 06-350.290.37 (75 cpm)

Thuisbelsex
Kies nu zelf de heetste vrouw en wij verbinden je direkt met haar door. Bel 06-9755 (100 cpm)

Homo jongens
Hoor ze heel TEKEER gaan. 06-320.330.88 (75 cpm)

Direkt **telefoonsex.**
hete vrouwen wachten op jou. 06-320.330.91 (75 cpm)

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden! 06-320.330.42 (75 cpm)

SM Kontakt
voor strenge afspraken! 06-320.325.99 (100 cpm)

Eenzame hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm).

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9611 (75 cpm)

Nieuw
discreet privé-gesprek met hete vrouwen. Bel nu 06-9664 (100 cpm)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9502 ***

Sex doorschakellijn
Luister naar hete oproepen van vrouwen. Maak je keuze en de computer schakelt je direkt door naar haar huis. Discreet! 06-9668 (75 cpm)

Homo kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio **Limburg**
06-350.23.047 (100 cpm)

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg 06-320.290.79 (75 cpm)

Vrouwen van 35 jaar en ouder willen
direkt sex
Bel ze zelf thuis op via 06-9604 (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens. 06-9504 (75 cpm)

Anonieme sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw 06-320.330.82 (75 cpm)

*** SM voor 2 ***
snelle SM kontakten!! 06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg! 06-320.322.11 (75 cpm)

1 gpm. Met 2 jongens in 't kleedhokje liet ze haar badpak zakken. "Voel 'ns hoe strak ik ben, wie wil er eerst?
06-340.340.20

Anonieme
sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4366 of 4622
Mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
Telefoonsex 06-9713
Sex direct 06-9718
Super sex 06-9716
Sexcontact 06-9635
Sex plezier voor 2 06-9894
Live sex 06-320.325.00
Regiosex 06-320.325.92

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36

DOORSCHAKELLIJN! Vrouwen wachten thuis voor 'n livegesprek met jou! 1gpm
06-9560

Luister naar meisjes die bellen! Maak je keuze voor een privé Livegesprek. 1 gpm.
06-9733

1 gpm. Kom maar met je hand onder m'n BH, zei ze tegen de knul v. haar vriendin. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar SLIPJE UIT.
06-340.350.60

Lesbi Live
06-320.323.12 - 1 gpm. Studentes, 18 jaar vertellen alles eerlijk.

ECHTE GRIEKSE SEX
Lisa geeft zich over 1 gpm.
06-320.325.55

Black Ladies
Live. Boven op je, al dat vlees of grieks 1 g.p.m. 06-320.323.48

Beestachtige
bepli 1 gpm 06-320.327.20

Kaviaar en d'r gouden drank. Afluisteren? 24 pd. 1 gpm
06-320.329.20

100% WILDE LIVE SEX
06-9891
Geen wachttijd 1 g.p.m.

Doorschakel club
meer dan 150 meiden wachten smachtend op jouw telefoontje. Bel ze thuis LIVE:1gpm
*** 06-96.89 ***

1 gpm
De Sadist
lachte wreed toen hij de brandende kaars vlak boven haar naakte lijf hield. 06-340.340.90

Hete meisjes Live
06-9715
Geen wachttijd, 1 gpm

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN Holzstr.103, Kerkrade.

Privé Yvonne
Wij houden iets SPECIAALS: 2 halen, 1 betalen, ƒ 125,-. Met ECHTE lesb. erbij. Keuze uit 9 MOOIE, GEWILLIGE en SEXY meisjes. Ook nu Frans + int. voor ƒ 80,-. Met kussen en knuffelen. Body tot Body-massage ƒ 75,-. 2-nwe Exot. schoonh. aanw. 7 dgn. geop. Bel v. info 045-425100.

Porky's Pretpark I 045-228481
Nieuw Kim, Monique en Rachelle
Woensdag triodag 1 uur voor ƒ 250,-. Zat. 1 uur ƒ 125,-.

VANDAAG LYDIA
BESTE KERSTMAN... 125,- p.u.
046-749662. Zat. 13-24 u. Groenstr. 64 Geleen.

Escort all-in
☎ 045-326191
ma t/m vrij v.a. 14.00 uur
zat. en zond. v.a.20.00 uur

Bel dames thuis
uit heel Nederland GEHEEL PRIVE thuis doorgeschakeld
06-98.50
24 u/p.d. 100 cpm

Dames geven adres/tel.nr.
06-96.85
24 u.p.d. 100 cpm.

Candelight
Escort voor dames en heren. Tel. 045-246002.

Johnny 18
Privé/escort. 045-428648

Manuela Escort
☎ 045-418886.

Gastvrouw José
en de meisjes ontv. u graag in Privé 68. Tel. 045-416126.

Marilyn Escort
045-426331. Dagelijks geopend van 17.00-05.00 uur. Ook Striptease-show.

!!! Gratis sex !!!
Niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen. !!! ☎ 045-318300 !!!

Privé Candy
Goed en discreet. Meisjes gevraagd. 045-212616.

Live Escort
☎ 045-429117

Boys 2 Men Escort
***** NIEUW *****
Joey 19 & Maarten 20
(046) - 584087
(Tev. nw. boys gevraagd)

Escort Service
discreet en snel, voor een leuk meisje a. 18 jr. bij u thuis of hotel, v.a. 12.00 t/m 02.00 uur. Tel. 045-422...

Aladdin
Privé. Telef. 045-22...

Privé 10-18 uur
Jacqueline, 045-714707

ƒ 50,- all in
Katja, Natasja, Patty ...
Tel. 045-423608.

Lady Escort
Charmant en discreet. (Grieks) Nieuw. 045-27...

Twilight Escort
Ook boys 045-27...

Suprise Escort
SM & Boys 045-275900
Korting!! Ook Grieks.

Parenclub Venus
Vanavond 10 dec. 2de zat. v.d. maand orgie-avond. Voor iedereen, paren gratis entree, Zon. 11 dec. voor paren en alleenstaanden, paren gratis. Maand. 12 dec. voor iedereen. Dinsd. 13 dec. uitsluitend paren. Wo. 14 dec. stripshow met Misty voor iedereen. Donderd. 15 dec. Porno met de La Française en publiek. Vrijd. 16 dec. show met Remi. Zat. 17 dec. House Partywedstrijd. Heinsbergerweg 70. Posterholt. Omg. Melick, Roermond. Telefoon: 04742-2977.

Club La Bellle
7-9 Leuke meisjes verwachten u. Nieuw: Hilde uit ..., Sandra blond 23, Jenni ..., Angie 24 en Cora 22. D... 17.00-05.00 u. All credit. Graverstr.13 Kerkrade-W. 045-416143. Meisjes gevr.

• Werner Felder (rechts): Ze liggen beslist niet voor het oprapen.

• Felder en een fossielenzoeker aan het werk in de groeve.

• Een vreugdekreet: een Scaphites gevonden.
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Schatzoeken in de Sint Pietersberg

Alleen de aanhouders worden goede fossielenzoekers

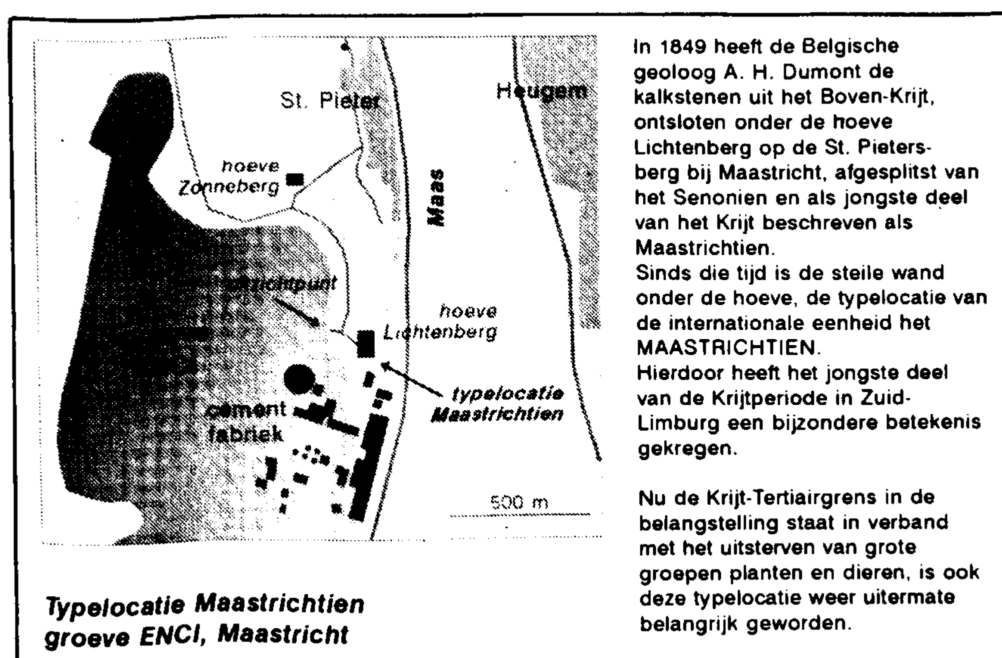
De dikke, meer dan 65 miljoen jaar oude kalklaag in de Enci-groeve in Maastricht zit boordevol overblijfselen van dieren en planten uit lang vervlogen tijden. Geologen en fossielenzoekers zijn er gek op. Ooit werden hier voor het eerst skeletresten gevonden van een sauriër, de beroemde prehistorische Mosasaurus. Op zo'n spectaculaire vondst hopen ze niet, de leden van de Nederlandse Geologische Vereniging, die een beperkt aantal dagen per jaar de groeve in mogen om hun geluk te beproeven. Maar je kunt nooit weten...

DOOR MARIAN VULLERS

Met hoge laarzen, een helm op hun hoofd en gewapend met pikhouwelen, beitels, zagen, grote emmers en dozen trekken ze de groeve in, onder leiding van Werner Felder, al jaren werkzaam als geoloog bij de Rijksgeologische Dienst in Heerlen. Zodra de slagbomen van de Enci omhoog gaan, rijdt de lange stoet auto's het terrein op. Achter de fabrieksgebouwen doemt een immens, witgelig mergellandschap op, afgegraven in diverse lagen. Aan de rechterkant, boven in een tientallen meters hoge wand, zijn de openingen van de grotten zichtbaar, waarachter een eeuwenoud labyrint aan gangen schuilgaat.

De van heinde en ver gekomen deelnemers verspreiden zich vliegensvlug over het terrein. De kenners weten waar ze moeten zoeken en tijgen meteen aan het werk, koortsachtig op zoek naar versteende overblijfselen of afdrukken van planten of dieren. Het is een zeldzaam heldere, zonnige dag in de groeves van de Sint Pietersberg. Alleen boven op de berg waait het, een enkele roofvogel laat zich meedrijven op de wind. In de groeve is het op deze decemberdag zelfs aangenaam warm. „Hier vinden we altijd wat, maar zonder zwoegen vind je niks," zegt Peter Beckers uit het Belgische Veltem. Zijn kameraad en dorpsgenoot Willy de Cat beaamt dat. Ze zijn hier al vaker geweest en kennen de plekjes met de gruislagen, waar het meest te vinden is, ondertussen wel. Met behulp van een grove zeef speuren ze tussen het gruis naar kleine zeeëgeltjes of andere kleine fossielen. Ze zoeken nu in de zogenaamde *kalksteen van Meerssen*, de hoogste, jongste laag van het Boven-Krijt. Het is zaak hier nog zoveel mogelijk te verzamelen, want binnenkort wordt deze bovenste laag afgegraven.

Zoals de meeste leden van de vereniging verheugt Beckers zich telkens op de excursies in de groeve van de Enci. Ze is immers beroemd

In 1849 heeft de Belgische geoloog A. H. Dumont de kalkstenen uit het Boven-Krijt, ontsloten onder de hoeve Lichtenberg op de St. Pietersberg bij Maastricht, afgesplitst van het Senonien en als jongste deel van het Krijt beschreven als Maastrichtien.
Sinds die tijd is de steile wand onder de hoeve, de typelocatie van de internationale eenheid het MAASTRICHTIEN.
Hierdoor heeft het jongste deel van de Krijtperiode in Zuid-Limburg een bijzondere betekenis gekregen.

Nu de Krijt-Tertiairgrens in de belangstelling staat in verband met het uitsterven van grote groepen planten en dieren, is ook deze typelocatie weer uitermate belangrijk geworden.

Typelocatie Maastrichtien groeve ENCI, Maastricht

om haar rijke kalklaag en door wetenschappers aangewezen als voorbeeld van het jongste deel van de Krijtperiode, de zogenaamde *typelocatie Maastrichtien*. De afgravingen van de Sint Pietersberg, waar de Enci nu al zo'n 65 jaar mee bezig is en nog mee doorgaat tot het jaar 2030, zijn al jarenlang omstreden. Voor geologen en andere wetenschappers bieden ze echter de unieke kans om de geologische lagen te bestuderen, die als het ware een dwarsdoorsnede vormen van het Boven-Krijt. De Krijtlaag ligt alleen in Zuid-Limburg vrijwel aan de oppervlakte. Naar het noord-westen van Nederland duikt ze diep weg onder het aardoppervlak en het Noordzeebekken.

Nieuwe deelnemers rijden mee in het busje van Felder, waarmee hij een rondleiding geeft door de groeve om op elke 'etage' even te stoppen voor de nodige toelichting. Bijvoorbeeld over het ontstaan van de kalklagen, in de volksmond mergel genoemd. „Tot vijfenzestig miljoen jaar geleden was hier nog een tropische zee met miljarden microscopische, maar ook grotere planten en dieren. De kalklaag die je hier ziet, is niets anders dan een opeenstapeling van skeletdeeltjes en resten van die planten en dieren die zijn achtergebleven. De Sint Pietersberg is daar beroemd door geworden."

Felder vertelt dat rond 1770 een spectaculaire vondst is gedaan in deze groeve. „Blokbrekers vonden toen in de Sint Pietersberg voor het eerst skeletresten van een prehistorisch dier," vertelt Felder. „Ze dachten eerst dat het een hagedis was, maar het bleek de complete schedel te zijn van een zwemmende sauriër, de Mosasaurus. Bij die vondst stond de hele wetenschappelijke wereld op zijn kop. Toen pas bleek dat deze dieren niet geleefd hadden in bijbelse tijden, maar dat ze er al waren in de prehistorie. Ze waren dus niet met de zondvloed omgekomen, zoals altijd was aangenomen. Ze werden immers voor het laatst aangetroffen in een geologische laag uit het Krijt, dat was het bewijs."

Oorlogsbuit

De Maastrichtse Mosasaurus staat nu in Parijs, in het Musée d'Histoire Naturelle, sinds hij ooit door Napoleon's staf van geleerden als oorlogsbuit werd meegenomen. In het Geologisch Museum van Heerlen staat wel een kopie. Sinds die eerste vondst zijn in Zuid-Limburg en omgeving nog de overblijfselen van tientallen andere Mosasaurussen gevonden, onder meer te zien in het Natuurhistorisch Museum van Maastricht. Maar ze liggen volgens Felder beslist niet voor het oprapen. „Moeders die met alle geweld hun zoontjes op excursie willen sturen, omdat ze de film van Spielberg hebben gezien en denken snel even resten te vinden van een Mosasaurus, moeten we helaas teleurstellen. Die vinden ze niet. Wel is het zo dat bij elke excursie, waar soms een paar honderd mensen aan deelnemen, een of twee tanden van een Mosasaurus worden gevonden. Het is typisch dat het meestal dezelfden zijn die zo'n vondst doen. Zij hebben er oog voor, weten waar ze op moeten letten, ze herkennen de kleur en weten precies in welke laag ze moeten zoeken. Als je fossielen wilt vinden, moet je leren hoe je ze kunt herkennen. Ook al liggen er duizenden tonnen fossielen, als je vijftig man erop loslaat die geen ervaring hebben, dan vindt niemand iets. Alleen de aanhouders worden goede fossielenzoekers. Je moet het gewoon veel doen."

Zeldzaam

Behalve op de achtergrond het monotone geluid van de fabriek waar de produktie van cement ook tijdens het weekeinde doorgaat, is er in de groeve niets anders te horen dan het getik en gehamer vanuit alle richtingen. In de verte slaat iemand een loszittend, overhangend blok kalk los, om te voorkomen dat het onverhoeds vanzelf naar beneden dondert.

Ineens klinkt er een verraste uitroep vanaf 'Meerssen', de hoogste kalketage. Nieuwsgierig laat iedereen zijn spullen in de steek en klautert tegen de helling op naar boven om te zien wat er aan de hand is. Kennelijk heeft iemand iets bijzonders gevonden. En inderdaad, de Belg Peter Beckers heeft een uiterst zeldzame ammoniet gevonden, de schaal van een inktvis. Felder bevestigt dat het om een bijzonder exemplaar gaat dat je maar zelden aantreft. Het is de 'Scaphites', een van de laatste ammonieten die aan het eind van het Krijt zijn uitgestorven. Ongerust kijkt Beckers toe als zijn vondst door diverse handen gaat om bewonderd te worden. „Heel voorzichtig alsjeblieft, want het is voor mij een collectiestuk," waarschuwt hij. De vondst van een heel nest zeeëgels op ongeveer dezelfde plaats is ook bijzonder, maar valt toch in het niet bij die van de ammoniet. Aangemoedigd door het succes en na te zijn bekomen van de eerste vreugde, gaat iedereen weer snel aan het werk. Van top tot teen onder de witte vegen van de Maastrichter kalk, zwoegen ze snel door, jong en oud, amateurs en ervaren geologen. Ze hebben nog even, om klokslag half drie moeten ze het complex hebben verlaten.

Het is maar moeilijk voor te stellen dat de fossielen, waarvan het wemelt in de groeve, zo oud zijn. Vooral als blijkt hoe gaaf ze tevoorschijn komen. De zwarte haaietandjes die de Belgische Jef Reynders uit Houthalen heeft gevonden, zien er uit alsof ze zo uit de bek van een haai zijn gehaald. Minstens vijfenzestig miljoen jaar oud zijn ze, de *Sitro heterodontus* en de *Odontaspis bronni*. En allang uitgestorven. Reynders is haaietandenspecialist en heeft thuis een verzameling van minstens tweehonderdduizend haaietandjes, allemaal gecatalogiseerd op grootte, soortnaam en vindplaats. Ook Jacques Severijns uit Meerssen heeft zijn hele zolder vol liggen met fossielen. Niet alleen haaietanden, maar ook egeltjes, belemnieten en zelfs enkele Mosasaurustanden. „Ik zoek veel in de grotten. Kopen doe ik zelden iets. Het gaat om het zelf zoeken en het prepareren van de fossielen, dat is de hobby. En je gaat echt nadenken over wat zich hier allemaal heeft afgespeeld."

Ook Peter Beckers en Willy de Cat zien het als een uitdaging alles zelf te vinden. Beckers: „Wij hadden vandaag geluk, vorige keer hadden we minder verzameld. Maar dan zijn we net zo enthousiast. Het gaat mij toch voornamelijk om de spanning van het zoeken, je kunt je buiten in de natuur een beetje afreageren." De Cat: „Het is gewoon spannend, ik vergelijk het maar met de schattenjacht van toen we jong waren."

Voor informatie over geologische excursies in Zuid-Limburg: tel. 045-763730 of 045-763750, Rijksgeologische Dienst, Kantoor Heerlen.

Turkse beren hoeven niet meer te dansen

Kutsju-kutsju is een stevige bruine beer van bijna anderhalf jaar oud. Hij en zijn maatje Tommy zuigen, net als kinderen dat doen, op hun vingers. Daarbij maken ze een gezellig ronkend geluid. Kutsju-kutsju woonde als baby op een boerderij, maar toen hij groter werd, begon hij met de kippen te spelen. Die overleefden dat niet. Daarom werd hij in een olievat vastgebonden. Zo vonden de medewerkers van Werelddierenbescherming hem: ongelukkig en zwaar ondervoed.

DOOR JESSICA LUTZ

Tommy steekt zijn poten onder het hek van de kooi door en probeert een broekspijp naar zich toe te trekken. Hij wil graag spelen, maar dat is voor een mens een gevaarlijke onderneming. Zijn poot aaien kan wel. Bedelend om een appel steekt hij daarna zijn tong door het gaas. Hij was een dansende beer, die op de straten van Istanbul moest poseren voor de camera's van toeristen.

Dat was ook het lot van zijn pleegmoeder, de dertienjarige Nazo. Een stuk van haar neus en bovenlip zijn afgescheurd als gevolg van de vele ringen die in de loop der jaren door haar neus geboord zijn. Door aan een ketting te trekken die aan de ring is bevestigd, kan een mens een beer in bedwang houden of dwingen op zijn achterpoten te staan.

Ouwehand

Nazo heeft nog geluk, want haar ogen zijn prima. Een beer aan de ketting kan zich alleen verdedigen door aan te vallen. En dat levert hem of haar stokslagen op, meestal op de ogen gericht, die daardoor onherstelbaar beschadigd kunnen raken. Drie beren, op deze manier blind geworden, zijn een paar maanden geleden ondergebracht in het Berenbos van het Nederlandse dierenpark Ouwehand. Maar ook voor de zeventien beren die nu op de universiteit van de Turkse stad Bursa wonen, zijn dit soort taferelen verleden tijd.

Een jaar geleden werden ze van de straten geplukt in het kader van de campagne 'Libearty' van de Wereldfederatie Dierenbescherming. Daar was een lange periode van voorbereiding aan voorafgegaan met departementen van de betrokken ministeries, de universiteit, dierenartsen en berenspecialisten.

Onlangs mochten de beren, die inmiddels dankzij een intensieve behandeling weer kerngezond zijn, voor het eerst weer proeven aan de natuur in de buitenruimte die half november geopend werd op het universiteitsterrein. Dit is nog maar de voorbereiding op volgend jaar. Dan krijgen de beren een stuk bos van twintig hectare, waar ze de rest van hun leven in semi-gevangenschap zullen doorbrengen. Want beren die eenmaal in mensenhanden geweest zijn, kunnen nooit meer voor zichzelf zorgen.

• Ozlem Elisabeth is zes maanden oud; haar moeder werd doodgeschoten, haar broertje verscheurd door wilde honden.
Foto: GPD

De dierenarts die het project in Bursa leidt is Gerry Dorrestein van de vakgroep Bijzondere Dieren aan de Rijksuniversiteit van Utrecht. Hij was betrokken bij het ophalen van twee beren uit het oorlogsgebied in Bosnië en werd daarna door de Werelddierenbescherming gevraagd of hij het project in Turkije wilde begeleiden.

Hij krabbelt een klein beertje op de buik, dan net binnen is gebracht. Ozlem-Elisabeth is ze gedoopt, naar een Franse prinses die het project steunt. Boswachters vonden haar in de buurt van Erzincan, zo'n duizend kilometer oostwaarts. Haar moeder was neergeschoten en een ander jong door wilde honden gedood. „De boswachters hebben haar eerst twee maanden bij zich gehouden en haar gevoerd met brood en melk. Daarom is ze ondervoed, ze is veel te klein voor haar leeftijd (ongeveer 6 maanden) en kan niet meer terug in de natuur," zegt Dorrestein.

Maar het enige alternatief was haar aan haar lot over te laten, en hopen dat ze het zou redden. Hier in Bursa krijgt ze, zodra ze weer wat op krachten is, een pleegmoeder. De vrouwtjesberen vinden het best om voor een baby te zorgen. De 20-jarige Serpil toont al hevige belangstelling vanaf het moment dat Ozlem-Elisabeth in een aangrenzende kooi gestopt werd.

Ruimtegebrek

In het buitenverblijf liggen de beren Brutus en Roger te rollen in de modderpoel die ontstond toen het zwembad overliep. Daarin staan Erik en Karabulut (Zwarte Wolk) elkaar speelse klappen uit te delen, waarbij het water hoog opspat. Benjamin, herkenbaar aan zijn witte oren, zit onder de appelboom afgevallen appeltjes op te graven. Percy heeft de bessenstruik ontdekt bovenop het heuveltje waarin met behulp van rioolbuizen vier holen zijn gemaakt. Vandaag mogen alleen de mannetjes naar buiten, daarna de vrouwtjes en de volgende dag de moeders met (pleeg-)kinderen. Omdat beren solitaire dieren zijn, zouden ze elkaar op de 2000 vierkante meter in de haren vliegen.

„De vrouwtjes zijn nog het ergst," vertelt Dorrestein. „Die zitten nu in paartjes bijeen en als een van de twee naar een andere vrouw kijkt, is het gelijk vechten met een hoop gescheld en geschreeuw. Ruimtegebrek zal ook een probleem vormen op de omheinde twintig hectare die de beren volgend jaar in gebruik nemen.

De verwachting is dat er nog minstens dertig beren bij zullen komen, die nu nog in de toeristische kustplaatsen aan de ketting rondlopen. Met het toedienen van hormonen zal worden voorkomen dat ze zich voortplanten. Alle beren krijgen bovendien een 'radiokraag' om, zodat via het signaal dat die uitzendt in de gaten kan worden gehouden wat ze doen en waar ze zijn.

Maar zover is het nog niet. De financiering van het meer dan een miljoen gulden kostende project wordt voor het grootste deel gedragen door 'Libearty', dat afhankelijk is van donaties. De rest wordt betaald door de Turkse overheid. Die werd echter door de economische crisis dit jaar gedwongen een belangrijk deel van de toegezegde steun weer in te trekken. Daardoor is bijvoorbeeld het bouwen van de omheining in de knel gekomen.

De overheid is echter van goede wil. De berenjacht is inmiddels verboden, net als het laten dansen van beren. Het ministerie van bosbouw heeft de benodigde twintig hectare geschonken en de verantwoordelijkheid aanvaard om deze ook te beheren. Waar het nog aan schort, is maatschappelijk draagvlak. Want nog steeds komen de meeste tips over dansende beren van toeristen.

11 DECEMBER
Kerst *KOOP* Zondag
IN HEERLEN

Gezellig Winkelen

In Sfeervol Heerlen

Een jeugdig experiment

DOOR ROB MOLIN

...al de lezers van het werk van ...van Leeuwen niet verbazen ...n haar eerste poëziebundel ...wassen lezers kindertaal ...van afgeleide terminologie ...ructies laat neerdwarre... ...haar in 1978 begonnen ...e carrière heeft zij immers ...al uitsluitend boeken voor de ...gepubliceerd.

...eerste gedichten van haar ...'serieuze' bundel 'Laatste ...' valt een merkwaardige for... ...g op: 'legden omstanders ...', een aanduiding van zich ...en plaatsje veroveren met ...ling om er te gaan zitten. ...wijze die sterk herinnert ...geoefende taalgebruiker ...kind is, al kan het de din... ...treffender en nauwkeuri... ...woorden dan de geoefende, maar weinig originele spreker of schrijver.

Oog voor het ongewone van het gewone heeft Van Leeuwen ook ten aanzien van de inhoud. In de eerste afdeling 'Een voorstelling' is men getuige van vertoningen in de dagelijkse werkelijkheid, die fascinerender zijn dan die in het circus.

'Niet minder exceptioneel is de verborgen dimensie in alledaagse situaties en voorvallen in de cyclus 'Tweetaligheid', die ontstaat doordat wordt waargenomen via de kinderblik. In de daarop volgende reeks gedichten verwijst Van Leeuwen uitdrukkelijk – in de primitieve taal van de achtjarige – naar de kinderlijke, dus frisse en onbevangen waarneming:

Mamma, zegt
hij op een morgen, als
dinosaurussen nooit meer
bestaan, kan dat dan ooit
met beren en met mensen
ook zo gaan

Wie uit Van Leeuwens gedichten de feitelijke mededeling lospelt, vindt allerlei bekende situaties, bijvoorbeeld het probleem van de asielzoekers ('Wordt het hier te vol, komt hier/ wreed volk') en het drugsprobleem ('Rul en Snuif en Snik en Veer/ vragen Elke Dag om meer').

Het lijkt er sterk op, dat Van Leeuwen experimenteert. Dit wil zeggen dat zij een van de geijkte uitdrukkingsvorm (voorzover we daar in de moderne poëzie echt van kunnen spreken) afwijkend taalgebruik hanteert met de bedoeling méér gedachten beter tot uitdrukking te brengen. Haar taal is allerminst afgesleten, maar ook vaak zó ongewoon dat het gevaar van duisterheid gevaarlijk dichtbij is. In het bijzonder valt dat op in de laatste afdeling met dezelfde titel als die van de bundel, met name in het gedicht 'Nadag':

Open- dat strijklicht in zal vallen:
hoe dichtbij legden enkelingen
zich
noemden het jaartal zie van elke
schram die hechtte- en dan
in geuren welke wie
vier vingers tropenkam.

'Nadag' is een zoekplaatje dat evenals sommige andere gedichten in deze bundel na ontraadseling niet echt een verrassing in petto blijkt te hebben. Vraag is dan ook waar dat experiment voor gediend heeft, wat niet wegneemt dat de poging daartoe serieus moet worden genomen. Hoe zal Van Leeuwens tweede bundel voor 'grote kinderen' eruit zien?

Joke van Leeuwen, 'Laatste lezers'. Uitgeverij Querido, *f* 24,50

● *Joke van Leeuwen.* Foto: DIJKSTRA

...ers gezin als nobele wilden

DOOR SANTE BRUN

...Ierland iemand opstaat ...in de literatuur te bege... ...is het meteen ook goed ...oddy Doyle trekt zich niets ...de slagschaduw van James ...die nog altijd over de litera... ...het land hangt - alsof in ...ooit maar één boek is ge... ...n, getiteld Ulysses. Nee, ...sluit zelfs heel sterk aan bij ...ote voorganger in het be... ...en van het leven van een ...on'-Iers gezin.

Het boek The Snapper verscheen al in 1990, maar de Nederlandse uitgever wachtte tot na de verfilming ervan en nadat Doyle de Booker Prize had gekregen, met het uitgeven van de vertaling van dit juweeltje. Onder een rare titel, trouwens, 'De Bastaard'; want het kind waar het om gaat is allesbehalve een bastaard. Snapper is eerder een vertederd koosnaampje voor een baby. Het Nederlandse 'scheetje' zou beter zijn geweest, want hoewel de zwangerschap die in Doyles boek de leidraad is, een behoorlijk gecompliceerde achtergrond heeft, staat in het hele boek als een paal boven water: dit kind is meer dan welkom.

Het verhaal speelt zich af in een soort Coronation-Street-omgeving, het gezin van Veronica en Jimmy sr. is wat je noemt een warme chimpansee-kolonie, waarin net als daar aan het onderling verkeer strenge en nauwkeurig gerespecteerde regels ten grondslag liggen. Oudste dochter Sharon raakt zwanger, op een nogal onromantische manier - dronken staand tegen een natte auto - van een hoogst ongewenste vader, die toevallig ook zat dezelfde kroeg uitkwam. Het zuipen gaat trouwens gewoon door – op de avond voor ze uitgeteld is, kotst Sharon het teveel aan gedronken wodka behendig in haar handtasje.

We zijn dus duidelijk in zo'n milieu dat je in het hele Westen aantreft, niet eens arm, wel trots en vooral op de rand van asociaal. Wie zich er wel eens aan gewaagd heeft, weet hoe moeilijk het is, je vensecht over dat milieu te berichten. Voor een roman heb je toch behoefte aan enig gedachtegoed bij je personages, dat leidt er al gauw toe, en dit boek vormt daarop geen uitzondering, dat je een groep 'nobele wilden' van het gezin schrijven ... Het gevoel voor humor van de gezinsleden is net iets te intellectueel, om maar eens iets te noemen. Of dat probleem echt opgelost kan worden, is trouwens [illegible] ... Het kan immers lijk alleen [illegible] ... je 'vertel... ling' geen taal te pas hoeft te komen.

Daarvan afgezien is het boek – eerder een lang kort verhaal dan een roman – een virtuoos stukje werk, een portret in houtskool dat in den trek de lezer op het doek ... gezet. Gelukkig heb ik de film niet gezien, die kan bij het boek vergeleken, alleen maar tegenvallen.

Roddy Doyle, 'De Bastaard'. Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar, *f* 29,50.

...ussen Lindenheuvel en Nijmegen

Marcel Maassen. Foto: RALPH SCHMITZ

DOOR ROB MOLIN

Het zou mij niet verbazen als Marcel Maassen in zijn debuutroman 'Blauwe damp' zijn jeugd en jonge volwassenheid naar waarheid tot in details beschreven heeft. Zelfs de hoofdpersoon draagt dezelfde voornaam als die van de schrijver, zijn achternaam begint eveneens met een M en telt evenveel letters, terwijl data in zijn leven op zijn minst de schijn wekken overeen te komen met de feiten in zijn eigen bestaan, dat in 1965 te Geleen-Lindenheuvel van start ging.

In het begin van zijn boek bekroop mij het gevoel dat Maassen te weinig afstandelijk schreef, een veel voorkomende 'fout' bij debutanten die al te particuliere belevenissen mededelen. Maar na ongeveer twintig bladzijden verandert dit bezwaar in deze roman in een voordeel alsof hij niet anders dan zó geschreven zou hebben kunnen zijn. Daarbij voegen zich factoren, waardoor de weinig afstandelijke benadering als het ware wordt opgeheven, vooral een niet alledaagse structuur en een flitsende dialoog.

Het zijn schijnbaar weinig schokkende gebeurtenissen in het Lindenheuvelse milieu van kwajongens en pesterijen en dat geldt onverkort voor de voorvallen in Nijmegen waar Marcel korte tijd Nederlands studeerde. In deze laatste episode en kort daarna herkent zich een klassiek verhaal af. Schrijver willen worden, desillusies rond de uitgave van het manuscript waar de hele wereld toch op zit te wachten, niet begrepen worden door vriend en vijand.

Eenzaamheid en leegte, daarom gaat het in 'Blauwe damp'. Slechts één taal dempt bij tijd en wijle de kloof met de (vrouwelijke) medemens: de taal van de liefde. In dit opzicht doet Maassens roman denken aan de latere boeken van Gerard Reve, aan die van Jan Cremer en aan het proza van Eric Caspers, een andere jonge Limburger die enige tijd geleden debuteerde met de realistische roman 'De braakengel'. Eenzaamheid, isolement... ondanks of beter dankzij de afwezigheid van zulke woorden heeft Maassen het jonge leven van Einzelgänger Marcel in die sfeer in kaart gebracht.

Het relaas over diens middelbare schooltijd wordt afgewisseld met Nijmeegse fragmenten en gaandeweg geeft hij iets méér prijs over de verhouding tot Marie-José, met wie hij - in woede bevreesd - tot voor kort (de roman is een flash-back) heeft samengewoond. Wat de oorzaak is van de breuk en hoe de relatie met Jos, haar vroegere vriend en minnaar, is geweest en waardoor deze is geëindigd, daarover wordt tot de laatste bladzijden gezwegen.

Maassen gebruikt het jargon van de tiener van de jaren zeventig, de tijd dat zijn seksualiteit ontwaakte en waarin decors als Jong Nederland, de vriendenclub op een zolder, de middelbare school en Glanerbrook de revue passeren. Zijn wederwaardigheden stelt hij te boek in de novelle 'Cel' (de verkorting van zijn voornaam en symbool voor zijn geestelijke gevangenschap), die het niet bij de uitgevers haalt, ondanks de heilzame invloed op dit proza van Nescio en diens anti-burgerlijke vriendenkring. Geïsoleerd blijft Marcel, zelfs lichamelijk, in zijn studententijd te Nijmegen, totdat hij er Marie-José ontmoet. Hun hernieuwde kennismaking leidt tot ... het verhaal ... die de met het schrijverschap worstelende Marcel slechts in cynische termen weet te verwoorden tegenover de brave lerares-met-baan Marie-José.

Sex is de enige taal die Jos enigszins nader brengt tot Marie-José, maar het is zeer de vraag of zij deze vorm van communicatie verdraagt, laat staan begrijpt. In dit opzicht heeft Maassen aangrijpend de leegte in een bestaan opgeroepen en daarmee sluit hij aan bij het proza van zijn generatiegenoten die dit thema overtuigend hebben uitgewerkt.

Marcel Maassen, 'Blauwe damp'. Uitgeverij SUN, *f* 29,50.

...e leegte en Het Niets

DOOR EMILE HOLLMAN

...jammer dat de uit Venlo af... ...ige schrijver Hans Dekkers ...et hoofd werd gezien bij de ...otiemiddag van de Limburg... ...ratuur, onlangs gehouden in ...richt. Want zijn debuutro... 'De begrafenis van de sardine' ...d en soms speels geschreven, ...zorgdig geconstrueerd en bo... ...bovendien over een fraai ...dat evenwel geen ontknoping ...s dat geen reclame voor de li... ...ur is.

...grafenis van de sardine' ...opmerkelijk genoeg verdien... ...eleden, in 1990 dus, in het ...oemde ik-tijdperk. "Het was ...ankelijk niet echt de bedoe... ...as 1980 te schrijven, ...over begin jaren tachtig ... de schrijver vanuit zijn Am... ...mse woonst. „Uiteindelijk ...k toch voor dat jaar gekozen. ...dat is niet het belangrijkste ...ain boek, je moet het eerder ...als een generatieroman."

...eratie dus van hoofdper... ...Bernard Vlieger die aan de ...wordt voorgesteld als hij met ...uckband op de planken van ...tempel Paradiso staat. Vlie... ...het wereldje van sex, drugs ...k beu. Hij dweept met aller... ...ofieën en theorieën waar ...ook geen chocola van kan ...

...s Evelien, 'ingegraven in ...verleden', wortelt met ... ze vervaardigt maquettes van huizen die samen met haar vader verdwenen in de golven bij de watersnoodramp in 1953. Haar man is de overspannen graficus Leo die bladzijden uit Hesses Steppenwolf eet en in een laboratorium een homoculus, een kunstmens, schept die hij Otto van Manen noemt. Dekkers verschaft trouwens geen opheldering of deze Otto van Manen dezelfde persoon is, die aan het einde van het boek een belangrijke rol gaat spelen.

De Leegte of het Niets zijn van belang in dit boek. Volgens Evelien is de leegte waarmee Bernard zich bezighoudt 'een intellectuele oefening'. De leegte die zij zich zelf heeft laten wegvallen is de plaats die vader achterliet. Hans Dekkers vertaalt die leegte veelvuldig in museum, ... de verdwijning van Bas, de dummer. Niet in de laatste plaats door de Franse dichter Mallarmé erbij te halen die al ... ter verwijl hij aan zijn boek werkte. "De hermetische gedichten van Mallarmé gaan nergens over. Het liefst schreef hij gedichten over het Niets. Hij heeft ooit ... het boeddhisme heeft ... zonder er iets van af te weten."

Niettemin staan de ... op een breukvlak, de ... wordt door de aanwezigheid van saharazand of grote natuurverschijnselen. De drie wijzen elkaar steeds fijntjes op hun respectievelijke obsessies en blijken uitgekookt in het ontkennen daarvan. Heel leep weeft Dekkers het illustere drietal in elkaars web. Wanneer Bernard een anonieme kaart met een afbeelding van een schilderij van Goya ontvangt, lijkt voor de hoofdpersonen het moment aangebroken om over die breuklijn te stappen. Hun leven zal anders worden. Op de achterkant van de kaart staat geschreven: 'Het einde van het carnavalsfeest en het begin van het vasten. In plaats van een gebraden varken wordt symbolisch een sardine begraven'.

De kaart blijkt geschreven door de geheimzinnige Otto van Manen die tegen Bernard in een Amsterdamse kroeg beweert dat hij beschikt over nimmer gepubliceerde foto's van Arthur Rimbaud als handelsreiziger in Afrika. In deze passage speelt Dekkers met de literatuur, je ... plezier dat hij ... moet hebben gehad, ... Hij is geen dweper maar laat de lezer gewoon meegenieten. Waartoe dit allemaal leidt, moet maar even ongewis blijven, want dit boek moet gelezen worden.

'De begrafenis van de sardine' is geen makkelijk boek omdat Hans Dekkers regelmatig in abstracto gaat door waanbeelden en gedachten in de woorden te vangen die zij opeisen. De leegte en het Het Niets worden uiteraard niet opgelost, niemand vindt waarnaar hij op zoek is. Als de drie hoofdpersonen met een bootje in de mist verdwijnen, laat Dekkers de man die tenminste één antwoord heeft, hulpeloos aan de kant staan. Dus ook nog een mooi slotakkoord.

● *Hans Dekkers.* Foto: CHRIS VAN HOUTS

Dekkers zelf is zeer in zijn sas met alle aandacht die zijn debuutroman krijgt. „Dat de Limburgse media zoveel aandacht aan mijn boek schenken vind ik erg leuk. Daar had ik geen rekening mee gehouden."

Limburg is trouwens ver weg in het boek. Dekkers: „Ergens in mijn boek komt een friture voor die 'De vettige handdoek' heet. Iemand uit Venlo herinnerde me eraan dat die friture in Venlo ligt. Dat wist ik echt niet meer."

Hans Dekkers legt thans de laatste hand aan een tweede roman. Een verhalenbundel, met daarin opgenomen een verhaal over Venlo, waar hij tot zijn achttiende woonde, is al af.

Hans Dekkers, 'De begrafenis van de sardine'. Uitgeverij De Arbeiderspers, ...

Leegte is niets en alles

DOOR THEO HAKKERT

Isabel Allende (52) is een van 's werelds meest succesvolle schrijfsters. Sinds ze begin jaren tachtig op zevenmijlslaarzen de wereld van het boek kwam binnenstappen met de inmiddels verfilmde roman 'Het huis met de geesten' neemt de Chileense een aparte plek in de door mannen gedomineerde Latijnsamerikaanse literatuur. Haar nieuwste boek is een autobiografie die niet 'Isabelle' heet, maar 'Paula'.

Het is de naam van haar dochter, die op 28-jarige leeftijd is getroffen door een aanval van profyrie en sindsdien in coma ligt.

De moeder/schrijfster brengt vele uren aan Paula's bed door en besluit haar de familiegeschiedenis te vertellen. „Zodat je je niet verloren voelt als je wakker wordt." Verkerend tussen hoop en vrees, het ene moment sterk en wilskrachtig en op andere de vertwijfeling voorbij, vertelt Isabel Allende via haar dochter de lezer het verhaal van haar familie, haar land (Chili) en zichzelf.

Ze doet dat met dezelfde stijlmiddelen die ze in haar eerdere romans hanteerde.

In lange volzinnen vol verrassende wendingen en met gevoel voor zowel detail als grote lijn schildert ze haar eigen leven. Niet met de precisie van memoires, maar als romancière.

Allende dist op vlotte wijze de anekdotes op waar haar leven en dat van Paula uit bestaan, onderbroken door passages waarin ze beschrijft hoe het met Paula telkens slechter gaat. We lezen over haar eerste schreden op het literaire vlak. Een brief, die ze begon op 8 januari 1981 en die bedoeld was voor haar grootvader van 100, zag ze onder haar handen uitgroeien tot de vijfhonderd pagina's waar Paula later de titel 'Het huis met de geesten' voor bedacht.

„Dat boek redde mijn leven," schrijft ze, zoals ze ook hoopt dat het opschrijven van dit boek 'een redding' zou kunnen zijn. Overigens is 8 januari een magische datum, want Allende begint altijd op die datum aan een nieuw boek.

'Paula' ontleent een niet onaanzienlijk deel van zijn charme aan het feit dat Allende ook aandacht schenkt aan haar ontmoetingen met de legendarische dichter Pablo Neruda en stilstaat bij de politieke geschiedenis van Chili, waar haar oom, de befaamde Salvador Allende begin jaren zeventig een socialistisch bewind overvoerde. De bladzijden over deze woelige periode, die op 11 september 1973 met een staatsgreep en de zelfmoord van Salvador Allende eindigde, behoren tot de beste van het boek. Ook al omdat de schrijfster voor zichzelf geen grotere plek opeist dan haar historisch gezien toekomt. Ooit stelde ze een poging in het werk om president voor de krant waarvoor ze toen werkte te interviewen voor de kerstbijlage. Geen schijn van kans. Ze bleef horoscopen schrijven.

Van dergelijke horoscopen en andere boven-natuurlijke zaken is de leefwereld van Isabel Allende vergeven. Vraagtekens worden er niet bij geplaatst. Dat magische is gewoon. In het visioen in de epiloog bijvoorbeeld als ze een ... met de geest van Paula ... „... dat ik ... dat ... door het verdriet eindigde in een absolute leegte. Terwijl ik erin ... kreeg ik de openbaring dat de leegte vol is met alles wat het universum bevat. Het is tegelijkertijd niets en alles, ... licht en ondoorgrondelijk duister. Ik ben deel ervan, ik ben alles wat bestaat, ..."

'Paula' is meeslepend, dat is het zeker.

Isabel Allende, 'Paula'. Uitgeverij Wereldbibliotheek, *f* 35.

Volgende week zaterdag ... ...

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Kansen in tijdelijk werk

Algemeen medewerker m/v

Voor een milieu-onderneming zijn wij op zoek naar een algemeen medewerker tot 35 jaar. De geschikte kandidaat gaat zich bezighouden met de logistieke afhandeling van wachten afval. Dit houdt in: de registratie, controle en doorverwijzing van inkomende wachten. Voor deze functie is geen specifieke opleiding vereist, alleen enthousiasme en een flexibele inzetbaarheid. Het bezit van een rijbewijs is een pre. De werktijden zijn variabel tussen 07.00-18.00 uur. Tevens verwachten wij de bereidheid tot werken op zaterdagochtend. Deze interessante functie is voor lange tijd. Graag horen wij jullie reactie.

Informatie bij Kitty Pepels, tel. 043-25 76 86, Maastricht, Helmstraat 12.

randstad uitzendbureau

Kansen in tijdelijk werk

Beladers m/v

Voor een vuilnisophaaldienst in Hoensbroek. U bent sterk, heeft een goede conditie en u bent niet ouder dan 40 jaar. Het betreft een poolplanning, waardoor u 3-4 dagen per week ingepland wordt en de rest van de week oproepbaar bent.
Informatie bij Jaqueline Jorigas, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Cateringmedewerker m/v

Voor een kantoor in Maastricht zoeken wij een evaren representatieve cateringmedewerker. Naast het verzorgen van de koffie en de beide keukentjes, bent u verantwoordelijk voor het inkopen en verzogen van de lunch voor ca. 20 personen. Het betreft een deeltijd baan. In pricipe werkt u op donderdag en vrijdag van 10.00-14.30 uur. Bij afwezigheid van uw college verwachetn wij van u dat u ook op andere werkdagen inzetbaar bent. De voorkeur gaat uit naar een kandidaat tussen 35-50 jaar. Deze opdracht is voor lange tijd.
Informatie bij Esther Urlings, tel. [illegible], Maastricht, Helmstraat 12.

Offset-drukker m/v

Voor een drukkerij in Kerkrade. U heeft ervaring met een GTO 2-kleurenpers. U bent per direct, fulltime beschikbaar.
Informatie bij Noël Quaedvlieg, tel. 045-74 26 36, Heerlen, Akerstraat 26.

Elektromonteur m/v

U heeft een MTS E-achtergrond en ervaring in het repareren van handgereedschappen. Enige mechanisch kennis is een pre. U kunt zelfstandig werken en bent woonachtig in de regio Sittard. Deze functie gaat in per direct.
Informatie bij Karien Wolfs, 046-52 96 96, Sittard, Rosmolenstraat 15.

Basisartsen m/v

Voor diverse instellingen in Limburg, Brabant en Zeeland. U bent minimaal gediplomeerd basisarts. Het betreft parttime en fulltime vacatures. Indien de reisafstand te groot is, kan woonruimte ter plaatse geregeld worden. De vacatures zijn voor minimaal 3 maanden.
Informatie bij Jacqueline Wissen, tel. 043-25 61 91, Maastricht, Helmstraat 12.

Verpleegkundigen/ ziekenverzorgenden m/v

Voor de komende feestdagen zoeken wij mensen die in deze periode aan de slag willen. U kunt bij diverse instellingen in verschillende richtingen werken, zowel dagdelen als hele dagen. Vereist is dat u gediplomeerd bent. Deze instellingen bevinden zich in de regio Zuid-Limburg.
Informatie bij Jacqueline van Wissen, tel. 043-25 61 91, Maastricht, Helmstraat 12.

randstad uitzendbureau

Wat zou ú doen?

ALGEMEEN

Zwem-instructeurs m/v
voor bedrijven in de omgeving van Heerlen en Geleen. U bent een gekwalificeerd zwem-onderwijzer met bijvoorbeeld het diploma CIOS-Zwemmen of Sportacademie-Zwemmen. Het werk is part-time, voornamelijk in de middaguren.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

Aerobic-instructeurs m/v
voor relaties in de buurt van Heerlen en Geleen. Voornamelijk in de avonduren gaat u aerobic-lessen geven. Hiervoor bent u gekwalificeerd en hebt u bijvoorbeeld een opleiding ASH of CIOS-Dans. Er zijn zowel part- als full-time mogelijkheden.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

KANTOOR

Secretaresse m/v
voor bedrijven in de regio Heerlen. Naast een afgeronde secretariële opleiding en enige relevante werkervaring hebt u bij voorkeur ook goede talenkennis. Verder beheerst u tekstverwerkings-programma's zoals WP 5.1 of WP 6.0. Ervaring met notuleren is een pre.
Informatie: 045 - 71 83 32, Miranda van Hees
Heerlen, Op de Nobel 1

DETAILHANDEL

Supermarkt-medewerkers m/v
per direct voor supermarkten in de buurt van Geleen. Ben je een enthousiaste aanpakker met de juiste werkmentaliteit? Neem dan maandag direct contact met ons op. Leeftijd: tot 18 jaar.
Informatie: 046 - 75 49 99, Inge Sendjens
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

GEZONDHEIDSZORG

Verpleegkundigen/ ziekenverzorgenden m/v
voor de zwakzinnigenzorg in de omgeving van Heerlen. Ook MDGO'ers-VP/-VZ kunnen reageren. U bent in ieder geval gediplomeerd en kunt zowel in losse diensten werken als voor langere tijd.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia Lemmens
Heerlen, Op de Nobel 1

tempo-team uitzendbureau!

Dat zou u toch óók doen

Voor een nieuw te vestigen

Hypotheek/assurantie kantoor

zoeken wij op korte termijn een

HYPOTHEEK ADVISEUR

Aangezien het om een nieuw te openen vestiging gaat, moet u zelfstandig kunnen werken en over voldoende commerciële capaciteiten beschikken. Een grote mate van verantwoordelijkheidsbesef is natuurlijk onontbeerlijk.

Indien U naast uw theoretische kennis van hypotheken en assurantiën de nodige jaren ervaring heeft in het geheel zelfstandig adviseren van cliënten op genoemd gebied, strekt dat tot aanbeveling.

Wij bieden u een zeer afwisselende baan met een prima toekomstperspectief.

Durft u de uitdaging aan een nieuwe vestiging geheel op te bouwen, stuur uw schriftelijke sollicitatie, graag met pasfoto, aan

Postbus 2521
6401 DA Heerlen

AANNEMERSBEDRIJF GEBR. KURVERS B.V.

- grondwerken
- rioolwerken
- wegenbouw
- verhuur

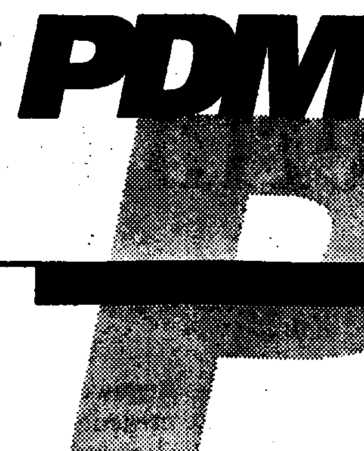
In verband met verdere groei, zijn wij op zoek naar:

- **machinist mobiele graafmachine;**
- **vakman wegenbouw;**
- **uitvoerder.**

Zonder ervaring onnodig te reageren.

Adres: Linderlaufergewande 10, 6367 AZ Voerendaal, telefoon: 045-751155.

m/v

PDM, een multidisciplinair advies- en ingenieursbureau op het gebi[illegible] van Consultancy, Engineering en Maintenance ontleent haar kracht [illegible] aan de gecombineerde dienstverlening op deze gebieden. Met [illegible] medewerkers is het bedrijf vanuit vestigingen in Maastricht, Hasselt en binnenkort ook Antwerpen, werkzaam voor de proces-industrie [illegible] West-Europa.

Op organisatorisch vlak is het bedrijf thans sterk in ontwikkeling. De bedrijfsleiding heeft steeds meer behoefte aan een duidelijk gepositioneerd secretariaat, dat haar diensten op zelfstandige, geordende wijze uitvoert. Betrouwbaarheid en een eigen inbreng zijn daarbij sleutelwoorden.

Om genoemde redenen is **PDM** op zoek naar een

BETROUWBARE OFFICE-MANAGE[illegible] DIRECTIE SECRETARESSE

die afspraken kan coördineren, het secretariaat kan aansture[illegible] de directie als secretaresse terzijde staat

De functie
U organiseert het secretariaat en geeft leiding aan twee ervaren administratief medewerkers. U houdt de agenda's van het directiete[illegible] bij en u coördineert hun afspraken. U wordt betrokken bij het voorbereiden van besprekingen en u notuleert bij directievergaderin[illegible] Voorts dient u concepten en brieven uit te werken en te archiveren.

De eisen
- leeftijd tussen 35 en 45 jaar;
- een passende opleiding op HBO-niveau;
- goede beheersing van de Nederlandse, Engelse en Duitse taal;
- aantoonbare ervaring als secretaresse en/of office-manager. U moet gewend zijn voor een meerhoofdig MT te werken;
- ervaring in het werken met de gangbare geautomatiseerde system[illegible]

Het geboden salaris is afhankelijk van uw kenis en ervaring en past b[illegible] de zwaarte van de functie. Een psychologisch onderzoek behoort tot [illegible] selectieprocedure. Indien u geïnteresseerd bent in deze functie, stuur[illegible] dan een bondig c.v. en een gemotiveerde brief aan **H. SELECT**, t.a.v. [illegible] heer L.E. Hermans, Markt 28, 6211 CJ MAASTRICHT. Tel. 043-257708. **H. SELECT** is de afdeling van psychologisch adviesbureau Hermans S[illegible] gericht op arbeidsbemiddeling.

H[illegible]T

Vergunning CBA\A 93[illegible]

[illegible]ie komt er een bijzondere draai geven aan Algemene Zaken?

De Holland Casino's zijn de enige officiële casino's die ons land rijk is. Wat betekent dat de gasten er uit zijn in een onbesproken en uiterst sfeervolle omgeving. Iets waar óók de afdeling Algemene Zaken 'n belangrijke bijdrag[illegible]vert. Voor Holland Casino Valkenburg [illegible]en

[illegible]ude Chef Algeme[illegible]

[illegible]n re[illegible]tatief iemand di[illegible]eeft aan [illegible] die zorg draagt voo[illegible]verlening [illegible]ze gasten en aan de orga[illegible] Werk-[illegible]amheden die op het terrein li[illegible]de horeca, het bedrijf[illegible]staurant, inkoop, [illegible]onderhoud en be[illegible]en afwisselende f[illegible]bovendien met z[illegible]ebrengt dat mede[illegible]ordt gegeven aan [illegible]al subafdelingen[illegible]r receptie, ho[illegible]ont offices-func[illegible]

[illegible]al een middelb[illegible]-opleiding is v[illegible]t, [illegible]oorkeur gaat e[illegible]ar Hoge [illegible]els[illegible]-niveau. Daar[illegible]maal 5 jaar [illegible]arin[illegible]een leidingge[illegible]tie in de [illegible]mm[illegible]e dienstverle[illegible]e contactuele [illegible]igens[illegible]pen en behe[illegible] ten minste Duits en En[illegible]zijn onontbe[illegible]als de bereidheid tot we[illegible] in wisseldie[illegible]usief het weekend). Enig[illegible]inistratieve [illegible]ekt tot aanbeveling. [illegible]catie f 59.0[illegible]ruto per jaar, [illegible]op gemid[illegible]e werkweek. Voor[illegible]tekende s[illegible]voorwaarden, waar[illegible] een eige[illegible]

[illegible] c.v. en e[illegible]an de Chef Personeel e[illegible]sino Valkenburg, mev[illegible]

[illegible]rg, tel.: 04406 [illegible]

N.V. [illegible]UTSBEDRIJF HEERLEN

De afdeling Service en Metingen is o.a. belast met de [illegible] van de service-centrale, meterpark, metingen (incl. signaalkabelnet), [illegible], verhuurbedrijf, [illegible] werkplaats en bouwkundige zaken. Bij deze afdeling is de functie vacant van

monteur verhuurbedr[illegible]

(voor 40 uur per week)

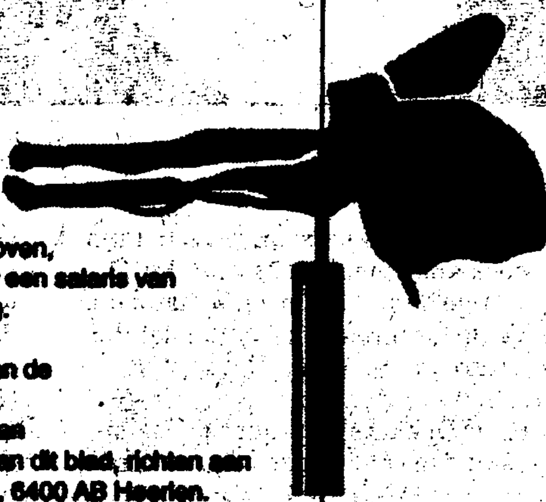
De taken van de nieuwe medewerker zullen o.a. bestaan uit:
- het opsporen en verhelpen van storingen aan [illegible] boilers;
- het installeren en onderhouden c.q. het vervangen van [illegible] en elektrische boilers.

Ten aanzien van de sollicitanten stellen wij de volgende eisen:
- afgeronde opleiding L.T.S.-installatietechniek (C-niveau), aangevuld met functiegerichte Intechniumopleidingen (voorheen SOI);
- ervaring als service-monteur;
- zelfstandig en accuraat kunnen werken;
- in het bezit van rijbewijs B;
- bereidheid tot het periodiek verrichten van servicedienst.

Nadere informatie omtrent de functie kan worden verstrekt door de heer ing. P.G.L. Hoven, hoofd van de afdeling Service en Metingen, tel. (045)-604345. Voor deze functie geldt een salaris van maximaal ƒ 4.602,-. Inschaling geschiedt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek maken deel uit van de sollicitatieprocedure.
Uw sollicitatie kunt u, vergezeld van uw persoonlijke gegevens en onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe, tot uiterlijk 14 dagen na het verschijnen van dit blad, richten aan mevrouw G.M.L. Reijnen, personeelsconsulente N.V. Nutsbedrijf Heerlen, Postbus 58, 6400 AB Heerlen.

N.V. Nutsbedrijf Heerlen heeft tot taak te voorzien in een veilige, [illegible] en betrouwbare levering van elektriciteit, gas, telefonie- en radiosignalen aan ca. 40.000 aansluitingen in Heerlen. [illegible] In het bedrijf zijn ruim 100 personen werkzaam. Het personeelsbeleid bij N.V. Nutsbedrijf Heerlen is gericht op het aantrekken van [illegible] medewerkers. Vrouwelijke kandidaten worden dan ook nadrukkelijk verzocht te solliciteren.

Heineken brouwt al tijdenlang zijn bier in Nederland en is uitgegroeid tot een van de bekendste brouwerijen ter wereld. Ons bier wordt geëxporteerd naar meer dan 150 landen. Dit maakt Heineken tot een uniek bedrijf binnen de landsgrenzen. Bij ons nog steeds traditionele brouwproces maken we gebruik van de modernste technieken. Want kwaliteit staat bij Heineken hoog in het vaandel. En dat geldt ook voor onze medewerkers.

__Horecavertegenwoordigers (m/v).__ Als horecavertegenwoordiger beweegt u zich probleemloos binnen alle geledingen van de horecamarkt. Tevens bent u in staat contacten te leggen en te onderhouden met instanties als bijvoorbeeld overheden, makelaars en banken. In het u toe te wijzen rayon bent u binnen een grote mate van zelfstandigheid verantwoordelijk voor de opbouw en continuering van een klantgerichte relatie met al onze horeca-afnemers. Ter realisering van verkoop, goodwill en promotie worden deze ondernemers regelmatig door u bezocht. Daarnaast houdt u zich bezig met acquisitie van zowel nieuwe als bestaande verkooppunten. Het uiteindelijke doel van uw activiteiten is om op basis van een optimale relatie met uw klanten een zo hoog mogelijke afzet van ons totale produktenpakket te realiseren. Het spreekt vanzelf dat u in dit kader tevens verantwoordelijk bent voor het beheer van uw eigen debiteurenbestand.

__Wie zoekt Heineken?__ U beschikt over een MBO-diploma van een commercieel-economisch gerichte opleiding. Daarnaast heeft u meerjarige verkoopervaring, bij voorkeur opgedaan binnen de horeca of een aanverwante branche. U kiest bewust voor het onregelmatige bestaan van een horecavertegenwoordiger in de wetenschap dat u dit vak gedurende een lange reeks van jaren zult uitoefenen. Uw persoonlijkheid kenmerkt zich door uitstekende contactuele vaardigheden, een grote mate van klantgerichtheid en een 'winners'-mentaliteit. Uw leeftijd is tenminste 28 jaar. En u bent bereid uw woonplaats aan te passen aan het u toe te wijzen rayon.

__Wat biedt Heineken?__ Naast de uitdaging in deze functie wacht u een goede salariëring en een aantrekkelijk pakket secundaire arbeidsvoorwaarden, bestaande uit onder andere diverse spaarregelingen, winstdeling, een premievrije pensioenopbouw enz. Voordat u een rayon krijgt toegewezen, verzorgen wij een uitgebreide zowel theoretische als praktische opleiding, die op 13 maart 1995 van start gaat.

__Solliciteren.__ Indien u niet aan *alle* aspecten van bovenstaand profiel voldoet, dan is het niet zinvol om te reageren. Kunt u zich hier echter volledig in vinden, dan nodigen wij u graag uit uw schriftelijke sollicitatie vóór 17 december aanstaande te richten aan Heineken Nederlands Beheer B.V., Personeelszaken Commercie en Stafdiensten Bier, t.a.v. de heer W.J.M. Hoogeveen, Postbus 530, 2380 BD Zoeterwoude. Telefonisch kunt u desgewenst inlichtingen verkrijgen onder nummer 071-457 365.

We zoeken vertegenwoordigers die weten wat een goede relatie met de klant betekent.

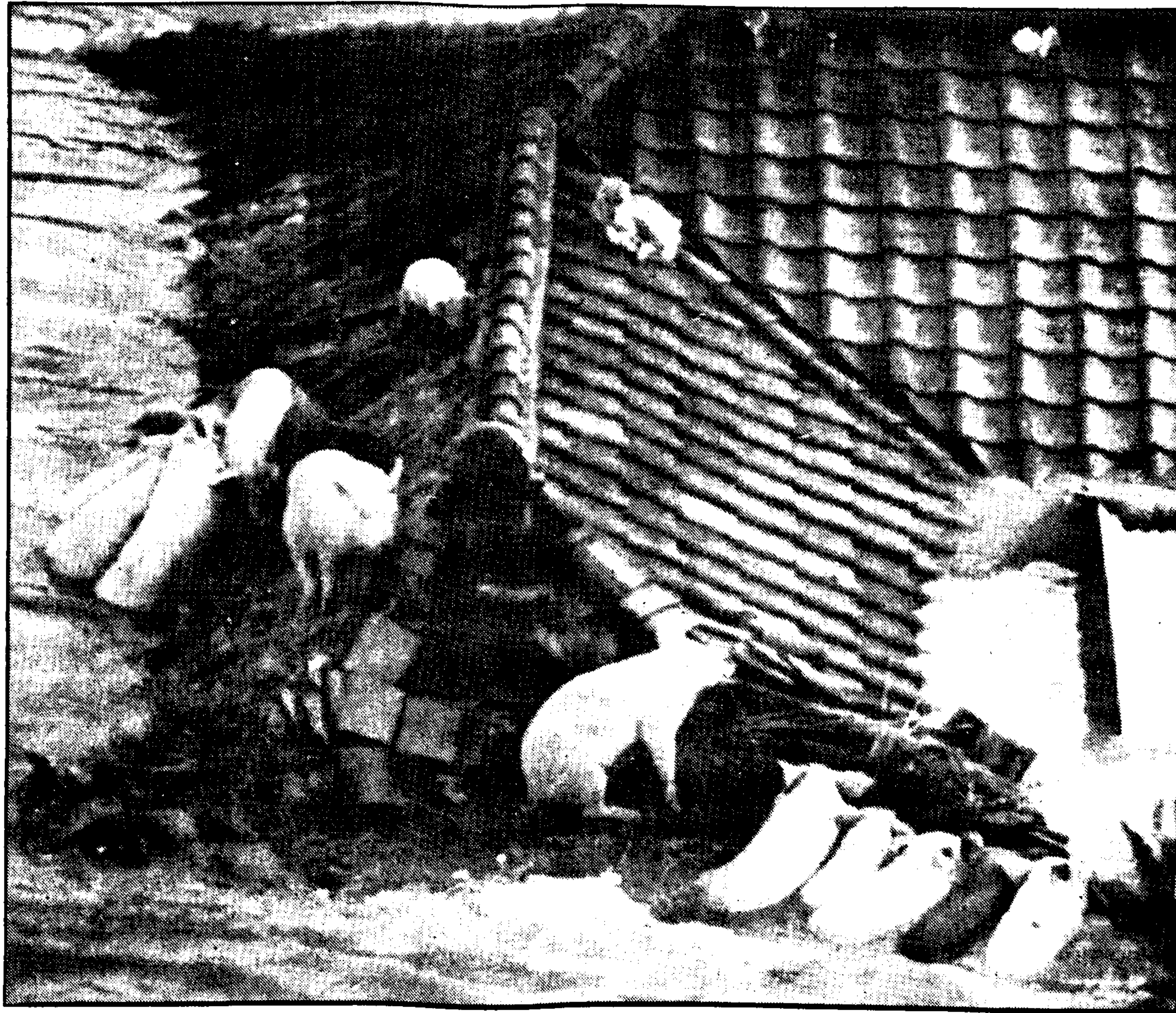
Ontrafeling mysterieus natuurverschijnsel dichtbij

Weersatelliet zit duivels kerstkindje op de hielen

DOOR RENÉ VLEMS

De vissers van Peru leiden al eeuwen een onzeker bestaan. Maar op één ding kunnen zij gif innemen. Rond de Kerst zwakken de westelijke passaatwinden af en wordt het koude zeewater verdrongen door een warme stroom vanaf de evenaar. Tegelijkertijd verdwijnt de ansjovis uit de anders zo rijke wateren langs de kust. De vissers weten dan dat El Niño, het Kerstkindje, is aangekomen en dat het visseizoen er voor die zomer weer op zit.

De komst van El Niño en het vertrek van de ansjovis, die alleen maar gedijt in koud, zuurstof- en mineraalrijk water, is niets anders dan een natuurlijke seizoenswisseling in de vorm van een plotselinge weersomslag, die in Peru al sinds mensenheugenis optreedt. De vissers zitten in die periode zonder werk, maar voor de boeren brengt het Kerstkindje de langverwachte regen mee. Als de herfst begint en het zuidelijk halfrond langzaam afkoelt, trekken de passaatwinden weer aan en met het koude water keren ook de scholen ansjovis terug.

● *Varkens en lammetjes van een Aziatische veehouder proberen op het dak van de bijna overstroomde boerderij te ontkomen aan de kwaadaardige El Niño.* Archieffoto: LD

Hel

Maar El Niño is een wolf in schaapskleren. Eens in de drie of vier jaar, soms om de zeven tot tien jaar, ontpopt het Kerstkindje zich tot een echte duivel en breekt de hel los in een groot aantal landen rond de Stille Oceaan.

In het El Niño-seizoen 1982/83 spookte het als nooit tevoren in deze eeuw. Ongekend hevige regenval geselde de woestijnen aan de kustzijde van Peru, overstromingen teisterden de Amerikaanse Westkust, en de regio aan de andere kant van de Stille Oceaan - Australië, Indonesië, de Filippijnen en India - had te kampen met extreme droogte. De Amerikaanse NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) schat de totale economische schade die de duivelse versies van El Niño wereldwijd hebben aangericht op meer dan 15 miljard gulden. Alleen de Peruaanse landbouwers zijn blij met de kwaadaardige en langdurige El Niño. Door de overvloedige regenval veranderen de gortdroge streken in mum van tijd in sappig groene oases, en staan de boeren años de abundancia - vette jaren - te wachten.

Het heeft lang geduurd eer meteorologen en klimatologen erachter kwamen dat El Niño niet alleen verantwoordelijk is voor de abnormale weersveranderingen langs de noordwest-kust van Latijns Amerika, maar ook het weer aan de andere kant van de Pacific, in Zuidoost-Azië en India, volledig in de war stuurt. Langzaam maar zeker krijgen zij meer inzicht in de atmosferische schommelingen en oceanografische veranderingen die El Niño teweegbrengt waardoor de verschillende weerspatronen rond de Stille Oceaan volkomen van slag raken. Wereldwijd zijn tal van meteorologische instituten, zoals het Nederlandse KNMI, en ruimtevaartdeskundigen intensief bezig met de bestudering van dit mysterieuze en complexe natuurverschijnsel.

De Europese ruimtevaartorganisatie ESA claimt dat zij El Niño nu vlak op de hielen zit. En dat is dan vooral te danken aan de weersatelliet ERS-1, die drie jaar geleden in de ruimte werd uitgezet met aan boord onder andere een radarsysteem dat tegelijkertijd de structuur van wind (veroorzaker van zeestromingen) en van zeegolven kan meten en analyseren. Op die manier heeft de ESA een schat aan gegevens vergaard over de invloed van zeeën en oceanen op de atmosfeer in het algemeen en over de werking en gevolgen van El Niño in het bijzonder.

Keuken

De Europese ruimtevaartorganisatie oppert dat El Niño wel eens verantwoordelijk kan zijn voor weersveranderingen over de gehele wereld. In dat geval zou de Pacific of Stille Oceaan een soort klimaatkeuken zijn, waarin het mondiale weer wordt voorgekookt. Harde bewijzen voor die fascinerende hypothese zijn er nog niet. Als die echter blijkt te kloppen, zou dat het opstellen van weersvoorspellingen voor de lange termijn en van rekenmodellen voor klimaatverwachtingen aanzienlijk vergemakkelijken.

Om die theorie te toetsen hebben meteorologen en klimatologen niet alleen data nodig over de gewone klimatologische elementen als neerslag, windrichting- en snelheid, luchtdruk en temperatuur, maar ook over de uiterst ingewikkelde uitwisseling van warmte en vocht tussen zee en atmosfeer. De ESA hoopt die essentiële informatie te krijgen van de ERS-2, een nieuwe weersatelliet die over enkele maanden in een baan om de aarde wordt geschoten.

Aan de hand van de huidige informatie is de ESA al in staat om met behulp van bestaande klimaatmodellen te voorspellen hoe een gematigde El Niño zich gedurende een periode van drie jaar gedraagt. De Peruaanse boeren kunnen bijvoorbeeld van die wetenschap profijt trekken bij de keuze van hun gewassen: rijst in heftige El Niño-jaren met veel neerslag, en katoen in jaren waarin weinig regen valt. Succes bij de oogst is dan verzekerd.

Over een rekenmodel voor de 'duivelsversie' van El Niño wordt nog diep nagedacht. Gelet op de enorme ecologische en economische schade die dit vreemde natuurfenomeen aanricht geen overbodige klus. De meest recente uitspatting van het Kerstkindje dateert uit 1992/1993. De rekenmeesters hebben dus nog een paar jaar de tijd.

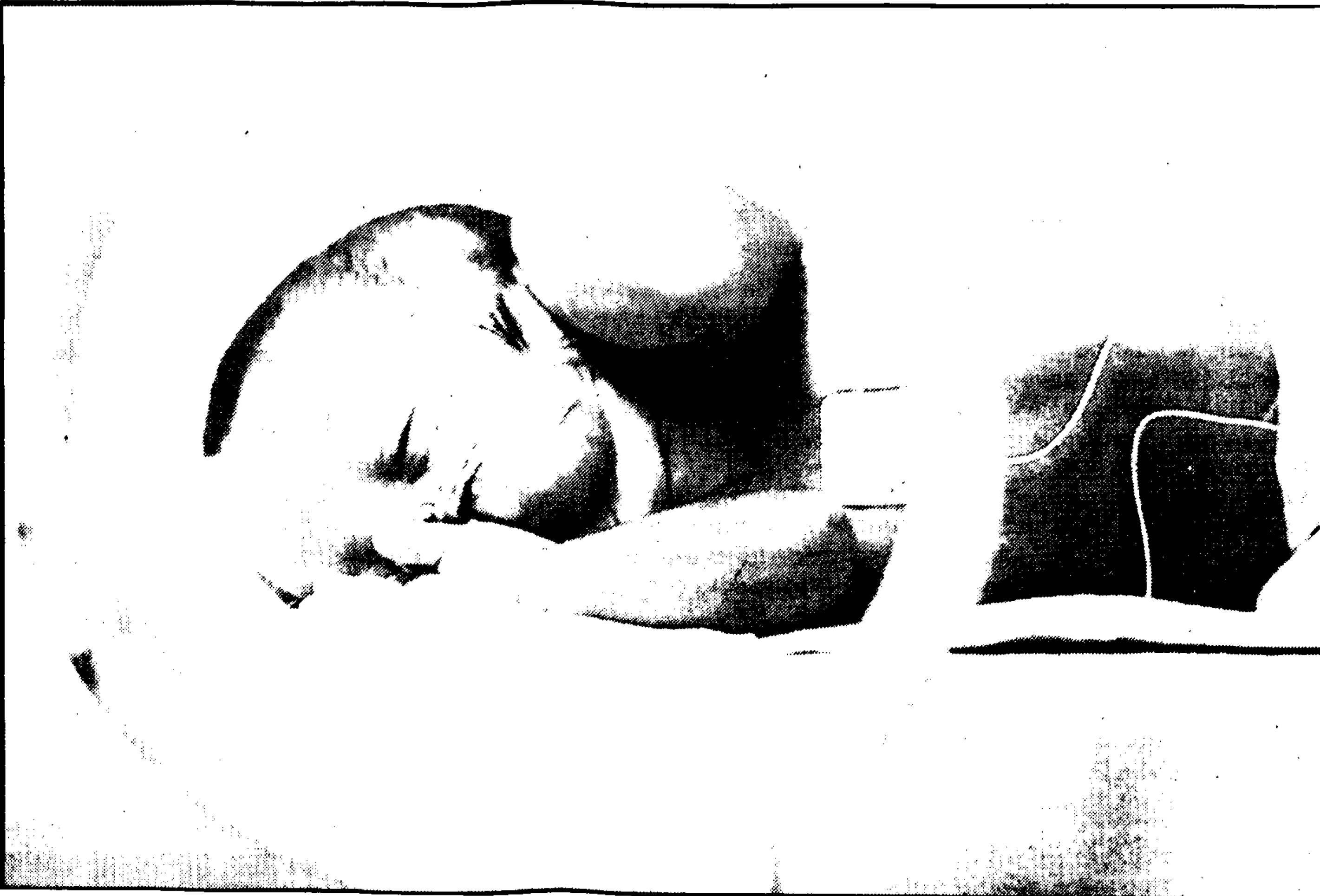
Belangrijk voor verstandelijke ontwikkeling kind

Kleurenblindheid al bij baby's vast te stellen

DOOR BEN APELDOORN

Biologen en oogartsen van de universiteit van Aston in Midden-Engeland werken aan de ontwikkeling van een test om kleurenblindheid bij mensen reeds in het allervroegste stadium vast te kunnen stellen. Men maakt daarbij gebruik van hersensignalen bij pasgeborenen als reactie op steeds wisselende kleurenkaarten met daarop patronen van de primaire kleuren rood, groen, blauw en geel.

Aan de test ging een periode van bijna tien jaar van onderzoek vooraf naar hoe het gezichtsvermogen van kinderen zich ontwikkelt. Daarbij lag het accent op het onderscheiden van kleuren(patronen) door pasgeborenen. De grote moeilijkheid hierbij is dat baby's pas vanaf ongeveer twee maanden na hun geboorte kleuren beginnen te onderscheiden, en bovendien duurt het dan nog een paar jaar voordat ze hun visuele indrukken ook daadwerkelijk èn duidelijk onder woorden kunnen brengen.
Mede om die reden wordt, zelfs met gericht onderzoek, kleurenblindheid bij mensen op z'n vroegst pas in het vierde of vijfde levensjaar ontdekt.

● *Baby's kunnen pas twee maanden na de geboorte kleuren onderscheiden.* Foto: GPD

Zo vroeg mogelijk vaststellen van kleurenblindheid is belangrijk omdat deze afwijking van invloed kan zijn op de verstandelijke ontwikkeling van een kleurenblind kind, dat immers bepaalde (kleuren)patronen niet als zodanig herkent. Door het mankement tijdig te onderkennen, kan men daarmee zo vroeg mogelijk rekening houden.

Het onderzoek raakte min of meer in een stroomversnelling door een opmerkelijke toevalligheid. Men was al een aantal maanden bezig met het doen van kleurentests bij zuigelingen en het, bij elke verandering in kleurschakering, in kaart brengen van de (elektrische) signalen in de hersendelen waar het gezichtsvermogen zetelt. Op zekere dag vroeg de echtgenote van één van de bij het onderzoek betrokken oogspecialisten, professor Graham Harding, of ze hun pasgeboren zoon even mocht achterlaten bij het kraaiende 'test-team'.

De professor zou de professor niet zijn als hij zijn zoontje niet meteen lid maakte van het team beluierde proefkonijntjes.
„En vrijwel direct bleek dat hij op bepaalde kleurkaarten reageerde, in tegenstelling tot de rest," aldus Harding. „Dus was de vraag of onze testmethode fout was of dat mijn zoon kleurenblind was."
Verdere experimenten met Anthony, Hardings zoontje, brachten aan het licht dat hij inderdaad voor de rest van zijn leven verstoken zou zijn van het onderscheiden van groen. „Helaas," aldus Harding, „konden we er niet omheen: Anthony reageerde te goed op de groen-rood-kleurkaarten die baby's tot twee maanden oud niet van elkaar kunnen onderscheiden. Hij heeft in zijn netvlies jammer genoeg geen groengevoelige kegeltjes."

„Ons onderzoek heeft ondermeer aangetoond dat pasgeborenen weliswaar geen kleuren kunnen onderscheiden maar hun hersenfunctie toont duidelijk aan dat ze wel degelijk patroonveranderingen herkennen," legt Harding uit. „Dat vormde de basis voor ons onderzoek naar vroegtijdig herkenbare kleurenblindheid."

Kleurenblindheid is een ongeneeslijke aandoening van ons netvlies; het is over-erfbaar via onze beide ouders maar het komt, vreemd genoeg, bij mannen veel vaker voor dan bij vrouwen. Bij twee tot zes procent van de mannen komt kleurenblindheid voor tegen minder dan één procent bij vrouwen.
De meest voorkomende vorm van kleurenblindheid is het niet kunnen onderscheiden van verschillen tussen rood-geelgroen. De voor die kleuren 'blinden' hebben te maken met zoiets als een 'zwart gebied'; men kan het niet benoemen.

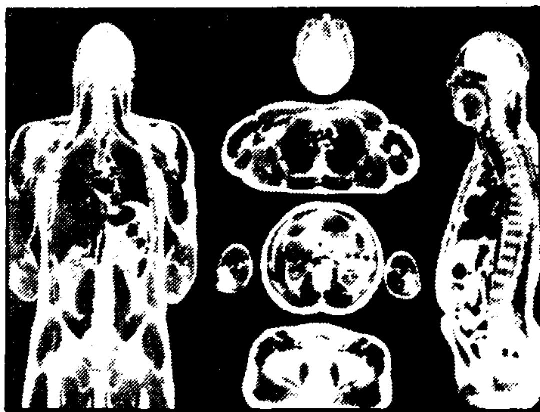
Voor deze erfelijke kwaal is geen duidelijke oorzaak aan te geven. Met de staafjes-cellen in ons netvlies kunnen we licht en donker onderscheiden en met de kegeltjes kleuren(verschillen). Ergens in de kegeltjes van van nature kleurenblinden is dus iets mis; een vitaminegebrek? Onlangs werd nog aangetoond dat (niet aangeboren) kleurenblindheid op den duur ook op kan treden na langdurig, excessief roken.

wetenschap kort

Plasstimulator bij dwarsleasie

Een blaasstimulator, een apparaat dat met elektrische prikkels de blaas aanzet tot urinelozing, blijkt heel gunstig te werken voor dwarslaesie-patiënten. De patiënt kan zelf beslissen wanneer hij wil plassen, terwijl de blaas beter wordt geleegd, wat nierproblemen voorkomt. Dat stelt drs. E. Koldewijn, die aan de Katholieke Universiteit Nijmegen onlangs is gepromoveerd op een studie naar nieuwe neuro-urologische behandelingen. Volgens Koldewijn ervaren dwarslaesie-patiënten - die, een verlamd onderlichaam hebben - incontinentie als het grootste probleem naast het immobiel zijn. Incontinentie veroorzaakt een enorm isolement, aldus de promovendus. De blaasstimulator is enkele jaren geleden ontwikkeld. De patiënt krijgt een implantaat in zijn onderlichaam en een kastje om het implantaat te besturen. Door elektrische prikkels worden zenuwen in de blaas gestimuleerd, die zich dan vervolgens leegt. Daardoor krijgt de patiënt weer zeggenschap over het moment waarop hij urineert.

Lijk moordenaar in stukjes op pc

Op het computernetwerk Internet is sinds kort The Visible Man zichtbaar geworden. Dit programma is een gedigitaliseerde anatomische atlas van een man, en is samengesteld uit röntgen- en MRI-opnamen van welgeteld 1.870 dwarsdoorsneden van diens lichaam. Die kunnen van alle kanten worden bekeken. The Visible Man is bedoeld als lesmateriaal voor studenten geneeskunde. In de nabije toekomst kan het ook worden gebruikt voor het nabootsen van operaties. Voor het maken van het programma is gebruik gemaakt van het lijk van een 36-jarige moordenaar die kort vóór zijn executie, medio vorig jaar in Texas, zijn lichaam bij testament aan de wetenschap had geschonken. Op de universiteit van Colorado in Denver werd het stoffelijk overschot in bijna 2.000 stukjes gesneden. Aan een vrouwelijke versie van The Visible Man wordt overigens nog gewerkt.

Kunstbeen groeit met kind mee

Opgroeiende kinderen met beenprotheses kunnen door een Nederlandse uitvinding voortaan veel leed en pijn bespaard blijven. Het Academisch Ziekenhuis Groningen (AZG) heeft samen met de Technische Universiteit Twente een meegroeiprothese ontwikkeld die tal van operaties overbodig maakt, extra lichamelijk ongemak en infecties voorkomt en zorgt voor een besparing op de verpleegkosten. Wanneer de prothese te kort is geworden, kan deze in het ziekenhuis via een magneet worden uitgerekt en op de juiste lengte worden gebracht. Vóór de uitvinding werd gedaan, moesten te kort geworden vaste protheses met grote regelmaat operatief worden verwijderd en op de juiste lengte worden gebracht. „Dat levert veel pijn en ongemak voor de patiënt op, terwijl ook telkens het gevaar van infecties optreedt. Een meegroei-prothese kan zonder problemen poli-klinisch worden uitgerekt. Verder kan zo scheeflopen en het aanmeten van een klompschoen worden voorkomen," zegt een woordvoerder van het Academisch Ziekenhuis Groningen.

Snelweg bedreigt piramiden

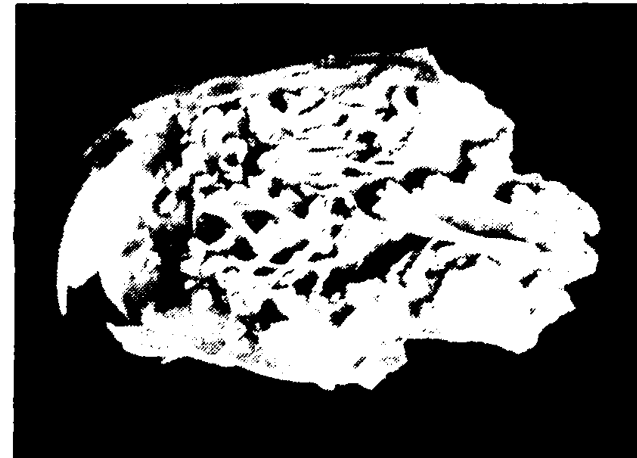

De piramiden van Gizeh, één van de zeven historische wereldwonderen, hebben 4.600 jaar van oorlogen, aardbevingen en overstromingen overleefd. Nu ligt echter een nieuw gevaar op de loer. Een deel van de ringweg die rondom Caïro wordt aangelegd om de verkeerschaos in de metropool in goede banen te leiden, zal op vier kilometer ten zuiden van de drie monumenten komen te liggen, en de culturele organisatie van de VN, de Unesco, waarschuwt ervoor dat trillingen en uitlaatgassen zullen leiden tot verdere erosie van de piramiden en de nabijgelegen Sphinx (zie foto). Ook in Egypte zijn de culturele autoriteiten bezorgd over het lot van de piramiden. Het project is jaren geleden echter al goedgekeurd, en voor vele Egyptenaren lijkt de weg geen grotere bedreiging dan andere verschijnselen van de moderne tijd die rond de piramiden opdoemen. Terwijl ze ooit alleen door woestijnzand werden omringd, liggen de oude graftombes nu aan de rand van de overbevolkte stad en worden ze omgeven door wegen, markten, appartementen en stallen.

Keltisch vorstengraf ontdekt

Bij opgravingen aan de voet van de Glauberg in Hessen is een 2.500 jaar oud Keltisch vorstengraf ontdekt. Minister Mayer van Economische Zaken van de Duitse deelstaat noemde de ontdekking „de archeologische vondst van de eeuw." De Glauberg is de noordelijkste Keltische vorstenzetel die ooit in Duitsland is ontdekt. In de circa 2,5 meter diepe grafkamer vonden de onderzoekers een vroeg-Keltische snavelkan, gouden sieraden en botten. De kan is de vijfde van haar soort in de wereld. Het gebruiksvoorwerp is rond 50 centimeter hoog en loopt naar onderen smal toe, kennelijk naar Etruskisch voorbeeld. Een amateur-archeoloog vond het graf na bestudering van luchtfoto's.

Postuum eerherstel voor dino

Ondanks al hun wijsheid zitten wetenschappers soms volledig op het verkeerde spoor. De paleontologen die in 1923 in de Gobi-woestijn in Mongolië het fossiel van een dinosaurus met een papegaaiebek vonden, meenden met een eierdief van doen te hebben, want het dier lag over een nest met kapotte, leeggeslurpte dino-eieren. Die werden volgens hen van de Protoceratops, en de veelvraat noemden zij Oviraptor (eierrover). Die theorie, zo blijkt, rammelt aan alle kanten. Vorig jaar vonden paleontologen in dezelfde woestijn het bijna uitgekomen ei van een Protoceratops. Nadere bestudering van het versteende embryo leerde echter dat in het ei een kleine Oviraptor zat. Daaruit leidden de geleerden af dat de Oviraptor die in 1923 bij de lege eierschalen was gevonden, niet tijdens één van zijn rooftochten het loodje had gelegd, maar bij de verdediging van zijn nest in het harnas was gestorven. De slechte dino was dus in werkelijkheid een zorgzame ouder en moet daarom een andere naam krijgen. Op de foto het versteende ei met embryo van de Oviraptor.

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

WESMA

METAALWARENFABRIEK WESMA B.V.

Wesma B.V. is een bedrijf dat gespecialiseerd is in de ontwikkeling, verkoop en produktie van metalen verpakkingen t.b.v. gereedschappen, machines en hulpmiddelen.
Tevens is het inrichten van servicewagens en werkplaatsen een specialiteit van Wesma B.V.
Het bedrijf is als zelfstandige onderneming gevestigd in Sittard en heeft tevens produktiefaciliteiten in Polen.
Wesma B.V. behoort in haar branche tot één van de toonaangevende bedrijven in Europa.

Ter aanvulling van het managementteam, zoeken wij een

WERTUIGBOUWKUNDIGE

met bedrijfskundige achtergrond.

Uw functie:
- verantwoordelijk voor een deel van de produktie in Sittard;
- als produktieleider leiding geven aan medewerkers voor assemblage- en coatingsactiviteiten;
- betrokken bij produkt- en produktie-ontwikkelingen;
- het mede optimaliseren van de huidige produktietechnieken;
- verantwoordelijk voor rendement en kwaliteit;
- contacten met directie en overige managementleden;
- groeimogelijkheden in een groeiende, internationaal georiënteerde onderneming.

Uw profiel:
- HBO-opleiding of universitaire opleiding, richting bedrijfskunde;
- manager met ervaring in assemblage- en/of procesindustrie geniet onze voorkeur;
- een goede beheersing van de Duitse en Engelse taal in woord en geschrift;
- leeftijd tot 35 jaar.

Geïnteresseerde kandidaten die aan bovengenoemd profiel voldoen, wordt verzocht hun sollicitatie alsmede persoonsgegevens binnen 14 dagen te sturen naar:

Wesma B.V., t.a.v. de directie, postbus 9, 6130 AA Sittard.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

D1755

Gaswacht Limburg

Litscherveldweg 5, 6413 BA Heerlen

Verkoop - lease - installeren - service/onderhoud van centrale verwarming

Wegens uitbreiding van onze activiteiten zoeken wij op korte termijn voor onze installatie-afdeling:

1 VERWARMINGSMONTEUR C.V.

Functie-eisen:
- LTS/I
- Ervaring met het installeren van alle c.v.-ketels/complete installaties en verhelpen van storingen hieraan.

Voor alle vacatures geldt:
- Zelfstandig kunnen werken.
- Goede contactuele eigenschappen.
- Bereidheid tot het volgen van opleidingen.
- Rijbewijs B.

Inlichtingen:
Tijdens kantooruren van 10.00 tot 16.00 uur, tel. 045-227676.

Sollicitatie:
Uw schriftelijke sollicitatie zien wij gaarne binnen 8 dagen tegemoet.

MEDIO FEBRUARI OPENT PLUSMARKT BOCHOLTZ HAAR DEUREN

Kwaliteit en service staan hoog in ons vaandel

Voor ons managementteam zoeken wij:

EEN (ASSISTENT) BEDRIJFSLEIDER

Wij denken aan iemand met een afgeronde MBO-opleiding, bij voorkeur aangevuld met vakgerichte cursussen. Verder beschikt hij/zij over voldoende ervaring en kennis van het supermarktbedrijf.
Funktie-inhoud:
- verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding;
- budget verantwoordelijk voor de omzet en het resultaat.

EEN CHEF-SLAGER M/V
EEN CHEF-AGF M/V

Wij denken aan mensen die in het bezit zijn van de vereiste vakdiploma's en goed kunnen funktioneren in teamverband.
Funktie-inhoud:
- verantwoordelijk voor het wekelijkse ecploitatieresultaat slagerij en vleeswaren c.q. AGF-afdeling, waartoe behoren: personeelsplanning, bestellen, verwerken en presenteren;
- consumentgericht denken en handelen;
- het verwerken van diverse administratieve werkzaamheden.

Tevens zijn wij op zoek naar vriendelijke medewerkers voor onderstaande afdelingen.

VERKOPERS/STERS

full-time of parttime voor de afdelingen:
- brood, gebak en bake-off;
- vers vlees en vleeswaren;
- kaas;
- AGF;
- kruidenierswaren.

CAISSIÈRES

full-time of parttime voor scanningkassa's

Gevraagd wordt:
- goede omgangsvormen;
- zelfstandig kunnen werken;
- bereidheid om in teamverband te werken;
- klantgericht ingesteld;
- ervaring is niet noodzakelijk.

Geboden wordt:
- beloning naar prestatie conform CAO;
- interne/externe opleidingen;
- doorgroeimogelijkheden;
- aangename werksfeer in eigentijdse supermarkt.

Wanneer u interesse heeft kunt u uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van pasfoto, richten aan:

PLUSMARKT BOCHOLTZ
t.a.v. de heer J. Hamers
p/a Sperwer Zuid
Heerlerweg 158
6430 AA Hoensbroek

PLUS MARKT

Opgeteld de beste!

Executie verkoop

Op woensdag 14-12-1994, om 11.00 uur, vindt een openbare verkoop plaats. De verkoop komt voor rekening van L.C.P. Cosmetics B.V. te Hoensbroek, De Koumen 84E.

Te koop wordt aangeboden: **een compressor Air MCA, een drukmachine Rotaprint, een snijmachine, een gritstraalapparaat, een kopieermachine, een portable autotelefoon, een betaaltelefoon, een monitor en een computer, een printer IBM, een partij stalen magazijnstellingen alsmede diverse andere goederen.**

De plaats van verkoop is te Hoensbroek, De Koumen 44.

De goederen zijn te bezichtigen op 14-12-1994, van 9.00 tot 11.00 uur.
Alleen contante betaling.
Geen opgeld.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger van de Belastingdienst/Ondernemingen te Eindhoven. Telefoon: 045-738308.

De belastingdeurwaarder belast met executie.

Belastingdienst

SARA LEE | D·E

is een internationale groep van bedrijven die hoogwaardige merkartikelen ontwikkelt, produceert en op de markt brengt. De activiteiten zijn ondergebracht in twee divisies: "Coffee & Grocery" en "Household & Personal Care". Daarnaast is Sara Lee | DE actief met direct selling in Mexico, Indonesië, Zuid-Afrika en op de Filippijnen. De Sara Lee | DE groep, onderdeel van Sara Lee Corporation in de Verenigde Staten, heeft vestigingen in vrijwel alle landen van Europa, in Noord-Amerika, Australië, Azië en Afrika. Export vindt plaats naar ru[illegible] honderd landen. Het hoofdkantoor [illegible] Sara Lee | DE is gevestigd in Utrec[illegible] Wereldwijd zijn ongeveer 21.000 mensen in dienst, van wie circa 5.0[illegible] in Nederland. De jaaromzet van Sa[illegible] Lee | DE is circa 8 miljard gulden. Hiermee behoort de groep in haar branche tot de vooraanstaande on[illegible]nemingen in de wereld.

[illegible] Nederland B.V. is een [illegible] van de Sara Lee | DE [illegible] marketinggeoriënteerde [illegible] ontwikkelt, produceert en verkoopt [illegible] en des[illegible] [illegible] zijn gevestigd in [illegible] Rotter[illegible] [illegible] en Tessender[illegible] [illegible]

Tevens onderhoudt u de contacten m[illegible] de Geschenkenorganisatie in Utrecht. U vertegenwoordigt uw winkel bij de m[illegible] delijkse leid(st)ers-vergaderingen en u[illegible] bent het aanspreekpunt voor de man[illegible] van de Geschenkenorganisatie, aan w[illegible] tevens rapporteert. Door uw medewe[illegible] sters te motiveren en te instrueren en[illegible] geregeld overleg te voeren, zorgt u v[illegible] alles voor een efficiënte, flexibele en s[illegible] vicegerichte organisatie van de winkel. Het is een functie van 36 uur per wee[illegible]

Een servicebewuste vrouw of m[illegible] met leidinggevende ervaring

Het allerbelangrijkste vinden wij, dat u leidinggevende ervaring heeft opgeda[illegible] een winkelbedrijf. Dat betekent dat u g[illegible] kunt coördineren en organiseren. U be[illegible] staat de teamgeest te stimuleren, tree[illegible] zonodig krachtdadig op, maar blijft al[illegible] correct en prettig in de omgang met klanten en collega's. Uw algemene ke[illegible] ligt op MBO-niveau en uw leeftijd schat[illegible] wij op minimaal 30 jaar.

Hoe kunt u reageren?

Stuur uw schriftelijke sollicitatie voor 20 december aanstaande naar: Douwe Egberts Nederland B.V., ter attentie [illegible] de heer drs. P.A.J. van Herpen, afde[illegible] Personeel & Organisatie, Keulseka[illegible] 3532 AA Utrecht.
Een psychologisch onderzoek kan de[illegible] maken van de procedure.

Douwe Egberts Nederland B.V.

Ik lees de krant

Kansen in tijdelijk werk

Verantwoordelijke m/v bedrijfsvoering unit psychiatrie

Voor een gezondheidszorginstelling in Zuid-Limburg zijn wij op zoek naar een bedrijfsvoeringsverantwoordelijke. U bent verantwoordelijk voor de organisatie van een kwalitatief goede patiëntenzorg. U plant en organiseert de werkprocessen op twee afdelingen voor psychiatrische patiënten. U geeft leiding aan de medewerkers en realiseert het afdelingsbedrijfsplan. Doelmatigheid, de continuïteit en de ontwikkeling/verbetering van patiëntenzorg staat vóorop. U bent tevens verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen de unit en u coördineert de opnameplanning binnen de unit. Bent u in bezit van een diploma HBOV, of de diploma's A- en B-verpleegkundige, heeft u leidinggevende ervaring, een motiverende managementstijl, een bedrijfseconomisch inzicht en bent u geïnteresseerd in deze vacature? Neem dan contact met ons op. Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Informatie bij Zita Breukers, tel. 043-25 61 91, Maastricht, Helmstraat 12.

randstad uitzendbureau

Bij beschikking van de Ka[illegible] rechter te Roermond va[illegible] november 1994 is aan N[illegible] Gertruda Cornelius SCH[illegible] DERWOERD, geboren op [illegible] februari 1977, wonende te [illegible] GN Roermond aan het Stat[illegible] plein 15, handlichting ver[illegible] tot:

1. het mede-exploiteren va[illegible] horecabedrijf,
2. het in het kader van de e[illegible] tatie van voormeld b[illegible] toetreden tot de Vof Sch[illegible] derwoerd-Sevriens met [illegible] gang van 1 januari 199[illegible]
3. het als vennote van voo[illegible] de Vof verrichtingen [illegible] feitelijke en rechtshand[illegible] gen tot een belang [illegible] ƒ 5.000,-.
4. het in het kader van de [illegible] ploitatie van voormeld be[illegible] sluiten van overeenkom[illegible] een en ander in de rui[illegible] zin des woords, doch [illegible] inachtneming van het be[illegible] de bij artikel 1:235 van [illegible] Burgerlijk Wetboek.

Scotts®

Scotts Europe B.V. is de zelfstandige Nederlandse dochteronderneming van The Scotts Company, Ohio, USA. Scotts Europe produceert en vermarkt speciale produkten voor toepassing in de professionele tuinbouw, openbaar groen, sport- en golfvelden en de consumentenmarkt. Export vindt plaats naar een groot aantal landen. De afdelingen Produktie, Logistiek, Technologie en Finance & Administration zijn gevestigd in Heerlen. De Marketing- en Verkooporganisatie is gevestigd in De Meern (Utrecht). Daarnaast zijn er distributiebedrijven in zes Europese landen.

Voor onze vestiging in Heerlen zoeken wij een

Application Programmer/Analyst m/v

De Application Programmer/Analyst werkt samen met de Information System Specialist, die de verantwoording heeft voor het systeem/computerbeheer, en rapporteert aan de Director Operations, R&D, Administration.

De hoofdverantwoordelijkheden zijn:
- trainen en ondersteunen van de systeemgebruikers, zowel in Nederland (Heerlen/De Meern) als bij onze Europese zusterbedrijven;
- back-up voor Information System Specialist;
- initiëren van systeemverbeteringen;
- programmeren, software-ontwikkeling/aanpassing, met gebruikmaking van Progres 4GL.

Voor deze nieuwe, zelfstandige funktie zoeken wij een enthousiaste medewerk(st)er die beantwoordt aan het volgende profiel:
- ten minste 5 jaar ervaring met:
  - relationele databases, bij voorkeur MFG-pro
  - Unix/Open systemen
  - Novell netwerk
  - Apics (of gelijksoortig)
  - project management
- HBO-niveau;
- uitstekende beheersing van de Engelse taal is absoluut noodzakelijk, beheersing van Frans en Duits is een pré;
- leeftijd 30-35 jaar.

Bent u geïnteresseerd? Stuur dan uw brief met uitgebreide CV vóór 23 december 1994 naar de heer J.M.H. Lambie, Scotts Europe B.V., Postbus 2702, 6401 DE Heerlen.

Hero

In verband met de interne doorstroming van de huidige functionaris, zijn wij voor onze vestiging Hero Schiffers Food B.V. te Hoensbroek, waar met moderne apparatuur de produktie plaatsvindt van kwalitatief hoogwaardige koolzuurhoudende frisdranken, op zoek naar een Chef Mechanisch Technische Dienst, die rechtstreeks rapporteert aan het Hoofd Technische Dienst.

De afdeling Technische Dienst is verantwoordelijk voor onderhoud

CHEF TECHNISCHE DIENST m/v

en reparatie van de produktiemiddelen en utilities, en bekleedt een centrale functie teneinde de continuïteit van het produktie- en afvulproces te waarborgen. De functionaris zal zich voornamelijk richten op het leidinggeven aan een groep (8) mechanisch storings-/onderhoudsmonteurs, alsmede het voorbereiden en begeleiden van projecten en revisies.

Functie-eisen
Gezien de aard van deze uitdagende functie, gaan onze gedachten uit naar kandidaten die voldoen aan de volgende functie-eisen:
- MTS+-niveau, richting WTB, aangevuld met relevante cursussen bij voorkeur meet- en regeltechniek;
- Minimaal 3 jaar leidinggevende ervaring in een soortgelijke functie, bij voorkeur in de levensmiddelen- of verpakkingsindustrie;
- Aantoonbare organisatorische en communicatieve vaardigheden;
- Kennis van pneumatiek, hydrauliek en roestvrij staal;
- Goede kennis van Duitse en Engelse taal in woord en geschrift;
- Leeftijd van 30 tot 38 jaar.

Verder zijn eigenschappen als flexibiliteit en enthousiasme alsmede een pragmatische instelling u niet vreemd. Bovendien hechten wij, gezien de sterke bedrijfscultuur binnen onze onderneming, veel belang aan een teamgerichte persoonlijkheid.

Arbeidsvoorwaarden
Hero kent voor bovenstaande functie een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden, waarbij rekening gehouden wordt met de aard van de functie en de capaciteit en ervaring van de kandidaat.

Procedure
Heeft u voor deze functie belangstelling, stuur dan binnen twee weken uw sollicitatiebrief met curriculum vitae aan:
Hero Nederland B.V., afdeling Personeel en Organisatie, Postbus 3243, 4800 DE Breda. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

ITS

MEMBER OF G.A.B.

I.T.S. is een toonaangevend expertisebureau dat deel uitmaakt van een internationale groep.
Ingevolge de stevige groei, zoeken wij voor onmiddellijke indiensttreding in ons kantoor te Born

AUTOSCHADECONTROLEUR m/v

Profiel:
U voldoet aan de volgende eisen:
- technische vooropleiding MTS/IVA;
- kennis van de Engelse/Duitse taal;
- zelfstandig kunnen werken;
- in het bezit van rijbewijs;
- leeftijd tot 25 jaar.

Belangstellenden wordt verzocht een brief met c.v. in te sturen aan:

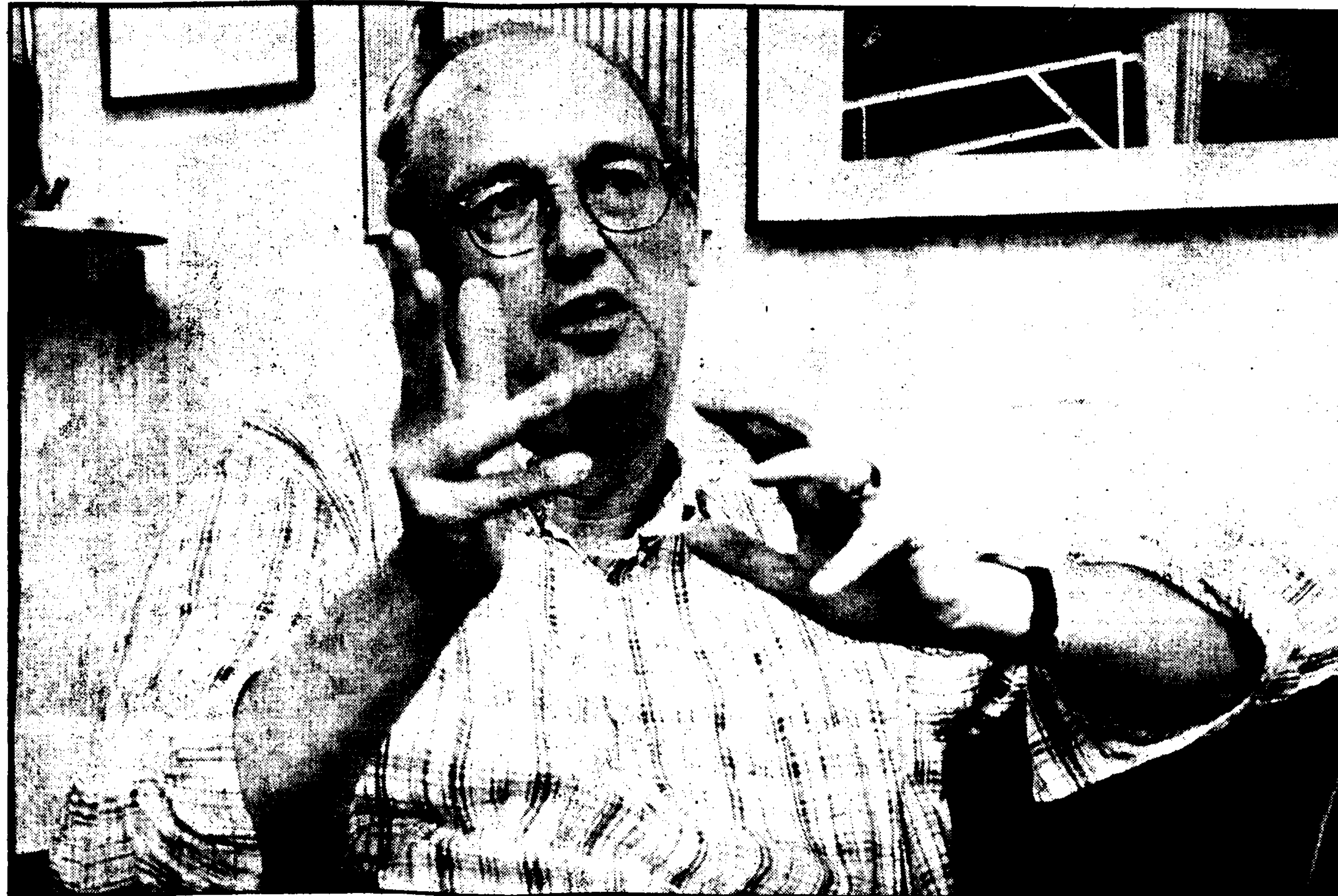
Expertiseburo I.T.S./G.A.B. Inc.,
Postbus 21,
3000 AA Rotterdam,
t.a.v. dhr. A. van Noort.
Inlichtingen tussen 9.00 en 17.00 uur bij dhr. Van Noort, tel. 010-4659144.

De scharrelmens is een eenzame wolf

DOOR BART VAN HATTUM

ls 'scharrelmens' hoopt hij it hoogleraar charrelkunde te worden. oekomstige managers oeten maar eens inzien t de wijsheid en ativiteit van harrelmensen' het drijfs- en politieke maat positief kunnen nvloeden. Vandaar de am Polifinario, Toon rmans' benaming voor n zonderlinge vogel. De ichting Polifinario in eesp pleit 'voor de olitieke en aatschappelijke integratie an degenen die wegens n eigenzinnig karakter et kunnen functioneren in olitieke en aatschappelijke rganisaties'. Tien jaar rug werd de Ab Bouvy et zijn Vereniging voor omme Mensen niet serieus enomen. Hij hoopt dit keer an wel. Onverdroten voegt en bestookt hij oort.

efrustreerd ben ik niet. Dat past t bij scharrelmensen. Maar ik rk dat mijn visie meestal niet ieus wordt genomen. Een facul- Scharrelkunde bestaat natuur- k niet. Ik wil alleen aangeven t-ie er snel moet komen. Voor charrelkunde verzinnen ze dan ar een Latijnse naam. Ik ga een l netwerk creëren voor schar- ensen. Ik heb al kleine adver- ies geplaatst in landelijke bladen met de tekst: Hoera! chting Polifinario neemt het op r de scharrelmens!"
t de zelfbedachte uitdrukking harrelmens' doelt de 52-jarige Bouvy op mensen die niet ge- t zijn op het maken van car- re, wars zijn van ambities en n eigen weg kiezen. Mensen ls Bouvy zelf. t zijn de eenzame wolven van onze samenleving. Ze zijn geen leiders en willen of kunnen ook niet worden geleid. Polifinario is voor hen bedoeld. Ik wil dat het talent en de wijsheid van deze mensen niet verloren gaat en goed wordt gebundeld. Ook scharrelmensen moeten een stem hebben in de democratie."

● *'Scharrelmens' Ab Bouvy.*

Foto: GPD

Ab Bouvy zegt al heel wat te hebben afgescharreld in zijn leven. Zo was hij achtereenvolgens vertegenwoordiger, zeeman, pompbediende, reclameman en caféhouder. Sinds 1984 noemt hij zichzelf een 'fulltime scharrelmens'. Hij leeft van een uitkering, maar werkloos beschouwt hij zich allerminst.

„Naar aanleiding van wat dan ook maak ik analyses en beschouwingen. Hier confronteer ik allerlei instanties mee. Veel dingen die ik lees of hoor ervaar ik als een belediging van m'n intelligentie, daar wil ik wat tegen doen. Idealist noem ik mezelf niet, idealisten hebben tenslotte de grootste rampen in de geschiedenis veroorzaakt."

„Macht heb ik uiteraard helemaal niet. Maar wèl visie, samen met vele andere scharrelmensen. Mijn doel is de partijen macht en visie tot elkaar te brengen. Het besef moet doordringen dat er dingen grondig mis zijn. Ik zie dat de macht van de politiek verschuift naar het bedrijfsleven. Ik gooi lijntjes uit naar bedrijven en instanties, wil ze laten zien hoe scharrelmensen daar tot hun recht komen zodra er plaats komt voor hun creativiteit."

Paradijsvogels

De mensen die Bouvy dagelijks bestudeert, zijn eenlingen in de maatschappij. „Ik noem ze paradijsvogels. Ze kennen geen bepaalde lijn in hun leven. De vogel Polifinario is ooit door Toon Hermans verzonnen en doet me denken aan de paradijsvogel die ik zelf ben. Voortdurend ben ik op zoek naar een vorm waarbinnen de talenten van de creatieve buitenbeentjes kunnen gedijen. De stichting Polifinario is een aanzet daartoe."

Bouvy's onderzoeksrapporten gaan over de vraag hoe creativiteit het best kan worden 'gemanaged'. Ook professoren confronteert hij regelmatig met zijn visie over hoe het anders zou kunnen met 'bureaucratische stofnesten' en 'tandeloze mormels' als overheid en universiteitswezen.

Zijn rapport Automatisering en Creativiteit ... een onderzoek naar het verband tussen creativiteit, automatisering, macht en visie ... heeft tot dusverre op weinig enthousiasme kunnen rekenen in universiteitskringen. Bouvy pleit in het rapport voor veranderingen in de bedrijfsstructuur die leiden tot meer harmonie en plaats voor creatieve ontplooiing van de werknemers.

„Het creatieve denken moet worden gestimuleerd en bedrijven moeten veranderen in een warm nest voor werknemers. Voor elk bedrijf geldt weer een andere aanpak om dit voor elkaar te krijgen. Het belangrijkste van mijn boodschap is dat bedrijven erkennen dat creativiteit een onmisbaar onderdeel van de organisatie is en een verandering van de bedrijfsstructuur noodzakelijk."

Vaak wordt op zijn rapporten, waarin veel 'simpele' tekenmodellen staan, gereageerd zoals een hoogleraar aan de Erasmus Universiteit deed: 'Ik moet u eerlijk zeggen dat ik me geen raad weet met uw rapport. Uw kijkmodel lijkt mij te eenvoudig. Daardoor ontwikkelen zich onvoldoende aanknopingspunten voor communicatie. Met vriendelijke groet'.

Bouvy: ‚Als je meent een oplossing voor een bepaald probleem te hebben gevonden dat te eenvoudig is, dan voelen deskundigen zich geschoffeerd. 'Meneer, 't is te eenvoudig. Het kan gewoon niet', zeggen ze dan. Je wordt al snel als ongevaarlijke gek afgeschilderd."

„In het vroegere programma Showroom was eens een priester die niet alleen elke morgen samen met z'n kat de mis opdroeg, maar bovendien De Putjesclub had opgericht. De club was bedoeld voor mensen die, al dan niet katholiek, geestelijke problemen hadden. Alleen al het feit dat men lid is van een vereniging die De Putjesclub heet, zorgt ervoor dat mensen hun problemen gaan relativeren en er zelf om kunnen lachen. Is dit niet een veel betere oplossing dan de dure bezoekjes aan psychiaters en het eindeloos slikken van medicijnen?"

Specialisatie

„Ach, het probleem is de specialisatie. Neem het onderwijs. Dat heeft als alibi het bevorderen van deskundigheid, maar het is opgedeeld in zoveel sectoren dat het overzicht zoek is. Zo ook bij de overheid, daar wemelt het van de specialisten op het gebied van landbouw, tuinbouw, volksgezondheid, verkeer enzovoort. Maar is er nog iemand gespecialiseerd in de vertegenwoordiging van het volk? Ik bedoel maar."

Als protest tegen de organisatiecultuur in Nederland richtte Bouvy in januari 1983 de Vereniging voor Domme Mensen op. „Hiermee wilde ik laten zien dat je in Nederland als je een probleem hebt altijd een actiegroep moet oprichten. De belachelijkheid ervan wilde ik laten zien. Ik heb destijds veel publiciteit gekregen."

„Je hebt het IQ. Maar ik heb destijds de DQ bedacht, dat is de Domheids Quotiënt. Dat wordt in Nederland elk jaar groter. Mensen stellen zich steeds dommer op om carrière te kunnen maken. Door de krappe arbeidsmarkt en hoge werkeloosheid kijkt iedereen wel link uit om zijn mond open te doen tegen z'n baas. Dom blijven, dan kom je het verst, zo denken de meesten."

Op de vraag of zijn bespiegelingen over creativiteit en management niet al te onpraktisch van aard zijn en aan de vage kant, antwoordt Bouvy beslist: „Daar is Polifinario juist voor. Ik geef een aanzet tot veranderingen, wil scharrelmensen de kans geven mee te denken over de invulling van belangrijke maatschappelijke veranderingen. Ik heb alle vertrouwen in deze stichting."

Volgend jaar wil Bouvy een boek uitbrengen. „De titel zal waarschijnlijk 'Polifinario – uit het dagboek van een scharrelmens'. worden. Dat zal ik vermoedelijk in eigen beheer moeten doen, want uitgevers nemen me tot dusverre ook niet serieus."

Voor inlichtingen over stichting Polifinario, tel. 02940-19458.

Krab en win

Buitenlanders die in Italië verblijven, stellen zich dikwijls deze vraag: hoe komt het toch dat de Italiaanse mannen zich zo vaak en ook met zoveel graagte in het openbaar in hun kruis krabben?

Ik heb vrienden en kennisen altijd geantwoord dat de Italiaanse man, en met name die uit het Zuiden, nu eenmaal een echte macho is die, zoals ooit iemand het mij eens omschreef, 'zijn pistool altijd klaar moet hebben'. Een psychologe zei dat het in openbaar krabben en opschudden ook een geste is die de mannelijke superioriteit laat voelen; vrouwen die hetzelfde doen, worden immers scherp veroordeeld.

Sinds kort weet ik echter dat er nóg een reden bestaat. Het krabben is een methode om kwaad of onheil uit te bannen. Terwijl vrouwen met hun hand een hoorntje maken en met pink en wijsvinger metaal moeten aanraken (in Nederland kloppen we op blank hout), krabben mannen hun testikels. Tot mijn verbazing heb ik gemerkt dat het gewoon is om tegen een man die een uitspraak doet als 'Ik ben nooit ziek' te zeggen: 'Krab je' – een equivalent van ons 'Klop af'.

Hoeveel mannen er nu krabben om kwaad, onheil of boze geesten te verdrijven, is moeilijk te zeggen. Een feit is wel dat de Italianen – mannen én vrouwen – steeds meer bezig zijn met het bovenaardse en alles in het werk stellen om het lot en de toekomst te kunnen doorgronden. Kaartlezers, astrologen, magiërs, duiveluitbanners en andere occulte specialisten beleven gouden tijden. De socioloog Pavese, die een onderzoek heeft gedaan naar het fenomeen, zegt dat de omzet van de 'occulte business' jaarlijks met 17 procent toeneemt en in sommige steden in Noord-Italië zelfs met 500 procent. De kerk maakt zich ongerust, maar ook de Italiaanse orde van psychologen, die de crisis in de psycho-analyse wijt aan het succes van de magiërs.

Italianen zijn echter altijd uiterst bijgelovig geweest. Een verklaring kan zijn dat in een maatschappij waar nooit iets zeker of vanzelfsprekend is, iemand zich wel moet vastgrijpen aan het bovenaardse. Tegen het einde van het jaar manifesteert dit zich in extreme mate: iedereen is met zijn gedachten bij wat het nieuwe jaar voor hem of haar in petto heeft.

Om het lot gunstig te beïnvloeden zijn er beproefde methoden, zoals het dragen van nieuw, rood ondergoed, bij voorkeur op Oudejaarsdag. Hierdoor is geluk in het nieuwe jaar verzekerd. Dat het om een wijdverbreid fenomeen gaat, blijkt uit het feit dat etalages van de lingeriewinkels in deze periode maar één kleur bieden. Het eten van linzen, die muntgeld symboliseren, is een must omdat je ermee financieel succes afdwingt.

Tegen het einde van het jaar neemt ook de speel- en goklust hand over hand toe. Huiskamers, maar ook bars en andere openbare gelegenheden veranderen in speelholen, waar men via het spel test of er in het nieuwe jaar geluk is weggelegd. Er wordt fors gegokt, ook via loterijen en tombola's. Zeer populair zijn momenteel de biljetten van een staatsloterij die direct uitsluitsel geven over winst of verlies. Men hoeft niet meer te doen dan het verflaagje te verwijderen dat een of in het gunstigste geval negen fontijntjes verbergt. Het spel is een rage onder met name de mannelijke Italianen en dat hoeft geen verbazing te wekken: het heet 'Gratta e Vinci', ofwel 'Krab en Win'.

De werkelijkheid van de deeltijd-arbeid

én op de drie werknemers eft een deeltijdbaan. aarmee is Nederland ploper in Europa. De kbeweging wil er nog onderdduizenden eeltijdbanen bij. Zelfs het inisterie van sociale zaken – sinds kort overigens – en pleitbezorger van eeltijd. Maar is die era-stemming wel recht?

DOOR MARGREET VERMEULEN

eeltijd betaalt slechter dan full- e werk. Een deeltijder verdient middeld 6 gulden per uur min- r dan een fulltimer. Bijna een art van de parttimers werkt oodgedwongen in deeltijd omdat geen fulltime baan beschikbaar . Nogal wat deeltijdwerk is te onotoon of te vermoeiend om het cht uur per dag te doen – denk n de 06-8008-service van de T. Bijna alleen vrouwen werken deeltijd. Kortom, een deeltijd- an is veelal een onaantrekkelij- e, laagbetaalde vrouwenbaan. Voor mannen en middelbare en hogere functies is deeltijd (nog) rijwel taboe. Volgens het CBS werkt 18 procent van de mannen in deeltijd. Maar dat zijn voor de helft studenten met een bijbaantje.

De econome Jolande Sap van de Emancipatieraad knikt. „We laten nu een onderzoek doen naar middelbare en hoge functies bij bedrijven die bekend staan om hun 'sociale gezicht' zoals McDonalds, PTT-Telecom, Centerparcs en Océ-van der Grinten. Maar ook deze werkgevers bieden nauwelijks ruimte om in hogere functies in deeltijd te werken." De Emancipatieraad waarschuwt dan ook voor een een tweedeling op de arbeidsmarkt waarbij goedbetalende functies in vast dienstverband alleen zijn weggelegd voor blanke, hoogopgeleide mannen. Vrouwen, laaggeschoolden en allochtonen worden min of meer los-vaste medewerkers met minder loon, minder carrière-kansen en minder vastigheid. Om dat te voorkomen moet deeltijdarbeid ook ingeburgerd raken bij mannen en in middelbare en hogere functies.

Er zijn inmiddels ook doorbraken te melden. In de gesubsidieerde en gepremieerde sector (denk aan de gezondheidszorg) werkt nog maar de helft van de mensen fulltime. Een traditionele vrouwensector, dat wel. De overheid scoort ook niet slecht met 30 procent werknemers in deeltijd – ook in de wat hogere functies.

● *Veel oproep- en deeltijdkrachten komen in actie tijdens de feestdagen in december.*

Foto: GPD

Illustratief is het interne telefoongidsje van het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid. Achter de namen van de medewerkers staat tegenwoordig welke dag(en) de dames en heren afwezig zijn. „Op de ministeries zie je dat deeltijd telkens één schaal hoger bespreekbaar wordt. We zijn onderaan begonnen en nu is het heel gewoon om in schaal 11 (beleidsmedewerkers) in deeltijd te werken. Een enkele keer dringt deeltijd door tot schaal 14. Dat is een afdelingshoofd," aldus Eelco Wierda, eveneens econoom bij de Emancipatieraad.

Op 'mannelijke' departementen – zoals Financiën – is deeltijd nog steeds een vloek. „Daar heerst een arbeidsethos waar de Japanners een puntje aan kunnen zuigen. Je maakt op Financiën pas echt de blits door 's avonds na zeven uur nog met stapels dossiers onder je arm langs de directiekamers te flaneren."

Bolwerk

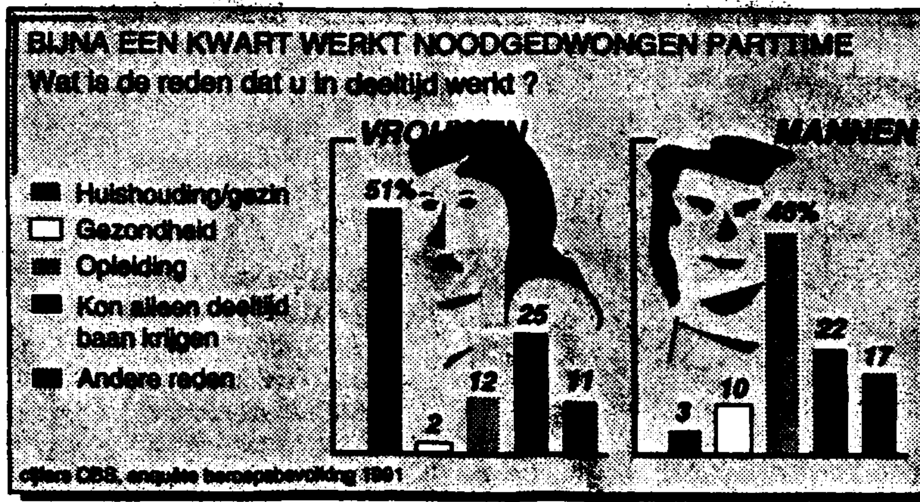
Wellicht kan de overheid een voorbeeldfunctie en voortrekkersrol vervullen bij de uitbreiding van deeltijdarbeid in de marktsector. „Of juist niet," relativeert Wierda. „Want vrouwen met een leuke opleiding zie je vaak een baan in de marktsector opgeven om bij de overheid te gaan werken wegens de deeltijdmogelijkheden. De achterblijvers vormen een gesloten bolwerk waar geen vernieuwing in door kan sijpelen."

Het is natuurlijk de vraag of mannen wel in deeltijd willen werken. Volgens de vakcentrale FNV en de Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek (OSA) luidt het antwoord: Ja. Uit enquetes van de FNV en de OSA blijkt dat – afhankelijk van de vraagstelling – 14 tot 40 procent van de mannen minder uren willen draaien.

Wierda kent de cijfers. „Maar het geeft toch te denken dat slechts 2 procent van de mannen werkzaam in de marktsector ouderschapsverlof opneemt. Als er al nauwelijks gebruik gemaakt wordt van een wèttelijk recht om tijdelijk korter te werken... Welke man durft het dan aan om zijn baas een permanente vierdaagse werkweek te vragen?"

Halve dagen

De universitair docent Janneke Plantenga, gespecialiseerd in de arbeidsparticipatie van vrouwen, is minder somber. „Je moet je niet blind staren op die percentages. Er zijn mannen die weloverwogen voor een vierdaagse werkweek hebben gekozen – bijvoorbeeld omdat er kleine kinderen thuis zijn. Het aantal is klein (naar schatting 4 procent van alle werkende mannen) maar er zit een ontwikkeling in. Je ziet arbeidspatronen verschuiven. Je ziet om je heen steeds meer verschillende combinaties. Hij vier dagen, zij halve dagen. Of allebei vier dagen. Het algemene beeld dat uit al die enquêtes opdoemt, is dat er onder Nederlanders een relatief grote bereidheid is om geld in te leveren in ruil voor vrije tijd."

GPD-graphics/R.S.

– Waarom nemen mannen dan zo weinig ouderschapsverlof?

„In de marktsector gaat maar 2 procent van de mannen met ouderschapsverlof, dat is correct. Maar in de collectieve sector, waar ouderschapsverlof betaald is, neemt 19 procent van de mannen verlof op. Dat is nog niet geweldig. Maar één op de vijf begint wèl ergens op te lijken. Bovendien bestaat de wet nog maar sinds 1991. We moeten er ook nog aan wennen."

Ook de lage beloning van deeltijdarbeid wordt door Plantenga gerelativeerd. „Vrouwen verdienen minder dan mannen. Deeltijdarbeid is grotendeels vrouwenarbeid. Dus daarom verdient deeltijdarbeid minder, omdat het vrouwen zijn die in deeltijd werken. Als je de beloning van vrouwen met een fulltime baan en vrouwen met een parttime baan vergelijkt, dan zie je dat het gemiddelde uurloon gelijk is."

Dramatisch

Al met al zijn Plantenga en de Emancipatieraad ingenomen met de hoge vlucht die deeltijd in ons land heeft genomen. „Er zijn heel veel vrouwen de arbeidsmarkt opgekomen door die deeltijdbanen. Liever parttime aan het werk dan fulltime onvrijwillig werkloos thuis zitten," aldus Sap. „Tot voor kort onderbraken vrouwen hun arbeidzame leven. Ze werkten tot er kinderen kwamen, stopten een jaar of vier, vijf met werken en keerden parttime (in een lagere functie) op de arbeidsmarkt terug. Tegenwoordig proberen vrouwen parttime te draaien in de periode dat ze kleine kinderen hebben. Dat heeft natuurlijk ook gevolgen voor je carrière. Maar de gevolgen zijn veel minder dramatisch dan wanneer je er een paar jaar helemaal uitstapt."

Volgens Plantenga is de ongekende populariteit van deeltijdarbeid in ons land cultureel bepaald. „In Nederland is er grote behoefte om zèlf voor de kinderen te zorgen – althans gedeeltelijk. Dat is een belangrijke verklaring voor de grote vlucht die deeltijd hier heeft genomen. De Nederlandse vrouw heeft als het ware gewacht met het zoeken van betaald werk totdat ze het kon combineren met de zorg voor kinderen. We hebben de zorg voor ouderen wel gecollectiviseerd, maar die voor kinderen niet. Ouders die hun kinderen vijf dagen per week naar de crèche sturen, zijn er in Nederland vrijwel niet."

Deeltijdarbeid kan volgens de Emancipatieraad en Plantenga een belangrijke rol spelen in het terugdringen van de werkloosheid. Maar wat dat betreft zijn de cijfers niet hoopvol. Van 1979 tot 1989 zijn 200.000 voltijdsbanen verdwenen, zo heeft het Economisch Insituut voor het Midden- en Kleinbedrijf laten berekenen. Dat verlies is grotendeels – maar niet helemaal – goedgemaakt door de groei van het aantal parttime banen in de horeca, de dienstverlening en de schoonmaak. Die nieuwe deeltijdbanen zijn echter niet opgevuld door werklozen. Ze zijn voor 90 procent opgevuld door mensen zonder uitkering: dus nieuwkomers op de arbeidsmarkt en herintreedsters. Voor werklozen (met een fulltime uitkering) is een deeltijdbaan geen alternatief.

Inmiddels is 60 procent van de laaggeschoolde banen een deeltijdbaan. Plantenga: „Voor een werkloze bouwvakker met een uitkering is een deeltijdcarrière als winkelbediende inderdaad geen alternatief. Maar we moeten er op den duur toch vanaf dat de een zich over de kop werkt en de ander werkloos thuis zit. Deeltijd kan wel een rol spelen om de beschikbare arbeid wat eerlijker te verdelen."

SCORPIO

DE GEKKENLIJN

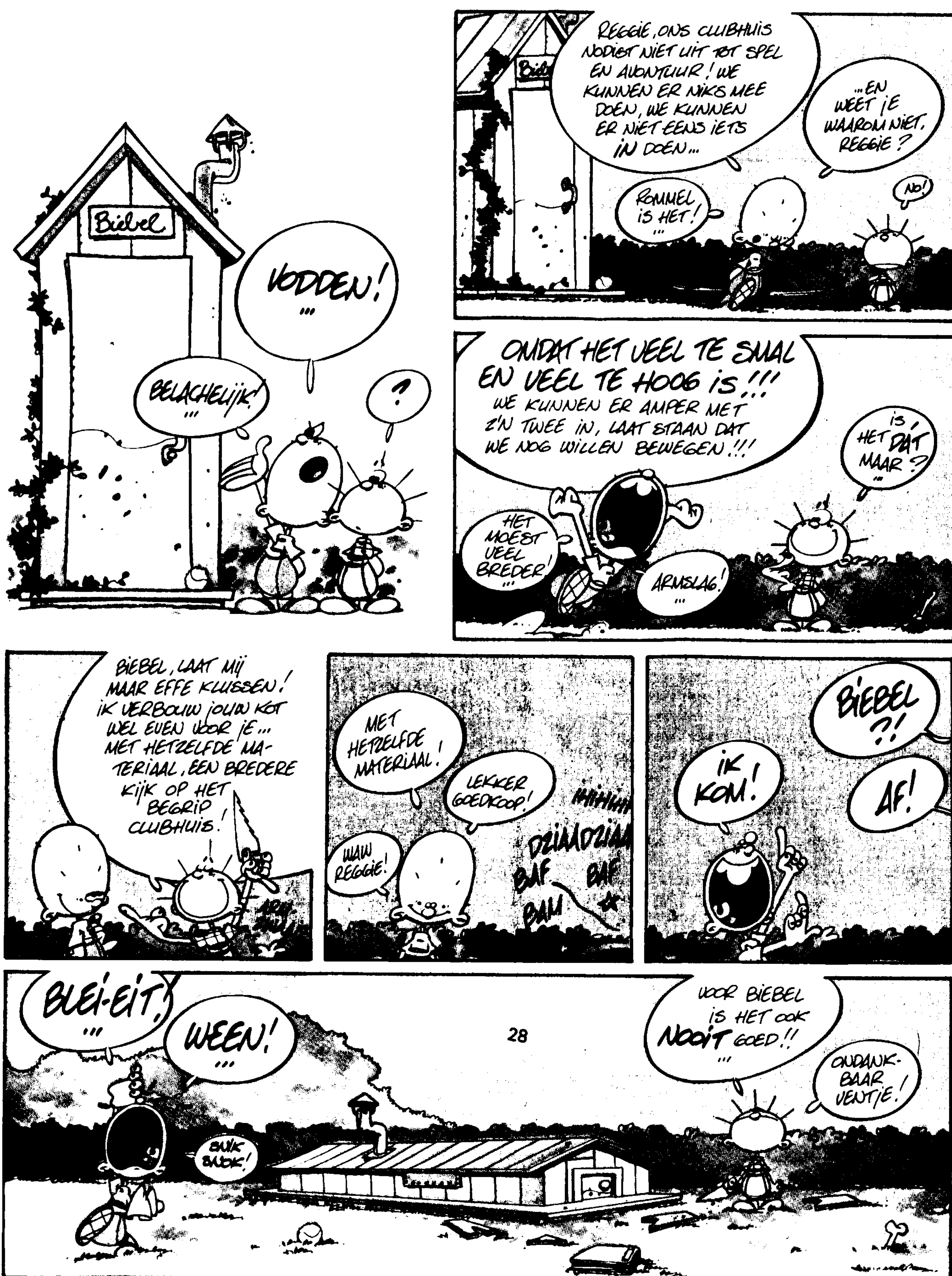
YAACK · ROBERT WUYTS

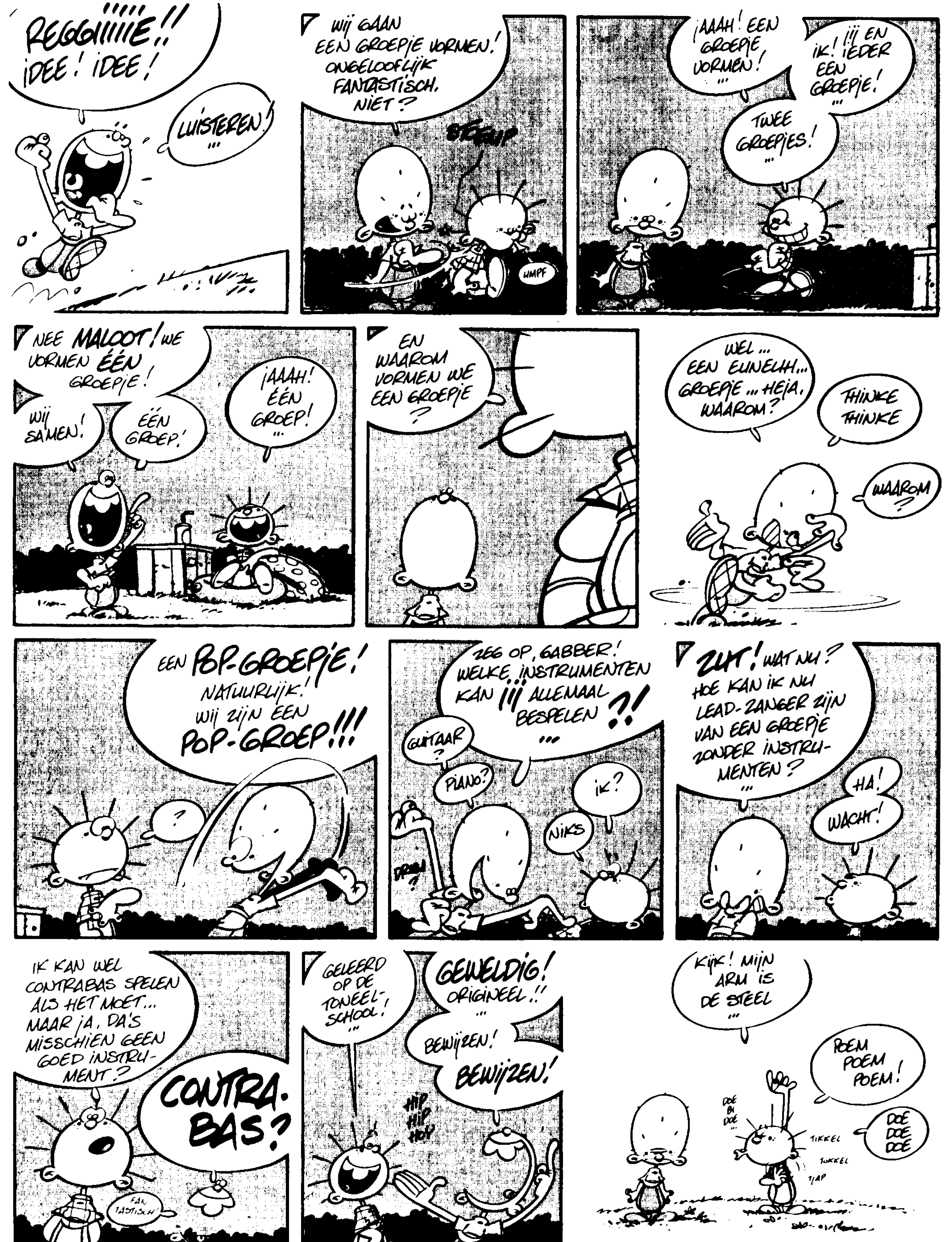

BIEBEL

IKKE

Bezoek aan Naardense woonwinkel is leerzaam uitstapje

Neuzen bij Des Bouvrie

DOOR MIEKE ZIJLMANS

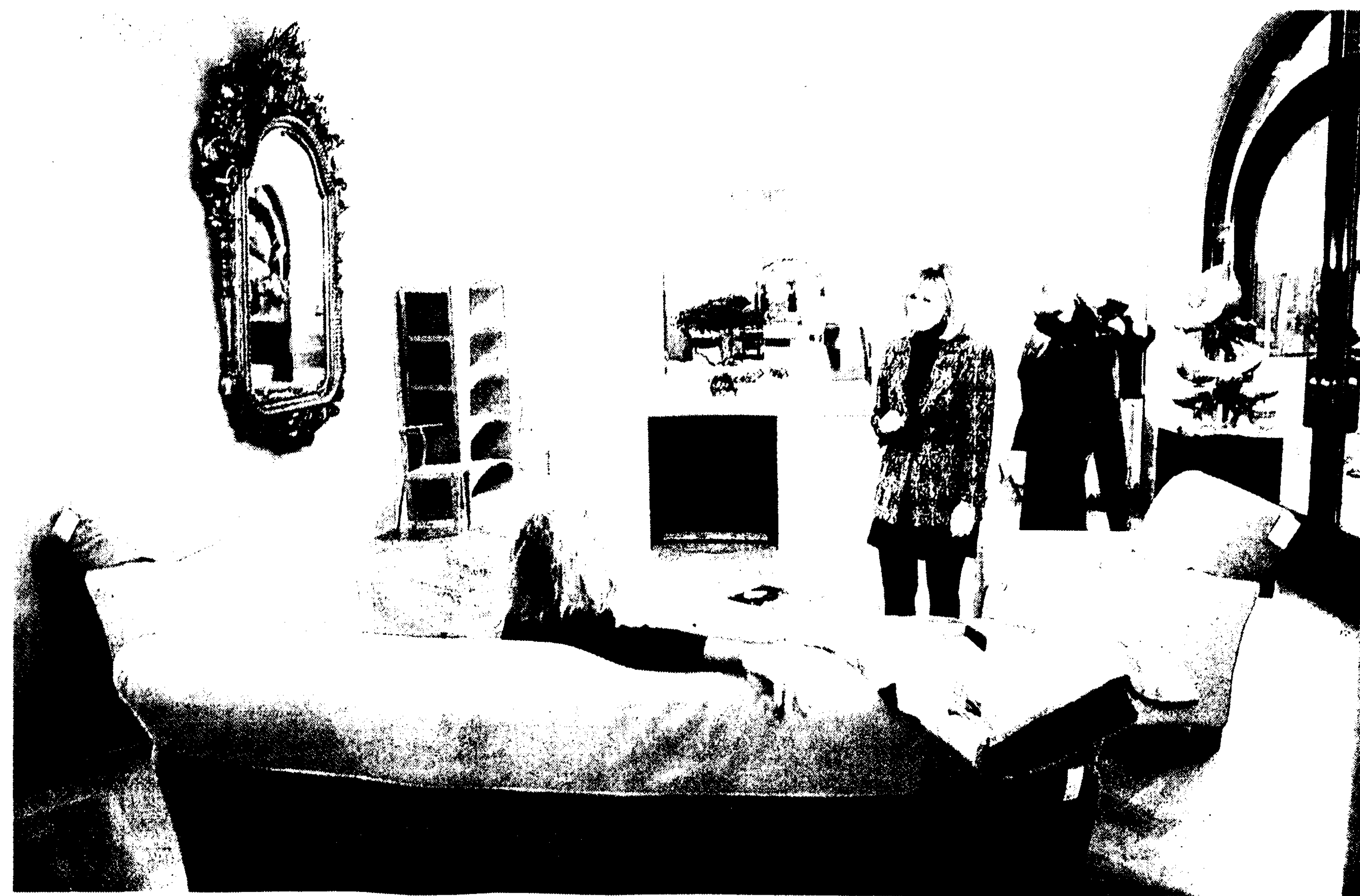
Meubels kijken op zaterdagmiddag kan een bezoeking zijn. Met gillende kinderen door volle winkels. Dan maar naar Naarden-Vesting, waar naar verluidt ontwerper Jan des Bouvrie een authentiek stukje vesting heeft aangekocht om er zijn produkten en die van zijn gerenommeerde collega's aan de mens te brengen. In de anderhalf jaar tijd die dit Arsenaal (want zo heet de winkel) open is, is de zaak een begrip geworden onder mensen die hun ideeën over inrichten bij voorkeur oppoetsen met behulp van glossy woontijdschriften.

Het stijlvolle, antieke Naarden-Vesting geeft het gevoel bij zo'n chic tijdschrift naar binnen te stappen. Jan des Bouvrie zit in eigen persoon achter het verlichte raam van zijn kantoor aan de straatkant, luchtigjes keuvelend met een bezoeker. De Meester zelf in de etalage is vast goed voor de omzet.

In principe kun je hier kalmpjes en ongestoord rondhangen, als een barones in haar boudoir. En daar moet je maar net tegen kunnen, want een normaal mens voelt zich bij de eerste confrontatie met de twee levensgrote bronzen struisvogels die de entree flankeren meteen al de spreekwoordelijke olifant in een porseleinkast. De enorme, klassieke Cassina-eetkamertafel met stoelen van de hand van Frank Lloyd Wright en een kolossale kroonluchter van Maroeska Metz zetten in die ontvangsthal de toon voor wat ons verder te wachten staat aan uitmuntende en vaak delicate staaltjes van design.

In het Arsenaal is werk van vrijwel alle gerenommeerde ontwerpers en ontwerp-huizen te vinden. Uiteraard staat het werk van Jan des Bouvrie zelf er ook. De winkel is zo groot, dat er plaats is gemaakt voor elk in te richten vertrek, van de keuken tot het eventuele kantoor. Het Arsenaal herbergt in één moeite door badkamer-, keuken-, stoffen-, deuren-, kunst-, antiek- en prullaria-winkeltjes.

Om twee dominante factoren kun je in het Arsenaal niet heen en die maken dan ook meteen uit hoe vruchtbaar een uitstapje naar deze woonwinkel is: ten eerste is de uitgestalde waar niet een béétje duur. Wil je je inrichting ook maar een tikje opwaarderen met zo hier en daar een bescheiden greepje uit het assortiment, dan is twee maal modaal als basisinkomen toch wel aanbevolen. Mocht je willen ingaan op de suggestie van Des Bouvrie om je complete huisraad hier bij elkaar te sprokkelen – van de bank tot en met de handdoeken – dan liggen de eisen aan de kredietwaardigheid duidelijk nog aanzienlijk hoger. Zo'n Cassina-tafel van Frank Lloyd Wright kost namelijk wel vijftienduizend gulden, en de tentoongestelde schilderijen en objecten zijn zo prijzig dat er niet eens een prijskaartje aanhangt, maar een discreet nummertje dat verwijst naar een lijst die op verzoek is in te zien.

● *In het Arsenaal is werk van vrijwel wat alle gerenommeerde ontwerpers en ontwerp-huizen te vinden.* Foto: GPD

Ten tweede is het publiek dat zijn tijd hier zoekbrengt een studie waard. Grofweg is het te onderscheiden in twee soorten. Het kaliber dat zich een glaasje witte wijn heeft laten aanreiken en zich gedraagt alsof het bij Jan persoonlijk op bezoek is. En het soort dat zich komt vergapen aan die puissant rijke mensen en aan de hebbedingen die ze zich zelf nooit ofte nimmer zullen kunnen veroorloven.

Onwennig

Zo te zien voelt niemand zich echt op zijn gemak. Veel mensen lopen met hun handen in hun zakken, bang iets te zullen breken, krassen of kwetsen. Ze kijken rond alsof ze deelnemen aan een vluchtige rondleiding in een particulier landhuis. Bijzonder weinig mensen proberen uit of een bank lekker zit, laat staan of een bed prettig ligt. Onder de belangstellenden die serieuze bedoelingen lijken te hebben, bevinden zich opvallend veel duurgeklede jonge vrouwen met middelbare echtgenoten. Wie er echt wil bijhoren, laat Des Bouvrie zelf opdraven en doet daarbij luchtig-familiair tegen de ontwerper-uitbater.

Vele smaken

Maar ook zonder Des Bouvrie weten de kapitaalkrachtigen zich van het klootjesvolk te onderscheiden.

„Dit is een geinige kast. Die hebben jullie toch ook," zegt het ene Oililykind tegen het andere, staand voor een Pastoe-wandmeubel van bijna tien mille.

Drie vrouwen van rond de vijftig in Bonneterie-uniform – beige, marine-blauw en voorzien van het onvermijdelijke sjaaltje – bekijken een kamer waarvan een muur hardoranje is geverfd en waarin het meubilair goeddeels is uitgevoerd in een valig blauw. „Dè kleur, dat blauw is het hélemaal," zegt de leidster van de expeditie tegen haar vriendinnen. „Maar die làmp...." Een van de vrouwen kijkt bedenkelijk naar een kroonluchter, samengesteld uit geblazen en getrokken glas, in roze, lichtgeel, bleu en beige, met glazen bloemetjes, kantjes en veertjes. Waarlijk van het soort dat op de kermis hoge ogen gooit. „Ve-ne-ti-a!," verdedigt de leidster het monsterlijke ding bestraffend.

Of het nou bij Ikea is of in het Arsenaal, smaken verschillen nu eenmaal. Daar doet het prijskaartje niks aan af.

Fruitschaal op wielen

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Als je de fruitschaal van Arnout Visser ziet staan, kun je de aandrang om ermee over tafel te rijden niet beheersen. De drie metalen wielen afgedekt met rubber maken dan een gezellig piepend geluid. Die bijna onbeheersbare nieuwsgierigheid die 'Fruit op wielen' opwekt, is door Visser bewust gecreëerd.

De designer is opgeleid aan de kunstacademie in Arnhem en aan de Domus Academy in Milaan. Sinds 1991 is hij werkzaam als zelfstandig ontwerper.

Hij wil dat de gebruiker zijn ontwerpen vastpakt, oppakt, ondersteboven houdt en voortduwt. Arnout Visser laat zich bij zijn creaties leiden door zijn voortdurende verwondering over fysische verschijnselen.

De zwaartekracht, optische vergroting en de Wet van Archimedes vormen zijn grootste inspiratiebron, de vormgeving daarvan komt op de tweede plaats. Die verwondering wil hij over brengen op het publiek. Zo maakte hij eerder een kandelaar 'De oplichter' die tijdens het opbranden van de kaarsen van balans verandert, een waterkaraf in de vorm van een uil waarin ijsklontjes achterblijven en een lampje dat op de rand van een tafel kan balanceren zonder er af te vallen.

Bij 'Fruit op wielen' gaat het om beweging, om zwaartekracht. De schaal is van gerecycled materiaal, oude wasmachinevensters. Door de vernuftige constructie van de assen is hij bovendien alle kanten op te rijden.

Het ontwerp is door de firma Kreymborg in produktie genomen. In Limburg is de fruitschaal voor 220 gulden te koop bij Ploemen Interieur in Sittard, Farfalla in Meerssen en Oxigen in Maastricht.

● *Bij Fruit op wielen gaat het om beweging, om zwaartekracht.* Foto: PETER ROOZEN

Kunstig wonen in appelschuur

DOOR JO REIJNDERS

Een kunstenaar zoekt een werkplek waar de juiste sfeer aanwezig is om inspiratie op te doen. Het is een ware kunst om zo'n ideale plek ook nog eens te combineren met wonen. In Arensgenhout bij Hulsberg zijn John en Minke Lipsch erin geslaagd om in een oude appelschuur zowel hun woonhuis als het atelier en de galerie van schilderes Minke onder te brengen. Een knusse woning, met de perfecte sfeer voor de kunstenares en voor de bezoeker.

Aan de Kampstraat in Arensgenhout staat een imposante hoeve. Aan de achterkant is lang geleden een schuur gebouwd, die min of meer tegen de hoeve is aangeplakt. De schuur aan de Kleingenhoutersteeg heeft altijd dienst gedaan als opslagplaats voor de appels uit de nabijgelegen hoogstamboomgaarden. Toen een gedeelte van de schuur niet meer in gebruik was, werd daar een eenpersoons woning van gemaakt. Kamer, keukentje, sanitaire voorzieningen en boven nog twee kleine slaapkamers waren genoeg voor het vrijgezellenbestaan. Een groot stuk bleef over voor de opslag. Later werd de appelschuur weer aangepast om er een gezin in onder te brengen.

Toen John en Minke Lipsch een kleine twee jaar geleden de kans kregen om de schuur te kopen, was lang nadenken niet nodig.

Erg rigoureus hoefde het echtpaar Lipsch niet in te grijpen in de bestaande situatie. De indeling van het woonhuis beneden kon grotendeels gehandhaafd blijven. Maar de overgebleven schuur en de zolderverdieping werden grondig aangepakt. Samen met de toegepaste kleuren is er een sfeervol geheel ontstaan, waar ook bij de donkerste wolken nog het zonnetje schijnt.

Warmte

Bij binnenkomst straalt de warme sfeer de bezoeker tegemoet. De hal is niet echt ruim, maar toch groot genoeg om decorstukjes te plaatsen die voor gezelligheid zorgen. Rechts is de woonkamer, die uitziet op een terras en het veld, waar vroeger de hoogstamboomgaarden waren. In de kamer ligt, net als in hal, gang en overloop, een vloer van terracotta tegels. De kleur van deze oude Spaanse boerenplavuizen zien we terug in de bank en de zetels, die met speciale stof werden bekleed. De binnenmuren zijn voorzien van ruw stucwerk, net niet ruw genoeg om van grove sierpleister te kunnen spreken.

In de oorspronkelijke schuur waren maar weinig ramen. Ook nu is het aantal niet groot, maar toch heeft de schilderes voldoende licht om te kunnen werken en exposeren. Dat komt voornamelijk door de kleur van de binnenmuren. Napels geel beheerst woonkamer, hal, gangen en trappehuis. De kleur werkt zacht, verfrissend en rustig. Het is alsof de hele dag de zon schijnt. Alleen in de galerieruimte is geen geel gebruikt. Om het geëxposeerde werk goed tot zijn recht te laten komen, is daar gekozen voor wit.

Vanuit het halletje leidt een gang naar het trappehuis en linksaf naar garderobe, keuken en galerie. In de keuken is waarachtig getoverd met kleur en ruimte. En er is maar één raam. Daarnaast staat een wand van vier apparaten in glanzend zwart die het gemis van een kelder vergoeden. Want van glans houdt Minke Lipsch wel.

Daarom is het meeste verfwerk in het huis in glans uitgevoerd. De kleine keuken wordt optisch vergroot door spiegels. Tegenover het raam is de kookunit met roestvrijstalen afzuigkap. Links en rechts daarvan zitten wandhoge spiegels, die het licht weerkaatsen. Dat licht komt trouwens niet alleen door dat ene raam naar binnen. Tussen keuken en vroegere schuur – nu galerie – is een groot doorgeefluik gecreëerd. Het zorgt voor extra licht vanuit de galerie, werkt gezellig en is ook praktisch. Want in de keuken kan het echtpaar zelf nog wel eten. Maar als er bezoek is, dient de galerie als eetkamer en ontvangstruimte. Vlakbij het luik staat een eiken eethoek, die de overgang vormt naar de galerie zelf.

● *De galerie doet als er bezoek is ook dienst als eetkamer.* Foto: DRIES LINSSEN

Boven is van twee piepkleine slaapkamers een atelier gemaakt, met drie ramen. Daar ontstaan de aquarellen en experimenteert de kunstenares met gemengde technieken, pastelkrijt en olieverf. Bovendien wordt er al flink gestudeerd om ook te gaan beeldhouwen. Ook in het atelier glanst de verf op spanten, dakbeschot en muren. De oude badkamer is met enkele eenvoudige ingrepen gemoderniseerd. Verder is er een logeerkamer en een badkamer voor de bewoners. Die hebben boven de galerie een nieuwe slaapkamer gekregen.

Galerie

Exposeren doet Minke Lipsch niet alleen in de nieuwe galerie beneden. Die is ruim, voorzien van veel spotjes. Het oude gewelfde plafond wordt onopvallend gesteund door een lichtgrijze balk. Maar ook de gang, de hal en zelfs het trappehuis horen eigenlijk bij de expositieruimte. Want Minke Lipsch wil de bezoeker laten wandelen. Wandelen om de sfeer van haar zelf en haar doeken te proeven.

De galerie van Minke Lipsch is iedere zondag open van twee tot zes.

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

JOURNALIST zoekt kamer/app., omgev. Geleen/Sittard. Tel. 046-754682.

Paar zij 34 jr., hij 32 jr. beide werkzaam, zoeken HUIS om te huren! (alleenst. + garage). Tel. 0049-241-514247.

Met SPOED woonruimte bij voorkeur met tuin voor gezin met 1 kind in Maastricht of omgeving, huurpr. tot ƒ 1.800,-, excl. 043-470570.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Nu vrij in Nuth!

4-Kamerappartementen aan de Parklaan.
Huur ƒ 695,65 excl. serv.- en stookkosten.
Benelux Vastgoed Beheer
Postbus 5123, 6802 EC ARNHEM.
☎ 085-513930, fax: 085-515531.
Woningen door heel Nederland.

Hoensbroek
in de Kouvenderstraat
appartement
☎ 06-52979200

Kamers
Hoensbroek-Heisterberg
v.a. ƒ 350,- incl. Inl: 043-216509 Lokaal Beheer o.g.

Te huur appartement te NUTH per 1 jan. '95. Tel. 045-242825 na 18.00 uur.

Te huur APPARTEMENT (Slakstraat, Kerkrade). Telef. 045-464991.

MAISONETTEWONING te huur. Julianastr 11G, Brunssum. ƒ 920,- p. mnd. excl. Telef. 045-275299.

WONING te huur Nassaustraat te Kerkrade. Tel. 045-456014.

BEMELEN studio te huur. Inl: telefoon 04407-1321.

Te huur Appartement te KERKRADE. Telefoon 045-454708.

Te huur: BRUNSSUM/Centrum (winkelerf), 2-kamer appartement op 2e verd.met centrale verwarming en berging. Huurpr. incl. stoffering ƒ 700,- p. mnd. Te aanvaarden per 15-12-1994. Inl. Winkens Makelaardij b.v. Tel. 045-251465.

VALKENBURG groot woonhuis + garage te huur per 1 febr. '95, 1 km van autoweg Heerlen/Maastricht. Tel. 04459-2208.

APPARTEMENT te huur, keuken, woonk., slpkmr., douche, balkon, ƒ 800,-, v.a. 1-1'95. Tel. 045-322466.

Te huur 55m2 RUIMTE, voor verschillende doeleinden geschikt. Anjelierstr. 48c, Heerlen.

VALKENBURG, Heek 1: t.h. v. werk. pers. appartement, geen huisdieren, huurpr. ƒ 700,-. Incl. 04406-13155.

1-pers. gemeubileerd APPARTEMENT voor een werkend persoon, ƒ 675,- p. mnd. all-in. 045-312154.

Te koop

halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin. Gelegen aan de Prins Willemstraat 63 te Hoensbroek.
Indeling: Parterre; hal met toilet, l-vormige woonk. (37 m2) met open haard, halfopen keuken, garage (24 m2) en tuin. 1e Verd.: overloop met 3 slaapkamers en badkamer met ligbad en toilet. 2e Verd.: 4e slaapkamer te bereiken via vaste trap. Grote bergzolder. De woning is geheel geïsoleerd, heeft dubbele beglazing en v.v. rolluiken. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k. Tel. 045-221105. Bez. volgens afspraak.

Immobilien GmbH

van Lier-Radermacher

Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen
in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen Bocholtz, Simpelveld en Vaals.
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?
De top-verkopers werken voor ons en daarom, als u wilt, ook voor u!
Belt u ons geheel vrijblijvend
00-49.24072037
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Informatie
over 250 koopwoningen in de regio Heerlen vindt u bij VAN DE PAS de makelaar van de koper, bel
045 - 74 16 16

Woonhuis verkopen???
Directe aankoop via uw notaris zonder kosten.
KOOPWONING VASTGOED 92 BV. 040-128897.

Zoekt u een bouwkavel in Sittard?
Dan moet u toch eens informeren naar
het plan Beekdal
De kans is groot dat u slaagt!
Grouwels - Daelmans BV
Inlichtingen tijdens kantooruren ma. t/m vr.: 043 - 254565.

IMMO-TREND
Der Immobilien Partner
Een betrouwbare naam
met groot verkoopsucces en een 100% correcte werkwijze.
Als ook voor u een correct en succesvol verkoopresultaat belangrijk is, dan verkoopt u ook uw huis, zoals al meer dan 1000 tevreden klanten tot heden, via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G.
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Om onze klanten te bedanken, verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
1. prijs: 1 week Gran Canaria voor 2 pers.
2. prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
3. prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 00-49.24073017
☎ 045-451291

Welten-Heerlen
De Thun, te koop woonhuis met tuin en uitpandige garage.
Ind. b.g.: woonkmr. (30 m2), open keuken, hal, toilet.
1e Verd.: 3 slpks., badk. met ligb. en toilet, grote berging.
Te bevragen: 045-425403.

Te koop centrum van Heerlen
Beleggingspand in verhuurde staat. Huuropbr. ƒ 40.000,- per jaar. Pand verkeert in prima staat van onderhoud. Verdeeld in 7 wooneenheden. ƒ 285.000 k.k. ☎ 045-720667.

Direct en zeker uw huis verkocht zonder bijkomende kosten. Opknappen of aanvaarding op langere termijn geen bezwaar.
Denis Vastgoed ☎ 040-129524

Open huis in het appartementen-complex "Nightingale" te Brunssum
Zaterdag 10 december van 14.00 tot 16.00 uur
Aan de groene rand van Brunssum zijn comfortabele en vooral ruime, 3 slaapkamer-appartementen te koop. Een groot gedeelte van de appartementen is reeds verkocht. De nieuwe entree is gereed. De ligging, nabij winkelcentrum en natuurschoon, staat garant voor een optimale woongenot. Zonnige woonkamer gecombineerd met royale eetkeuken. Groot balkon. Berging.
Prijzen vanaf ƒ 120.000,- k.k. Netto maandlast v.a. ca. ƒ 705,- bij volledige financiering.
Adres: Florence Nightingalestraat 115, te Brunssum.
Inl. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
Telefoon 045-712255

Moet u hebben gezien
van binnen vóór u een ander huis koopt. A.s. zondag tussen 13.00 en 16.00 uur. Adres: Kantonhof 4 (ingang naast Dorpsstraat 20) in Gulpen. Stil gelegen. Goed onderhouden. Bevat: hal, woonkamer met openhaard, eetkr. met luxe keuken, 4 slaapkamers, studeer/werkruimte, badkr., douchekr., 3 toiletten, berging met stook- en wasgelegenheid. Goed geïsoleerd. Cv gas. Zonnig gelegen terras en balcon. Gr. vrijst. gar. Richtprijs ƒ 345.000,- k.k. Inlichtingen zaterdag 10.00 - 13.00 uur. Telef. 04450-3138.

Royaal vrijstaand herenhuis
nabij centrum Heerlen, met ruime garage en wintertuin, Hertogstraat 34 Heerlen. Ind.: 2 kelders, grote oprit naar garage en roy. omsl. tuin met terras. Living met parket en tuindeuren, luxe keuken met app., bijkeuken, berging, 3 roy. slpk., balkon, luxe badk. met 2e toilet. Study/mansardek., hobbyzolder met vaste trap. Prijs ƒ 269.000,- k.k. Info 045-719987.

Wijnandsrade
Halfvrijstaand woonhuis, perfect onderhouden, bwj. '91, met 4 slpks. waarvan 1 op zolder, badk. met ligbad, douche, toilet en v.w. Een bezichtiging is beslist de moeite waard! Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Nieuwenhagen
Luxe vrijst. landh. met grote gar. Geh. onderkelderd met div. ruimtes, zeer ruime woon-/eetkamer, ruime keuken met eiken keukeninst. v.v. app., 3 slpks., luxe badk., 1e verd. geh. inger. als app. Belt u ons voor vrijblijvende informatie of een bezichtiging. Vraagprijs ƒ 599.000,- k.k.

Mak.kantoor Janssen, 046-335840

Brunssum Acaciastraat 14
Nabij Centrum goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met c.v.-gas,berging en tuin. Indeling: doorzonkamer met parketvloer, open keuken, bijkeuken en provisiekelder, 3 slpks, badkamer, hardhouten kozijnen. Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k. Telefoon 045-257294/251760.

Let op!! Let op!! Zondag open huis van 15.00-16.00 uur.

Drieschstraat 56, Heerlen
Royaal in prima staat verkerend zeer centraal gelegen 3-kamer appartement met eigen c.v. en eigen parkeerplaats, berging in souterrain. Vanaf de parkeerplaats in het souterrain is het appartement met lift te bereiken. Dit app. biedt optimale veiligheid en woongenot. Ind.: royale woonk., open keuken, 2 slaapk., separaat betegeld toilet, bergkast, luxe betegelde badk. met ligbad. Rolluiken. Voor de snelle beslisser koopprijs zeer scherp, ƒ 114.500,- k.k.
Denis Vastgoed 040-129524.

Hobra Vastgoed
Hoensbroek
halfvrijst. bungalow, inp. garage, kelder, voor- en achtertuin. Ind.: woonk. met open keuken met nieuwe luxe app. marmer vloer, 3 slpk., badk., sep. toilet, terras.
KOOPPRIJS: ƒ 260.000,- k.k.

Nuth
halfvrijst. gr. woning met serre, voor- en achtertuin.
VRAAGPRIJS ƒ 206.000,- k.k.

Heerlen
Halfvrijst. woning met carport en garage en tuin, bwj. '92
VRAAGPRIJS ƒ 225.000,- k.k.

Heerlen
Halfvrijst. woning met bijbouw en dubbele garage.
VRAAGPRIJS ƒ 198.000,- k.k.

Landgraaf
Schaesberg, halfvrijst. woonhuis met dubbele garage, voor- en achtertuin. KOOPPRIJS ƒ 230.000,- k.k.

Voerendaal
Riant landhuis met extra praktijkgebouw op 990 m2 grond ca. 1400 kub. Ind.: gr. hal, woonk. 6 x 11m met vide. Eet/zitkamer met half open keuken, 2 slpks., badk. met ligb. en toilet, tuinkamer. 1e verd.: gr. overloop, 3 slpks., bad met douche en toilet. Praktijk: 2 slpk., woonk., open keuken, sep.toilet, douche, kamer, airconditioning, dubbele garage.
VRAAGPRIJS ƒ 725.000,- k.k.

Gulpen
Schitterende luxe villa, bwj. '91, met inp. garage. Ind.: souter., 4 kamers, toilet, bijk., kelder. Beg.gr.: gr. hal, luxe keuken met alle app., gr. woonk. met open haard, gr. slpk., luxe badk. 1e verd.: 3 slpks., zolder. Alle extra's, luxe afwerking. VRAAGPRIJS ƒ 679.000,-.
Tel. Vaals: 04454-68408, Fax: 04454-66263.

Appartementen
te k. in Tuddern. Dld. met veel comfort, balkon in rustige omg. Mei '95 te aanv. Voor inl. Architekt Josef Corsten, Sebastianusstr. 7, 52538 Selfkant. ☎ 00-49.2456-1569, fax 00-49.2456-2619.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

MAASTRICHT sfeervolle woning, 4 slpkrs., tuin, achter vrij uitzicht. ƒ 185.000,-k.k. Open Huis 11-12 van 12.00 tot 17.00 u. Kon. Zwentiboldstr. 1. Telef. 043-639083.

Kleine WOONRUIMTE te koop gevraagd in centrum Heerlen, Maastricht of Sittard. Telef. 045-210258.

BOUWGROND te k. gevraagd. Br.o.nr. B-06333, Limburgs Dagblad, Postbus 2810, 6401 DC Heerlen.

SPAUBEEK / Zandstr. 10, heden open huis van 13.00 tot 14.30 uur. Prima geleg. in dorpskern goedlopende frituur met ruim woonh., dubb. garage, ruime parkeerpl., grote tuin (763 m2). Compleet met inventaris. Kom vrijbl. kijken. Vr.pr. ƒ 385.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G.

Tussenwoning te BRUNSSUM/Treebeek. Ind.: kelder, hal, toilet, woonk. met parket, nwe. luxe aanbouwkeuken, 3 slpks., badk., zolder, c.v. overal thermopane, apart kantoor, berging en ommuurde tuin. 04749-6442.

LIMBRICHT / Vriendenkringstr. 39, keurig onderh. halfvrijst. woonh. met garage, tuin, 3 slpks., zolder vaste tr. met 4e slpk., ruime woonk., aanbouwk., tegelvl. Prima ligging. ƒ 239.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

Bunde
Te koop halfvrijst. woonhuis met garage, tuin, hal met toilet, woonk. (open keuken) 40m2. 1e verd.: 3 ruime slpkmrs., badk. met ligbad en 2e toilet, vaste trap naar zolder met studeer/hobbykamer. Goed onderhouden. Opp. ca. 220m2. Bwj. 1976. Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k. Pr. W. Alexanderlaan 20. Telef. 043-642919.

Te koop winkel/woonhuis gelegen aan winkelcentrum
Giesen Bautsch
Opp. winkel ca. 56 m2, berging, volledig gerenov. woning. Reeds gevestigde branches o.a. Edah, slijterij, drogisterij, Zeeman, bakker en slager. Voldoende parkeerfac. Koopprijs op aanvraag. Inl. Stienstra Bedrijfsmakelaardij B.V. Telefoon 045-712255

Maastricht
(Randwijck)
Hoogwaardig geïsoleerd appartement, 2 slpks., woonkamer, open keuken, balkon. Prijs ƒ 160.000,- k.k.

Voerendaal
Gerenoveerd woonhuis, luxe keuken, badkamer, 3 slpks., ruime voortuin. Prijs ƒ 165.000,- k.k.

Dahlem (B)
15 min. van Maastricht.
Karakteristiek en geheel gerenoveerd woonhuis, 3 slaapk., gesloten keuken, luxe badkamer, schitterend uitzicht. Prijs ƒ 175.000,- k.k.

Maastricht
(Randwijck)
Hondiusdomein 30
Schitterend gel. ruim woonhuis met uitzicht op waterpartij, 3 grote slaapk. dakterras. Pr. ƒ 220.000,- k.k.

Hoensbroek
(Mariarade)
Zeer mooi en recent gerenoveerd ruim woonhuis, met ruime tuin, 3 slaapk., gesloten keuken, ruime bijkeuken, ruime woonkamer, perc.opp. ca. 223 m2. Prijs: aantrekkelijke prijsklasse

Wijlre
Valkenburgerweg 81A
Schitterend gelegen ruim landhuis met uitzicht op het Geuldal. Grote garage, 4 à 5 slaapkamers, ruime woonkamer, gesloten keuken. Pr. ƒ 550.000,- k.k.

Consten Vastgoed
M.L. Kingstraat 65
6245 GH Eijsden
Tel. 04409-3131
Fax 04409-3737

Simpelveld, Puntelstraat
Groot halfvrijstaand luxe woonhuis met grote weide ca 2.000 m2, woonkamer, grote aanbouwkeuken met apparatuur, bijkeuken, serre, 3 slaapkamers, grote zolderkamer met dakkapel, garage en carport.
Prijs ƒ 297.000,- k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Kerkrade, Pancratiusstraat
Zeer ruim halfvrijst. woonhuis met serre en ruime tuin, garage, carport en kelder. Woonkamer, keuken met app., 4 slaapkrs., douche.
Vraagprijs ƒ 275.000 k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Uniek winkelpand te koop in Hartje "MAASEIK" Belg. Limburg, uit de hand te koop, pr.n.o.t.k. Inl.: 045-224707. B.g.g. 00-32.89771246 of 00-32.89756080. Mob. tel.: 06-53156273.

HEERLEN-Heksenberg, woonhuis met tuin, kelder, woonk., half open keuken. 3 slpkmrs., badk. met ligbad, vraagprijs ƒ 117.000,- k.k. Tel. 045-723718.

Te koop in BOCHOLTZ, woonhuis met 2 slaapk., zonder tuin, rustig gelegen,. Prijs in overleg. Tel. 04454-62645.

Wij bouwen mooie huizen in de rustige omgeving van het DRIELANDENPUNT, Gemmenich en Moresnet aan werkelijk gunstige prijzen. Bezoek ons in het modelhuis Hens, zaterdag en zondag van 14.00-16.00 uur in de Monseigneurstraat in Moresnet. ☎ 00-32.87659512.

Hoensbroek DE DEM, O. Palmenstr. 36, in jonge buurt bwj. '92, halfvrijst. woning met garage. Ind.: woonk., luxe keuken met inbouwapp., 3 slpks., badk., tuin, vr.pr. ƒ 194.000,- k.k. Bezichtiging volgens afspraak: telef. 045-219598.

VALKENBURG. Te k. halfvrijst. woonhuis met garage, grote tuin, ind.: gr. woonk., keuken, serre, badk., toilet, kelder, 4 slpks, zolder, alles v.v. rolluiken, vr.pr. ƒ 230.000,- k.k. Na 18.00 uur 045-752296.

Te k. UBACH over WORMS, Karel Doormanstr. 5, kleiner type tussenl. woonh. met o.a. 3slpkmrs., zolder en prov. kelder, ƒ 139.000,- k.k. Voor inl. en/of afspr. Assurantiekantoor Boer. 045-325151.

Te koop of te huur: "Amereweg 2" op Industrie "De Berk" Echt. BEDRIJFSHAL van 600m2 met kantoor 30m2. Voorterrein geheel verhard 800m2 en ook achterterrein verhard 800m2. Totaal is 2.200m2. Rondom voorzien met alarminstallatie en rondom hekwerk. Inl. 04754-87933.

BRUNSSUM, villa in aanbouw op ruim perceel (750m2). Pr. ƒ 295.000,- k.k. Seegers O.G. Tel. 046-525318.

MUNSTERGELEEN, perfect halfvrijst. woonh. met garage. Ind.: L-vorm. woonk., luxe keuken, 3 slpks., luxe badk., vaste trap 4e slpk. Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k. Seegers O.G., tel. 046-525318.

Ubachsberg
Goed onderh. halfvrijst. woonh., aan de achterzijde uitgebreid en verbouwd, met CV-gas, gar. en tuin. Blijvend goed gel. Dak geïsol. Dubb. begl. Ind.: o.a. sout.: geh. onderkelderd. Part. ruime woonk. (ca. 50 m2), parketvl., openh. Woonkeuken met compl. keuken-instal. 1e Verd.: 3 slpks., bet. badk. met douche. 2e Verd.: vaste trap, 2 zolderkamers. Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Prijs ƒ 279.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
Heerlenseweg 22
6371 HS Landgraaf
Tel. 045-326767

Brunssum
Halfvrijst. woonh. met CV-gas, gar., berging en mooie tuin. (Perc.opp. 390 m2). Rustig en blijvend goed gel. Kunststof ramen, dubb. begl., roll. Ind. o.a.: prov.kelder, woonk., keuken, bijkeuken, 3 slpks., badk., zolder. Prijs ƒ 215.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
Heerlenseweg 22
6371 HS Landgraaf
Tel. 045-326767

Brunssum
Kruisberg. Halfvr. woonhuis met inpandige gar. en tuin, geh. onderkeld., voorz. van rolluiken, c.v., boerenplav., eiken aanb. keuken, 3 slpks., badk. ligb. en 2e toilet, bergzolder, in g. staat v. onderh., vr.pr. ƒ 169.000,- k.k. Bez. na telef. afspr. 045-259970.

Amstenrade
Nieuwstraat 22
OPEN HUIS
van 14.00-15.30 uur
Prima halfvrijst. woonhuis.
Ind.: L-vormige woonk., luxe keuken, kelder, badkamer, 3 slpks., vaste trap 4e slpk.
Geen tuin.
Prijs ƒ 150.000,- k.k.

Seegers o.g.
☎ 046-525318.

Winkels
HOENSBROEK, Hoofdstraat 388, ruim woon-winkelpand met zeer grote parkeerpl. ƒ 245.000,- k.k.

SIMPELVELD, Stampstraat 47, winkelpand (200 m2) en bovenwoning met directe aansluiting op eigen weiland! ƒ 285.000,- k.k.

SITTARD, Paardestraat 23, zeer nabij markt, winkelpand (100 m2) met zeer luxe bovenwoning en eigen achterom naar prachtige stadstuin en stadswallen, ƒ 450.000,- k.k.

VALKENBURG, Lindenlaan 13, winkelpand (200 m2) met zeer ruime bovenwoning en stadstuin, ideaal voor "chique" zaak, ƒ 400.000,- k.k.

Luxe woningen
NUTH, Eykenderweg 65, prachtig verbouwd landhuis met inpandig zwembad, ƒ 475.000,- k.k., zonder achterliggend weiland ƒ 440.000,- k.k.

HOENSBROEK, Jeugrubbenweg 22, modern landhuis met liefst 8.000 m2 eigen grond. Ideaal voor tal van bedrijfsvoeringen. O.a. apart bereikbare kantoorunit, perfecte afwerking en duurzame materialen.

HEERLERHEIDE, Ligusterweg 22, halfvr. woning met 4e slaapkamer op zolder, zeer luxe keuken en badkamer, zeer grote tuin met verwarmd zwembad etc.etc. Koopje ƒ 220.000,- k.k.

Busio Vastgoed Sittard BV
Tel. 046 - 512410

Te koop of te huur luxe nieuwbouwappartementen te VROENHOVEN Krijtstr., klaar 01-02-95. 100 m2 + parking ondergronds, huurprijs: 17.000 BF/m. inl. Janssen-Marres, Maastrichtersteenweg 93, 3770-Riemst. 0032.12-454187.

Kerkrade, Grachterstraat
Zeer ruim luxe woonhuis met 40 mtr. diepe mooie aangelegde tuin, part.: garage entree, wask., hobbyruimte, berging. 1e Verd. woonkr. met open haard, eetkr., luxe keuken, groot balkon. 1e Verd.: 3 slpkrs., badkr. met bad en douche. Dit huis moet u bezichtigen! Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790.

Kerkrade, Kant
Tussengel. woonhuis met mooie tuin met berging, woonkr. met tegelvloer en open haard, luxe eiken aanb. keuken met app.,3 slpkrs., badkr., ruime zolder, pand v. v. kunstst. ramen en deuren.
DIT PAND MOET U VAN BINNEN ZIEN!!!!!
Vraagprijs ƒ 240.000 k.k.
VSB Projektburo
☎ 045-424790

Landgraaf-Nieuwenhagen
Goed onderh. hoekw. met cv-gas, berging en gr. tuin. Geh. voorz. van kunstst. kozijnen met dubb. begl. Ind. o. a. prov.kelder, woonk., keuken. 1e Verd.: 3 slpks., bet. doucher. Bergzolder. Prijs ƒ 169.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
Heerlenseweg 22
6371 HS Landgraaf
Tel. 045-326767

BRUNSSUM, Trichterw. 181. Te koop ruim goed onderhouden halfvrijst. woonhuis m. c.v., grote garage en tuin. Ind.: hal, provisiekelder, woonkmr. (28 m2), gesl. keuken m. apparatuur, toilet, wasruimte, ruime slp.km., badkmr. met ligbad, v.w., douche en bidet. Verd.: 3 slp. kms., 2e badkmr. m. douche, v.w. en toilet. 2e verd.: via vaste trap bereikbare, zolder met 5e slp.kmr en extra bergvliering. Het pand is voorzien van dakisolatie en dubbele beglazing c.q. rolluiken. Grondoppervlak 295 m2. Pr. ƒ 229.500,- k.k. Inl. tel. 045-211407.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

Ook benieuwd wat uw HYPOTHEEK kost? Bel voor een vrijblijvende afspraak. Ass. Jac Stel. Tel.: 045-721866.

GENK (B) bungalow, gr. woonk., 3 slpkrs., aanb. keuk.,2 wc's, badk. + douche, kl. keld., gr. hobby ruimte, 2 gar., CV, tuin 950 m2, ƒ 280.000,-. Telef. afspraak 00-32.89611413.

Te koop BOUWGROND in bosrijke omgeving, 12 are. Oude Baan 545, Opgrimbie-Maasmechelen (B) Inlichtingen ter plaatse.

Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis te koop in KLIMMEN met voor- en achtertuin, garage, berging, kelder, woonkamer met open haard, open keuken (wit eiken voorzien van alle app.), 3 slp.kms., badkamer met v.w. en bad. Bovenverd. geh. voorzien van rolluiken. Aanvaarding in overleg. ƒ 215.000,-. Br.o.nr. B-06301, Limburgs Dagblad, Postbus 2810, 6401 DC Heerlen.

Met spoed woonhuis te koop gevraagd. Wat ouder huis of opknappen geen bezwaar. ☎ 040-129013.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Geen makelaarskosten. Wyman & Partners Heerlen. Tel. 045-728671.

KERKRADE-Terwinselen. Te koop halfvrijst. woonh. met 3 slpks., kelder, ruime tuin, mogelijkh. voor garage. Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k. Tel. 045-429083, na 17.00 uur.

GEZOCHT: ruim royaal vrijstaand woonhuis, luxueus afgewerkt met tuin en grote garage/schuur. Regio Susteren/Sittard tot ƒ 450.000,-. Telefoon 04750-40377.

BOCHOLTZ, halfvr. woonh. gar., keld., grotendeels dubb. begl., bwj. '53. 04450-1359.

Te h. in VOERENDAAL kl. kamer ƒ 250,- incl. en gr. Kamer ƒ 350,- incl. Inl. na 18.00 uur. 045-750229.

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubileerde kamer ƒ 525,- per mnd. all-in. Telef. 045-427711 b.g.g. 219666.

Grote kamer te huur in centrum HEERLEN. Telefoon 045-740807.

HUISGENOOT gezocht m/v, plm. 25 jr. voor kamerbewoning in centrum Heerlen. Telef. 045-714383.

Gemeubileerde kamer te h. voor ouder persoon in HEERLEN. 045-415718.

Te huur riante kamer te SCHINNEN. Telefoon 04493-2715.

Te huur nette gemeub. kamers te LANDGRAAF. Voor info. bel: 045-322921.

Te huur gemeubileerde KAMER. Anjelierstraat 48c, Heerlen.

KAMER (Hrl.) v. student of werk. persoon, gez. keuken. Huur ƒ 375,-. 045-416005.

Te h. KAMER met aparte keuk., toilet en badk. Hrl.-Zuid. Borg ƒ 400,-. Huur ƒ 425,-/Tel. 045-411207.

Bedrijfsruimte

LUIK te huur benedenverdieping voor commerciële doeleinden 170 m2 en souterrain 110 m2, eigen ingang, voorzien van rolluiken, direkt te aanv. R. Guillemins, 100 m van toek. TGV-station. ☎ 00-32.41257473, M. Schyns.

Te k. KANTOORGEBOUW, 25 x 14 mtr. lang, 2,80 mtr. hoog, geheel uitneembaar, t. e.a.b. Telef. 043-632433.

Te koop bedrijfspand, volledig ingericht, 500 m2, riant woonhuis 600 m3, gescheiden kantoor 100 m2, en parkeerplaatsen met tuin, plm. 550 m2, centraal gelegen. Telefoon: 045-215450.

Te k. ROLLUIK, 1 jaar oud, 2.00 x 1.40m., bruine bak met beige lamellen, i.st.v.nw. rekening nog aanw. ƒ 450,-. Tel. 045-258518.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Op benzine lopende GAZONMAAIER, groot vermogen, 4 mnd. oud, met gar. bewijs. Telef. 045-740807.

Aktie! BLOKHUT 28 mm afm. 300x360 cm. incl. luifel ƒ 2.285,-. Voor al uw tuinhout op maat! Bez. mog. Impreg Tuinhout BV, In de Cramer 18, Hrl. 045-717733.

Faillisements- en PARTIJENVERKOOP (lamet) laminaatparket in 65 kleuren, normaal ƒ 100,- p.m2 nu ƒ 25,- t/m ƒ 40,-; nwe. en beschadigde deuren va. ƒ 40,-; rollen dakleer app. en SBS 2 t/m 4 mm ƒ 20,- t/m ƒ 65,- p.rol; houten platen underlaym. en OSB 19 mm ƒ 47,50; rockpanel (Trespa) ƒ 75,-; magazijnst., enz. Rennemigerveldweg 70A, Hrln. 046-729710.

Te koop nog nieuwe hydraulische PERS, 15 ton. Telef. 045-740807

25 gebruikte Toyota- en Komatsu vorkheftrucks vanaf 700 kg tot 2500 kg in gas-, benzine-, diesel- of electro-uitvoering in diverse prijsklassen. COLLÉ Sittard Machinehandel BV, Nusterweg 90. Tel. 046-519980.

Te huur complete STEIGER v.a. ƒ 70,- excl., per week. Info 04409-2925.

Te koop gevraagd BOUWLIER, liefst 220 Volt. Telefoon 045-272179.

Nu of nooit Zweeds vuren VLOERPLANKEN 22x90 mm, ƒ 14,- p.m2 afgehaald, ook voor andere bouwmaterialen. Tel. 045-219428, Gubbelaan naast Mega Hoensbroek.

Te k. Duarib ROLSTEIGER, 10 m. hg, afkortzaag, tafelzaagmach., laddersteiger, alles i.z.g.st. 045-322077.

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

Gas- HOUTKACHELS - CV ketels, keus uit 200 stuks. Kachelcentrum Jac. Köhlen, Rijksweg N 104, Sittard. ☎ 046-513228 / 514862.

Te koop OPENHAARDHOUT, beuken/kastanje/fruit, afhaalpr. ƒ 50,- p.m3. Tel. 04454-64416.

BUDERUS, Radson, Intergas, Nefit/Fasto cv-ketels, scherpe prijzen, goede service. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228/514862.

Te koop antiek K... FORNUIS merk E... beige, i.z.g.st., pr.n.o.... 045-312543, na 18.00 u...

GASKACHELS/houtkac... Goedkoop! Gratis g... De Kachelsmid, Wa... Klimmen. Tel. 04459-1...

Te k. OPENHAAR... ƒ 35,-, ƒ 55,-, ƒ 80,- ... gratis bezorgd. 04459-...

Te koop OPENHA... chel, vr.pr. ƒ 175,-. T... Passartweg 56A Hee... 045-228524.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Vele antieke MEUBELS in diverse stijlen en houtsoorten. Klassieke verlichting- en decoratie-artikelen. Alpha Valkenburg, Wilhelminalaan 59, ☎ 04406-13874. Iedere dag, maar ook op zondag open.

TAPIJTEN PUYAN Galerie. Venlosesteenweg 23 Kinrooi/Ophoven-België. Excl. Perzische tapijten. Dir. import, gunstige prijzen o.a. Keshan 2.00x3.00 ƒ 1.500,- en Nepal 2.40x1.70 ƒ 700,-. Open zat. zondag en donderdag van 10.00-17.00 uur.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

In- en verk. MEUBELS en antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek. Telef. 045-725595.

Te k. KEUKEN z.g.a.n. 2 mtr. breed met kasten ƒ 550,- en 4 hangklokken (weegschalen) merk Berkel ƒ 400,- p.st. In prima staat. Tel. 045-725436, na 17.00 uur.

Te koop SALONTAFE... 3 bladen (l.grenen/d.g... zwart), vr.pr. ƒ 150,-... 046-755348.

Geloogd eiken BAN... m. bruin leer, 1 x 2-zits... zits. Telef. 045-217005.

Te k. RANKENKAST... mooi, vr.pr. ƒ 1.750... foon 046-582655.

Te koop ronde beuken... KAMERTAFEL en metalen TV-poot t.e.a.... 045-317943.

Te k. vol eiken EE... met 4 stoelen, apart ... ƒ 950,-. Tel. 045-... (na 17 uur).

Te koop royale ZIT... stoffen bekleding, ... Telefoon 045-216554.

Massief vol eiken ... ƒ 3.250,-; Wortelnoten... verkast ƒ 2.250,-. Hoenstr. 151, Hoensbro...

Te koop: driehoekige eettafel (1.45m per zij... stoelen (chroom) met ... bekleding. ƒ 300,-. 045-425646.

HEERLEN, De Koumen 90

Op industrieterrein 'De Koumen' geleg... bedrijfsruimte met kantoren. Perceelsopp... vlakte: ca. 2000 m². Bedrijfsruimte 450 m... kantoren 150 m². Reserveterrein. Uitsteke... bereikbaar. Object verkeert in goede sta... van onderhoud.
Vraagprijs: ƒ 545.000,- k.k.

ruber
Makelaar en taxateur o.g. BV
Tel. 04498-51900

STREEKGEWES... OOSTELIJK ZUIDLIMBU...

BEKENDMAKING

De voorzitter van het Streekgewest OZL maakt ... kend, dat op maandag 12 december 1994 een ve... dering van de gewestraad van het Streekge... Oostelijk Zuid-Limburg wordt gehouden om 19.00 ... in de raadszaal van het gemeentehuis te Heerle...

De voorzitter voornoemd,
drs. J.B.V.N. Pleumeekers.

AGENDA
Provinciale Staten
vergadering 16 december 1994

• • • • • • •

Provinciale Staten van Limburg vergaderen op vrijdag 16 december 1994 om 09.00 uur in de Statenzaal van het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht. De vergadering is openbaar; iedereen kan de beraadslagingen dus vanaf de publieke tribune volgen.

Op de agenda van deze vergadering staan o.m. de volgende onderwerpen:

Aanleg van de verbindingsweg tussen Venlo Trade Port en Trade Port West

Om ± 09.15 uur:

Plan Jeugdhulpverlening Limburg 1995/1998

Subsidiëring telefonische hulpdiensten 1995/1998

Budget 1995 t.b.v. projecten voor allochtone jongeren

Subsidiëring 1995/1998 van het Bureau Sociale Begeleiding

Verslag subsidietoekenningen van het Ontwikkelingsfonds Limburg in 1994.

om ± 11.00 uur:

Voorstel tot wijziging subsidieregeling met provinciale ontwikkelings- en steunfunctie-instellingen.

om ± 13.00 uur:

Pauze.

om ± 14.00 uur:

Vaststelling Algehele Herziening van het Streekplan Noord- en Midden-Limburg met het ontwerpbesluit:

Voorstel tot wijziging reglementen voor de waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei

Vaststelling van de Regeling Ambtelijke Bijstand aan leden van Provinciale Staten

Herziening van de "Legesverordening Limburg 1994" en vaststelling vierde wijziging van de "Precariorechtenverordening Limburg 1991"

De volledige agenda is voor bezoekers van de statenvergadering ter plekke beschikbaar. Deze agenda ligt overigens met alle bijbehorende stukken ter inzage in de bibliotheek van het Gouvernement.

• • • • • • •

Provincie Limburg

Bij juiste indeling geen overbodig geloop

Efficiënt werken in functionele keuken

DOOR THEA WAMELINK

Een functionele indeling van de werkcentra in de keuken maakt dat je in minder tijd klaar bent. Je bent dus ook minder moe. In de grote woonkeukens uit vroeger tijden legde de huisvrouw (of de keukenmeid) wel zo'n tweehonderd kilometers per jaar af. In een moderne, functioneel ingerichte keuken is dat teruggebracht tot een kilometer of tachtig. Toch nog wel bijna twee marathons, maar door te blijven sleutelen aan de praktische indeling van de werkplekken kan dit getal best nog wat omlaag.

Belangrijk voor de werksnelheid is dat bij de indeling van de keuken wordt gelet op de werkvolgorde. De juiste volgorde maakt het namelijk mogelijk achter elkaar door te werken zonder overbodig heen en weer geloop.

De meest voorkomende werkzaamheden zijn: eten voorbereiden, koken en afwassen. Wie rechtshandig is werkt het gemakkelijkst van links naar rechts. Een linkshandige doet het uiteraard in omgekeerde richting. In de praktijk blijkt in één richting doorwerken bij de standaard keukenvoorzieningen echter niet voor alle werkzaamheden op te gaan. Je bent soms gedwongen van het rechte pad af te wijken.

Een beetje water in een pan gieten voor het aardappels schillen, dan moet je meestal van de werkplek naar de kraan een of meer stappen doen. Voor het weggooien van afval is men in veel keukens aangewezen op de afvalemmer in een hoek of in een kastje verderop. Kun je het werkgedeelte in de keuken misschien anders indelen, zodat bij elk onderdeel van de werkzaamheden alles steeds onder handbereik is?

Een Nederlandse leverancier van keukenwerkbladen en spoelunits houdt zich al jaren met dit onderwerp bezig, heeft het traditionele denken over keukenwerk naast zich neergelegd en de keukenwerkzaamheden van vandaag nauwkeurig geanalyseerd. Belangrijkste conclusie: een standaard antwoord is er niet.

Wil je echt functioneel kunnen werken in de keuken, dan moet de werkplek geheel op de werkwijze en (kook)gewoonten van de gebruiker worden afgestemd. Maar het is wel mogelijk een aantal vuistregels te geven.

● *Openheid in de keuken spaart tijd en energie* Foto: GPD

Werkplek

Om te beginnen dient er een werkplek centraal in het keukenblad te worden gesitueerd. Dat geldt zowel voor een recht blad als een in L- of U-vorm. Deze werkplek wordt ingericht voor het voorbereiden, zoals het schoonmaken en snijden van groenten of met maken van gehaktballen, om maar eens wat te noemen.

Onder handbereik heb je daarbij een afvalemmer of stortklep nodig en een wateraan- en afvoer met kleine bak voor het snel even iets afspoelen of het vullen van een pannetje. Deze werkplek ligt tussen kookcentrum en spoelcentrum, die beide in het verlengde van het werkcentrum kunnen liggen, maar ook elk 'om de hoek', in een U-vormig blad bijvoorbeeld.

Het spoelcentrum wordt dan gebruikt voor het wassen van groente, het afspoelen van keukengerei.

Wanneer niet alleen links maar ook rechts van de spoelbak een afzetgedeelte is, kan men links vuile vaat neerzetten en na het spoelen rechts deponeren. In standaard voorzieningen is meestal naast de spoelbak(ken) slechts één afzetvlak, rechts of links. In deze nieuwe visie op keukenwerk wordt de voorkeur gegeven aan een spoelbak tussen twee afzetvlakken.

Handbereik

Een andere mogelijkheid om tijd te sparen is de plaatsing van het benodigde keukengerei. In de jaren zeventig wilden we vooral alles achter deuren en in laden opgeborgen hebben, maar daarvan zijn we teruggekomen. Niet alleen omdat we open vakken en rekjes met gereedschappen veel gezelliger vinden, maar ook omdat je zo alles veel sneller kunt pakken en weer op de plaats zetten of hangen.

Jaren geleden is al eens in Wageningen onderzocht hoe tijdrovend het openen van kastdeuren en laden (en het ook weer dicht doen) eigenlijk is. Wie huisvrouw of huisman 'van beroep' is, zal per dag in de keuken zo'n duizend handelingen verrichten.

Om maar eens wat te noemen: deur open, pak koffie uit de kast, koffiebus pakken, koffie erin doen, bus weer op z'n plaats zetten en deurtje dicht. Elke fase van dit karweitje is een handeling. We hebben er zes, waarvan er twee de deurfunctie (openen en sluiten) betreffen.

Wil je een een mes uit de la pakken (la open, mes pakken, la dicht), dan zijn van de drie handelingen er twee nodig om de la te bedienen.

Onderzoekers hebben dit soort gegevens op een rijtje gezet en ze kwamen tot de volgende conclusie:

Het uitvoeren van 1000 pak- en wegzethandelingen in de keuken kost ruim anderhalf uur, als je steeds een deur of la moet bedienen. Staan of hangen de benodigde spulletjes onder handbereik (in een open kast of boven het werkblad tegen de wand), dan heb je hiervoor amper een half uur nodig. En houd je dus zo maar een uur over om andere (leukere?) dingen te doen.

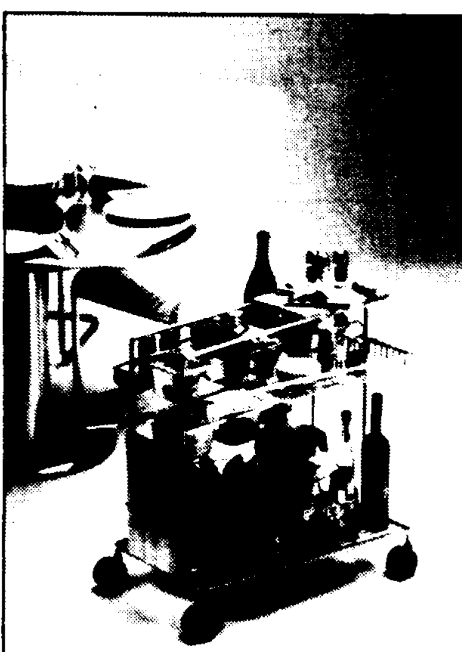
monsters

DOOR CATHARINE ROMIJN

Kookcaddy

De Japanse grillplaat in het tafelblad om met gasten omheen te zitten en dan het eten te bereiden is in ons land nog geen doorsnee. Maar hier en daar heeft hij toch ingang gevonden. Om te voorkomen dat de tafel volgestouwd staat met keukengerei, kruiden en specerijen, en de gasten nauwelijks nog armslag hebben, introduceert Blanco de kook-caddy, een uiterst praktische serveerwagen.

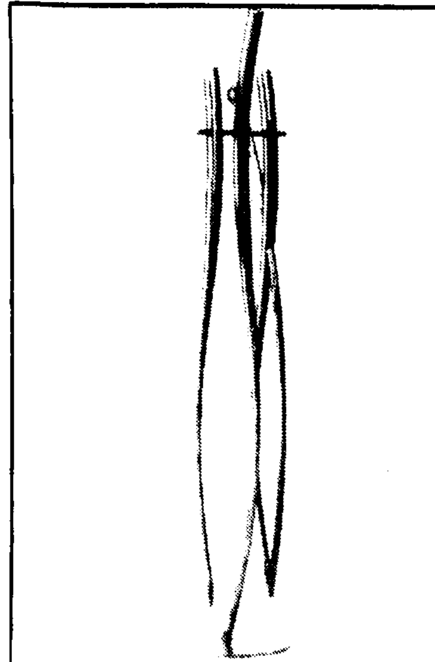
Hij is voorzien van uittrekbare draadmanden en flessenrekken, van snijplanken en uitklapbare tableaus. Voor de toe te bereiden levensmiddelen of gedeeltelijk afgewerkte gerechten zijn er doorzichtige containers voorhanden, zoals ook in de professionele keuken worden gebruikt. Maar Blanco is dan ook, behalve fabrikant van onder meer spoelbakken voor de particuliere keuken, producent van artikelen voor de grootkeuken (restaurants, ziekenhuizen, kantines). Dus is er bij de vormgeving en keuze van materialen gelet op de aspecten van hygiëne.

● *kookcaddy is een handig hulpje.* Foto: GPD

Alles wat men bij het eten bereiden maar nodig heeft, kan op de kook-caddy een plaatsje vinden, van keukengerei tot specerij. Zelfs al is hij volgeladen, de lichtlopende zwenkwielen maken verplaatsen uiterst eenvoudig. Ook al blijft het koken aan tafel beperkt tot een vleesfondue, van zo'n verrijdbare serveerboy kan men veel plezier hebben. En als het straks weer wil zomeren is het een bijzonder praktische hulp bij een barbecue-etentje.

Haardset

● *Haardset Organic blinkt uit door strakke vormgeving.* Foto: GPD

Veel traditionele artikelen voor huis en interieur zijn al door designers herschapen tot eigentijds vormgegeven produkten. Zo zijn er prachtige design openhaarden, maar tot nu toe kwamen we voor de randapparatuur meestal niet verder dan een strak haardscherm. Bij het merendeel van de haardstellen wordt nog steeds aan de traditie vastgehouden.

Als fabrikant van design open haarden heeft Boley zich het uiterlijk van het haardstel aangetrokken. Rob Hermes ontwierp de haardset Organic, een toonbeeld van strakke, moderne vormgeving.

Organic bestaat uit een stabiele standaard waaraan een pook en een tang zijn opgehangen. Standaard, pook en tang worden gekernmerkt door een op de letter S gebaseerde vorm, zonder enige franje. De set is verkrijgbaar in een blank metalen uitvoering en in een zwart geëpoxeerde versie. Er hangt aan dit produkt uiteraard wel en design-prijskaartje: f 395.

Beren

● *Een beestachtig douchegordijn.* Foto: GPD

De berenrage dringt overal door, zelfs tot in de badkamer. En het zijn niet alleen kinderen die de teddybeer adoreren. Een douchegordijn met allemaal beren erop zal dus wel een beregoed idee zijn. Op een witte ondergrond zijn beren in bruin, rood en groen afgebeeld. Het dessin heet -hoe kan het anders- Teddy.

Het gordijn is van een textielsoort die prettig aanvoelt op de huid en die in de machine kan worden gewassen. Een loodband zorgt ervoor dat het mooi glad omlaag hangt en niet bij het minste of geringste opwaaiert. En dat is een must voor een douchegordijn. Dit beestachtige gordijn is verkrijgbaar in doe-het-zelf-zaken, warenhuizen, bouwmarkten en sanitairspeciaalzaken. De prijs is f 64,95.

Ook veel vraag naar nephaarden op gas

Stoken in de open haard

DOOR THEA WAMELINK

Het is weer tijd voor een gezellig open vuur om sfeer te geven aan de lange winteravonden. De meeste mensen zien er tegenop een blokkenvuur te ontsteken. Maar wie de truc kent draait er zijn hand niet voor om. De Engelsen zijn meesters in het bouwen van een vuurtje. Die hebben het dan ook over 'to build a fire'. Een kind kan het leren, al is het minder raadzaam dit karweitje aan het kroost over te laten. Wie het juiste recept kent (en opvolgt) zal er altijd in slagen, zonder aanmaakblokjes of andere hulpmiddelen, snel een hartverwarmend vlammenspel te realiseren.

Leg achter op het vuurrooster of de stookstenen een verfrommelde krant. Daarop een paar handjes flinterdun gehakte aanmaakhoutjes. Steek de krant met een lucifer aan. Handig hiervoor zijn de lange, speciale openhaardlucifers. In een paar minuten hebt u een goed vlammend vuurtje.

Aanmaakhoutjes fijn hakken vinden velen een vervelend klusje. Stookt u regelmatig de open haard, hak dan meteen een flinke voorraad, zodat u een paar weken vooruit kunt.

Gaat het vuur bij u alleen op hoogtijdagen aan? Zorg er dan vooral voor na het branden de -indien aanwezige- klep in het kanaal te sluiten zodat er niet dagelijks kamerwarmte door de schoorsteen verdwijnt. Dat is stoken voor het heelal. Wel even opletten dat u vóór het stoken die klep weer openzet. Anders staat in een mum van tijd de kamer vol rook.

De open haard is een aantal jaren uit de gratie geweest, vanwege zijn energieverslinding. Omdat van de ontwikkelde warmte het meeste via het schoorsteenkanaal de lucht in gaat. Natuurlijk is dat wel waar, maar wat stelt dit eigenlijk voor als dat vuur af en toe in het weekend wordt gestookt? Regelmatige stokers zal dat eerder een zorg zijn. Daarom worden open haarden de laatste jaren steeds vaker uitgerust met een (afsluitbare) inzet, zodat men het vuur ook achter glas kan bekijken. Dat geeft minder stralingswarmte dan een open vlammenspel, maar we branden de haard toch ook meer voor de sfeer dan voor de warmte. Alleen in voor- en najaar wordt hij wel voor dit doël gebruikt.

Sjouwen

Veel mensen hèbben een hekel aan het gesjouw met blokken, waarvoor je bovendien opslagruimte moet hebben. Anderen zien er ook tegenop steeds de as te moeten verwijderen of de asla leeg te maken. Vooral senioren willen graag van die rompslomp af. Het gemak dient de mens die wat strammer en slechter ter been is.

En omdat een open haard bovendien meer stof geeft dan een gesloten haard, zoekt men naar andere mogelijkheden. Veel vraag is er tegenwoordig weer naar stookunits op gas, die verkrijgbaar zijn in de vorm van blokken of kolen. Zodra het gas ontstoken is, lijkt het of er een echt hout- dan wel kolenvuur brandt.

Om een gasvuur aan te steken moet men meestal tot in de haard reiken om een knop om te draaien, waardoor een elektrische vonk wordt opgewekt die het uitstromende gas ontsteekt.

● *Het is weer tijd voor een gezellig open vuur om sfeer te geven aan de lange winteravonden.* Foto: GPD

Een nieuw kolenvuur op gas (Gazco) heeft een paar bijzondere snufjes. Om niet te hoeven bukken is er een elektrische bediening via een schakelaar op de muur mogelijk (zowel voor aan/uit als voor hoog/laag branden). Nog conformtabeler is het aansteken via een infrarood afstandsbediening. Vanuit de stoel het vuur ontsteken en hoger of lager schakelen.

Inzetvuur

Het nieuwe Jetmaster gasblokkenvuur kent ook een bediening op handhoogte, vlak bij de haard tegen de wand gemonteerd. Deze werkt op batterijen en functioneert dus ook bij een onverwachte stroomuitval.

Voor dit soort gasvuren is, behalve een gasaanvoer, een afvoerkanaal noodzakelijk. Maar wie op een flat woont waar zoiets niet voorhanden of te realiseren is, wil soms toch een open vuur. Dan kan men kiezen voor een elektrisch schijnvuur (ziet er altijd wel een beetje onecht uit en geeft geen warmte) of een paar namaakblokken met daaronder een verwarmingselement.

Hoewel de gasvuren met blokken of kolen er veel natuurlijker uitzien, kan een elektrisch alternatief bij gebrek aan een afvoerkanaal een acceptabele oplossing zijn.

Inzetvuren, zowel elektrisch als op gas, kunnen meestal zonder veel hak- en breekwerk in een bestaande open haard worden geplaatst en zijn bovendien in verschillende maten en uitvoeringen verkrijgbaar, zodat er voor elke haard een passend vuur kan worden gevonden.

Auto's

Volvo

240 Polar ... 93

Volvo K... Heerlen B.V.

Bedrijfswagens

BEDRIJFSAUTO'S

Autobedr. Mengelers BV

Orsbeek

Volkswagen

Passat ...

1.8

Vlaamse zanger sluit jubileumtournee in Nederland af

Johan Verminnen kiest voor eigenzinnigheid

DOOR ELS SMIT

GENT/AMSTERDAM – Al 25 jaar viert Johan Verminnen triomfen in België. Hij is een groot zanger en liedjesschrijver en is inmiddels ook een aantal keren op de Nederlandse televisie verschenen. Ook worden zijn platen op de Nederlandse radio gedraaid. En dat zegt iets, want waar Nederlandse artiesten van harte welkom zijn bij de BRTN, blijkt Nederland minder inschikkelijk wat betreft z'n zuiderburen.

Toch sluit Verminnen zijn jubileumtournee 'Alles Leeft', waarmee hij de afgelopen maanden veel succes heeft gehad in Vlaanderen, af in Nederland. Zondag staat hij in de Kleine Komedie in Amsterdam, voor een halfvolle zaal, naar hij verwacht. Is dat een waardige afsluiting?

Verminnen: „Toch wel. Ik vind het op zich prachtig als een aantal mensen bereid is te komen kijken. We doen 'Alles Leeft' bovendien op uitnodiging. Joost Nuissl is directeur van de Kleine Komedie. We hebben vroeger veel samengewerkt en hij heeft me verzekerd dat hij reden heeft het concert zondag aan te durven."

„Het is me bekend dat je als Vlaams artiest moeite hebt vaste grond onder de voeten te krijgen in Nederland. Dat is een gegeven waar je je mee moet verzoenen. Twee landen waar dezelfde taal wordt gesproken maar die elkaars cultuur niet kennen. Terwijl er zo veel van elkaar is te leren. Want de twee culturen verschillen op veel punten van elkaar. Noem het het katholicisme aan de ene kant en het calvinisme aan de andere. Noem het de vertellers tegenover de commentatoren.

Angelsaksisch

„Bovendien is men in Nederland veel meer gericht op de Angelsaksische landen dan in Vlaanderen. Dat merk je heel sterk bij de omroepen. De BRTN besteedt veel aandacht aan de Vlaamse cultuur. Wat betreft de Nederlandse radio heb ik de indruk dat in de Verenigde Staten wordt bepaald wat in Hilversum wordt gedraaid."

„Soms denk ik dat het hoog tijd is dat er tussen Nederland en België een cultureel akkoord wordt gesloten. Er zijn op dat gebied natuurlijk overeenkomsten afgesloten, maar die bestaan voornamelijk op papier. Ik ben voor een akkoord dat daadwerkelijk en voor iedereen merkbaar wordt uitgevoerd."

„Als je als Vlaming wordt uitgenodigd in Nederland iets te doen, ben je natuurlijk blij. Ik was zo trots als een pauw toen Annie M.G. Schmidt me twee jaar geleden uitnodigde mee te werken aan het project 'Een nieuwe Jas' waarbij diverse artiesten hun versie van liedjes van haar mochten geven. Ik vond het ook een eer, omdat de uitnodiging van Annie Schmidt kwam. Want zij is toch de oma van niet alleen alle Nederlandse, maar ook alle Vlaamse kinderen."

„Met een beetje goede wil kun je dat als een cultureel contact zien. Soms verschillen de formuleringen van Nederlanders en Vlamingen, maar dat is juist leuk. Het roept ook vragen op, tenminste als je een beetje nieuwsgierig bent."

„Je moet je blijven ontwikkelen en zo sluit ik met deze tournee ook een periode af. Ik vind dat het allemaal nog eigenzinniger moet. Dat is iets wat ik in de afgelopen 25 jaar heb geleerd. Als je pas begint en mensen vermoeden dat je talent hebt, komen er een heleboel die zeggen wat je doen moet en hoe je dat moet doen. Je bent dan nog jong, dus je bent makkelijk te plooien. Maar vervolgens moet je dat weer afleren en je zelf zien te vinden, met behoud van de goede dingen die je hebt opgepikt en die voor jou van nut zijn."

Nieuwe weg

„In deze tournee heb ik al een nieuwe weg ingeslagen. Zo word ik af en toe begeleid door een strijkkwartet. Dat is ongebruikelijk, maar het is een verademing. Ik verbind nu als het ware het klassieke met het eigentijdse.

Daar hou ik van. Je maakt een synthese van de dingen waarvan je oprecht houdt en het kan haast niet anders dat er een consistent geheel ontstaat."

„Dat moet je allemaal zelf verzinnen. Dat kan geen mens voor je doen. Wat dat betreft is dit een eenzaam beroep. Je moet het steeds weer zelf doen."

„In Vlaanderen ben ik om zo te zeggen een stukje van het landschap van de mensen geworden. Ze kennen mij en mijn liedjes. Ik heb wel eens de indruk dat ze blij zijn dat ik er nog ben. Omdat ze het een stukje houvast geeft. En misschien ook omdat een paar van mijn liedjes een rol in hun leven hebben gespeeld en wellicht nog spelen."

„Dat heb ik zelf ook. 'Avec le temps' van Leo Ferré bijvoorbeeld. Daar zitten inzichten in waarmee je verder kunt. Wat dacht je van 'All in love is fair' van Stevie Wonder. Of om in Nederland te blijven: 'De Zwemmer' van Boudewijn de Groot en 'Sammy' van Ramses Shaffy. 'Hoog Sammy, kijk omhoog' dat is toch fantastisch."

Ter gelegenheid van Johan Verminnens zilveren jubileum is een dubbel-cd 'Alles leeft' verschenen met daarop achttien van zijn bekendste chansons, plus acht nieuwe liedjes.

● *Johan Verminnen: „Soms denk ik dat het hoog tijd is dat er tussen Nederland en België een cultureel akkoord wordt gesloten."* Foto: GPD

Piet Boyens' Mythe van Latem op BRTN-tv

HEERLEN – Het programma 'Tekens' op TV 2 van de BRTN is dinsdag gewijd aan De Mythe van Latem, het in de jaren twintig dankzij de promotie van Gust De Smet, Constant Permeke en Frits van den Berghe ontstane kunstenaarsdorp in de buurt van Gent. Het scenario van de hand van de Limburgse kunsthistoricus Piet Boyens is gebaseerd op Boyens' boek 'St.-Martens-Latem, kunstenaarsdorp in Vlaanderen'. Tijdens de uitzending, die om 22.45 uur begint, staan de volgende vragen centraal: hoe Vlaams is het Vlaams expressionisme? Stond de wieg van die beweging wel aan de boorden van de Leie, in St.-Martens-Latem? En waarom kan men niet echt spreken van een 'Latemse school'?

Van onze showpagina-redactie

Nieuwe cd 'Musical Emotions' alvast voorproefje

Ben Cramer 'startklaar' voor volgende musical

BUSSUM – Het heeft nu ongeveer in alle kranten en bladen gestaan die je maar kunt voorstellen: Ben Cramer wil, omdat dat gezien zijn succes in The Phantom terecht is, definitief af van zijn imago dat samenhing met 'Hij was maar een Clown' en 'Zaai, zaai'.

Hij heeft het gevoel dat hij behalve via publiciteit nu ook artistiek een periode heeft afgerond en een nieuw tijdperk heeft ingeluid. En dat heeft hij gedaan via de cd 'Musical Emotions' waarop hij songs zingt uit diverse musicals. „Niet de oude musicals zoals 'The King and I' en 'Annie get your gun'. Ik wilde graag het geluid van de musicals van deze tijd laten horen."

Nieuw visitekaartje afgegeven dus, maar is het vanuit zijn kant gezien niet tevens een open sollicitatie? Cramer: „Natuurlijk wel. De cd is een visitekaartje voor de mensen die mij nog niet in The Phantom hebben gezien. Ik ben nog steeds bezig ook die mensen over de streep te trekken. Maar het album is tegelijkertijd een soort sollicitatie naar een andere musical."

„Zie het maar zo: er is in Nederland een gat in de markt wat betreft musicalsterren. De musicaltraditie begint hier net van de grond te komen. Maar het publiek en de producenten krijgen nu de smaak te pakken. Dat betekent dat er meer musicals op stapel staan. Dan kan het geen kwaad om alvast te laten horen dat je niet alleen, kennelijk, de rol van Het Spook beheerst, maar dat je meer kunt en dat je daarvoor ook in de markt bent. Ze kunnen me bij wijze van spreken met ingang van nu gaan bellen."

Derhalve op de nu al veelgeprezen cd fragmenten uit 'The Phantom', 'Miss Saigon', 'Beauty and the Beast', 'Aspects of Love', 'Sunset Boulevard' en 'Chess'.

De meeste stukken zingt Ben Cramer solo, maar er zijn ook duetten bij, met Simone Kleinsma, Els Bongers (zijn tegenspeelster in 'The Phantom') en met Lucette Snellenberg (van 'The Sisters').

Opvallend is zijn keuze voor een song uit de musical 'Matador'. „Die laatste is hier niet zo bekend. Dat ik daaruit toch een fragment heb gekozen, heeft te maken met mijn verleden. Ik zing het lied een beetje, nou ja een beetje, in de stijl van zoals ik destijds bekend ben geworden. Ik vond dat ik dat moest doen. Ik wil mijn verleden niet helemaal van me afschudden. Maar zo temidden van die andere songs toont het lied, dacht ik, iets van de continuïteit in een loopbaan."

● *Ben Cramer: „Er is in Nederland een gat in de markt voor musicalsterren."* Foto: DIJKSTRA

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

Karel en Daliah als gelegenheidsduo

● *Daliah Lavi & Karel Gott*

Een Israëlische zangeres en een Tsjechische zanger met een duet in het Duits. Het is weer eens iets anders. *Karel Gott* (55), de 'Gouden Stem van Praag' en filmster en actrice *Daliah Lewinbuk*, zeg maar *Daliah Lavi* (52) zijn de studio ingedoken om samen het lied 'Ich bin da um Dich zu lieben' op te nemen. Het resultaat staat op een zojuist in Duitsland door Polydor uitgebrachte cd-single, die bij een aantal radiostations al meteen goed bleek voor een hitnotering. Op tv stellen *Karel Gott* en *Daliah Lavi* dat nummer voor tijdens de eerstvolgende Deutsche Schlagerparade op Duitsland 3 met als nieuwe presentator Jens Riewa. Dit weekeinde kun je daar getuige van zijn op zondagnamiddag, onder andere om 17.00 uur op West 3 (WDR) en om 18.10 op Südwest 3. Voor de kijkers die ook Bayern 3 kunnen ontvangen is deze Deutsche Schlagerparade zondagmiddag al om 15.30 uur te zien. Behalve *Gott* en *Lavi* werken aan dit programma ook mee *Gaby Baginsky, G.G. Anderson, Claudia Jung, Susanna, Ibo, Irena, Toni, Petra Zieger* en *Wolfgang Petry*. Bovendien zijn *Karel Gott & Daliah Lavi* met hun duet 'Ich bin da um dich zu lieben' ook op oudejaarsavond bij Sat 1 te gast tijdens de Silvesterspecial Schreinemakers Live van 21.45 tot 01.30 uur. *Karel Gott*, die op 30 oktober jongstleden in het Maastrichtse Mecc bij gebrek aan belangstelling zijn concert annuleerde, zat al geruime tijd dringend verlegen om een nieuwe hit. Per slot van rekening had hij die al niet meer sedert zijn Duitse versie van Gerard Jolings succes No more bolero in 1989. Ook met *Daliah Lavi* ging het niet bijzonder goed aan het muzikale front sedert haar Gospodin-succes in 1991. Wolfgang Kaminski, de manager van *Karel Gott* én *Daliah Lavi*, bood perspectief. Hij arrangeerde om vooral hemzelf moverende en voornamelijk commerciële redenen een samenkomst met beide sterren en dat leidde tot het gelegenheidsduo *Gott/Lavi*.

Straat genoemd naar Roy Black

De op 10 oktober 1991 op 48-jarige leeftijd overleden zanger en filmster *Roy Black* blijft voortleven in de herinnering van miljoenen fans. De als *Gerd Höllerich* in Strassberg bij Augsburg geboren ster hield van het leven. Helaas worden veel artiesten en kunstenaars pas een 'monument' als ze dood zijn. De verdiensten van *Roy Black* (zeg maar 'Mr. Ganz in Weiss' – zijn allergrootste succes) zijn nu ook het stadsbestuur van zijn geboorteplaats Augsburg niet ontgaan. Vandaar dat binnenkort in deze stad een straat naar *Roy Black* wordt genoemd. Wanneer het even kan, zullen broer Walter en de moeder van *Roy Black* het straatnaambord te zijner tijd onthullen.

● *Roy Black*

En nu we het toch over *Roy Black* hebben, kunnen wij ook nog even melden dat op Polydor 523 797-2 het cd-album Roy Black – International is verschenen. Iets voor verwoede verzamelaars. Alle niet-Duitstalige, in het verleden verschenen singletjes van *Roy Black* zijn uit de archieven van de in Hamburg zetelende Deutsche Grammophon Gesellschaft/Polydor gehaald. Je hoort *Roy Black* nu eens in het Engels (Sweet little sixteen, Tom Tom Turnaround, High Noon, Crying in the Chapel, In the ghetto), in het Frans (Bécauds Et Maintenant, Y'Arriva) en zelfs in het Nederlands (Geef mij je hand). Juist ja, achter dat laatste nummer gaat de bekende Duitse schlager Sand in deinen Augen schuil.

Schlagerfestival

● *Kristina Bach*

Tenslotte iets over het Schlagerfestival 1995. Volgende week zaterdag 17 december kun je tussen 09.00 en 15.00 uur aan de kassa van de Rodahal terecht voor kaarten van het 23ste Festival van het Duitse Lied op 8 en 9 september 1995. En twee dagen later – maandag 19 december – kun je voor kaarten niet alleen bij de VVV in Kerkrade/Wijngrachttheater terecht, maar vanaf nu voor het eerst ook bij alle landelijke VVV-bespreekbureaus. Na een onderbreking van een jaar (in 1993 werd eigenlijk een punt achter het Schlagerfestival gezet) dus toch nog goed nieuws voor de fans. Nog even op een rijtje welke artiesten op vrijdag 8 en zaterdag 9 september in de Kerkraadse Rodahal door *Dennie Christian* en *Uwe Hubner* worden gepresenteerd: *G.G. Anderson, Bernd Cluver, Jürgen Drews, Kristina Bach, Ibo, Andreas Martin Michelle, Michael Morgan, Anita Lespoir, Fernando Express* en *Nadine Norelle*. Verder: alléén op vrijdag *Andy Borg* en op zaterdag alléén *Leonard*. Met onmiddellijke ingang is er (tijdens de kantooruren) ook een infonummer met het laatste nieuws rond het Schlagerfestival: 045-454141.

Speculaas, taai-taai en chocoladeletters zitten alweer achter de kiezen. Niet niezen en kniezen, want de kerstman is reeds in aantocht. En dat geldt ook voor deze rubriek *Made in Germany met Harrie Cremers*. Volgende week zaterdag tref je ons weer op deze plek in de krant aan. Tot dan en een heel prettig weekeinde.

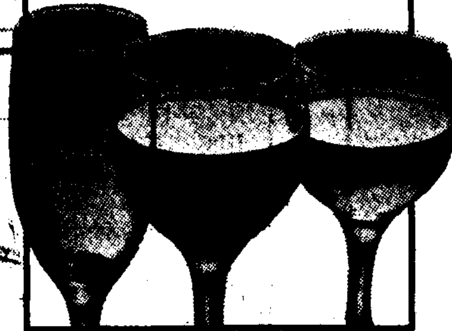
KELLER KEUKENS VIERT FEEST...

Ter gelegenheid van de feestelijke heropening van de vernieuwde showrooms in Eindhoven en Rotterdam viert Keller Keukens uitbundig feest in alle Keller Keukencentra. Wij heten u graag van harte welkom. Er staat een kopje koffie of een drankje voor u klaar.

En... wie vóór 1 januari 1995 een Keller keuken koopt, kan een **FEESTELIJKE AANBIEDING** tegemoet zien!!

GRATIS

Als u vóór 1 - 1 - 1995 bij Keller Keukens een offerte laat maken, krijgt u van ons, zonder verplichting, een schitterend 18-delig glasservies GRATIS!

AANBIEDING

Bij aankoop van een keuken van ƒ 10.000,– of meer een inductie-kookplaat van een bekend merk NU VOOR ƒ 999,-

zondag 11 december KOOPZONDAG

Keller's pluspunten
- ✔ Nederlands kwaliteitsprodukt
- ✔ sinds 1935 *bijna 60 jaar*
- ✔ 5 jaar schriftelijke Fabrieksgarantie
- ✔ 10 jaar maatgarantie
- ✔ 8 prijsnivo's (1 t/m 8)
- ✔ aanbouwsysteem (240 typen kasten)
- ✔ 800 frontmogelijkheden
- ✔ 1500 lakkleuren voor fronten
- ✔ 110 grepen en knoppen naar keuze
- ✔ aluminium laden en korfsystemen
- ✔ volmetalen (clip)scharnieren 3-dimensionaal verstelbaar
- ✔ aanrechthoogte naar keuze
- ✔ gratis gespecificeerde computer-offerte met tekening

Keller's Advies
Voordat u beslist over één van de vele 'zogenaamde' (onkontroleerbare) keukenaanbiedingen van onze kollega's, adviseren wij u in uw eigen belang. Laat, geheel vrijblijvend, bij een van de onderstaande keukencentra een gespecificeerde offerte maken. Wij garanderen u een eerlijke prijs met duidelijke garantievoorwaarden van een Nederlandse fabrikant. Zo besparen wij u nu en later veel (financiële) ergernissen.

Keller's 'European Kitchen Collection'
Met dit unieke concept kunt u samen met één van onze adviseurs geheel naar uw eigen smaak de keuken creëren.

Multiple Choice in...
- ✔ rompkleur
- ✔ frontkleur
- ✔ randafwerkingfronten
- ✔ handgrepen of knoppen
- ✔ hoogte aanrechtblad (84 - 100 cm)
- ✔ hoogte bovenkasten

keller keukens

- *Amsterdam*, Contactweg 42a, tel. 020-6860402
- *Apeldoorn*, Pr. Beatrixlaan 297 (bij sanitairshowr. de Jong), tel. 055-224959
- *Cruquius*, Spaarneweg 24 (Winkelpand de Ruytermeubel), tel. 023-2947108
- *Den Haag*, Rijswijkseweg 130, tel. 070-3894546
- *Dordrecht*, Singel 200, tel. 078-312670
- *Ede*, Waterlooweg 38-40, tel. 08380-14871
- *Eindhoven*, Leenderweg 2a, tel. 040-119809
- *Heerlen*, Beersdalweg 97, tel. 045-706093
- *Heinkenszand*, Noordlandseweg 3, tel. 01106-3771
- *Helmond*, Gerwenseweg 31, tel. 04920-37510
- *Horst*, Jacob Merlostraat 19, tel. 04709-85868
- *Leiden*, Maresingel 5, tel. 071-214272
- *Losser*, Braakstraat 17, tel. 05423-87979
- *Roosendaal*, Ettenseweg 74, tel. 01650-56500
- *Rotterdam*, van Vollenhovenstraat 1/ hoek Westzeedijk, tel. 010-4363565
- *Sliedrecht*, Leeghwaterstraat 237 (Winkelp. Mijnders Meubelboulev.), tel. 01840-12605
- *Tiel*, Oude Haven 25, tel. 03440-24047
- *Utrecht*, Kaap de Goede Hoopln 20 (Winkelp. Mijnders Meubelboulev.), tel. 030-891194
- *Zevenaar*, Edisonstraat 56a (Woonboulevard Te Boekhorst, langs de autoweg A12), tel. 08360 - 42124.

UW HUIS, ONZE ZORG

KERKRADE-GRACHT, Calbertsweg 58
Ruim halfvr. geschakeld woonh. met gar. en onderhoudsvr. tuin. Ind. o.a. woon/eetk. 48 m2 met parket, 3 ruime slk., badk. m. ligbad en 2e toil., vaste tr. n. zolder. Keurig pand. **Vr.pr. fl. 269.000,- k.k.**

KERKRADE-TERWINSELEN Schaesbergerstraat 51A
Keurig gerenov. ruim halfvr. woonh. met carport en tuin (gar. mog.) Ind. o.a. kelder, woonk. m open keuk., verd. badk. m ligb. 2 slk. zolder via vaste trap met mog 3/4 slk. **Vr. pr. fl 195.000,- k.k.**

◀◀◀ OPEN DAG
OPEN HUIS
HEDEN 16.00-17.00 UUR
HEERLEN, Voskuilenweg 13
Sfeerv. tussengel. woonh. nabij centr. met achterom, ind.o.a. keld., woonk. 30 m2, 3 slk., zolder via vaste trap. **Vr.pr. fl. 159.000,- k.k. Aantr. prijs voor snelle beslisser!**

HEERLEN, Oliemolenstraat 38
In boerijke omgev. gel. perf. onderh. ruim vrijst. woonh. met gar. op perc. van 1045 m2. Ind. o.a. woonk. (42 m2) m. parket en openh., gesl. keuk., bijkeuk., 6 slk., badk. m. ligbad. **Vr.pr. fl. 439.000,- k.k.**

GRATIS ADVERTEREN, ook in Duitsland

HOENSBROEK, Prins Hendrikstraat 25
Op kindvr. lokatie tussengel. woonh. met mooie aanbouw, tuin en achterom. Woonk. m. plankenvl., 3 slk., badk., zold. via vaste tr. Goed onderh. o.a. hardh. koz., rolluik. enz. **Vr. pr fl. 147.000,- k.k.**

LANDGRAAF, Galerij 2
Goed onderh. halfvr. woonh. 1984 met gar., carport en tuin op zuid. Ind. o.a. woonk. m. plav.vl. en openh., 3 slk., luxe badk. m. ligb., douche en 2e toil. **Vr.pr. fl. 229.000,- k.k.**

LANDGRAAF, Heistraat 25
Ruim halfvr. woonh. met gar. en gr. tuin (perc. 588m2) m. veel priv. Kunstst. koz. Ind. o.a. kelder, woonk. 35 m2, bijkeuk., 3 grote slk., zolder met 2 slk. **Vr.pr. fl. 244.000,- k.k.**

◀◀◀ OPEN DAG
HEDEN OPEN HUIS
16.00-17.00 UUR
STEIN, Schineksstraat 24
Nabij Steinerbos gel. modern licht woonhuis met grote, mooi aangel. tuin, perc. 326 m2, ind. o.a woonk. met lamin.vl. en strakke openh., gesl. keuk., Nieuwe luxe badk. met ligb. en aparte douche, kelder en zolder. **Vr.pr. fl. 182.500,- k.k.**

GELEEN, Jos Klijnenlaan 24
Mooi appartem. op 3e etage, ind. o.a. woonk. 35 m2, gesl. keuk., 2 slk., douche, buitenberg. **Vr. pr. fl. 127.000,- k.k.**

KANTOREN TE GELEEN EN KERKRADE

HEEL, Dorpsstraat 86
Te renov. vrijst. boerenw., gel. aan dorpsplein, op ruim 3000 m2 grond met schuur en stallen. **Vr.pr. fl. 375.000,- k.k.**

EYS-WITTEM, Eyserbosweg 7
Riant vrijst. huis (1050 m3) op mooie rustige lok. met pan. uitz. Gr. sout. met studeerk m. eig. ing., gar v. 2 auto's, zeer aparte architect., siertuin met 2 terr., 5 slk. w.v. 1 m. balk. **Pr. fl. 495.000,-k.k.**

TEVENS BEËDIGDE TAXATIES

GEEN VERKOOP - GEEN KOSTEN

OFFERMANS BORGER & PARTNERS
VASTGOED
Het kantoor met inzet

Rijksweg Zuid 170-B, Geleen
Inlichtingen: 046-740535 b.g.g. 046-752193

Te koop

THULL (gem. Schinnen)
Schitterende bouwkavel (± 3.700
In het landelijke Thull op heuvelachtig ter
met frontbreedte ± 40-45 m. Tevens t.k.
grenzende agr. kavel van 1.134.10 ha.
n.o.t.k. Info inz. afm. en best. plan te b
04493-2142 of 04404-1614

RUIJTERS
Ruijters Taxatie- en Expertisebureau B.V., Si
6131 AL Sittard - Rijksweg Zd 35 - Tel. 046 – 59

Huis kopen? Eerst taxeren
TAXATIES
betreffende onroerend goed voor
doeleinden, ook op korte term
MEER DAN 25 JAAR ERVARIN
Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon 045-717237

Ontdek de ongekende mogelijkhed van glas en spiegels in het interie
bijv. glazen tafels

11 december koopzondag
geopend van 12.00-17.00 uur

ode design center
spiegels
geslepen glas
gezandstraald glas
glas in lood
hardglazen binnendeuren

Pr. Ireneweg 6, Bunde, 043-645959

Showroom geopend: woensd.-, donderd.- en vrijdagmid van 13.30 tot 17.30 uur. Zaterdag van 10.00-16.00 uur

Een aktiviteit van MESTEROM-BUN
specialisten in glas sinds 1892.

KUNSTSTOF "BRUNSSUM"

Kunststof- en aluminium kozijnen

Door eigen fabricage extra voordelig

Leasen is ook mogelijk

Ook renovatie-profielen

Brunssum Trichterweg 7, tel. 045-231045

N.M.W. QUADEN & ZN
MAKELAARDIJ ONR. GOED
Gelrestraat 4, Munstergeleen, *lid NV*
046-519644
(zaterdags geopend van 10.00-13.00 uur)

BERG A/D MAAS, Veerweg 10
Vrijst. bungalow, c.v., gararge, blijvend vrij u over de Maas.
Vraagprijs: ƒ 395.000,-.

GELEEN, Rietbeek 4
Halfvrijst. woonh., c.v., garage, tuin (zuid.).
Vraagprijs: ƒ 279.000,-.

GELEEN, Rijksweg Zd. 228
Sfeervol vrijst., woonh., c.v., tuin.
Vraagprijs: ƒ 175.000,-.

Wie snel betaalt, kan scherp bieden!!

GELEEN, Rietbeek 28
Zeer courant woonh., c.v., garage.
Vraagprijs ƒ 189.000,-.

GELEEN, H. Hermanslaan 560
Direct te aanv. app., 3 slk.
Vraagprijs ƒ 119.000,-.
Kopen zonder eigen geld en toch maar wonen ca. ƒ 675,- p.m.!!!

Indelingen en overige gegevens van al deze objecten op aanvraag!!

GREVENBICHT, Rondstaal 28
Bijz. sfeervol gel. halfvrijst. woonh., c.v., garage
Vraagprijs ƒ 225.000,-.

MUNSTERGELEEN, Watersleyerweg 21
Vrijst. woonh., c.v., garage, tuin 25 m.
Vraagprijs: ƒ 265.000,-.

SITTARD, Vrangendael 132
Courant woonh., tuin, 3 slk.
Vraagprijs ƒ 149.000,-.

SITTARD, J. Dautzenbergstraat 16
Halfvrijst. hoekp., c.v., garage.
Vraagprijs: ƒ 179.000,-.

Woningstichting BEEK

Woningstichting Beek biedt woning Steestraat 25 te koop aan.

Woningstichting Beek biedt de woning Steestraat 25 te koop aan. Deze woning, welke aantrekkelijk gelegen is binnen de gemeente Beek, heeft een grote tuin.

Indien u geïnteresseerd bent in betreffende woning, dan kunt u op de navolgende wijze een bod doen op het pand.

1. Haal op het kantoor van de woningstichting een inschrijfformulier op en het formulier met voorwaarden waaronder de woning verkocht wordt.
2. Vul op het inschrijfformulier uw bod in en zorg er voor dat dit formulier uiterlijk 4 januari 1995 om 12.00 uur op het kantoor van de woningstichting Beek wordt ingeleverd. Antwoordenveloppen kunt u afhalen op ons kantoor. Op de enveloppe dient u uw naam en adres te vermelden.
3. Na ontvangst van uw inschrijfformulier zal de woningstichting dit bevestigen.
4. Notaris Pas uit Beek zal de gesloten enveloppen openen, waarna de woning wordt gegund conform de voorwaarden.

Op 28 december 1994 kunt u tussen 13.00 en 16.30 uur de woning bezichtigen.

HOENSBROEK-HEERLEN
Notaris mr. L.W.S. van de Weijer te Maastricht

deelt bij deze mede dat de openbare verkoop op donderdag 15 december 1994 van de bedrijfshal c.a. aan De Koumen 22 te Hoensbroek geen doorgang vindt.

BLONDÉ
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

TE HUUR
Haefland 5, Brunssum
Bedrijfshal 1000 m² met kantoren, toiletten en keuken, 2 laadpoorten en parkeergelegenheid.
Tel. 045-271999 (dhr. Bergmans)

Veiligheidssportschoenen hoog/laag

Laag model: f 88,10
Hoog model: f 92,70

- een uniek technologisch produkt
- bovenmateriaal: rundleder
- kunststof binnenzool
- roestvrij stalen neus
- loopzool polyurethaan
- kleur: zwart met groene stiksels
- laag model leverbaar in de maten 41 t/m 47 hoog model leverbaar in de maten 38 t/m 47

Genoemde prijzen zijn incl. BTW

Franco v.a. f 300.- excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus

KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN

BERINGE (L.)	☎ 04760-72296
SUSTEREN (L.)	☎ 04499- 2760
LUTTEN (Ov.) (hoofdkantoor)	☎ 05231- 2099

TE KOOP:
PAND, SINT SERVAAS-KLOOSTER 35 TE MAASTRICHT

De Regionale directie Domeinen Zuid, Stationsplein 3, 4811 BB Breda (postadres: Postbus 2222, 4800 CE Breda), zal op donderdag 12 januari 1995 om 11.00 uur bij openbare inschrijving verkopen:

het voormalige Rijksarchief gelegen nabij het Vrijthof te Maastricht, plaatselijk bekend Sint Servaasklooster 35, kadastraal bekend gemeente Maastricht, sectie B, nummer 1799, groot 0.01.10 ha.

Het pand is vrij en onverhuurd.

Bezichtiging is mogelijk van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 15.00 uur op vrijdag 16 december 1994.

De verkoopvoorwaarden worden op aanvraag toegezonden (tel. 076-241300) en zijn tevens verkrijgbaar tijdens de bezichtiging.

HOENSBROEK ***ƒ 279.000,- k.k.***
Vr.st. woonhuis met garage, grote tuin, woonkamer met aansl. haard, mod. woonkeuken, 4 slaapk., vaste trap zolder, kunstst. koz, rolluiken, nieuw dak, opp.vl. 1015m².

BRUNSSUM ***ƒ 149.000,- k.k.***
Halfvrijstaand woonhuis met grote tuin, keuken, woonkamer, 3 slaapkamers, vliering. Aanv. direct.

LANDGRAAF ***ƒ 189.000,- k.k.***
(SCHAESBERG) Uitstekend onderhouden woonhuis met tuin, ruime woonkamer, 3 slaapk., badk., bergzolder, fraaie omgeving, aanv. direct.

HEERLEN ***ƒ 189.000,- k.k.***
1/2 vrijstaand woonhuis met garage (730m²). Ind.: entr., woonk., serre, gesl. keuken, bijk., garage, gr. tuin (vrije lig.) 1e Verd.: 3 slaapk. badk.; 2e Verd.: d.m.v. vliezotr. ber. zolder evt. 4e slaapk.

HEERLEN (WELTEN) ***ƒ 299.000,- k.k.***
1/2 Vr.staand woonh. m. garage en tuin. Ind.: ruime woonk. (circa 50m²) met laminaatvloer, nieuwe keuk, bijkeuk, garage, tuin; 1e verd.: 3 slaapk. (1 met kleedk.) bet. compl. badk.; Alg. bwjr. 1993.

BRUNSSUM ***ƒ 172.500,- k.k.***
Woonh m. gar. (7.50 x 5.60m). Ind.: entr. L-vorm. woonk. v.v. tegelvl. en vl. verw., mod. keuken incl. app., nieuwe badk.. 1e Verd.: 3 slpk., toilet. 2e verd.: vaste trap 4e slpk. Alg. c.v. '88, uitst. staat.

HOENSBROEK ***ƒ 239.000,- k.k.***
Gr.1/2. vr.staand woonh. m. tuin en terras. Ind.: entr., toil., woonk., keuk., tuin, berg., hobby-ruim.(m. toil.). 1e Verd. overl., compl. badk., 2 slpk. 2e Verd. d.m.v.v. trap ber. zolder evt. 3 en 4e slpk.

AMSTENRADE ***ƒ 259.000,- k.k.***
Gerenoveerd hoekhuis met tuin. Ind.: ruime woonkeuken, woonkamer, complete badkamer; 1e verd.: 2 grote slaapkamers; 2e verd.: riante zolder m. 3e slaapk. Aanv. i.o.

BRUNSSUM ***ƒ 169.000,- k.k.***
Hoekhuis met garage (spouw). Ind.: entr. riante woonk. v.v. parket, woonkeuken incl. instal., badk.. 1e verd. 3 slaapk. 2e verd.: 2 slaapk. Alg. nieuwe c.v., perfecte staat van onderhoud.

HOENSBROEK ***ƒ 171.200,- t/m ƒ 178.000,- v.o.n.***
NIEUWBOUW
Centrum van Hoensbroek moderne terras-woningen met tuin en garage, woonkamer en keuken (±35m²), 3 slaapkamers, vaste trap zolder, dakterras. Kwalitatief hoogwaardig huis.
NOG SLECHTS 6 PANDEN TE KOOP !

Steens/ /Dogge

Alleen achter een goede naam staat NVM.

MAKELAARDIJ • ONROEREND GOED

Nederland 1

KRO/Avro/Ikon
07.00 Tekst tv.
08.30 Ik Mik Loreland.
08.49 Prentenboek.
09.09 (TT) Nieuws uit de natuur. Afl.: Afval.
09.29 (TT) Schooltv-Weekjournaal.
10.00 Frans voor bedrijf en beroep.
10.30 Financieel management. Afl.: Investeren.
11.00 12en verder. Kinderen in de basisvorming.
14.44 Nieuws voor doven.
14.52 300 miles to heaven. Deens-Poolse speelfilm uit 1989.
16.20 Videobrieven voor Unicef. Programma ten gevolge van de Internationale Televisiedag voor Kinderen.
16.51 Kijk, de bijbel. Verhalen uit de bijbel, voorgelezen door Martine van Os. Afl. 10: Jona.
16.55 Studio op stelten. Kinderprogramma. Aansl.: Hendrik en zijn vriendjes. Poppenserie. Herh. Aansl.: Nijntje. Tekenfilmserie. Herh. Aansl.: Medisch Centrum Muis. Poppenserie. Herh.
17.24 De confetticlub presenteert:. Kinderprogramma, met: Captain Cockpit. Programma met sketches, videobrieven etc. Aansl.: Klimrekkwizz. Spelprogramma.
18.19 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
18.48 (TT) De legende van de Bokkerijders. 13-delige jeugdserie. Afl. 8: De dubbelganger.
19.17 (TT) Waku Waku. Dierenquiz.
20.00 (TT) Journaal.
20.24 (TT) NOS-Weeroverzicht.
20.31 Déjà vu. Hoogtepunten uit 40 jaar televisiegeschiedenis.
21.26 Brandpunt. Actualiteiten.
22.01 (TT) Paradijsvogels. Reportageserie over unieke en kleurrijke mensen.
Vandaag: Jo, de éénbenige profeet en Ruud Harkx die met een Centurion-tank over de hei scheurt. (slot).
22.31 Karel. Talkshow.
23.16 The untouchables. Amerikaanse serie. Afl. 14: One way street.
00.03-00.08 Journaal.

Nederland 2

EO
07.00 Alles kits. Kinderprogramma.
07.25 Professor Poopsnagle. Afl.13.
07.52 Captain Cockpit. Jeugdmag.
08.44 Woef. Engelse jeugdserie.
09.09 Cartoon club. Tekenfilm.
09.36 Topscore met Ted de Braak.
10.01 Prettig weekend. Culturele en recreatieve uitgaanstips. Herh.
10.26 Filmspot. Filmmagazine. Herh.
10.52 X-bjrrt! Verslag van een wandeling van Nazareth naar Bethlehem door vier jongeren. Afl. 1. Herh.
11.20 Het elfde uur. Talkshow. Herh.
12.10 Galg en rad. Workshop. Herh.
12.50 Peter. Korte sketch.
13.00 Journaal.
13.07 Van gewest tot gewest. Herh.
13.32 De trek van de witte pelikaan. Natuurdocumentaire. Herh.
14.16 Ticket to ride. Reportage.
14.41 (TT) Vrouw-zijn. Herh.
15.01 Ik weet het beter. Herh.
15.26 Het zevende venster. Herh.
15.51 Lied.
16.00 (TT) Journaal.
16.10 Little girl on the farm. Tekenfilmserie. Afl. 7. Herh.
16.33 (TT) Het zevende venster.
17.03 Danger Bay. Jeugdserie.
17.28 X-bjrrt. Verslag. Afl. 2.
17.58 (TT) 2 Vandaag.
18.00 (TT) Journaal.
18.15 (TT) Actualiteiten.
18.40 (TT) Sportjournaal.
18.48 Wekelijkse lottotrekking.
18.51 (TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
19.00 Op weg naar Avonlea. Serie.
19.51 Gospelpodium special. Concertprogramma in kerstsfeer.
20.22 De laatste carrière. 13-delige serie. Afl. 11: Onwennig.
21.01 Tijdsein. Aktualiteitenrubriek.
21.27 Leven met de dood voor ogen. Documentaire over families met Aids in het Bethesda House.
21.58 Battle of the bulge. Amerikaanse oorlogsfilm uit 1965.
00.08 Late nite concert. Muzikaal portret van de zanger Barry McGuire.
01.03 Lied.
01.08 Journaal.
01.13-01.18 Nieuws voor doven.

Nederland 3

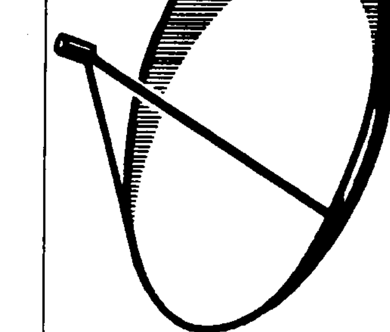
Vara/RVU
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.00-12.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 Tennis. Beelden van de halve finales van het Grand-Slam-toernooi in München.
16.55 De ronde van Witteman. Praatprogramma. Vandaag: Anders zijn.
17.40 (TT) De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie. Afl.: Vlucht 714 (2).
18.10 De Fabeltjeskrant. Poppenserie. Afl.: De invloed van het weer. Herh.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogramma. Afl.: Knutselen.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.45 (TT) ZaterdagavondLINGO. Woordspel.
19.14 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie.
Rik heeft hennepplanten geplant in de kas van opa Willem. Henry heeft een aubade ingestudeerd ter ere van de verjaardag van Tante Tip en iedereen moet daar smakelijk om lachen. Afl.: Drugs.
19.45 (TT) Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie gedramatiseerde verhalen naar waargebeurde ongelukken. Jaap is een actieve doe-het-zelver, die zijn buurvrouw vaak helpt. Zij laat zijn bemoeizucht over zich komen, totdat Jaap een kettingzaag koopt. Afl.: Hoogmoed (Heerhugowaard).
20.15 De schreeuw van de Leeuw. Show met Paul de Leeuw.
21.07 Sonja op zaterdag. Talkshow.
21.54 Trekking dagelijkse lotto.
22.00 (TT) Journaal.
22.16 (TT) Studio sport.
23.01 (TT) Nova. Actualiteiten.
23.31 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisreportages. Afl.: Uithoeken van Amerika: Alaska.
00.01 Museumschatten. Prof. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
00.13-01.13 Tennis. Beelden van de halve finales van het Grand-Slamtoernooi in München.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.25 Now or never. Gevarieerd programma. Herh.
13.20 Soundmixshow. Showprogramma. Herh.
14.45 Pound puppies. Amerikaanse animatiefilm uit 1988.
16.05 Jenny Jones. Amer. talkshow.
17.00 Disney Festival. Jeugdprogramma met klassieke Disney-tekenfilms, series en het Disney-nieuws.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Eigen huis & tuin. Informatief programma.
19.00 Denktank. Quiz.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Het spijt me. Een programma waarin mensen de kans krijgen een bloemetje te geven aan iemand waarmee ze iets hebben goed te maken.
21.00 Curly Sue. Amer. speelfilm uit 1991. Met James Belushi e.a.
Voor de negenjarige wees Curly Sue is het leven één groot feest. Ze leeft met haar voogd Bill Dancer, die grappig en bijdehand is, maar helaas niet bepaald veel geld heeft. Het tweetal zwerft van stad naar stad en weet meestal niet wat de volgende dag zal brengen.
22.50 Nieuws en weer.
23.05 Return to Horror High. Amerikaanse satirische horrorfilm uit 1987.
In 1982 vindt er op de middelbare school Crippen High School een aantal mysterieuze moorden plaats. Vijf jaar later besluit producer Harry Sleerik dit gegeven voor een film te gebruiken. Om de film zo echt mogelijk te laten lijken wordt er gefilmd op de inmiddels verlaten school en worden de mensen, die toen bij de zaak betrokken waren, benaderd om zichzelf te spelen. Tijdens de opnamen raakt er een aantal personen vermist.
00.45 Your ticket is no longer valid. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van George Kaczender.
01.25 Nachtprogramma.

RTL5

16.25 Love boat. Amerikaanse serie.
17.15 Snowmagazine. Herh.
17.45 Beavis & Butt-Head. Amerikaanse cartoon.
18.10 Sport: Duits voetbal.
18.40 De Rabo top 40. Overzicht.
19.20 Passengers. Amerikaanse programmareeks over jeugdcultuur in de gehele wereld.
20.15 Teenage mutant ninja turtles. Amerikaanse fantasyfilm uit 1990.
De door radio-actieve straling aangetaste ninja schildpadden leven in riolen, zijn verzot op pizza en spelen eindeloos trivial pursuit. De buurt en de stad New York wordt geterroriseerd door een straatbende, de Foot Clan, die van een gemene Japanner karate heeft geleerd. Deze bende ontvoert de leermeester van de ninja turtles, het ratachtige wezen Splinter.
22.00 Twilight zone. Amerikaanse dramaserie.
22.30 Nieuwsflits. Kort nieuws.
22.35 Women without men. Amerikaanse thriller uit 1956 van Elmo Williams.
Nick en Angie zijn verliefd op elkaar en hebben plannen om te trouwen, maar Nick moet drie maanden weg voor een geheime opdracht. Hij kan niemand iets over zijn werk vertellen, zelfs Angie niet. Toch maken de twee een afspraak met elkaar op oudejaarsavond op de plaats waar ze elkaar voor het eerst hebben ontmoet. Angie heeft blind vertrouwen in Nick, maar moet eerst nog breken met haar vroegere vriend Julian. Dat loopt uit op een ruzie, waarbij Angie hem vervolgd met een spiegel. Ze belandt in de gevangenis, waar ze met diverse medegevangenen in contact komt. Angie moet bij de afspraak met Nick verstek laten gaan, aangezien ze achter de tralies verblijft. Ze vraagt gratie voor een paar uur, maar die wordt geweigerd. Ze ziet geen andere mogelijkheid dan ontsnappen uit de nor.
00.20 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
00.50 Nachtprogramma.

RTBF/La Une

10.30 Ecolo. **11.00** Cursussen Engels en Duits. **12.00** Vivre à Bruxelles. **12.25** Objectif Europe. **13.00** Nieuws. **13.15** Bon week-end. **14.20** High spirits. Amer. komedie uit 1988. **15.55** J'aime la télé. Afl. 10. **16.30** Coup de film. **16.55** The fresh prince of Bel Air. Afl. 33. **17.25** Luna Park. **17.55** Beverly Hills, 90210. Afl. 14. **18.45** Génies en herbe. **19.30** Nieuws. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.50** Perry Mason: The case of the silenced singer. Amer. misdaadfilm. **22.20** Contacts. **22.30** Match 1. **23.30-23.35** Laatste nieuws.

SPORTS 21

15.50 Alice. Cultureel magazine. **16.38** Radjou. Portret. **17.33** Reflets - Images d'ailleurs. **18.26** Sindbad. Magazine. **18.57** Ici Bla-Bla. **19.27** Paardenkoersen. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.02** Les dessous de l'affaire. Serie. **20.48** Paardenmagazine. **21.14** Bolides. **21.40** Tennismagazine. **22.07** Laatste nieuws. **22.29** Paardenkoersen. **22.31-23.27** Zie RTBF/La Une.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Quelle histoire. **12.30** Correspondance. **12.40** Intern. weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Horizons. **13.45** Sept jours en Afrique. **14.00** Reflets images d'ailleurs.. **15.00** Voetbalmagazine. **16.00** Nieuws. **16.10** La dictée des Dicos d'Or. **17.05** Clip. **17.10** Francofolies. **17.45** Questions pour un champion. **18.15** Visions d'Amérique. **18.30** Nieuws. **19.00** C'est tout Coffe. **19.25** La météo de cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Les grands proces. Afl. 10. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Frans nieuws. **21.40** Soirée des Dicos d'Or. **23.10** Chéri(e), j'ai un truc à te dire. **00.05** Nieuws. **00.30** Nachtprogramma.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Linea blu: vivere il mare. **15.00** Parlementaire rubriek. **15.30** Scommettiamo che? **17.00** Almanacco. **18.00** Nieuws. **18.20** Scommettiamo 'che? Vervolg. **19.35** Parola e vita. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Scommettiamo che...? **23.05** Nieuws. **23.15** I fatti vostri: Piazza Italia di serrra. **02.00** Filmnieuws. Aansl.: Nachtprogramma.

BBC 1

08.00 Lassie. Serie. **08.25** Nieuws. **08.30** Pingu. **08.35** Happy birthday. **08.45** Tekenfilmseries. **09.30** The new adventures of Superman. Amer. sf-serie. Herh. **10.15** Live and kicking. Gev. kindermagazine. **13.15** Sportprogr. met om: 13.20, 13.55, 14.30 en 16.35 Paardenkoersen; 13.35 voetbalmagazine met een vooruitblik op een week Europees voetbal en het laatste nieuws in de FA Carling Premiership; 13.50 Nieuws; 14.10 en 16.40 Cross country, Eur. kamp.; 14.45 Rugby: rechtstreeks Engeland - Canada; 17.10 Zwemmen: de World Optrex Challenge; 17.40 Voetbaluitslagen. **18.15** Nieuws. **18.25** Reg. nieuws. **18.30** Dad's army. Engelse comedyserie. **19.00** Bruce Forsyth's generation game. **20.00** Noel's house party. **21.05** Casualty. **21.55** Nieuws en sport. **22.15** The National Lottery live. **22.20** The 'burbs. Amer. komedie uit 1989. **23.55** Match of the day. Met samenvattingen van wedstrijden uit de FA Carling Premiership, waaronder Norwich City - Chelsea. **00.55** Merrill's marauders. Amer. oorlogsfilm uit 1962.

BBC 2

09.00 Open University. **11.00** Asia 2: Chanakya. **11.40** Asia 2: Style byte. **11.50** Asia 2: Network East. **12.20** Asia 2: Bollywood or bust! Quiz. **12.50** Film 94 with Barry Norman. **13.20** Welcome to Canada. Canadese tv-film uit 1990. **14.45** ■ The Phil Silvers show. Amer. comedyserie. **15.10** Horizon. **16.00** The prize. Amer. speelfilm uit 1963. **18.15** Saturday week: TOTP2. Muziekprogr. met o.a. Bonnie Tyler en Wings. **19.00** Saturday week: Late again. **19.45** Saturday week: What the papers say. **20.00** Nieuws en sport. **20.15** Assignment. De oorlog in Bosnië gaat nu zijn derde winter in. **21.00** Later with Jools Holland. **22.00** Have I got news for you. **22.30** In private with Sir Peter Ustinov. **23.20** Performance: A doll's house. Tv-spel. Herh. **01.40-02.15** Uncut. Serie.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Bodybuilding. WK vanuit Zweden. **10.00** Voetbal. Champions League. **11.30** Worstelen. Vanuit de VS. **12.30** Skiën. Wereldbeker vanuit Gröden (Italië). **14.00** Atletiek. EK Cross-country. **15.15** Skiën. Wereldbeker Freestyle. **16.15** Schaatsen. Wereldbeker vanuit Bergen (Noorwegen). **17.15** Schansspringen. Wereldbeker. **18.15** Biathlon. Wereldbeker. **19.00** Skiën. Wereldbeker Cross-country. **19.30** Skiën. Wereldbeker. **21.00** Skiën. Wereldbeker. **22.00** Schansspringen. Wereldbeker. **23.00** Boksen. **00.00** Worstelen. **01.00-02.00** Intern. motorsports.

NBC

05.30 en 06.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **07.00** The McLaughlin Group. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Videofashion! **09.30** Entertainment xpress. **10.00** The best of Rolonda. **11.00** Super shop. **12.00** NBC News magazine. **13.00** Today. **14.00** Hot wheels. **15.00** Autosport. DTM-races. **16.00** Formula one. Documentaireserie over Formule 1 autoraces. Afl.: The house of Stewart 1971. **16.30** Wakeboard Championships 1994. **17.00** Ski perfect. **17.30** Pro super bikes. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. **20.30** Dateline. **21.30** Talkin' Jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** The best of The tonight show. **23.30** The Saturday night movie: Sweet murder. Amer. thriller uit 1990. **01.30** The best of The tonight show. **02.30** Real personal. **03.00** The best of Rivera live. **04.00** Dateline. **05.00** Equal time.

MTV

08.00 MTV's Madonna weekend. **09.30** Bedtime with Madonna. **10.00** The worst of most wanted. **10.30** The Zig & Zag Show. **11.00** The big picture. **11.30** Hit list UK. **13.30** First look. **14.00** MTV's Madonna weekend. **15.00** A body of work. **16.30** Bedtime with Madonna. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News: Weekend edition. **19.00** European top 20 countdown. **21.00** Unplugged with Lenny Kravitz. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** The Zig & Zag Show. **00.00** Yo! MTV Raps. : Dr. Dre, Ed Lover en Fab 5 Freddy. **02.00** The worst of most wanted. **02.30** Chill out zone. **04.00-08.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. 06.30 Diplomatic licence. **07.30** World business this week. **08.30** Earth matters. **09.30** Style. **10.30** Science and technology. **11.30** Travel guide. **12.30** Healthworks. **13.30** Money week. **14.30** Pinnacle. **15.00** Larry King live. **16.30** Global view. **17.00** Earth matters. **17.30** Your money. **18.30** Evans and Novak. **19.30** Newsmaker Saturday. **20.00** World business this week. **20.30** Science and technology. **21.30** Style. **22.30** Futurewatch. **23.00** Inside business. **23.30** Showbiz this week. **00.00** The world today. **00.30** Diplomatic licence. **01.00** Pinnacle. **01.30** Travel guide. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Both sides ... with Jesse Jackson. **05.30** Capital gang.

Duitsland 1

07.35 Babar. Tekenfilmserie.
08.00 Floris Zapp Zarapp. Magazine.
08.30 Prinz Eisenherz. Afl. 22.
08.55 Donky. Tekenfilmserie.
09.00 heute.
09.03 Käpt'n Blaubär Club. Afl. 63.
10.00 heute.
10.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego! Kinderquiz.
10.30 Metro - das schnelle Magazin.
11.00 heute.
11.03 Romantic comedy. Amerikaanse speelfilm uit 1983.
12.40 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 heute.
13.05 Europamagazin.
13.30 Nachbarn. Reportage over twee Duitse nederzettingen in het westen van Siberië.
14.00 Zirkus Festival Paris 1994.
15.00 Kinderquatsch mit Michael. Talkshow voor de jeugd.
15.30 Estonia funkt S.O.S. Reportage over de ramp op de Oostzee.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.30 Sportschau. Sportprogramma.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.04 ARD-Wetterschau.
18.10 ARD vor acht. Met: Air Albatros, serie. Afl.: Die Rettung.
19.04 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau, sportprogramma met Bundesliga-voetbal.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Telefon. Amer. spionage-thriller uit 1977. Met Charles Bronson e.a.
21.55 Tagesthemen.
22.25 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.30 Scheibenwischer. Cabaretprogramma van/met Dieter Hildebrandt.
23.15 Gray Lady down. Amer. rampenfilm uit 1976.
01.00 Chronik der Wende. Documentaireserie. Afl.: 11. Dezember '89.
01.15 Tagesschau.
01.25 Ohne Filter. Gasten zijn o.a. The Hellecasters, Harry Connick jr., Jimmy Vaughan, John Hammond en de mondharmonika-virtuoos Charlie Musselwhite.
02.25-02.30 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Kunst in ostdeutschen Museen. Afl.: Jean Baptiste Oudry: Henkelvase mit Blumen.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 heute.
09.03 Nachbarn. Magazine. Herh.
09.30 Diese Woche. Weekoverzicht.
09.45 Tele-Gym. Yoga.
10.00 heute.
10.03 Deutschland korrupt. Reportage over corruptie in Duitsland. Herh.
10.45 ARD-Kurzratgeber: Reise. Vandaag o.a. Skiparadijs Damüls.
11.00 heute.
11.03 Tao Tao. Tekenfilmserie.
11.25 Lotta. Zweedse jeugdserie.
11.50 Öko Aktiv. Milieumagazine.
11.55 Die Jagd nach der Amphore. Zweedse jeugdserie. Afl. 3.
12.25 Pingu. Poppenserie.
12.30 ZDF Sport extra. Met skiën: Wereldbeker-afdaling voor heren.
13.50 Stacking. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Martin Rosen.
15.20 Dr. Mag. Jongerenmagazine.
15.45 X-Base. Live magazine.
16.10 Der Mann vom Eaton Place. Engelse komische misdaadserie. Afl.: Rache für die Pokerrunde.
16.58 Anders fernsehen 3sat.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel. Regionaal.
17.45 Die grosse Hilfe. Balans van Aktion Sorgenkind.
17.55 (TT) Die Schwarzwaldklinik. Duitse doktersserie. Afl.: Vaterschaft.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Zwei alte Hasen. Duitse serie.
20.15 Wetten, dass? Met Johannes Heesters, Klaus Maria Brandauer en Montserrat Caballé.
22.00 heute-journal.
22.15 Das aktuelle Sport-Studio.
23.35 Das Beste aus der Mond-Schein-Show. Compilatie van deze Late-night show.
00.35 Aretha Franklin 'Duette'. Galaconcert uit 1993 vanuit het Nederlander Theatre in New York. Met o.a. Rod Stewart, Elton John, Gloria Estefan, Bonnie Raitt en Smokey Robinson. Herh.
01.35 heute.
01.40 Eine Woche Heiratsfrist (The illegal immigrant). Hongkongse speelfilm uit 1985.
03.15-04.35 ■ Ich lass mich nicht verführen (Poveri ma belli). Italiaanse speelfilm uit 1956 van Dino Risi.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. **09.30** Fern-Universität im Dritten. **10.00** Cursussen Russisch en Engels voor gevorderden. **11.00** Schneemänner mit Herz. Tsjechoslowaakse speelfilm uit 1982. Aansl.: Bier über die Strasse. **12.30** Portret van Peter S., die het grootste gedeelte van zijn leven heeft doorgebracht in psychiatrische ziekenhuizen. **13.15** Cursussen Duits en wiskunde. **14.15** Chronik der Wende. Afl.: 10. Dezember 1989. **14.30** Ticket. Reismagazine. **15.00** Sport extra. **17.00** Konto. **17.15** Sport im Westen. **17.30** Tiergeschichte(n) - Das Federvieh. Documentaire. **17.45** Sechs Richtige. Jeugdserie. **18.15** (TT) Gott und die Welt. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Im Reich der Landkrabben. Natuurreportage. **20.15** Klimbim. Duitse serie. **21.00** Der Mann aus London. Nederlandse korte film. **21.56** WDR aktuell. **22.05** Ruhrrevier und Europa. **22.35** Die grossen Rätsel. Nederlandse documentaireserie. Afl. 5. **23.20** Mitternachtsspitzen. **00.30** Elvis - King of Rock 'n' Roll. Documentaireserie. Afl. 2: Der Sturm. **00.55** Nachrichten. **01.00-08.15** Nachtprogr. met o.a. om **01.20** Die WDR-Rocknacht met optredens van o.a. UFO en Nazareth.

Duitsland 3 SWF

10.30 Eisenbahnromantik. Afl.: Nikolausdampf. **11.00** Spanien: Sprache, Land und Leute. Afl. 12: Galicien. **11.30** Sehen statt Hören. **12.00** Cursussen Engels, Duits en wiskunde. **14.00** Thema M. Thema: Gross Siegfried in den Wechseljahren. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Teleglobus. **17.50** Fröhlicher Weinberg. Amusementsprogr. **18.50** Miteinander. Vandaag o.a. over werkloze jongeren. **19.20** Glaskasten. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Im Land des Adlers. Afl. 8. **21.00** Menschen und Strassen. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. Sketches. **22.00** Das dritte Leben. Serie over het leven na de pensionering. **00.00** Schlussnachrichten. **00.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.20 Tekenfilmseries. **07.35** Comix. **08.05** Droopy, master detective. **08.30** Toby Terrier. **09.00** X-Men. **09.30** Power Rangers. **09.55** Disney & Co. **10.05** Wundertüte. Aansl.: The little mermaid. **10.40** Reportages over Disney- en muziekhits. **10.50** Bio-Top. Aansl.: Goof Troop. **11.20** Gewinnspiel. **11.25** Eerie, Indiana. **11.55** Alle lieben Julia. Aansl.: DTV. **12.30** Who's the boss? Aansl.: DTV. **13.05** The fresh prince of Bel-Air. Aansl.: DTV. **13.35** Full House. Aansl.: DTV. **14.10** Step by step. Aansl.: DTV. **14.45** Knight Rider. Aansl.: DTV. **15.45** The A-Team. **16.45** Beverly Hills, 90210. **17.45** Melrose Place. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Aber Hallo! **20.15** Die 100.000 Mark Show. **22.00** Wie bitte?! **23.00** Gottschalk. **00.00** Boxen extra. Voorbeschouwing van zwaargewichtgevecht Axel Schulz-(tegenstander nog onbekend). **00.15** Boxen extra. Rechtstreeks: het zwaargewichtgevecht Axel Schulz - (tegenstander nog onbekend). **01.00** TekWar: TekJustice. Amer. sf-film uit 1994. **02.30** Blood moon. Amer. horrorfilm uit 1990. **04.15** Melrose Place. **05.05** Tekenfilmserie.

SAT 1

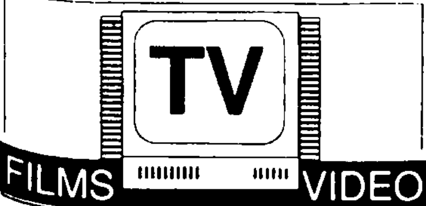
05.50 DROPS! Spelprogr. **06.20** Tekenfilmseries. **09.50** Zorro. **10.15** jump ran. Hoogtepunten. uit de Amer. NBA-league. **10.50** Verlängertes Wochenende. Duits blijspel. **12.25** Drei Mann auf einem Pferd. Duitse komedie uit 1957. **14.00** live ran. Rechtstreeks: Grand Slamtoern. van München, halve finales. **17.45** Sat.1 Newsmagazin. **18.00** ran. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. **19.30** Glücksrad Gala - Das Millionenspiel. Spelshow. **21.30** Oberaffengeil. Duitse dieren-comedy. Afl. 2. Aansl.: TopNEWS. **22.00** Jux & Dallerei. Talkshow. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Wenn's juckt, wird gejodelt. Duitse erotische speelfilm uit 1974. **00.25** Scharfe Girls auf Achse. Zwitsers-Franse erotische speelfilm uit 1985. **01.40** Passengers. Magazine. **02.40** ran. Sportmagazine. **03.55** Drei Mann auf einem Pferd. Duitse komedie uit 1957.

België/TV 1

09.00 Eddy en Freddy's filmspaghetti. Met: Tom en Tim. Animatie.
09.05 Kleutermagazine.
09.30 Tekenfilmserie. Afl. 11.
09.55 Eddy en Freddy. Animatie.
10.00 Het slimme kanaal.
10.25 Het getemde paradijs - Europese tuinen toen en nu. Afl. 2.
10.55 Doe-het-zelf. Afl. 5.
11.15 Veiliger wonen.
11.45 Natuur, wat doe je ermee?
12.00 Affiche. Actueel kunstmag.
12.25 Regionale televisie.
13.00 Schooltv. Met: Family album.
13.30 Lernexpress. Duits. Afl. 11.
13.45 Le petit monde de Pierre.
14.00 Atomium. Afl. 6.
14.40-14.54 Mijn leven als. Afl. 5.
17.00 Golden Years. Afl. 1.
17.30 The Good life. Afl. 15.
18.00 Journaal.
18.10 1000 seconden. Kookmag.
18.40 Vlaanderen vakantieland.
19.25 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Sledge Hammer. Afl. 12.
20.25 F.C. De Kampioenen. Afl. 54.
21.05 Weekendfilm: For love and glory. Amerikaanse tv-film.
22.40 Journaal.
23.00 Sport op zaterdag.
23.15-00.50 Agnes of God. Amer. speelfilm uit 1985. Met Jane Fonda.

België/TV 2

14.30 Sport extra: Biljarten. Rechtstreeks: wereldbeker voor profs.
18.00 Tik Tak. Afl. 344.
18.05 Musti. Afl.: De ballon.
18.10 Sleutel. Actualiteitenmagazine.
18.35 Magic, magic. Goochelshow.
18.45 Vlaanderen vakantieland.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Affiche. Kunstmagazine.
20.25 Passage. Serie muzikale portretten. M.m.v. Danna Gillespie.
21.15 Vuurvogel. Symfonie nr. 2 in C van Bruckner.
22.15 Frans Peter Schubert. Documentaire over deze componist.
23.35 Lamento d'Arianna. Madrigaal van Monteverdi.
00.00-00.25 De dans ontsprongen: Palindrome.

Duitsland 1
11.03 uur - Romantic Comedy - (1983-USA) Dudley Moore en Mary Steenburgen in een drama van Arthur Hiller. Schrijver en lerares met literaire ambities vinden elkaar best interessant, maar hoe pak je dat aan?

Duitsland 2
13.50 uur - Stacking - (1987-USA) Jongen leert zich staande houden op het Amerikaanse platteland uit de jaren vijftig. Drama van Martin Rosen met Jason Gedrick en Christine Lahti.

Nederland 1
14.52 uur - 300 mil no dieba, 300 mil til himeln - (1989-DK/PL/F) Kinderfilm over twee Poolse jongens die naar het vrije Denemarken vluchten om geld voor hun ouders te verdienen. Met Wojciech Klata. Regie: Maciej Dejczer.

Duitsland 1
20.15 uur - Telefon - (1977-USA) Charles Bronson en Lee Remick in een thriller van Don Siegel. KGB-agent werkt samen met de CIA om een waanzinnige communistische bommenlegger tegen te houden.

Nederland 2
21.58 uur - Battle of the Bulge - (1965-USA) Henry Fonda en Robert Shaw in een oorlogsfilm van Ken Annakin. Amerikaanse officier heeft in de gaten dat Duitsers offensief voorbereiden in de Ardennen. Zijn meerderen nog niet.

RTL4
23.05 uur - Return to Horror High - (1987-USA) Als er een tv-programma wordt gemaakt over vroegere moorden op High School, dreigt de geschiedenis zich te herhalen. Alex Rocco en Scott Jacoby in een horrorfilm van Bill Froehlich.

België/TV 1
23.15 uur - Agnes of God - (1985-USA) Jane Fonda, Meg Tilly en Anne Bancroft in mooi geacteerd drama over van babymoord verdachte non. Psychiater probeert de gecompliceerde zaak uit te zoeken. Regie was van Norman Jewison.

Duitsland 1
23.15 uur - Gray Lady Down - (1978-USA) Rampenfilm van David Greene. Onderzeeboot zinkt na botsing naar peilloze diepte. Zal de reddingsoperatie op tijd komen? Met Charlton Heston, Stacy Keach en David Carradine.

● *Scène uit de Amerikaanse dramafilm 'Your Ticket is No Longer Valid' met Jeanne Moreau. (RTL4 - 00.45 uur).*

RTL4
00.45 uur - Your Ticket is No Longer Valid - (1979-USA) Richard Harris en Jeanne Moreau in een drama van George Kaczender over zakenman met fikse tegenslag. Hoerenmadam moet hem helpen een eind aan zijn leven te maken.

Duitsland 2
01.40 uur - The Illegal Immigrant - (1985-HK) Illegale Chinese immigrant wordt opgepakt in New York. Vrij op borgtocht heeft hij de tijd een list te verzinnen. Met Ching Yung-Cho. Satirisch drama van Chang Wan-Ting.

Duitsland 2
03.15 uur - Poveri ma belli (1956-I) Komedie van Dino Risi over twee vrienden die op dezelfde mooie meid verliefd worden. Ze doen allebei erg hun best, maar ze kiest voor een derde man! Met Marisa Allasio en Maurizio Arena.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.04 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Leidsekade live. 20.04-6.00 Mega music dance experience.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Het zondagochtendconcert. Amsterdam Loeki Stardust Quartet. ca 12.35 Platenzaak. 14.00 Middagconcert. Muz. voor tenor en hamerklavier. 16.00 De Nederlandse musici. Het Nederlands Koper Quintet. 17.00 Het witte doek. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Het avondconcert. Lady Macbeth of Mtsensk, opera van Sjostakovitsj. Koor en ork. Metropolitan Opera New York o.l.v. James Conlon met sol. 23.00 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 X-Rum. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouwzijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen. 12.44 EO-Metterdaad. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.50 De Vrije Gedachte. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur. Presentatie: Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra, kerkelijke muziek. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De Beste Tien. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie jongerenmagazine. 15.40 Live Concert. 16.00 Hubert on the Air kwaliteitspop, rhythm & blues en soul. 17.05 Regionaal nieuws 17.05-18.00. Vrij Spel. Limburgs popmagazine. 18.00 (inter)nationale aktualiteiten. 19.00 Sport op Zaterdagavond.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofruhstuck (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten, 8.30 Presseschau) 9.05 Regionalnachrichten 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribune Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-08.00 RTL Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie 8.00 Nieuws 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws) 12.00 Nieuws 12.05 Pop-Report Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen 15.05 Cafe Carlton (16.00 nieuws) 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbar, voor kinderen) 20.00 Nieuws 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

GEMEENTE KERKRADE

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te **Kerkrade-West** zullen op vrijdag 13 januari 1995 om 15.00 uur in het Corneliushuis Heulsstraat 2 te Heerlerheide, gemeente Heerlen, in het openbaar ex artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN:

GEMEENTE HEERLEN:
Het woonhuis met erf, verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Pappersjans 37 te Heerlerheide, gemeente Heerlen, kadastraal bekend als gemeente Heerlen, sectie B, nummer 7471, groot 92 centiaren.

BEZICHTIGING:
In nader overleg met voornoemd notariskantoor.

AANVAARDING:
Gemeld registergoed is verhuurd in strijd met artikel 1230 van het Burgerlijk Wetboek (oud).

BETALING VAN DE KOOPPRIJS:
1 februari 1995.
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993.

SCHRIFTELIJKE BIEDINGEN:
Kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

NADERE INFORMATIES:
Ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade. Tel. 045-411945.

MAKELAARDIJ

TE KOOP

REGIO SITTARD

ELSLOO, Van Oldebarneveldtstraat S

Op uitst. stand. gel. goed onderh. roy. bungalow met c.v., souterrain, ruime garage en grote tuin met veel privacy. Perc. opp.: 1079 m2. Ind. o.a.: woonkr. met open haard en met zitkr. en open haard, mod. keuken met app., 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche. Aanv.: n.o.t.k.
Vraagprijs: f. 415.000,- k.k.

GELEEN, Holsterbeek S
Uitst. gel. halfvrijst. woonh. met kelder, zolder, garage en tuin. Ind. o.a.: ruime woonkr. met open haard, open keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2e toilet. Aanv.: spoedig.
Koopprijs: f 259.000,- k.k.

GELEEN, Rembrandtlaan S
Op uitst. loc. gel. goed onderh. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, en leuke besl. tuin. Perc. opp.: 436 m2. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, roy. keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. en zolder. Aanv.: n.o.t.k.
Koopprijs: f. 329.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg Noord S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., garage, kelder en grote tuin. Perc . opp.: 912 m2. Ind. o.a.: living ensuite (± 47 m2), keuken, 5 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: f 345.000,- k.k.

GELEEN, Stikkerstraat S
In perfecte staat en gunstig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., aanbouw, kelder, garage en besl. tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, mod. keuken met app., 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad, douche, v.w. en toilet, vliering. Aanv.: n.o.t.k.
Koopprijs: 257.000,- k.k.

PUTH, Einder Coolhoff S
Prachtig en rustig gel. landhuis met dubb. garage Ind.: o.a. ruim souterrain, ruime L-vorm. woonkr., luxe keuken, 4 slaapkrs, luxe badkr., div. bergzolders, hoog afw. niveau en mooi uitzicht aan de achterzijde. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: f. 595.000,- k.k.

SITTARD, Ehrensteinstraat S
Goed en rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport, zolder en tuin met veel privacy. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2e toilet. Aanv.: i.o.
Koopprijs: f 249.000,- k.k.

SITTARD, Leeuwerik S
Riant gel. halfvrijst. woonh. met c.v., serre, garage met bergr., 2 buitenbergingen en excl. aang. tuin. Perc. opp.: ± 800 m2. Ind. o.a.: woonkr., open keuken met app., 2 slaapkrs., badkr. met ligb., bidet, 2e toilet, vaste trap naar zolder met 3e slaapkr. Aanv.: direct.
Vraagprijs: f. 289.000,- k.k.

SUSTEREN, Handelsweg S
Op handelsterrein gel. zeer groot landh. met c.v., souterrain, inpandige garage met achtergel. hobby- c.q. praktijkruimte, zeer gesch. voor medische dienstverl., en tuin. Perc. opp.: 955 m2. Ind. o.a.: living, royl. woon-eetkeuken, 2e woonkr., 2e keuken, 9 slaapkrs., hobbykr, badkr., aparte doucheruimte. Aanv.: i.o.
Prijs op aanvraag.

SUSTEREN, Heidestraat S
Uitst. onderh. benedenwoning met c.v., kelder, garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., luxe keuken met app., 2 slaapkrs., badkr. met douche. Aanv.: n.o.t.k.
Koopprijs: f. 169.000,- k.k.

REGIO MAASTRICHT

HEERLEN, Pr. Beatrixstraat 17 M
Fraai gel. appartem. op benedenste woonlaag, woonkr.(28 m2), keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, balkon over geh. achterzijde. Aanv.: direkt.
Koopprijs: f 109.000,- k.k.

VALKENBURG, Nieuweweg M
Gr. halfvr. villa op ruim perceel van ca. 1000 m2, inh. + 1500 m3; voor div. doeleinden geschikt. Beg.gr: hal, salon, voorkr., keuken, div. bergingen, 1e en 2e verd. totaal 9 krs., 3 badkrs., toiletten, zolders en kelders. Moet gerenov. worden. Aanv.: direct.
Koopprijs: f 295.000,- k.k.

REGIO HEERLEN

BRUNSSUM, Bijvoet H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: entree, toilet, bergkast, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e verd.: vliezotrap naar bergzolder. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 225.000,- k.k.

BRUNSSUM, F. Bolstraat H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 318 m2). Ind.:ruime hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1e verd.: 4 slaapkrs, doucheruimte met douche en v.w. 2e verd.: zolder. Aanv.: medio 1995.
Prijs: f 225.000,- k.k.

EIJGELSHOVEN, Terheidenstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuken met eetbar, bijkeuken en buitenberging. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e verd.: vaste trap naar 3e slaap- c.q. hobbykr., c.v.-ruimte en bergruimte. Het pand verkeert in een prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 259.000,- k.k.

GULPEN, Dorpstraat H
Centr. gel. tussenw. met kelder, tevens geschikt voor div. comm. doeleinden. Ind. o.a.: Beg. gr.: 1 woonkr., keuken, 1 slaapkr. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr, vaste trap naar 2e verd.: 3 kamers. Aanv.: spoedig.
Prijs: f 159.000,- k.k.

HEERLEN, Kap. Ramakersstraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: Souterrain: 2 kelders. Beg. gr.: hal, toilet, Z-woonkr. met leistenen vloer en o.h.(45 m2), keuken met app., slaapkr., badkr. met ligb. 1e verd.: overloop, 4 ruime slaapkrs., toilet. 2e verd.: hobby/bergzolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: f. 209.000,- k.k.

HEERLEN, Rijnstraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: hal, toilet, Z-woonkr. met muurkast, keuken met app., garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar grote zolder. Het geheel verkeert in een prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Schandelerstraat H
Goed gel. woonh. met c.v., loods en dakterras. (perc. opp.: 242 m2). Ind.: entree, loods met koelcel. 1e verd.: woonkr. met open luxe keuken, bijkeuken, toilet, dakterras. 2e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 3e verd.: vliering. Aanv.: i.o.
Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Vergiliusstraat H
Prima gelegen woonh. met c.v., garage en binnenplaats. Ind.: hal, toilet, hobby/werkkr., berging. 1e verd.:woonkr. met balkon, keuken. 2e verd.: overloop, badkr., toilet, 3 slaapkrs. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 228.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat Noord H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 175.000,- k.k.

HOENSBROEK, Mgr. Nolensstraat H
Nabij centrum goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, keuken met app., woonkr. met o.h. 1e verd.: toilet, 2 slaapkrs. met dakterras, doucheruimte 2e verd.: 2 slaapkrs., hobbykr. 3e verd.: vliering. Aanv.: direct.
Koopprijs: f. 175.000,- k.k.

HOENSBROEK, Mgr. Feronlaan H
Goed gel. halfvr. woonh. met berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met schuifpui, keuken met app., bergkast, berging. Beg. gr. vloer is ged. v.v. plavuizenvloer. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.; vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 179.000,- k.k.

LANDGRAAF, Groenstraat H
Goed onderhouden halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., mod. keuken met app., serre met ged. overdekt terras. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet en bidet. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapkr. Het pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 315.000,- k.k.

LANDGRAAF, Hereweg H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Aanv.: direct.
Prijs: f. 175.000,- k.k.

LANDGRAAF, Kakertsweg H

Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp.: 793 m2). Ind.: provisiekelder, c.v.-kelder. Beg. gr.: ruime hal, living, keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: 4 slaapkrs., bdkr. met o.a. ligb., dubb. v.w. 2e verd.: vliering. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Verdere inf. op aanvraag.
Prijs: f. 465.000,- k.k.

OIRSBEEK, Prov. weg zuid H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m2). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuken, garage, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o.
Prijs:op aanvraag.

OIRSBEEK, Raadhuisstraat H
Prima gel. woonh. met c.v., grote garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met kachel, half open keuken, bijkeuken, waskeuken. 1e verd.: overloop, 3 ruime slaapkr., luxe badkr., 2e verd.: vaste trap naar grote zolder. Het pand is nagenoeg geheel gerenoveerd. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 245.000,- k.k.

VOERENDAAL-KUNRADE, Lambrechtstraat H

Prima gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapkr., c.v.-ruimte en bergruimte. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 275.000,- k.k.

VIJLEN, Camerig H
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met appartement, c.v. en tuin (perc. opp.: 1650 m2). Ind.: woonh.: sout.: prov.- c.v.- en hobbyruimte. Beg. gr.: ruime hal, living met o.h., luxe keuken, waskeuken, berging/garage, slaapkr., badkr. 1e verd.: 2 slaapkrs., moderne badkr. Ind.: appartement: entree, living met open keuken. 1e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w., toilet. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 550.000,- k.k.

WIJNANDSRADE, Mascherelstraat H
Goed gel. halfvr. split-level semi-bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, L-woonkr. met parketvloer, balkon, badkr. met ligb., 2 slaapkrs., keuken met app., tuinkr., berging, hobbykr. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: f. 289.000,- k.k.

NIEUWBOUW

BORN "HONDSBROEK" S
Ruijters Makelaardij is gestart met de verkoop van 6 prachtige vrijstaande geschakelde woningen op een uitstekende woonlokatie. In Born worden in het nieuwbouwplan "Hondsbroek" 6 vrijstaande vrije sectorwoningen met garage gebouwd. Woningen met een aparte architectuur en een karakteristieke verschijningsvorm. Deze degelijk gebouwde en goed afgewerkte woningen hebben o.m. een entreepartij, L-vorm. woonkamer, keuken, bijkeuken, garage, 3 slaapkamers, badkamer. De woningen worden volgens de bepalingen van het G.I.W. gebouwd. Ook aan de afwerking wordt veel aandacht besteed met o.a. meranti kozijnen, uitstekende isolatie etc.
Koopprijzen vanaf f. 227.000,- v.o.n.

HEERLEN, Verschuurstraat/Gebr. de Wittstraat H
Aan de Verschuurstraat/Gebr. de Wittstraat worden door aannemersbedrijf Jongen B.V. 9 woningen gebouwd, waarvan 6 sociale koopwoningen met de navolgende ind.: o.a. entree, woonkr., keuken, inpandige berging. 1e verd. 3 slkrs., badkr. met douche, en vliezotrap naar zolder.
Prijs: f 145.990,- v.o.n. Als mede 3 v.s. woningen met een éénmalige bijdrage en de navolgende indeling: o.a. entree, woonkr., keuken, garage. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr., met douche, en v.w., en een vaste trap naar de zolder.
Prijzen v.a. f 185.000,- v.o.n.

LANDGRAAF H
In de nieuwe woonwijk 'Parkheide' worden door aannemersbedrijf Riksen B.V. 11 ruime woningen gerealiseerd. Deze goed afgewerkte woningen bestaan uit: ruime living, keuken (tot ± 47 m2), garage, 3 slaapkrs, luxe badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet en verder een vaste trap naar de berg-/hobbyzolder. De tuinen van de woningen zijn op het zuiden gesitueerd.
Prijzen v.a. f 256.800,- v.o.n.

S = Ruijters Makelaardij B.V.
Rijksweg Zuid 35
6131 AL Sittard
Tel.: 046- 595151, Fax: 046-521384

M = Ruijters Makelaardij B.V.
Wycker Brugstraat 62
6221 ED Maastricht
Tel.: 043-218941, Fax: 043-250317

H = Ruijters Makelaardij B.V.
Geerstraat 11
6411 NM Heerlen
Tel.: 045-731111, Fax: 045-715760

Notaris mr. R.J.M.H. de Leeuw te Born,

zal op woensdag 4 januari 1995 om 15.00 uur in gemeenschapshuis Born, Prins Bisdomstraat 5, op verzoek van zijn opdrachtgever ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek, juncto artikel 57 F.W., in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:

WOONHUIS

met aanhorigheden, ondergrond en tuin, staande en gelegen te Oirsbeek (gemeente Schinnen), Putstraat 8, kadastraal bekend als gemeente Oirsbeek, sectie C, nummer 1795, groot negen aren en zeventig centiaren.

Aanvaarding:
Koper kan na betaling van de koopsom, eventueel met de grosse van de veilingakte ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.

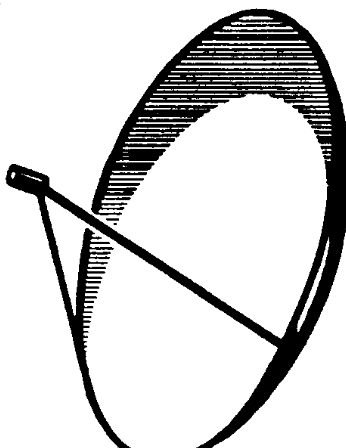
Betaling:
De koopsom dient te worden voldaan uiterlijk op 22 februari 1995.

Advertentiekosten, deurwaarderkosten, kosten van ontruiming, en -in geval van onderhandse executie, de procureurskosten en rentevergoeding vanaf de goedkeuring van de President van de Rechtbank- zijn voor rekening van de koper.

Bezichtiging in overleg met het notariskantoor. (Of datum met schuldenaar afspreken).

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993 (AVVE 1993), voorzover daarvan niet wordt afgeweken. (Afgeweken wordt van artikel 9 lid 2 AVVE). Belangstellenden kunnen tot uiterlijk 20 december 1994 middels een aan het notariskantoor gericht schrijven een bod op gemeld registergoed uitbrengen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij het notariskantoor de Leeuw, Kapelweg 48, 6121 JC Born, tel. 04498-51748 - fax: 04498-51734.

Nederland 1

RO/Ncrv/Avro
7.00 Tekst tv.
.00 Eucharistieviering. Vanuit de Abdijkerk te Grimbergen, België.
.00 Tekst tv.
1.59 Moslim varia. Magazine.
.29 Hindoes II.
.00 Streetcornerwurk.
.30 Nieuws voor doven.
.37 Tekst tv.
.55 Nieuws voor doven.
.02 NCRV op zondag. Met om:
.02 (TT) Voor het nageslacht. Afl. 4: Geloven in de Bijlmer.
.43 Gospel rock. Afl. 4: Nina Åstrøm, Finse zangeres.
.58 Nota bene. Een overzicht van levensbeschouwelijke activiteiten in Nederland. Afl. 9.
7.03 C-majeur. Te Deum opus 22 van Berlioz, uitgevoerd door Jose Carreras, diverse koren en de Wiener Philharmoniker.
.58 Hap. Panel test een produkt uit de schappen van de supermarkt.
.11 Kookgek. Culinair magazine.
.25 Socutera. Vier uur heenen vier uur terug, film van de Stichting AMREF/Vliegende Dokters Nederland.
.35 (TT) Studio Sport.
.00 (TT) Journaal.
.15 Ook dat nog. Satirisch consumentenmagazine.
.07 Brandpunt. Actualiteiten.
.48 (TT) Zonder ernst. Nederlandse comedyserie.
Jet weet niet dat Frederieke en Klaartje verliefd zijn, en denkt dat ze zo geheimzinnig doen vanwege haar verjaardag. Afl.: Jarige Jet.
.18 Arena. Serie debatten over maatschappelijke en levensbeschouwelijke vraagstukken. Vandaag: Zondagsrust?
.57 KRO Detectives: Ruth Rendell-mysterie: The strawberry tree. Engelse misdaadserie. Afl. 1.
.48 Nachtgedachten: Ontmoetingen. Verhalen voor de advent, gebaseerd op sprookjes van Godfried Bomans. Vandaag: De muzikant en de rentenier.
.56-00.01 Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica
10.30 Aquarelleren. Afl.: Dieren.
11.00 Spaans voor beginners. Como dice. Afl. 1.
11.30 TV Sport. Sportmagazine.
12.00 Journaal.
12.10-13.30 TV Sport. Vervolg.
14.25 (TT) Staatsbezoek aan Jordanië. Verslag van het staatsbezoek dat Koningin Beatrix en Prins Claus van 6 tot 8 december brachten aan Jordanië.
15.00 Tennis. Beelden van de finale van het Grand-Slam-toernooi in München.
17.50 Overgewicht te lijf. Informatie.
18.00 Journaal.
18.10 ARBO, een praktische aanpak. Informatie.
18.15 Sportblessures buitenspel. Afl. 2.
18.45 Amerikaans - Engels voor beginners. Family Album. Afl. 6.
19.15 Informatie voorjaar 1995.
19.45 In de wetenschap. Afl.: Het witte goud.
20.00 Marco Borsato: Dromen zijn bedrog. Special rond de zanger Marco Borsato.
20.30 Lucky lotto informatief. Maandelijks magazine met informatie over de goede doelen die gesteund worden door de Lotto.
21.00 TROS Aktua in bedrijf. Serie portretten van Nederlandse bedrijfstakken.
Afl.: De kerstpiek. Een kijkje bij de meest uiteenlopende bedrijven die het rond kerstmis extra druk hebben.
Presentatie: Tineke Verburg, Ed Nijpels en Martijn Krabbé.
21.35 (TT) Postcode jackpot. Spelprogramma rond de Postcode-loterij. Presentatie: Martijn Krabbé.
22.15 (TT) Studio sport. Sportprogramma met de Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.
23.05 Nederlandse kunst vanaf 1900. Afl.: Terug naar het gematigd Modernisme (1923).
23.35 Journaal.
23.40-23.45 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 3

Vpro/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Villa Achterwerk. Met om:
09.00 Ot en Bilotte. Kleuterprogram.
09.25 Madelief - Met de poppen gooien. Afl. 11: Verhuizen.
09.40 Purno de Purno. Animatieserie. Afl. 6: Stage crazy.
09.50 Doldwazen en druiloren. Zweedse jeugdserie. Afl. 5. Herh.
10.20 Op naar de top?! 6-delige documentaireserie. Afl. 5.
10.40 Rembo en Rembo op herhaling. Jeugdprogramma. Herh.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Discussie.
12.50 Binnenland. Multicultureel magazine.
13.30 Telelens. Serie portretten. Vandaag: Mahmoud S. Rabbani.
14.15 Een stukje paradijs. Turkse speelfilm van Muammer Özer.
15.47 Tante Fatme. Programma, opgenomen op de Beverwijkse Bazaar.
16.00-16.47 Matinee. Klassieke muziek. Vandaag: Voorspel tot de opera Jolanta en Suite nr. 3 in G van Tsjaikovsky. Herh.
17.00 De plantage. Interviews en discussies over kunst en cultuur.
17.55 Open deur tv. Programma waarin kijker zich kan laten bekijken.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogramma. Afl.: Groeien.
18.30 Bottom. Engelse comedyserie.
19.04 Noorderlicht. Wetenschappelijk magazine.
19.29 Loladamusica. Popprogram. Vandaag: 46 Hours of rock 'n' roll.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Lopende zaken. Actualiteiten.
20.47 Absolutely fabulous. Engelse comedyserie.
21.22 Mondriaans nalatenschap. Documentaire waarin vijf hedendaagse kunstenaars hun waardering praten over de Nederlandse schilder Pieter Mondriaan.
22.18 Alvast Jiskefet. Sketches.
22.28-23.53 VPRO-cinema: I grandi magazzini. Ital. speelfilm uit 1939.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids cartoon express. Kinderprogramma.
11.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
14.25 Apple dumpling gang. Amerikaanse Disney-western uit 1975 van Norman Tokar.
Met Bill Bixby, Susan Clark, Don Knotts, Tim Conway, David Wayne e.a.
Drie wezen vinden een goudklompje en plotseling is iedereen in hen geïnteresseerd. Elke loslopende schurk in de wijde omgeving doet een poging het goudklompje te stelen. Zo ook de twee sufferds Ogelvie en Tucker, die vanwege hun grote gokschulden wel wat geld kunnen gebruiken.
16.05 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Gezond & wel. Magazine.
17.30 Koken met sterren. Kooktalkshow.
18.00 Zes uur nieuws & weer.
18.10 Film & videonieuws.
18.40 Hotel. Amerikaanse serie.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Full house. Amerikaanse comedy.
'Is it True about Stephanie?'.
20.15 Baywatch. Amerikaanse serie. 'Coronado Del Soul' (1).
De Baywatchploeg neemt voor een week zijn intrek in het hotel Del Coronado in San Diego. Matt en Summer worden achtervolgd door spoken uit het verleden, C.J. raakt zeer gehecht aan een dolfijn in Sea World en Mitch raakt in de problemen wanneer hij met zijn broer Buzz een zeiltochtje maakt.
21.10 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
21.50 U bent aan de beurt. Talkshow.
22.45 Diagnosis murder. Amerikaanse detectiveserie. 'Guardian Angel'.
23.30 Nieuws en weer.
23.45 Tropical heat. Amerikaanse serie. Herh.
00.40 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.25 Nachtprogramma.

RTL5

15.40 Concert: INXS - Live baby live - Wembley stadium '91. Registratie.
17.15 Beavis & Butt-Head. Amerikaanse cartoon.
17.40 Snowmagazine. Informatief wintersportprogramma.
18.10 Sport: Engels voetbal.
18.40 McCloud: Park avenue pirates. Amerikaanse tv-filmcyclus.
20.15 Sisters. Amerikaanse dramaserie.
21.05 Hearts afire. Amerikaanse romantische comedyserie.
21.30 CIA: Verborgen verleiders. Documentaireserie.
22.30 Nieuwsflits.
22.35 I.S.C.H.A. Talkshow. Gast: de Vlaamse schrijver Hugo Claus.
23.35 Dream on. Amerikaanse comedy.
00.05 As the world turns. Amerikaanse serie. Herh.
00.50 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.20 Nachtprogramma.

● *Hugo Claus (foto) praat met Ischa ongetwijfeld over zijn nieuwste boek 'Belladonna', dat met gemengde gevoelens is ontvangen. (RTL5 - 22.35 uur).*

RTBF/La Une

00.00 Journée de l'enfant à la télévision et à la radio. **10.00** Protestantse kerkdienst. **11.00** Shéma Israël. **11.30** La pensée et les hommes. **12.00** Mise au point. **12.55** Weer. **13.00** Nieuws. **13.40** Match 1. **14.40** La révolte des enfants. Komedie. **16.20** Uria, l'enfant de la riviére. **17.20** Charlie's angels. **18.15** Autovision. **18.45** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.05** Tour de chance. **21.10** De wereld van Ludovic. Tv-film. **22.50** Intérieur nuit. **23.50** Nieuws. **00.00** Shéma Israël.

SPORTS 21

16.04 Basketbal. **17.30** Sindbad. **18.01** Mise au point. **18.57** Ici Bla-Bla spécial. **19.27** Paardenkoersen. **19.30** Zie La Une. **19.59** Weerbericht. **20.02** Le fugitif. **20.53** Sport derniére. **21.13** Paardenkoersen. **21.16** Week-end sportif. **21.54** Handbal. **22.21** Nieuws. **22.44-23.16** Sport derniére.

TV 5

06.00 Magazine olympique. **06.30** Terre de foot. Herh. **07.30** Nieuws. **07.35** Cursus Frans. **08.00** Nieuws. **08.03** Canadees nieuws. **08.30** Nieuws. **08.35** Bibi et ses amis. **10.00** Faîtes vos gammes. **10.30** Planéte musique. **10.30** Musicale. **11.25** Scarlatti. **12.00** Nieuws. **12.05** Référence. **12.40** Internationaal weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. **13.45** Le jardin des bêtes. **14.45** Faut pas rêver. Herh. **15.45** Autovision. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. **17.45** Bon weekend. **18.15** Correspondance. **18.30** Nieuws. **19.00** 30 millions d'amis. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Sept sur sept. **20.55** La météo des cinq contintents. **21.00** Nieuws. **21.40** Cinéma: L'horloger de Saint-Paul. Speelfilm. **23.25** Bas les masques. **00.35** Nieuws. **01.00** L'heure de vérité. **01.55** Face à la presse. **02.35** Référence. Herh. **02.25** Envoyé spécial. Herh. **04.30** Planéte musique. Herh.

RAI UNO

06.00 Euronews. **06.45** Il mondo di quark. **07.30** Aspetta la banda. **08.00** L'albero azzuro. **08.30** La banda dello Zecchino: Speciale Autunno. **10.00** Linea verde: Orizzonti. **10.55** Eucharistieviering. **11.55** Parola et vita: le notizie. **12.15** In diretta dalla natura. **13.30** Nieuws. **14.00** Domenica in. **18.00** Nieuws. **18.10** 90' minuto. **18.40** Domenica in. Vervolg. **20.00** Nieuws. **20.40** Italiana Restaurante. **22.40** La domenica sportiva. **23.30** Nieuws. **23.35** La domenica sportiva. Vervolg. **00.10** Nieuws. **00.20** TGR Mediterrannee. **00.50** Nachtprogrammering.

BBC 1

08.25 The man from UNCLE. Herh. **09.15** Breakfast with Frost. **10.15** Great expectations: worship for Advent. **11.00** See hear! **11.30** Cursus Frans. **11.45** Unforgettable. Herh. **12.00** The 11th hour. Vrijetijdsmagazine. **13.00** CountryFile. **13.25** Weekweerbericht. **13.30** Nieuws. Aansl.: On the record. **14.30** The young Indiana Jones chronicles. **15.15** EastEnders. Herh. **16.35** Martin Chuzzlewit. Herh. **17.30** The bookworm. **18.00** Lifeline. **18.10** The clothes show. Modemagazine. **18.35** Just William. **19.05** Nieuws. **19.25** Songs of praise. Religieus muziekprogramma. **20.00** Sports review of the year 1994. **21.55** Nieuws. **22.10** Wimbledon poisoner. tv-film. **23.35** Everyman. Reportageserie. **00.15** Positive ID. Amer. thriller.

01.45 The sky at night. Astronomisch magazine. **02.05** Weerbericht.

BBC 2

08.30 Blinky Bill. Herh. **08.55** Wishing. **09.05** Playdays. Herh. **09.25** Moomin. Herh. **09.50** The busy world of Richard Scarry. **10.15** The legend of Prince Valiant. Herh. **10.35** Stone protectors. **11.00** TimeBusters **11.25** Grange Hill. **11.50** The Boot Street Band. Herh. **12.15** Artrageous. Herh. **12.45** The O-Zone. Herh. **13.00** Quantum leap. Herh. **13.45** Snowy River - The McGregor Saga. **14.30** Regionale programma's. **15.00** Wildlife classics. Herh. **15.50** The big circus. Amer. speelfilm. **17.35** Ski Sunday. **18.10** Rugby special. **19.10** The natural world. **20.00** The money programme. **20.40** Video nation weekly. **21.00** From A to B - Tales of modern motoring. Herh. **21.50** Human rights, human wrongs. **22.00** Timewatch. Historische documentaires. **22.50** The fabulous Baker Boys. Amer. speelfilm. **00.40-02.25** Stones for Ibarra. Speelfilm.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Skiën. Afdaling dames. **10.00** Skiën. Reuzenslalom heren. **11.30** Boksen. **12.30** Skiën. Reuzenslalom heren. **14.00** Schaatsen. Noorwegen. **17.15** Schansspringen. Slovenië. **18.15** Biathlon. **19.00** Skiën. Cross-country. **19.30** Skiën. Wereldbeker vanuit Lake Louise (Canada): Super-G dames. **20.30** Skiën. Italië. **21.00** Schansspringen. Slovenië. **22.00** Braziliaans voetbal. **00.00-01.30** Boksen.

NBC

05.30 UK Today. **06.00** International business view. **06.30** UK Today. **07.00** Strictly business. **07.30** Weekly business. **08.00** ITN World news. **08.30** International business view. **09.00** Weekly business. **09.30** Strictly business. **10.00** Holiday destinations. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** Ushuaia. **13.00** Dreams of flight. **14.00** Today. **14.58** ITN World news headlines. **15.00** Meet the press. **15.58** ITN World news. **16.00** The McLaughlin Group. **16.30** Weekly business. **16.58** ITN World news. **17.00** Sport on NBC. **18.00** Horses in action. **18.30** Pro superbikes. **19.00** ITN World news. **19.30** Holiday destinations. **20.00** Videofashion! **20.30** Frontal. **21.30** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** Sport on NBC. **23.00** Ski perfect. **23.30** Sport on NBC. **00.30** NBC Nightly news. **01.00** Frontal. **02.00** The McLaughlin Group. **02.30** Executive lifestyles. **03.00** The best of Rivera live. **04.00** Dateline. **05.00** Equal time.

MTV

08.00 MTV's Madonna weekend. **10.00** In search of Madonna. **10.30** News: Weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20 countdown. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** Bedtime with Madonna. **15.00** A body of work. **16.30** The pulse. **17.30** News: Weekend edition. **18.00** The real world 3. **18.30** US Top 20 video countdown. **20.30** The Brothers Grunt. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. **23.30** Headbangers ball. **02.00** Hugo. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. 06.30 Global view. **07.30** Moneyweek. **08.30** On the menu. **09.30** Science and technology. **10.30** Style. **11.00** World report. **12.30** World business this week. **13.30** Inside business. **14.30** Earth matters. **15.00** Larry King weekend. **16.30** Futurewatch. **17.30** Global view. **18.30** Travel guide. **19.30** Diplomatic licence. **20.00** Moneyweek. **20.30** Global view. **21.00** World report. **23.00** CNN's late edition. **00.00** The world today. **00.30** Onbekend. **01.30** Managing. **02.00** Prime news. **03.00** CNN Presents ... Special reports. **05.30** Showbizz this week.

Duitsland 1

.25 Maxi und Mini. Afl. 11.
.55 Sesamstrasse. Kinderprogram.
.25 Disney Club. Kindermagazine.
.50 Künstler für EINE WELT.
0.00 Musikstreifzüge: Liebe, Tod und Leidenschaft. Vandaag: Katia Kabanova, opera van Janacek.
.30 Tagesschau.
.33 Sonntagsmagazin. Cultureel.
1.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Educatief kinderprogramma.
2.00 Presseclub.
2.45 Tagesschau.
3.20 Blinky Bill. Afl. 14.
3.45 Moskito - nichts sticht besser. Thema: Ost - West.
4.30 Kopfball. Magazine.
5.00 Tagesschau.
5.05 The adventures of Robin Hood. Amer. speelfilm uit 1938.
.45 Immer wieder sonntags. Speciale uitzending t.g.v. de 300ste aflevering van Tatort.
7.00 ARD-Ratgeber: Recht. Tips.
.30 Gefühls-Karussell. Reportage waarin nagegaan wordt hoe tegenwoordig binnen het gezin omgegaan wordt met thema's als seksualiteit, voorbehoedmiddelen, zwangerschap en aids.
.00 Tagesschau.
.05 'Maria durch ein Dornwald ging'. Adventsliederen.
.10 Sportschau.
.40 (TT) Lindenstrasse. Afl. 471.
9.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van winnaars van ARD tv-loterij.
9.10 Weltspiegel. Reportages.
.50 Sportschau-Telegramm.
.00 (TT) Tagesschau.
.15 (TT) Tatort. Misdaadserie.
.44 Tagesthemen-Telegramm.
.45 Kulturreport.
.15 Tagesthemen.
.30 ZAK. Weekoverzicht.
.00 Trip nach Tunis. Tv-film.
.40 Chronik der Wende. Documentaireserie. Afl.: 12. Dezember '89.
.55 Tagesschau.
.05 Günstling einer Königin (The private lives of Elizabeth and Essex). Amerikaanse speelfilm uit 1939.
2.45-02.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Kunst in ostdeutschen Museen. Afl.: Anonymus: Anbetung der Könige.

Duitsland 2

07.15 Poppenseries.
08.05 Ein Fall für TKKG. Jeugdserie.
08.30 Guck' mal, wie ich wachse.
08.40 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Katholischer Gottesdienst.
10.15 Neue Abenteuer mit Black Beauty. Jeugdserie. Afl.: Der Unfall.
10.35 Achterbahn. Afl.: Der Andere.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Talkshow.
12.00 ZDF-Wintergarten. Met o.a. Matthias Reim en Dje Flippers.
13.30 ZDF Sport extra. Met skiën: Wereldbeker-reuzenslalom.
14.15 heute.
14.17 blickpunkt. Magazine.
14.45 Damals. Oude weekjournaals.
15.00 Treffpunkt Natur. Vandaag over de opvoeding van jonge dieren.
15.30 mach mit. Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung.
15.35 Dezembertraüme. Afl. 2.
15.55 ZDF Sport extra. Met WK formatie Latijns-Amerikaanse dansen.
16.55 Adventslieder aus Schweden.
17.05 heute.
16.10 Die Sport-Reportage. Met o.a. Voetbal: 2e Bundesliga en een portret van EK-tegenstander Moldavië; Handbal: Essen - Kiel; Skispringen: Wereldbeker; Kunstrijden op de schaats: 50 jaar ijsrevue; Boksen: EK-gevecht Rocchigiani - Seillier.
18.15 ML Mona Lisa. Magazine.
19.00 heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Actualiteiten.
19.30 (TT) Sphinx - Geheimnisse der Geschichte. Afl.: Die Jagd nach dem Bernsteinzimmer.
20.15 Das beste aus Voll erwischt. Compilatie van dit programma met de verborgen camera.
21.45 heute.
21.55 Sport am Sonntag.
22.00 Top-Spione. Documentaireserie. Afl. 6: Der Doppelagent.
22.55 Der Verführer. Reportage over de totstandkoming van de Duitse speelfilm Mario und der Zauberer, naar het verhaal van Thomas Mann.
23.40 heute.
23.45 Die Dämonen (Les possédes). Franse speelfilm uit 1987.
01.35-03.15 Brasilianische Rhapsodie (Os bandeirantes). Frans-Italiaanse speelfilm uit 1960.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus economie en maatschappijleer. **09.15** Telekolleg Aktuell. **09.45** Cursus Engels voor gevorderden. **10.15** Bremer Gesundheitswerkstatt. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Hobbythek: Nussiges Weihnachtsgebäck. Magazine. **12.30** Streifzüge. Serie reportages. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Magazin. **13.30** WDR-Treff. Praatprogr. **14.15** Chronik der Wende. Afl.: 11. Dezember 1989. **14.30** Das war's - diese Woche. **15.00** Portret van Herbert Feuerstein: schrijver, journalist, redacteur en tv-maker. **15.30** Bend of the river. Amer. speelfilm uit 1951. **17.00** Die Deutsche Schlagerparade. **17.45** Dinosaurs. Amer. comedyserie. Aansl.: Vorschau Dinos. Aansl.: Käpt'n Blaubär. **18.15** Im Reich der Landkrabben. Natuurreportage. **18.45** WDR aktuell. **18.50** Sport im Westen. **19.10** Aktuelle Stunde. **19.45** (TT) Durch die Mongolei. **20.15** Topaz. Engelse speelfilm uit 1969 van Alfred Hitchcock. **22.15** WDR aktuell. **22.20** Sport aus dem Rheinland und Westfalen. **22.30** Documentaire over de geschiedenis van de langspeelplaat. **00.00-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00** Cursussen economie en maatschappijleer. **09.00** Telekolleg aktuell. **09.30** Babylon - spricht viele Sprachen. **10.30** Wortwechsel. **11.15** Tele-Akademie. **12.00** Auf dem Weg nach oben. Dubbelportret. **13.00** Sie 67: Portret van de Parijse nachtclub-eigenaresse. **13.45** Käpt'n Blaubär Club. **14.45** Elvis Presley-cyclus: Harum Scarum. Amer. speelfilm uit 1965. **16.10** Fängt ja gut an. **16.55** Nautilus. Afl. 5. **17.40** Kennen wir uns? Spelprogr. **18.10** Die Deutsche Schlagerparade. **18.55** Treffpunkt. **19.30** Die Fallers - eine Schwarzwaldfamilie. Afl. 12. **20.00** Tagesschau. **20.15** Inseln: Elba. Documentaire. **21.00** Das dritte Leben. Serie. **21.45** Flutlicht. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. Serie. **23.30** Nautilus. Afl. 5. **00.15** Schlussnachrichten. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.35 Scooby Doo. Herh. **06.05** Winspector. Herh. **06.30** Hanna Barbera Party. **06.55** Disney & Co. Herh. **08.30** Tom & Jerry Kids. Herh. **08.55** Ironman. Herh. **09.20** Tales from the cryptkeeper. **09.50** Guten Morgen Sonntag. **09.55** Team Disney. **10.25** Geniestreiche. Aansl.: The secret of Lost Creek. **10.40** Splatterdome. **10.55** Bubbles. Aansl.: Bonkers. **11.25** Quiz. **11.30** Quantum leap. Herh. **12.30** Quantum leap. Herh. **13.20** Major Dad. **13.50** Major Dad. **14.20** Phenom. Comedyserie. **14.50** Disney-Reportage. **17.05** Il soldato di ventura / La grande bagarre. Komedie. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.10** Rudis Urlaubsshow. **20.15** Tierärztin Christine. Duitse speelfilm. Herh. **22.10** Spiegel TV. **23.00** Prime Time - Spätausgabe. **23.20** Playboy Late Night. Herh. **00.20** Kanal 4 - Dokumentation. **00.55** Kojak. **01.50** Murder, she wrote. **02.50** Ilona Christen. Herh. **03.50** Hans Meiser. Herh. **04.50** Explosiv - Das Magazin. Herh.

SAT 1

05.45 Klipp-klapp. Herh. **06.20** Grisu, der kleine Drache. Herh. **06.35** Peter Pan und die Piraten. Herh. **07.05** Silverhawks - Die Retter des Universums. Herh. **07.30** Conan the adventurer. Herh. **07.55** Eselsohr und Teufelsschwanz. **08.05** Die Astro-Dinos. **08.35** James Bond, jr. Herh. **09.05** Halfway across the galaxy and turn left. **09.35** Tarzan. **10.05** Zorro. **10.30** Games World. **11.00** Super!!! **12.00** alSo. **13.00** The adventures of the black stallion. **13.30** Pony soldier. Amer. western. **15.00** Live ran - SAT.1-Tennis. Grand Slam-toernooi van München, finale. **18.15** Glücksrad. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.15** Ranissimo - Sat.1-Fussball-Show. **20.15** Manta - Der Film. Duitse komedie. Aansl.: TopNEWS. **22.10** Talk im Turm. **23.30** 24 Stunden. **00.00** So gesehen. **00.05** Racconta. Erotische speelfilm. **01.45** Der rote Reiter. Amer. western. Herh. **03.10** Manta - Der Film. Herh. **04.40** Tarzan. Herh. Aansl.: Rrogramma-overzicht. **05.05** Zorro. Herh.

België/TV 1

09.00 Samson.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de St.-Servaasparochie in Grimbergen.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine.
12.30 Sportmiddag.
13.00 How are the kids? / Comment vont les enfants? 6 korte films over kinderen waarvan de fundamentele rechten niet gewaarborgd zijn: Boy, Oca, Lïouba, Hassane, Carmelo en L'enfance de l'art.
14.00 Sign of four. Tekenfilm.
15.00 Life in the freezer. 6-delige Engelse documentaireserie over de Zuidpool. Over de lente op de subAntarctische eilanden. Afl. 2: The ice retreats.
15.30 De weg. Nederlandse serie.
16.30 De paradijsvogels. Serie.
17.15 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma.
18.00 Journaal.
18.10 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma. Vervolg.
18.30 Niveau 4: Onder dak. Woonmagazine.
18.55 Het Park. Serie.
19.29 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Gisteren gekeken? Amusementsprogramma.
20.45 Het verdriet van België. Serie.
21.45 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.15 Sportweekend.
22.45 Journaal.

België/TV 2

13.30 Sport extra: Biljarten. Wereldbeker in Gent, met een samenvatting en vanaf 14.30 een live verslag.
18.00 Tik tak. Afl. 345.
18.05 Robbedoes. Tekenfilmserie.
18.30 Sleutel. Actualiteitenmagazine voor de jeugd.
18.55 Viaje al Espanol. Cursus Spaans. Afl. 8 en 9.
19.30 Journaal en sport.
20.00 De keuze van Dekeyser. Serie documentaires.
21.00 Programma van de KTRO.
22.00-22.30 Couleur locale. Multicultureel magazine met reportages.

RTL4
14.25 uur - The Apple Dumpling Gang - (1977-USA) Jeugdwestern van Norman Tokar. Drie weeskinderen vinden een grote goudklomp. Helaas willen allerlei boze meneren die klomp van hen stelen. Met Bill Bixby en Don Knotts.

RTL Television
14.25 uur - Never Cry Wolf - (1983-USA) Avonturenfilm met Brian Dennehy, gebaseerd op het boek van Farley Mowat. Boswachter in Canada beleeft van alles in de mooie natuur. Waar gebeurd. Regie was in handen van Carroll Ballard.

Duitsland 1
15.05 uur - The Adventures of Robin Hood - (1938-USA) Lekkere ouderwetse avonturenfilm met Olivia de Havilland en Errol Flynn. Robin Hood ontfermt zich over wulpse Marian maar moet er ook met de degen tegenaan.

● *De aantrekkelijke lady Mary Ann (Olivia de Havilland) heeft in de Amerikaanse avonturenfilm 'The Adventures of Robin Hood' haar hart verloren aan de moedige Robin Hood (Errol Flynn). (Duitsland 1 - 15.05 uur).*

RTL Television
17.05 uur - Il soldato di ventura/ La grande bagarre - (1975-I/F) Komische avonturenfilm met Bud Spencer. Soldaten worden belegerd en verhongeren half. Ze moeten door het cordon heenbreken.
Regie: Pasquale F. Campanile.

RTL Television
20.15 uur - Tierärztin Christine - (1993-D) Vrouwelijke dierenarts moet kiezen tussen praktijk en vader, als de laatste een ernstige hartaanval krijgt. Drama van Otto W. Retzer met Uschi Glass en Ernest Borgnine.

Duitsland 3 West
20.15 uur - Topaz - (1969-GB) Late Hitchcock waarin hoge KGB-agent overloopt en complot ('Topaz') aan het licht brengt. Gebaseerd op een waar gebeurde affaire. Met Frederick Stafford, John Forsythe en Karin Dorr.

Nederland 3
22.28 uur - I grandi magazzini - (1939-I) In zwart/wit gedraaide komedie van Mario Camerini over jonge bediende die in warenhuis de aandacht van meerdere vrouwelijke personeelsleden trekt. Met Vittorio de Sica en Assia Noris.

Duitsland 2
23.45 uur - Les possédés - (1987-F) Isabelle Hupert en Jutta Lamp in een historisch drama van Andrezj Wajda, naar een boek van Dostojewski. Jonge revolutionairen (Rusland, 1890) hebben het vooral druk met elkaar.

Duitsland 1
01.05 uur - The Private Lives of Elizabeth and Essex - (1939-USA) Mooi historisch drama van Michael Curtiz over liefde en kuiperijen aan het Engelse hof rond 1600. Met Bette Davis, Olivia de Havilland en Errol Flynn.

Duitsland 2
01.35 uur - Os bandeirantes - (1960-F/I) Diamantzoeker wordt in Latijns-Amerika door zijn maat bedrogen. Op zoek naar wraak leert hij echter veel moois over het leven. Drama van Marcel Camus met Raymond Loyer.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Avro's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO aan de Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall; 13.04 Ischa Meijer presenteert: 't Was me het weekje wel. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. Zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Tros 3 draai. 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somertijd. 15.04 Tros Wereldhits. 19.04 Tros Dancetrax. 21.04 De CD show. 22.04 Poster. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Vacuüm. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.50 Het ochtendconcert. I. Radio Symf. Ork. met viool; 12.05 II. Raphael Kwartet. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Residentie Ork. (In de pauze: Praten over muziek) 16.00 De Nederlanden. Muz. voor viool en piano. 17.00 Symposion, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-1.00 VPRO Jazz op Vier.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00, 20.00 en 23.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00).
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, verzoekplatenprogramma. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt live vanaf de Perroen (Vrijthof in Maastricht). 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport. Nabeschouwingen en uitslagen van de sport op zaterdag. Aansluitend rechtstreekse reportages van o.m. het betaald- en amateurvoetbal, zaalhandbal en wielrennen. Verder commentaren, uitslagen van regionale en (inter)nationale sport..

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De préhistorie met Guy de Pré. 11.00 Zondzg Zonder. De hele dag aandacht voor de activiteiten van de autoloze zondag. Presentatie: Jeroen van Haelen en Ro Burms (13.00 nieuws). 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma van Luc Verschueren. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma voor de zondagavond met Christel van Dijck (22.00 nieuws) 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche) 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

RTL Radio
10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late rock. 00.00-10.00 Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut' und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten. Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

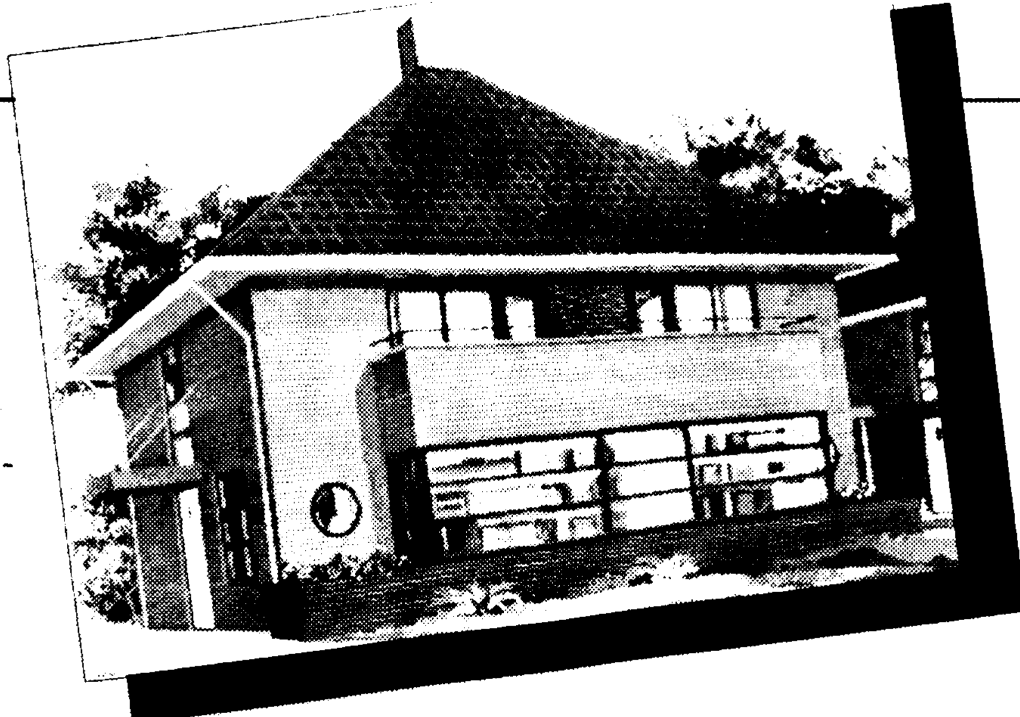
Landgraaf-Parkheide

Luxe royale vrije sector woningen in dit nieuwe sfeervolle woonplan te Ubach over Worms

Bezoek de informatieavond op woensdag 14 december en maandag 19 december a.s. van 18.00 - 21.00 uur op ons kantooradres: Heerlenseweg 22 Landgraaf.

Aan de Vleetkamp te Landgraaf realiseren wij, in samenwerking met **Aannemersbedrijf Jongen bv**, 2 vrijstaande en 8 halfvrijstaande herenhuizen met garage.
Deze prachtige woningen kenmerken zich door een hoog afwerkingsniveau en uitstekende isolatie.
Ind.: Ruime woonkamer, keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad , vaste wastafel en 2e toilet, vaste trap naar zolder.
"Inruil" van uw huidige woning is mogelijk.
Prijzen vanaf f. 235.860,- v.o.n.

In samenwerking met **de Zondag Bouwgroep** realiseren wij aan de Gravenweg, 12 stijlvolle twee-onder-één-kap herenhuizen met garage, in een stijlvolle architectuur, hoog afwerkingsniveau (o.a. dubbele beglazing en uitstekende isolatie) en zeer ruime gebruiksmogelijkheden.
Ind.: Ruime woonkamer, keuken, 3 slaapkamers., badkamer met o.a. **ligbad**, vaste wastafel en 2e toilet, vaste trap naar zolder met hobbywerkruimte.
"Inruil" van uw huidige woning is mogelijk.
Prijzen vanaf f. 247.300,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

Pickée
makelaardij bv

Bij een hypotheek kijkt u eerst naar het rentepercentage. Toch is dit maar één van de vele aspecten van een hypotheek.

Rente vanaf
6,2%
Eff. rente 6,5% p.j.

De keus van de juiste hypotheekvorm en de bijbehorende voorwaarden zijn net zo belangrijk.

Bovendien moet een hypotheek niet alleen nu goed bij u passen, maar ook in de toekomst.

Zoekt u zo'n hypotheek? Neem dan contact op met onze hypotheekadviseur.

Rabobank. Aangenaam.

GEMEENTE HEERLEN

Notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen
is voornemens om op dinsdag 7 februari 1995 des namiddags om 15.00 uur in café Hermans, Schaesbergerweg 138 te Heerlen in het openbaar te verkopen krachtens artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek bij opbod en afslag in één zitting:

Het woonhuis met bedrijfsruimten, ondergrond en erf,

gelegen te 6415 VJ Heerlen, Limburgiastraat 45, kadastraal bekend als gemeente Heerlen, sectie M nummer 599, groot 2.15 are.

Het object bevindt zich thans nog in staat van onvoltooide verbouwing. Na voltooide verbouwing zal de **indeling** van het betreffende object als volgt zijn:
Kelder: provisiekelder;
Begane grond: entree/hal, toilet, winkelruimte, werkplaats en c.v.-ruimte;
Eerste verdieping: woonkamer met open haard, keuken, badkamer met toilet;
Tweede verdieping: 2 slaapkamers en zolder.

Aanvaarding: het pand kan aanvaard worden na betaling van de koopprijs.
Betaling van de koopprijs: uiterlijk 17 maart 1995.

Bezichtiging:
vrijdag 20 januari 1995 van 16.00-17.00 uur, en
vrijdag 27 januari 1995 van 16.00-17.00 uur.

De veiling wordt gehouden conform de Algemene Veilingvoorwaarden voor executieveilingen 1993.

Uiterlijk tot maandag 23 januari 1995 17.00 uur kan schriftelijk een onderhands bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Muijters voornoemd.
De koper dient zich op de veiling te legitimeren.

Zowel de onderhandse bieder als de veilingkoper dienen een schriftelijke verklaring van de bank over te leggen, waaruit hun financiële gegoedheid blijkt.

Inlichtingen: ten notariskantore, Akerstraat 71 te Heerlen, tel. 045-719777.

TE HUUR

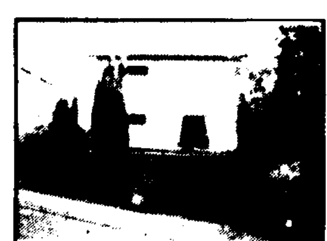
CAFÉ met woning te SUSTEREN

Het betreft een café dat voldoet aan alle eisen, bezocht wordt door een gevarieerde klantenkring én lokaal biedt aan diverse verenigingen.

De enthousiaste horeca-onderne(e)m(st)er die beschikt over enige eigen middelen en de vereiste vestigingsdiploma's kan voor nadere informatie schrijven onder

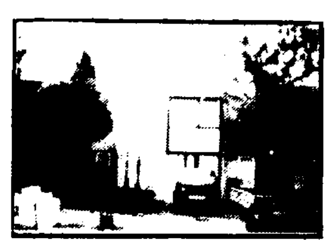
Br. o. nr. 6332 Postbus 2610 DC Heerlen

BRUNSSUM - VRIJSTAAND WOONHUIS

op goede lokatie. Ind. sout.: kelder (2); garage 7.60 x 3.85. Beg.gr. hal; toilet; woonkamer 7.60 x 3.85; 2e living 6.85 x 3.05; gesloten keuken; terras en tuin. 1e Verd.: 3 slaapk. en badkamer. 2e Verd. zolderruimte. Aanvaarding: direct. Prijs *f* 345.000,- k.k.

EYGELSHOVEN - WOONHUIS

met inpandige garage. Ind.: hal; toilet; keuken met alle app. 2.75 x 2.30; woonkamer 36 m², terras en tuin. 1e Verd.: 3 slaapkamers en badkamer. Aanvaarding: vrijwel direct. Bouwjaar 1973. Grondopp. 175 m².

Prijs *f* 175.000,- k.k.

HEERLEN - WOONHUIS

Ind.: sout.: kelder. Beg. grond: hal; woonkamer 8.30 x 4.20/4.00; gesloten keuken met eiken inbouwkeuken inclusief app.; bijkeuken; badkamer; tuin ± 30 m diep en berging. 1e Verd.: 3 slaapkamers. 2e Verd.: zolder te bereiken via vlizotrap.

Prijs *f* 160.000,- k.k.

HEERLEN - WOONHUIS

Ind.: sout.: 3 kelders. Beg. grond: hal; toilet; woonkamer ± 48 m²; keuken; bijkeuken; tuin 20 m diep. 1e Verd.: 3 slaapk. en badkamer. 2e Verd.: 2 kamers en zolderruimte. Inhoud ± 830 m³. Grondopp. ± 307 m². Momenteel verhuurd, huuropbrengst *f* 20.000,- p.j. Mogelijk vrij opleverbaar.
Prijs *f* 179.000,- k.k.

VAALS - APPARTEMENT
in complex 'Het Hooghe Oord' op 3e etage (mooi uitzicht). Ind.: sout.: berging. Ind. app.: hal; woonkamer 6.10 x 5.50; half open keuken 2.55 x 2.50; 1 slaapkamer 5.85 x 3.70 met balkon; badkamer met ligbad, vaste wastafel en douche. Servicekosten *f* 730,- per maand. Aanvaarding: direct.
Prijs *f* 110.000,- k.k.

KOMT U UIT DE HYPOTHEKEN-DOOLHOF?
HYPOTHEEK-ADVIES
Welke hypotheek moet ik kiezen?
Lineair, annuïteit of spaarhypotheek?
En er zijn nog meer mogelijkheden.
Moet ik mijn huidige hypotheek omzetten?
Makelaardij Ernens heeft het antwoord!
Kom vrijblijvend bij ons binnen -
iedere maandag van 16.00 tot 18.30 uur
houden wij HYPOTHEEK SPREEKUUR.
Een afspraak maken kan natuurlijk ook.

Specialist in • woningen
bedrijfsobjecten • taxaties
hypotheken • verzekeringen

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

Alleen achter een goede naam staat NVM

Peters & Partners
Makelaars taxateurs O.Z.
A. Printhagenstraat 36, Geleen

Brunssum-Centrum, Ir. Op den Kampstraat
Gr. 3-slaapk.appartement op begane grond, bwjr. 1982. Ind.: gr. woonk. m. open keuken ca. 52 m², terras, inp. berging, badk. m. ligb., apart toilet. Hardhouten koz. m. dubb. beglazing en lift. Mogelijkh. om inp. parkeerplaats bij te kopen. Vraagprijs *f* 248.000,- k.k.

Born, Eugeniahof
Woonh. m. carport, leuke tuin en berging. Ind. o.a.: woonk. m. open keuken ca. 42 m² m. bet. vl., trap en luxe aanb.keuken, portaal m. toilet, overdekt terras. 1e verd.: 3 slpks., badk. m. ligb. en 2e toilet, semi-vaste trap n. zolder en hobbykamer. Koopprijs *f* 162.500,- k.k.

Brunssum, Maastrichterstraat
Halfvrijst. woonh. m. garage,berging, gas-c.v. (HR-combi) en tuin op het zuiden. Ind. o.a.: 2 kelders, woonk. ca. 42 m², open haard, gr. inger. woon-eetkeuken en bijkeuken. 1e verd.: 2 slpk., gr. luxe badk. m. ligb., douche en 2e toilet, vaste trap n. 2e verd. alw. 3 slpk. Pand is geh. voorz. v. kunstst. koz. m. dubb. begl. Koopprijs *f* 218.000,- k.k.

Geleen, Jupiterstraat
Modern, vrijstaand en geh. onderkelderd woonhuis. Bwjr. 1990. gas-c.v., tuin, gr. hobbykelder en inp. garage. Gelijkvloers: woonk., luxe keuken, gr. slpk., badk. m. ligb. 1e verd.: 3 slpks., 2e toilet m. v.w. en berging. Uitstekend geïsoleerd, dubbel glas en kunstst. koz. Vraagprijs *f* 325.000,- k.k.

Geleen, Augustinusstraat
Nabij centrum gel. halfvrijst. woonh. m. gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. m. tuindeuren, gesl. woon-eetkeuken, bijkeuken. 1e verd.: 4 slpks., douche. 2e verd.: bergzolder (vliezotrap). Koopprijs *f* 195.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 356
Goed onderh. app. op 3e woonlaag m. eigen c.v., kelderberging, gr. woonkamer, 2 slpks., douche en balkon. Koopprijs *f* 99.000,- k.k.

Landgraaf, Ringoven
Roy. middenst. woning (tussenwoning) m. gas-c.v., gr. garage m. zolder en gr. tuin (ca. 20 m diep). Bwjr. 1981. Ind. o.a.: roy. woonk., open keuken m. eiken aanbouw. 1e verd.: 3 slpks., bet. badk. m. ligb. en 2e toilet, bergzolder. Pand is geh. voorz. v. dubb. begl. Koopprijs *f* 179.000,- k.k.

Munstergeleen, Geldakkerstraat
Halfvrijst. woonh. m. aanbouw, gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonk. (11x3,90) m. bet. vl., gesl. keuken. 1e verd.: 3 slpks., badk. m. ligb., bergzolder. Deels dubbele beglazing en HR-ketel. Vraagprijs *f* 215.000,- k.k.

Sittard-Centrum, Fort Sanderbout
Woonhuis met gas-c.v., 2 kelders, L-woonk., gesl. keuken, wasruimte. 1e verd.: 2 slpks., luxe badk. m. bad en douche, vaste trap n. bergzolder. Geen tuin. Vraagprijs *f* 125.000,- k.k.

Stein, Smeetsstraat
Goed onderh. vrijst. woonhuis m. gas-c.v., garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. m. open haard, tuinkamer, keuken m. eiken aanb., gr. bijkeuken. 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet. Koopprijs *f* 268.000,- k.k.

Op zaterdag geopend van 10.00 - 12.30 uur
MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
046-750000!

HEERLEN GIESEN-BAUTSCH

Aan de zuidoost-rand van Heerlen ligt de woonwijk Giesen-Bautsch, in de directe nabijheid van het regionaal hoofdwegennet. In dit plan heeft het Abp 'De Silhof', een complex van 54 huurappartementen gerealiseerd, op loopafstand van het winkelcentrum, het wijkcentrum en de kleuter-basisschool. In dit complex komen regelmatig woningen beschikbaar.

Omringd door groenvoorzieningen, een parkeerterrein met 60 parkeerplaatsen en een wandelpad, geeft het uit 9 woonlagen bestaande gebouw een speelse aanblik, ook mede versterkt door de in- en uitspringende gedeelten van de architectuur.
Er zijn 3 typen woningen met elk een woonkamer met open keuken, twee slaapkamers, 1 of 2 balkons, toilet, berging en badkamer met ligbad, wastafel en wasmachine-aansluiting.
De woningen zijn degelijk afgewerkt (o.a. met hardhout) en optimaal geïsoleerd.

Huurprijs *f* 760,75 per maand
(exclusief servicekosten).

Bekkerweg 29
6411 EG Heerlen.
Telefoon 045-710909.

TE HUUR

C nr 430

Publikatie ABP Algemeen burgerlijk pensioenfonds

BEMIDDELING O.G. - HYPOTHEKEN - VERZEKERINGEN

LANDGRAAF

In Ubach o. Worms een te moderniseren tussenwoning met berging en behoorlijke tuin. Ind. b.g.: gang, toilet, woonkamer, keuken. Verd.: 3 slaapk.
Prijs *f* 129.000,- k.k.

Vrijstaand landhuis (bwjr. '87) met dubbele carport en rondom tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, kantoor, woonkamer, keuken, bijkeuken. Verd.: toilet, badkamer, 4 slaapk., zolder. Volledig onderkelderd. C.v.
Prijs *f* 450.000,- k.k.

Keurig halfvrijst. woonhuis (bwjr. '84) met garage en mooie siertuin. Ind. b.g.: gang, woonkamer, keuken, toilet. Verd.: 3 slaapk., badkamer, zolder, c.v.
Prijs *f* 195.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met inpandige garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, L-vormige woonkamer, geïnstall. keuken, kelder. Verd.: 4 slaapk., badkamer, c.v.
Prijs *f* 295.000,- k.k.

SITTARD

Rustig gesitueerd ruim woonhuis met berging en tuin. Ind. b.g.: gang, toilet, woonkamer, keuken. Verd.: 3 slaapk., douche, kelder. Modernisering noodzakelijk.
Prijs *f* 129.000,- k.k.

LANDGRAAF BEDRIJFSCOMPLEX

Aan rand industrieterrein Strijthagen een bedrijfscomplex, momenteel automobielbedrijf, best. uit een showroom, werkplaats, kantoor, sociale ruimten, alsmede een verhard voor-, zij- en achterterrein. Verdere info op aanvraag.
Prijs *f* 325.000,- k.k.

KERKRADE WINKEL TE HUUR

Centrum, a.d. Poststraat, te huur een ruime winkel met toilet, mog. keukentje en een kelder, c.v. Voor diverse doeleinden geschikt.
Huurprijs n.o.t.k.

BRUNSSUM

In centrum een tussenliggend herenhuis (mog. kantoor annex praktijkruimte) en tuin. Ind. b.g.: ruime hal, toilet, keukentje, 2 kantoorruimten, kelder. Verd.: overloop, badkamer, slaapk., eetkeuken, ruime woonkamer. Vaste trap zolderverd., alwaar 2 slaapk. en zolderberging, c.v.
Prijs *f* 215.000,- k.k.

HOENSBROEK

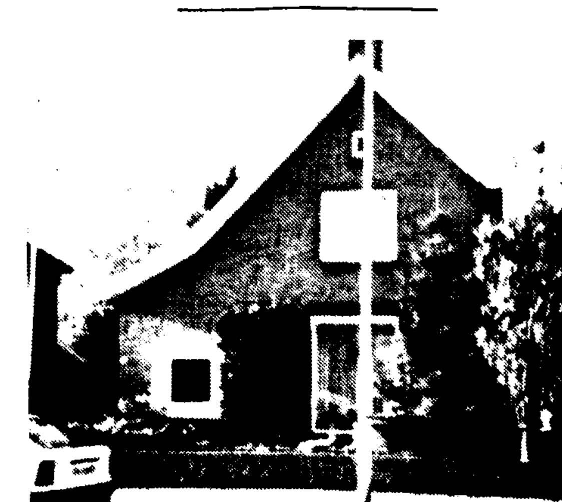
Goed gesit. keurig onderhouden woonhuis met berging en siertuin. Ind. b.g.: gang, toilet, mooie L-vormige woonkamer met open geïnstall. keuken (tot. 65 m²). Verd: 4 slaapk., badk., zolder, c.v.
Prijs *f* 169.000,- k.k.

KERKRADE

Halfvrijst. keurig onderhouden woonhuis (bwjr. '77) met berging, garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, berging, keuken, L-vormige woonkamer. Verd.: 3 slaapk., berging, badkamer. Vaste trap zolderverd., alwaar 4e slaapk., c.v., ged. rolluiken.
Prijs *f* 229.000,- k.k.

LIVAC BV

ing. WIL SPAAI
Akerstraat Nrd. 11
6446 XB Brunssum
Tel: 045-220550

Centrum Kerkrade: een vrijstaand sfeervol herenhuis (bwjr. '55) met garage en rondom tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, L-vormige riante living, keuken, kelder. Verd.: 3 slaapk., badkamer, zolder, c.v.
Prijs *f* 415.000,- k.k.

Bedrijfswagens

Te k. CITROËN C 15 E bestelwagen, grijs kent., bwj. '92, ƒ 9.500,-. 045-725143.

BEDRIJFSAUTO'S. Opel Kadett Combo D, '90; Toyota Lite-ace D, '91; Merc. MB 100, '88; Merc. 813D; Merc. 814D; Merc. 1217D; Nissan Cabstar D; Volvo F408D. W. Feyts Auto's, Vaesrade 61/63, Vaesrade. 045-243317.

Te koop Ford FIËSTA Courier 1.8 D, bwj. '91. Te bevragen 045-310749.

VOLKSWAGEN LT 28 D 6 cylinder D, 1983, ƒ 6.000,-, met garantie. 045-244947.

VOLKSWAGEN Polo 1.1 1989 Van, 49.000 km, met autopas, v. Bovagbedr. ƒ 6.000,-. 045-244947.

Auto onderdelen en accessoires

Goede gebr. AUTOBANDEN, zomer - winter. Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

KOOPJES. Gebruikte banden en wielen, sneeuwbanden, Mercedes-onderdelen enz. Tel. 045-722844.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. 4 A.T.S.-VELGEN, 15", 7J, met banden, ƒ 550,-. ☎ 045-456543 na 14.00 uur.

Te koop 4 Jeep BANDEN mt. 12,5x33x15 inch., prijs ƒ 500,-. Tel. 04492-5818.

Gevr. plm. 6 VRACHTAUTOBANDEN 8,25x20 of 9x-22,5. 045-211976/253024.

(Brom)fietsen

Te k. PEUGEOT Rapido snor, zwart, bwj. '94, verzekering. Benzenraderweg 115, Heerlen. 045-715510.

NIEUW!! Puch Thunderbolt incl. diefstal-alarm, ƒ 4.749,-. Yamaha mint ƒ 2.895,-. City-bike electro bromscooter 001 cent per km. ƒ 3.950,-, plm. 70 st. gebr. fietsen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. APRILIA AF1 Replica, i. g.st., met verz. en extra's ƒ 2.500,-. Tel. 045-230609.

Te koop PUCH Maxi en Vespa Si. Tel. 045-215204.

Nieuw: Puch THUNDERBOLT bromscooter en Peugeot Speedake: direct leverbaar. Occasion: Puch Maxi en Vespa Ciao Snor. Financ. mogelijk. Tweewielers Jan Rekers Hoensbroek. Tel. 045-212537. Vanaf 1 jan. '95 zijn wij maandags gesloten en donderdags open tot 20.00 uur.

Te koop SNORBROMMER Vespa Citta Gilera. Tel. 045-220927.

Schade-auto's

Te koop met schade Opel ASTRA stationcar '92; Opel Kadett '85. Tel. 046-528866.

Motoren en scooters

Uw motorband kaal???? DREAM'S Motoren doet het allemaal! Uitbalanceren, demontage en montage terwijl u een kop koffie drinkt. Sterk gereduceerde prijzen. Dream's, Jongmansweg 39, Heerlerheide. ☎ 045-214942/210575.

Te koop HONDA CB 550 K, bwj. '77, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04492-1977.

Te k. HONDA XL 600, Parijs-Dakar, vraagpr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-451167.

Te k. XT 500 bwj. '87, km.st. 23.000, nw. banden + ketting + tandwielen, vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-217330.

Te koop HONDA XL 600 R '85, pr. ƒ 3.800,-; Honda CB 350 F '74, pr. ƒ 1.800,-. Tel. 045-752648.

KAWA ZZR-600, bwj. 10-'93, 1.700 km. Telefoon 045-410115.

BMW R 100 RS, bwj. '82, i.z. g.st., koffers, km. 70.000. Telef. 045-719362.

Te koop HONDA CX 500, als nieuw, motor gerev., ƒ 4.900,-. Tel. 045-752307.

HONDA VFR 750, bwj. '90, kl. rood, nwe. ketting en banden, pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-352560.

Crossmotor SUZUKI 125 CC, '91 met res, ond., weinig bereden. Aerwinkelstr. 3, Sittard. Tel. 046-518237.

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Te k. Suzuki GSX 600 F, bwj. '89, kleur rood, km. 33.500, i. z.g.s.t., vr.pr. ƒ 9.500,-. Telefoon 045-459070.

Te koop HONDA CB 450 S, bwj. '86. Tel. 045-320804.

SUZUKI GT 550, 2 takt, bwj. '78, geh. origineel, winterpr. ƒ 2.300,-. Tel. 046-527489.

HONDA XR 600 R, bwj. '87, vr.pr. ƒ 3.500,- + onderdelen, i.z.g.st. 045-217294.

Te koop HONDA Bol d'Or 900 CC, zeer mooi, bwj. '80, vr.pr. ƒ 5.250,-. 045-210072.

KAWASAKI ZXR 750, bwj. '91, 12.000 km, blauw, vr.pr. ƒ 12.750,-. Tel. 045-210072.

SUZUKI GSX 1100 RW, bwj. '93, 7.500 km, zw./grijs, vr.pr. ƒ 18.750,-. Tel. 045-210072.

SUZUKI type GS 500 E, Slingshot, '90, bijz. mooi, ƒ 6.500,-. Tel. 045-424128.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huwelijksbureaus

CUPIDO brengt u bij elkaar! Indien gewenst reeds binnen 1 week uw eerste contact. Vraag gratis en vrijblijvend de folder aan: 03451-11486 (automatisch) of 03451-31364 (telefoniste). 24 uur per dag, 7 dagen per week. Cupido: erkend, voordelig en één van Nederlands grootste relatie-organisaties.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎ 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

70 stuks AANHANGWAGENS nw. en gebr. uit voorr. Theo Stet bv. 040-482945

Te koop AANHANGWAGEN 220x115x25 cm, laadverm. 1000 kg, i.z.g.st., vaste pr. ƒ 600,-. Telef. 045-316342.

Te k. AANHANGWAGEN, dubbelasser, merk Saris, laadv. 2000 kg., 3 mtr-1.25 mtr., bwj. '93. 046-528299.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. ☎ 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, grote sort. v.a. ƒ 95,-, veel TXT TV's. 30 Jr. TV-occasioncentrum Geel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Te koop complete Sony Hi8 VIDEOCAMERA systeem met veel kostbare acc., gegarandeerd z.g.a.nw., alles in orginele verpakking, ƒ 2.650,-. 045-244802.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Philips BANDRECORDER N4520, proff. uitvoering o.a. gr. spoelen en 3 snelheden; JVC platenspeler QL-Y3F, houten uitvoering m. MC element, reserveelement en LP's; audio TV-meubel, eiken motief en rotan deurtjes, 2 aparte kasten ƒ 1.350,- 045-410871 na 17.00 uur.

(Huis)dieren

Morgen zondag 11-12 zijn wij van 11.00 tot 17.00 uur geopend. Op alle producten allen morgen 10% korting. Meer dan 80 srt. vogels in voorraad, ook uit buitenvoliéres. D.S. HANDELS, Pr. Mauritslaan 84b, Beek.

Te k. MALTEZERPUPS met prima stamb., geb. 25-10-'94. Tel. 04244-2118.

NEW-FOUNDLANDER-PUPS te koop, zwart, 1 reu, 3 teven, stamb., ingeënt, ontwormd. Tel. 04752-5712.

Te k. Perz. KITTEN plm. 20 wkn. en moederpoes, met stamb., ingeënt, ontwormd. Na 15.00 uur: 045-728074.

Te koop GROENENDAELER pups met stamboom, geënt en ontwormd. Tel. 04404-1467.

Zwarte BOUVIERPUPS met stamboom, ingeënt en ontw., ƒ 450,-. Tel. 04130-67013.

Mooie dwerg ruwhaar TECKEL puppies te koop, met stamboom. Tel. 045-725260.

Te k. zeer mooie klein-blijvende Malthezer LEEUWTJESPUPS. ☎ 045-225330.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Boemers, maltezers, YORKS., west. h.w. terr., tekkels, Tib. terr., Shi-Tzu's, poedels, Jack Russels. Walem 11A. Schin op Geul. 04459-1237 / 3097.

Golden RETRIEVERPUPPIES, ingeënt en ontwormd, garantie 00-32.11734464.

Te koop 2 zeer mooie D-PONY'S, 4 en 1½ jaar. 045-217358 van 9.00-17.00 uur, na 17.00 uur 045-220485.

BEAGLES en Heidewachtels te koop. Tel. 04927-62531.

Te koop LABRADOR-Retriever pups. Te bevragen 046-522579.

Te k. Holl. HERDERPUPS met stamboom, ƒ 600,-. Moutheuveln. 13, Schinnen, ☎ 04493-2494.

Te koop PUPS van kruizing Jack-Russel. Telefoon 04493-1368.

Te koop BOERENFOX, reu, 8 maanden oud. Telefoon 045-252901.

ROTTWEILERPUPS met stamboom te koop. Telefoon 04404-1582.

Te koop zeer mooie getekende BERNER SENNENPUPS, ing. en ontw. met stamb. HD vrij. 08866-3151.

Te k. ROMANOV-schapen (1+3 m. pap.); Ooien dragend; koppel mergellandschapen e.a. schapen; tevens jonge witte leghorns e. a. legkippen a.d. leg; parelhoenders; sierduiven etc.; thuisbezorgen + inruil mogelijk. Telef. 00-32.89863809.

Te k. 2 GROENENDAELER pups (teefjes) met stamb., ingeënt en ontw., 13 wkn. 04920-10564/013-672917.

Te k. AQUARIUM 1.00 l., 0.40 br., 0.50 hg., geheel compleet met kast, ƒ 300,-. Tel. 047640-3968.

Te koop zwarte DWERG-SCHNAUTZERPUPS met stamb. Telef. 04950-30527 (Weert).

Wegens omst. gratis af te halen CAVIA (gezond) met kooi. Tel. 045-726760.

Voor liefheb. te k. Perzisch LANGHAAR poesje met stamb. 04760-74452/72659

Te koop nest Mechelse HERDERPUPS, ontwormd en ingeënt. ☎ 04754-81269.

Te koop PUPPIES afstammeling Huskey. Tel. 045-223742.

Opleidingen

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Start 2-daagse theoriekursus voor auto en motor op 17-12 + 20-12 en op 20-12 examen al vanaf 17 jaar mogelijk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn. Telef. 045-321721.

Aangeb. TALENCURSUSSEN in 127 talen op cass. enz. ƒ 70,-. Ook voor buitenlanders, 21 danscursussen op cass. enz. ƒ 125,-. Tel: 070-3638667/3894543

Wil je slagen voor je rijbewijs? Moet je bij Piet HILLEBRAND en Zonen zijn. André leert het vlot en fijn. Bedankt, Christel.

Rijles

Huwelijk/Kennismaking

Disc., doeltref. met eigen buro in Polen. Dames, goed uitziend, trouw met nivo. Inl. Jama Inter., Postbus 9662, 2003 GR Haarlem of telef. 070-3913208.

Nette rust. MAN 62 jr. gesch., i.b.v. auto en won. zkt. 'n vrouw om eerl. en duurzame rel. op te bouwen. Br.o. nr. B-06334, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor een MEISJE op kamer wonende of voornemens, ongebonden met weinig inkomen en geen werk, mag bij heer gratis inwonen en mijn werkzaamheden overnemen, controlewerk (in buitendienst). Br.o.nr. B-06321, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette man, werkend, zeer goed voorkomen, betrouwb. en behulpz. mooie woning zkt. buitenlandse VROUW, lft. onbelangr. voor een eerlijke en vaste rel. Br.o.nr. B-06324, Limburgs Dagblad, P. B. 2610, 6401 DC Heerlen.

DANSEN voor alleenstaanden op zaterdag 10 dec., i.p. v. zondag 11 dec., zondag 18 dec., maandag 26 dec., zaterdag 31 dec. Sylvesterparty, s.v.p. vooraf aanmelden, zondag 1 jan., 8 jan., 15 jan., 22 jan. en zaterdag 28 jan. Telkens vanaf 19.00 uur. Vervolgdatums volgen nog. In Feestzaal Noben, Rijksweg 132, Berg en Terblijt, ☎ 04406-40611.

Stel zoekt stel voor PARTNERRUIL. Postbus 244, 6190 AE Beek (LB).

Ser. man Italiaanse afk. zkt. ser. vrouw voor ser. relat. kind. geen bezwaar. Tel. 046-755889 (na 18 uur).

Nette weduwe, 65 jr. z.k.m. betrouwbare nette HEER. Br. o.nr. B-06331, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

BESCHAAFDE jongeman zoekt kennismaking met net jong stel of jongeman voor sporadisch intiem kontakt. Discretie en hygiëne gewenst en geboden. Br.o.nr. B-06322, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Dakwerk is vakwerk. Bel voor reparatie of nieuw dakdekkersbedrijf DOVI. Telef. 045-214628 of 222033.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg: Gratis offerte. Telef. 045-465285.

Ruwbouw en verbouwingen voor DIRECT. Aann.bedr. J. Gubbels, Stein. Tel. 046-337690 of 06-52.984140.

STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. ☎ 045-460805.

Huish. artikelen

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595

MIELE wasautomaat 1100 t., ƒ 475,-; Philips wasdroger links+rechts draaiend, ƒ 200,-; koelk. tafelm. Philips, ƒ 150,-. 045-275291.

Te koop ZANKER wascombinatie; wasmach. en magnetron. Tel.045-410754.

Te koop GASFORNUIS 3 in 1, Pelgrim ƒ 100,-; roestvrijstalen aanrechtblad ƒ 75,-. Tel. 04406-15719.

Te koop WASMACHINE, grote ijskasten, div. ventilatoren, eik. serveerwagen, 3-ladenkast, eik. zit/telefoonbank. Tel. 0049. 1722454689 (te Vaals).

Mode Totaal

Te k. BONTJAS Rotfuchs maat 40, halflang model, z.g. a.n., bijna niet gedragen. ☎ 045-443705 na 18.00 uur.

Te koop kort mooi NERTSJASJE maat 40/42, z.g.a.nw. Tel. 045-425876.

Te koop BRUIDSJURK, wilde zijde, kl. ivoor, maat 38-40. Tel. 045-222177.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Carnaval

Te koop aangeboden kleurrijke polyester CARNAVALSFIGUREN in vele modellen en formaten. BBIS, W. Alexanderweg 2, Maastricht. Tel. 043-684444 (tijdens kantooruren).

Telecommunicatie

Te koop AUTOTELEFOON met toebehoor. Tel. 045-727214.

Diversen

Te k. IJSHOCKEY-SCHAATSEN Bauer intern. m. 7½, z.g.a.n. ƒ 150,-; printer General Electric TXP-1000. ƒ 75,-; Hometrainer ƒ 50,-. Telef. 04492-3129.

Te k. oliegest. Gelderse POTKACHEL incl. tank ƒ 375,-; eiken bielzen salontafel ƒ 250,-; kinderautozitje ƒ 65,-; kinderkoppen 15x-15cm. ƒ 35,- p.m2. 045-251212.

Te k. AARDAPPELEN ƒ 0,70 per kg.; Uien 5 kg. ƒ 3,50. Veendrick (Ingang kasteel Amstenrade).

Wie kan voor ons tegen gunstig tarief kachels VERCHROMEN en-of zandstralen. 045-211976/253024.

Te k. Honda CIVIC, schade, duits ƒ 500,-; potkachel Telef. 045-729095.

Te koop BREI[...] Brother KH260 [...] compleet met [...] nooit gebruikt. Va[...] ƒ 1.750,-. Tel. 046-333[...]

Te koop antieke PLANKEN (Pine), [...] m2, lxbxd 5.20x25[...] Telefoon 00-32.897542[...]

LIFESTYLE [...] Conflictbemiddeling partikulieren. Ook [...] Tel. 045-722509. Ma. [...] tussen 9.00-10.00 uur.

Problemen met leve[...] overheid of inst[...] LIFESTYLE Designe[...] middeld. Bel 045-[...] ma. t/m zat. tussen 9-10[...]

Ruzie met familie, [...] of kennissen. LIFE[...] Designers, brengt u [...] Kerst weer bij elka[...] 045-722509. Ma. t/[...] tussen 9.00-10.00 uur.

Te koop portable SC[...] 200 kanaals; kleure[...] ter met analyser; 16 [...] prof. mengpaneel; [...] digit. efects proc., pr[...] Tel. 045-227309.

Aangeb. 125 Ned. DAY ƒ 75,-; 12 oude tjes met beeltenis van Presley ƒ 80,-; div. te kaarten ƒ 60,-; 50 bankbiljetten ƒ 75,-. Tel. 3894543/3638667.